



JUBMES banka a.d. Beograd

**POLUGODIŠNJI IZVEŠTAJ  
JUBMES banka a.d.  
za period januar-jun 2016. godine**

Beograd, avgust 2016.

## SADRŽAJ:

1. Bilans stanja - 01.01.-30.06.2016. godine
2. Bilans uspeha - 01.01.-30.06.2016. godine
3. Izveštaj o promenama na kapitalu - 01.01.-30.06.2016. godine
4. Izveštaj o novčanim tokovima - 01.01.-30.06.2016. godine
5. Izveštaj o ostalom rezultatu - 01.01.-30.06.2016. godine
6. Napomene uz finansijske izveštaje
7. Polugodišnji izveštaj o poslovanju
8. Izjava lica odgovornih za sastavljanje finansijskih izveštaja

BILANS STANJA  
Na dan 30. jun 2016. godine

JUBMES banka a.d. Beograd

	Napomena	30.06.2016.	31.12.2015.	01.01.2015.
<b>AKTIVA</b>				
Gotovina i sredstva kod centralne banke	18	1,082,059	2,687,098	2,745,723
Založena finansijska sredstva		0	102,000	978,600
Finansijska sredstva koja se inicijalno priznaju po far vrednosti kroz bilans uspeha	19	36	8,756	34,279
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	20	350	307	1,291
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	21	987,702	1,077,335	435,448
Krediti i potraživanja od komiterata	22	1,572,089	2,061,488	3,298,517
Potraživanja po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	23	4,206,035	2,928,790	5,303,274
Investicije u zavrsna društva	24	59	-	972
Nematerijalna ulaganja	25	0	99,936	85,082
Nekretnine, postrojenja i oprema	26	114	114	99
Investicione nekretnine	27	9,333	4,702	7,775
Tekuća poreska sredstva	28	1,299,402	1,305,757	1,327,034
Stalni sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja		17,246	17,246	16,681
Ostala sredstva	29	10,443	10,413	10,413
<b>UKUPNO AKTIVA</b>		<b>9,293,013</b>	<b>10,416,109</b>	<b>14,088,093</b>
Obaveze po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika		107	-	1,674
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	30	59,547	103,627	248,759
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitetima	31	5,635,788	6,657,242	8,530,471
Rezervisanja	32	67,054	174,570	65,433
Učiožene poreske obaveze		90,432	90,432	90,257
Ostale obaveze	33	251,456	219,069	190,750
<b>UKUPNO OBAVEZE</b>		<b>6,104,384</b>	<b>7,244,940</b>	<b>9,127,294</b>
<b>KAPITAL</b>				
Akcijski kapital	34	3,100,833	3,100,833	3,100,833
Sopstvene akcije				
Dobitak		17,446	276,311	276,311
Gubitak		(450,783)	(1,790,157)	(599,316)
Rezerve		529,133	1,504,182	2,182,971
<b>UKUPNO KAPITAL</b>		<b>3,188,629</b>	<b>3,171,169</b>	<b>4,960,799</b>
<b>UKUPNO PASIVA</b>		<b>9,293,013</b>	<b>10,416,109</b>	<b>14,088,093</b>

Napomene na stranama od 1 do 98

  
Tatjana Savić  
Rukovodilac odeljenja finansija i izveštavanja

  
Rajko Perić  
Član Izvršnog odbora  
  
Milos Vučinović  
Predsednik Izvršnog odbora

BILANS USPEHA  
U periodu od 01.januara do 30.juna 2016. godine

JUBMES banka a.d. Beograd

	Napomena	U hiljadama dinara 2016.	2015.
Prihodi od kamata		202,751	316,980
Rashodi od kamata		(28,874)	(61,902)
<b>Neto prihod po osnovu kamata</b>	<b>5</b>	<b>173,877</b>	<b>255,078</b>
Prihodi od naknada i provizija		54,401	64,007
Rashodi naknada i provizija		(8,461)	(9,938)
<b>Neto prihod po osnovu naknada i provizija</b>	<b>6</b>	<b>45,940</b>	<b>54,069</b>
Neto gubitak po osnovu finansijskih sredstava ramerjenih trgovaju	7	-	(630)
Neto dobitak/gubitak po os.zaštite od rizika	8	(48)	(153)
Neto gubitak po os.finansijskih sredstava koja se inicijalno priznaju po fer vredn. kroz bilans uspeha	9	133	(2,145)
Neto gubitak po osnovu finansijskih sredstava raspoloživanih za prodaju	10	-	(386)
Neto prihod od kursnih razlika i efekata			
Ugovorene valutne kaluzule	11	1,348	20,203
Neto dobitak po osnovu investicija u pridružena crušta i zajedničke poduhvate	12	1,931	-
Ostali poslovni prihodi	13	98,995	29,915
Neto rashod po osnovu obezvredenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki	14	45,275	655,310
<b>UKUPAN NETO POSLOVNI RASHOD/ PRIHOD</b>		<b>276,881</b>	<b>(299,253)</b>
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	15	(128,524)	(154,792)
Troškovi amortizacije	16	(19,353)	(20,050)
Ostali rashodi	17	(111,558)	(116,530)
<b>(GUBITAK)/DOBITAK PRE OPOREZIVANJA</b>		<b>17,446</b>	<b>(590,731)</b>
<b>POREZ NA DOBITAK</b>		-	-
Dobitak po osnovu odloženih poreza		-	-
Gubitak po osnovu odloženih poreza		-	-
<b>(GUBITAK)/DOBITAK NAKON OPOREZIVANJA</b>		<b>17,446</b>	<b>(590,731)</b>

Napomene na stranama od 1 do 98  
Čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Datum: 15.06.2016. godine

  
Tatjana Savic

Rukovodilec odeljenja finansija i izveštavanja

  
Rajko Perić  
  
član Izvršnog odbora  
  
Miloš Vujić  
Predsednik Izvršnog odbora

**IZVESTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU**  
U periodu od 1. januara do 30. juna 2016. godine

	Akcijski kapital	Ostali kapital (državni i drugi kapital)	Savetovanja akcije	Emissions pravilja	Reserve iz dobiti	Revalorizacione rezerve - unaprjeđena sredstva	Revalorizacione rezerve - Hrvatske neizpoljavljene gubici	Dobitak tekuce godine	Dobitak ranijih godina	Gubitak ranijih godina	Gubitak tekuce godine	Ukupno
Stanje na dan 31. 12. 2013.	2,912,133	20,536	-	168,164	1,654,377	540,514	(12,660)	6,891	269,420	-	-	5,559,375
Prenos na neraspoređenu dobit ranijih godina	-	-	-	-	-	-	-	(6,091)	5,891	-	-	-
Smanjenje	-	-	-	-	-	-	740	-	-	-	-	740
Dobitak tekuce godine	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(599,316)	(599,316)	-
Stanje na dan 31.12.2014.	2,912,133	20,536	-	168,164	1,654,377	540,514	(11,920)	-	276,311	-	(599,316)	4,960,799
Prenos na neraspoređenu dobit ranijih godina	-	-	-	-	-	-	-	-	-	599,316	599,316	-
Povećanje	-	-	-	-	-	-	527	-	-	-	-	527
Smanjenje	-	-	-	-	(596,316)	-	-	-	-	-	-	(595,316)
Rezultat tekuce godine	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(1,790,157)	(1,790,157)	-
Stanje na dan 31.12.2015.	2,912,133	20,536	-	168,164	1,055,061	540,514	(11,333)	-	276,311	-	(1,790,157)	3,171,169
Prenos na neraspoređenu dobit ranijih godina	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(1,790,157)	1,790,157	-
Smanjenje	-	-	-	-	(1,055,061)	-	(32)	-	(276,311)	1,331,373	-	17,490
Povećanja	-	-	-	-	-	44	17,446	-	-	-	-	(31)
Rezultat tekuce godine	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stanje na dan 30.06.2016.	2,912,133	20,536	-	168,164	-	540,514	(11,331)	17,446	-	(458,783)	-	3,188,629

Napomene na stranama od 1 do 98 čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Tatjana Savic  
Direktor odeljenja finansija i izveštavanja

Rajko Peric  
član Izvršnog odbora

Milos Vujošević  
Predsednik Izvršnog odbora



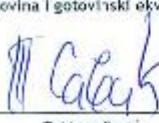
**IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE**  
U periodu od 01. januara do 30. juna 20'6. godine

JUBMES banka a.d. Beograd

	U hiljadama dinara	
	2016.	2015.
<b>TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI</b>		
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti:		
Prilivi od kamata	303,514	419,842
Prilivi od naknada	216,746	324,270
Prilivi po osnovu ostalih poslovnih aktivnosti:		
Prilivi od dividendi i učešća u dobitku	75,406	86,370
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti:		
Odlivi po osnovu kamata	8,402	5,683
Odlivi po osnovu naknada	3,461	3,519
Odlivi po osnovu brute zarada, naknada zarada i drugih tičnih rashoda	(300,365)	(331,149)
Odlivi po osnovu poreza, doprinosa i drugih čažbina	(26,941)	(47,546)
Odlivi po osnovu drugih troškova poslovanja	(5,621)	(5,450)
Neto priliv/prihod gotovine iz poslovnih aktivnosti pre povećanja ili smanjenja u plasmarima i depozitima	3,149	38,593
Smanjenje plasmana i povećanje depozita i ostalih obaveza	94,492,624	174,490,197
Smanjanje kredita i potraživanja od banaka, drugih finansijskih organizacija, centralne banke i komitetana	71,991,043	128,154,649
Smanjanje ostalih hartija od vrednosti koje nisu namenjene investiranju	1,527,743	11,106,895
Povećanje depozita i ostalih obaveza prema bankama, drugim finansijskim organizacijama, centralnoj banici i komitetima	20,974,338	35,228,853
Povećanje plasmana i smanjenje uzetih depozita i ostalih obaveza	(95,025,163)	(175,560,998)
Povećanje kredita i potraživanja od banaka, drugih finansijskih organizacija, centralne banke i komitetana	(60,775,190)	(126,868,683)
Povećanje finansijskih sredstava koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspehe, finansijskih sredstava namenjenih trgovaniju i ostalih hartija od vrednosti koje nisu namenjene investiranju	(1,952,310)	(13,621,994)
Smanjenje depozita i ostalih obaveza prema bankama, drugim finansijskim organizacijama, centralnim bankama i komitetima	(32,317,663)	(38,070,721)
Neto odliv/prihod gotovine iz poslovnih aktivnosti pre poreza na dobit	(529,390)	(981,908)
Porez na dobit	-	-
Ispunjeno dividend	(12)	(4)
Neto odliv/prihod gotovine iz poslovnih aktivnosti	(529,402)	(981,912)
<b>TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA</b>		
Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja:		
Prilivi po osnovu procjene sopstvenih akcija	-	-
Odlivi gotovina iz aktivnosti finansiranja	(15,408)	(968)
Odlivi za kupovinu nematerijalnih ulaganja i os	(15,408)	(968)
Neto prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	(15,408)	(968)
Svega prilivi gotovine	94,796,138	174,910,139
Svega odlivi gotovine	(95,340,948)	(175,893,119)
Neto (smanjenje)/povećanje gotovine	(544,810)	(982,860)
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na početku godine	2,747,437	3,351,901
Pozitivne/negativne kursne razlike, neto	8,288	11,940
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na kraju godine	1,710,915	2,380,961

Napomene na stranama od 1 do 98.

čine sastavni deo ovih finansijskih izvještaja.

  
Tatjana Savić

Direktor odeljenja Finansija i Izveštavanja

  
Bojko Perić  
član Izvršnog odbora  
  
Milan Vučković  
Predsednik zvaničnog odbora

**IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU**  
**U periodu od 1. januara do 30. juna 2016. godine**

	U hiljadama dinara	
	2016.	2015.
(GUBITAK)/DOBITAK PERIODA	17,446	(1,790,157)
Ostali rezultat perioda		
Komponente ostalog rezultata koje ne mogu biti reklassifikovane u dobitak ili gubitak: Povećanje revalorizovanih rezervi po osnovu nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava		
Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju	12	
Gubitak po osnovu poreza koji se odnosi na ostali rezultat perioda		(434)
Komponente ostalog rezultata koje mogu biti reklassifikovane u dobitak ili gubitak		(93)
Ukupan negativni ostaci rezultat perioda	-	(527)
Ukupan pozitivni ostaci rezultat perioda	12	
<b>UKUPAN NEGATIVAN/POZITIVAN REZULTAT PERIODA</b>	<b>17,458</b>	<b>(1,790,684)</b>

Hapomena na stranama od 1 do 98  
čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Tatjana Savić  
Direktor ocenjenja finansija i  
administrativne podrške



JUBMES banka a.d. Beograd

**Napomene uz finansijske izveštaje**  
za period 01.01.- 30.06. 2016. godine

## **1. OSNIVANJE I POSLOVNA POLITIKA BANKE**

JUBMES banka a.d. Beograd (u daljem tekstu "Banka") osnovana je 26. juna 1979. godine, u skladu sa posebnim saveznim zakonom kao specijalizovana banka za finansiranje i osiguranje izvoznih poslova kojima se podstiče i unapređuje dugoročna ekonomska i finansijska saradnja domaćih preduzeća, kada je i upisana u sudski registar Privrednog suda u Beogradu.

Banka je po posebnom zakonu poslovala do 1997. godine kada je donet Zakon o prestanku važenja Zakona o Jugoslovenskoj banci za međunarodnu ekonomsку saradnju ("Službeni list SRJ" br. 29/97). Ovim zakonom Banka je bila dužna da izvrši usaglašavanje organizacije i poslovanja sa zakonom kojim se uređuje organizacija i poslovanje banaka i drugih finansijskih organizacija. U postupku usaglašavanja organizacije i poslovanja sa Zakonom o bankama i drugim finansijskim organizacijama i pratećim odlukama, osnivači Banke su 15. septembra 1997. godine zaključili Ugovor o osnivanju, a Skupština Banke je donela Statut i druga relevantna akta potrebna za rad Banke. Banka je počela da posluje u skladu sa propisima koji se primenjuju za komercijalne banke od 1. jula 1998. godine.

Banka je registrovana u Republici Srbiji za obavljanje platnog prometa u zemlji i inostranstvu i kreditnih i depozitnih poslova u zemlji i inostranstvu i u skladu sa Zakonom o bankama, dužna je da posluje na principima likvidnosti, sigurnosti plasmana i rentabilnosti, radi ostvarivanja dobiti.

Osnovne aktivnosti Banke su obavljanje platnog prometa u zemlji i inostranstvu, kreditni poslovi, depozitni poslovi i poslovi kupoprodaje deviza. Ostale aktivnosti obuhvataju poslove izdavanja garancija, otvaranja akreditiva i ostale bankarske poslove.

U skladu sa Zakonom o bankama ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 107/2005), Skupština Banke je u 2006. godini usvojila izmene i dopune Ugovora o osnivanju i usvojila novi Statut. Ovim izmenama i dopunama promenjen je naziv banke. Pun naziv Jugoslovenska banka za međunarodnu ekonomsku saradnju a.d. je izmenjen i sada glasi: JUBMES banka a.d., Beograd. Za usvajanje navedenih akata i izmena Banka je dobila prethodnu saglasnost od Narodne banke Srbije.

Banka je osnivač Humanitarne fondacije "Za dečje srce".

Banka je na dan 30. juna 2016. godine zapošljavala 131 radnika (31. decembra 2015. godine 134 zaposlenih). Sedište Banke je u ulici Bulevar Zorana Đindjića 121 u Beogradu. Poreski identifikacioni broj Banke je 100001829.

## **2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA**

### **2.1. Osnove za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja**

Priloženi finansijski izveštaji Banke za 2016. godinu sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja.

U skladu sa Zakonom o računovodstvu Republike Srbije (“Službeni glasnik Republike Srbije”, br. 62/2013), za priznavanje, vrednovanje, prezentaciju i obelodanjivanje pozicija u finansijskim izveštajima, velika pravna lica, pravna lica koja imaju obavezu sastavljanja konsolidovanih finansijskih izveštaja (matična pravna lica), javna društva, odnosno društva koja se pripremaju da postanu javna, nezavisno od veličine, primenjuju Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja (MSFI).

MSFI, u smislu Zakona o računovodstvu, čine Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje, Međunarodni računovodstveni standardi - MRS, Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja - MSFI i sa njima povezana tumačenja, izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda, naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, odobreni od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, čiji je prevod utvrdilo i objavilo ministarstvo nadležno za poslove finansija.

Rešenjem Ministarstva finansije Republike Srbije br. 401-00-896/2014-16 od 13. marta 2014. godine (“Službeni glasnik Republike Srbije”, br. 35/2014) utvrđen je zvaničan prevod Konceptualnog okvira za finansijsko izveštavanje i osnovnih tekstova MRS, odnosno MSFI izdatih od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde (IASB), kao i tumačenja standarda izdatih od strane Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda (IFRIC) u obliku u kojem su izdati, odnosno usvojeni, a koji se primenjuju od finansijskih izveštaja koji se sastavljaju na dan 31. decembra 2014. godine.

Za sve prethodne periode, Banka je sastavljala finansijske izveštaje u skladu sa Zakonom o računovodstvu, Zakonom o bankama i ostalim relevantnim podzakonskim aktima Narodne banke Srbije.

Banka je u skladu sa MSFI 1 “Prva primena Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja” sastavila prve finansijske izveštaje u skladu sa MSFI za 2014.

Priloženi finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa konceptom istorijskog troška, izuzev za potraživanja i obaveze po osnovu promene vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika koje su vrednovane po tržišnoj vrednosti.

Priloženi finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa načelom stalnosti pravnog lica, koje podrazumeva da će Banka nastaviti sa poslovanjem u predvidljivoj budućnosti.

Računovodstvene politike i procene korišćene prilikom sastavljanja ovih finansijskih izveštaja su konzistentne sa računovodstvenim politikama i procenama primenjenim u sastavljanju godišnjih finansijskih izveštaja Banke za 2015. godinu.

## **2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**

### **2.1. Osnove za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja (Nastavak)**

- a) Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda na snazi u tekućem periodu koji još uvek nisu zvanično prevedeni i usvojeni u Republici Srbiji**

Do datuma usvajanja priloženih finansijskih izveštaja, sledeći MRS, MSFI i tumačenja koja su sastavni deo standarda, kao i njihove izmene, izdati od strane Odbora za međunarodne

računovodstvene standarde, odnosno Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja, stupili su na snagu 1. januara 2015. godine i ranije i kao takvi su primenljivi na finansijske izveštaje za 2015. godinu, ali još uvek nisu zvanično prevedeni i objavljeni od strane Ministarstva, pa samim tim nisu ni primenjeni od strane Banke:

- Izmene MRS 32 "Finansijski instrumenti: prezentacija" - Prebijanje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);
- Izmene MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“, MSFI 12 i MRS 27 - Investicioni entiteti (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);
- Izmene MRS 36 "Umanjenje vrednosti imovine" - Obelodanjivanja o nadoknadivom iznosu nefinansijskih sredstava (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);
- Izmene MRS 39 "Finansijski instrumenti: priznavanje i odmeravanje" - Novacija derivata i nastavak računovodstva hedžinga (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);
- IFRIC 21 "Dažbine" (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);
- Izmene različitih standarda (MSFI 2, MSFI 3, MSFI 8, MSFI 13, MRS 16, MRS 24 i MRS 38) koje su rezultat projekta godišnjeg unapređenja standarda, "Ciklus 2010-2012", objavljenog od strane IASB-a u decembru 2013. godine, prvenstveno kroz otklanjanje nekonistentnosti i pojašnjenje teksta (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine);
- Izmene različitih standarda (MSFI 1, MSFI 3, MSFI 13 i MRS 40) koje su rezultat projekta godišnjeg unapređenja standarda, "Ciklus 2011-2013", objavljenog od strane IASB-a u decembru 2013. godine, prvenstveno kroz otklanjanje nekonistentnosti i pojašnjenje teksta (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine) i
- Izmene MRS 19 "Primanja zaposlenih" - Definisani planovi doprinosa (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine)

**b) *Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji nisu stupili na snagu***

Do datuma usvajanja priloženih finansijskih izveštaja, sledeći MRS, MSFI i tumačenja koja su sastavni deo standarda, kao i njihove izmene, izdati su od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, odnosno Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja ali nisu još stupili na snagu niti su zvanično prevedeni i objavljeni od strane Ministarstva, pa samim tim nisu ni primenjeni od strane Banke:

**2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**

**(b) *Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji nisu stupili na snagu* (Nastavak)**

- Izmene različitih standarda (MSFI 5, MSFI 7, MRS 19 i MRS 34) koje su rezultat projekta godišnjeg unapređenja standarda, "Ciklus 2012-2014", objavljenog od strane IASB-a u septembru 2014. godine, prvenstveno kroz otklanjanje nekonistentnosti i pojašnjenje teksta (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Izmene MSFI 11 "Zajednički aranžmani" - Računovodstveno obuhvatanje sticanja interesa u zajedničkim aranžmanima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- MSFI 14 "Regulatorni računi razgraničenja" (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);

- Izmene MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“ - Inicijativa u vezi obelodanjivanja (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Izmene MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“ i MRS 38 „Nematerijalna ulaganja“ - Pojašnjenje prihvatljivih metoda amortizacije (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Izmene MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“ i MRS 41 „Poljoprivreda“ - Poljoprivreda: Zasadi kao osnovna biološka sredstva (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Izmene MRS 27 „Pojedinačni finansijski izveštaji“ - Metod udela u pojedinačnim finansijskim izveštajima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Izmene MRS 28 „Ulaganja u pridružene entitete i zajedničke poduhvate“ i MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“ - Prodaja ili unos imovine između investitora i njegovog pridruženog entiteta ili zajedničkog poduhvata (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Izmene MRS 28 „Ulaganja u pridružene entitete i zajedničke poduhvate“, MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“ i MSFI 12 „Obelodanjivanje o učešćima u drugim entitetima“ - Primena izuzeća od konsolidacije (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- MSFI 9 „Finansijski instrumenti“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine) i
- MSFI 15 „Prihodi iz ugovora sa klijentima“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine).

Sadržina i forma obrazaca finansijskih izveštaja i sadržina pozicija u obrascima je propisana Odlukom o obrascima i sadržini pozicija u obrascima finansijskih izveštaja za banke („Službeni glasnik RS“, br. 71/2014 i 135/2014), koja se primenjuje počev od sastavljanja finansijskih izveštaja za 2014. godinu i koja je usklađena sa zahtevima revidiranog MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“.

Banka je u sastavljanju priloženih finansijskih izveštaja primenila računovodstvene politike obelodanjene u daljem tekstu Napomene 3. koje su zasnovane na važećim računovodstvenim, bankarskim i poreskim propisima Republike Srbije.

## **2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**

### **2.1. Osnove za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja (Nastavak)**

#### **(b) b) Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji nisu stupili na snagu i koji nisu ranije usvojeni od strane Banke (Nastavak)**

- Izmene MRS 19 „Primanja zaposlenih“ - Definisani planovi doprinosa (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine);
- MSFI 9 „Finansijski instrumenti“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine);
- Izmene MSFI 11 „Zajednički aranžmani“ - Računovodstveno obuhvatanje sticanja interesa u zajedničkim aranžmanima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Izmene MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“ i MRS 18 „Nematerijalna ulaganja“ - Pojašnjenje prihvatljivih metoda amortizacije (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- MSFI 14 „Regulatorni računi razgraničenja“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- MSFI 15 „Prihodi iz ugovora sa klijentima“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2017. godine);

- Izmene MRS 16 “Nekretnine, postrojenja i oprema” i MRS 41 “Poljoprivreda” - Zasadi kao osnovna biološka sredstva (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Izmene MRS 27 “Pojedinačni finansijski izveštaji” - Metod udela u pojedinačnim finansijskim izveštajima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine); i
- Izmene MRS 28 “Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate” i MSFI 10 “Konsolidovani finansijski izveštaji” - Prodaja ili unos imovine između investitora i njegovog pridruženog entiteta ili zajedničkog poduhvata (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).

Sadržina i forma obrazaca finansijskih izveštaja i sadržina pozicija u obrascima je propisana Odlukom o obrascima i sadržini pozicija u obrascima finansijskih izveštaja za banke (“Službeni glasnik RS”, br. 71/2014 i 135/2014), koja se primenjuje počev od sastavljanja finansijskih izveštaja za 2014. godinu i koja je usklađena sa zahtevima revidiranog MRS 1 “Prezentacija finansijskih izveštaja”.

Banka je u sastavljanju priloženih finansijskih izveštaja primenila računovodstvene politike obelodanjene u daljem tekstu Napomene 3. koje su zasnovane na važećim računovodstvenim, bankarskim i poreskim propisima Republike Srbije.

Finansijski izveštaji Banke su iskazani u hiljadama dinara, osim ukoliko nije drugačije naznačeno. Dinar (RSD) je zvanična izveštajna i funkcionalna valuta u Republici Srbiji. Sve transakcije u valutama koje nisu funkcionalna valuta, tretiraju se kao transakcije u stranim valutama.

## **2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**

### **b) Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji nisu stupili na snagu (Nastavak)**

Finansijski izveštaji Banke su iskazani u hiljadama dinara, osim ukoliko nije drugačije naznačeno. Dinar (RSD) je zvanična izveštajna i funkcionalna valuta u Republici Srbiji. Sve transakcije u valutama koje nisu funkcionalna valuta, tretiraju se kao transakcije u stranim valutama.

#### **2.2. Uporedni podaci**

Uporedne podatke čine godišnji finansijski izveštaji Banke za 2015. godinu, ili izveštaji za prvo polugodište 2014. godine, sastavljeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu, Zakonom o bankama, u skladu sa MSFI i relevantnim odlukama Narodne banke Srbije koje regulišu finansijsko izveštavanje banaka, koji su bili predmet revizije.

#### **2.3. Prihodi i rashodi od kamata**

Prihodi i rashodi od kamata, uključujući i zateznu kamatu i ostale prihode i ostale rashode vezane za kamatonosnu aktivu, odnosno kamatonosnu pasivu, obračunati su po načelu uzočnosti prihoda i rashoda i uslovima iz obligacionog odnosa, koji su definisani ugovorom između Banke i komitenta.

Prihodi i rashodi po osnovu kamate se priznaju u bilansu uspeha korišćenjem metoda efektivne kamatne stope. Efektivna kamatna stopa je stopa kojom se diskontuju budući novčani tokovi tokom očekivanog perioda trajanja finansijskih sredstava ili obaveza (ili, prema potrebi, tokom kraćeg perioda) na njegovu sadašnju vrednost.

Obračun efektivne kamatne stope uključuje sve plaćene ili primljene naknade i troškove, koji su sastavni deo efektivne kamatne stope.

Naknade po osnovu odobrenih kredita se razgraničavaju po algoritmu kamatnog obračuna primenom efektivne kamatne stope, tako da dospeće razgraničenih prihoda od naknade prati stanje osnovnog duga po kreditu. Prihodi od naknada za odobravanje kredita priznaju se u bilansu uspeha kao prihodi od kamata.

Rashodi kamata po depozitima razgraničavaju se i priznaju u bilansu uspeha u periodu na koji se odnose.

Banka će nakon priznavanja obezvređenja plasmana, priznavati prihode od kamate u iznosu koji se dobija primenom efektivne kamatne stope koja je korišćena za diskontovanje budućih novčanih tokova prilikom merenja gubitka od umanjenja vrednosti (prvobitna ili tekuća u slučaju primene promenljive kamatne stope) na knjigovodstvenu vrednost plasmana, odnosno njegovu neto sadašnju vrednost.

Banka će koristiti pristup kojim nastavlja sa obračunom i priznavanjem kamate na obezvređene plasmane, kao i obračun ispravke vrednosti potraživanja po tom osnovu, uz naknadnu korekciju, u okviru bilansa uspeha.

Za sve finansijske instrumente koji nose kamatu, prihodi ili rashodi po osnovu kamata knjiženi su u bilansu uspeha po efektivnoj kamatnoj stopi, koja predstavlja stopu koja precizno diskontuje procenjena buduća plaćanja ili primanja kroz očekivani životni vek finansijskog instrumenta ili, kada je to prikladno, u kraćem vremenskom periodu, na neto knjigovodstvenu vrednost finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza.

## **2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**

### **2.3. Prihodi i rashodi od kamata( Nastavak)**

Za finansijska sredstva koja se iskazuju po amortizovanoj vrednosti, prihod od kamate se obračunava i evidentira korišćenjem efektivne kamatne stope. Efektivna kamatna stopa je stopa koja precizno diskontuje procenjene buduće novčane tokove. Obračun uzima u obzir ugovorene uslove finansijskog sredstva (na primer, mogućnost plaćanja unapred) i uključuje sve naknade i ostale troškove koji su direktno vezani za instrument

i koji su sastavni deo efektivne kamatne stope, ali ne uzima u obzir buduće kreditne gubitke.

U slučaju da je vrednost finansijskog sredstva umanjena po osnovu gubitka usled obezvređenja, prihod od kamate nastavlja da se obračunava primenom efektivne kamatne stope korišćene za diskontovanje budućih novčanih tokova u svrhu merenja i izračunavanja gubitka usled obezvređenja.

Naknade za odobravanje kredita, koje su uključene u prihode od kamata, obračunavaju se i naplaćuju jednokratno unapred, a razgraničavaju se po proporcionalnoj osnovi na period korišćenja kredita. Naknade po osnovu odobrenih kredita se razgraničavaju po algoritmu kamatnog obračuna primenom efektivne kamatne stope, tako da dospeće razgraničenih prihoda od naknade prati stanje osnovnog duga po kreditu.

#### **2.4. Prihodi i rashodi od naknada i provizija**

Prihodi i rashodi od naknada i provizija nastali pružanjem, odnosno korišćenjem bankarskih usluga, priznaju se po načelu uzročnosti prihoda i rashoda odnosno na obračunskoj osnovi i utvrđuju se za period kada su ostvareni. Naknade i provizije prevashodno čine naknade za usluge platnog prometa, izdate garancije i druge bankarske usluge.

Naknade za odobravanje kredita, koje su uključene u prihode od kamata, obračunavaju se i naplaćuju jednokratno unapred, razgraničavaju se na proporcionalnoj osnovi na period korišćenja kredita (Napomena 7). Proporcionalno razgraničavanje naknada se ne razlikuje materijalno od primene efektivnog prinosa.

#### **2.5. Preračunavanje stranih sredstava plaćanja i računovodstveni tretman kursnih razlika i efekata po osnovu valutne klauzule**

Stavke uključene u finansijske izveštaje Banke odmeravaju se korišćenjem valute primarnog privrednog okruženja u kome Banka posluje (funkcionalna valuta). Kao što je izneto u Napomeni 2.1., finansijski izveštaji prikazani su u hiljadama dinara (RSD), koji predstavlja funkcionalnu i izveštajnu valutu Banke.

Sredstva i obaveze iskazani u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunati su u dinare po srednjem kursu Narodne banke Srbije važećem na dan bilansa stanja (Napomena 51). Poslovne promene nastale u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promene. Kursne razlike nastale prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti i prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti, evidentirane su u korist ili na teret bilansa uspeha kao prihodi i rashodi po osnovu kursnih razlika.

## **2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**

#### **2.5. Preračunavanje stranih sredstava plaćanja i računovodstveni tretman kursnih razlika i efekata po osnovu valutne klauzule (Nastavak)**

Sredstva u dinarima za koje je ugovorena zaštita od rizika primenom valutne klauzule, odnosno vezivanjem za kurs dinara u odnosu na EUR i USD na dan bilansa stanja, preračunati su u dinare po ugovorenom kursu utvrđenom na međubankarskom sastanku deviznog tržišta koji je važio na taj dan, osim za kredite kod kojih je ugovorom predviđena zaštita da se potraživanja ne mogu iskazati po kursu nižem od kursa EUR/USD na dan puštanja kredita.

Pozitivne i negativne kursne razlike, nastale prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti i prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti, kao i dobici i gubici nastali po osnovu primene valutne klauzule, evidentirani su u korist ili na teret

bilansa uspeha kao prihodi i rashodi po osnovu kursnih razlika i efekata valutne klauzule (Napomena 11).

Preuzete i potencijalne obaveze u stranoj valuti preračunate su u dinare po srednjem kursu Narodne banke Srbije na dan bilansa stanja.

## 2.6. Finansijski instrumenti

Finansijski instrumenti se inicijalno vrednuju po fer vrednosti, uvećanoj za troškove transakcija (izuzev finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha), koji su direktno pripisivi nabavci ili emitovanju finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

Kupovina ili prodaja finansijskih sredstava, koja zahteva prenos sredstava u roku koji je utvrđen propisima ili konvencijama na datom tržištu, priznaje se na datum trgovanja (ili datum izmirivanja), odnosno na datum kada se Banka obaveže da će kupiti ili prodati sredstvo (ili na datum kada Banka primi kupljeno ili prenese prodato sredstvo).

Finansijska sredstva i finansijske obaveze se evidentiraju u bilansu stanja Banke, od momenta kada se Banka ugovornim odredbama vezala za instrument. Kupovina ili prodaja finansijskih sredstava na "regularan način" priznaje se primenom obračuna na datum poravnjanja, odnosno datum kada je sredstvo isporučeno drugoj strani.

### *Dobici na prvi dan*

Kada se cena transakcije na neaktivnom tržištu razlikuje od fer vrednosti na osnovu ostalih uporedivih tržišnih transakcija u okviru istog instrumenta ili baziranih na tehnikama procenjivanja čiji varijabilni parametri obuhvataju samo podatke raspoložive na uporedivim tržištima, Banka odmah priznaje razliku između cene transakcije i fer vrednosti (dubitak na prvi dan) u bilansu uspeha.

## 2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

### 2.6. Finansijski instrumenti (Nastavak)

#### *Prestanak priznavanja finansijskih sredstava i obaveza*

Finansijska sredstva prestaju da se priznaju kada Banka izgubi kontrolu nad ugovorenim pravima nad tim instrumentima, što se dešava kada su prava korišćenja instrumenata realizovana, istekla, napuštena ili ustupljena. Kada je Banka prenela prava na gotovinske prilive po osnovu sredstava ili je sklopila ugovor o prenosu, i pri tom nije niti prenela niti zadržala sve rizike i koristi u vezi sa sredstvom, niti je prenela kontrolu nad sredstvom, sredstvo se priznaje u onoj meri koliko je Banka angažovana u pogledu sredstva. Dalje angažovanje Banke, koje ima formu garancije na preneseno sredstvo, se vrednuje u iznosu originalne knjigovodstvene vrednosti sredstva ili iznosu maksimalnog iznosa naknade koju bi Banka morala da isplati, u zavisnosti koji iznos je niži.

Finansijske obaveze prestaju da se priznaju kada je obaveza predviđena ugovorom ispunjena, otkazana ili istekla. U slučaju gde je postojeća finansijska obaveza zamenjena drugom obavezom prema istom poveriocu, ali pod značajno promenjenim uslovima ili ukoliko su uslovi kod postojeće obaveze značajno izmenjeni, takva zamena ili promena uslova tretira se kao prestanak priznavanja prvobitne obaveze sa istovremenim priznavanjem nove obaveze, dok se razlika između prvobitne i nove vrednosti obaveze priznaje u bilansu uspeha.

#### *Klasifikacija finansijskih instrumenata*

Rukovodstvo Banke vrši klasifikaciju finansijskih instrumenata pri inicijalnom priznavanju. Klasifikacija finansijskih instrumenata prilikom početnog priznavanja zavisi od svrhe zbog koje su finansijski instrumenti stečeni i njihovih karakteristika.

Banka je klasifikovala finansijska sredstva u sledeće kategorije: finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha, krediti i potraživanja, finansijska sredstva koja se drže do dospeća i finansijska sredstva raspoloživa za prodaju.

Naknadno vrednovanje finansijskih sredstava i obaveza zavisi od njihove klasifikacije, kao što sledi:

#### **2.6.1. Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha**

Ova kategorija uključuje finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja i ona koja se vode po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Finansijska sredstva se klasifikuju kao sredstva za trgovanje ako su pribavljeni radi prodaje ili ponovne kupovine u kratkom roku, radi ostvarivanja dobitaka iz kratkoročnih promena cena istih. Navedena sredstva se evidentiraju po fer vrednosti u bilansu stanja.

Promene u tržišnoj vrednosti hartija od vrednosti i drugih plasmana po fer vrednosti kroz bilans uspeha evidentiraju se u korist, odnosno na teret bilansa uspeha u okviru prihoda, odnosno rashoda od promene vrednosti imovine i obaveza.

## **2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**

#### **2.6.2. Krediti i potraživanja**

Krediti i potraživanja su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili odredivim isplatama koja nisu kotirana na aktivnom tržištu. Krediti i plasmani bankama i komitentima odobreni od strane Banke evidentiraju se u bilansu stanja od momenta prenosa sredstava korisniku kredita. Na dan bilansa stanja krediti su iskazani po amortizovanoj vrednosti korišćenjem efektivne kamatne stope, umanjenoj za ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja i direktni otpis.

Amortizovana vrednost predstavlja iznos koji se priznaje nakon inicijalnog sticanja sredstva, umanjen za otplate glavnice i uvećan za obračunatu, a umanjen za naplaćenu kamatu primenom metode efektivne kamatne stope na razliku između inicijalnog iznosa i iznosa na dan dospeća i umanjen za ispravke vrednosti.

Krediti su iskazani u bilansu stanja u visini odobrenog plasmana, uključujući sva potraživanja od kamata, naknada i provizija kao i aktivna vremenska razgraničenja koja se odnose na razgraničena potraživanja po navedenim osnovama, umanjenog za otplaćenu glavnicu, pasivna vremenska razgraničenja naknada koje ulaze u obračun efektivne kamatne stope i ispravku vrednosti koja se zasniva na proceni identifikovanih rizika za pojedinačne plasmane, kao i rizika za koje iskustvo Banke ukazuje da su sadržani u kreditnom portfoliu. Za procenu navedenih rizika rukovodstvo Banke primenjuje interno usvojenu metodologiju.

Prihodi i potraživanja po osnovu obračunatih kamata na ove instrumente se evidentiraju u okviru prihoda od kamata, odnosno potraživanja od kamata. Kamate koje su deo efektivnog prinosa na ove instrumente se razgraničavaju i iskazuju kao pasivna vremenska razgraničenja i priznaju u korist bilansa uspeha u okviru prihoda od kamata tokom perioda trajanja instrumenta.

Krediti u dinarima, za koje je ugovorena zaštita od rizika vezivanjem za kurs dinara u odnosu na EUR ili USD, revalorizovani su u skladu sa konkretnim ugovorom za svaki kredit. Razlika između vrednosti neotplaćene glavnice i iznosa obračunatog primenom valutne klauzule iskazana je u okviru datih kredita i depozita.

Dobici i gubici nastali po osnovu primene valutne klauzule evidentiraju se u bilansu uspeha u korist prihoda, odnosno rashoda od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule.U skladu sa internom politikom Banke, na svaki izveštajni datum Banka procenjuje da li postoji objektivan dokaz umanjenja (obezvređenja) vrednosti finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava.

Gubici po osnovu obezvređenja se priznaju samo ako postoji objektivan dokaz o obezvređenju kao rezultat jednog ili više događaja koji su nastali nakon početnog priznavanja sredstva i kada isti utiču na procenjene buduće novčane tokove finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava koji mogu biti pouzdano procenjeni.

Indikatori na osnovu kojih Banka određuje da li postoji objektivan dokaz o obezvređenju kredita i plasmana uključuju sledeće: kašnjenja u plaćanju ugovorene otplate glavnice ili kamate, finansijske poteškoće dužnika, uključujući i mogućnost bankrotstva ili nekog drugog vida finansijske reorganizacije dužnika, kršenje ugovornih obaveza, pogoršanje konkurenčke pozicije dužnika, smanjenje vrednosti instrumenata obezbeđenja kredita, kao i drugi pokazatelji koji ukazuju da postoji merljivo smanjenje budućih tokova gotovine, kao što su promene u nacionalnim i ekonomskim uslovima koji su u neposrednoj vezi sa neizvršenjem ugovorenih obaveza.

## 2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

### 2.6.2. Krediti i potraživanja (Nastavak)

Banka prvo procenjuje da li postoji objektivan dokaz o obezvređenju za pojedinačno finansijsko sredstvo koje je pojedinačno značajno. Ukoliko Banka utvrdi da ne postoji objektivan dokaz o obezvređenju za pojedinačno finansijsko sredstvo, bilo da je značajno ili ne, navedeno sredstvo Banka uključuje u grupu finansijskih sredstava sa sličnim karakteristikama kreditnog rizika i grupno ih procenjuje za obezvređenje

Ukoliko postoji objektivni dokaz da je nastao gubitak zbog umanjenja vrednosti, iznos gubitka se utvrđuje kao razlika između knjigovodstvene vrednosti kredita i njegove nadoknadive vrednosti, koja predstavlja sadašnju vrednost procenjenih budućih tokova gotovine, diskontovanih po prvočinnoj efektivnoj kamatnoj stopi za to finansijsko sredstvo. Kalkulacija sadašnje vrednosti procenjenih budućih tokova gotovine finansijskog sredstva obezbeđenog kolateralom reflektuje tokove gotovine koji mogu nastati po osnovu realizacije instrumenta obezbeđenja plaćanja. Ukoliko kredit ili plasman koji se drži do dospeća ima varijabilnu kamatnu stopu, diskontna stopa za odmeravanje bilo kog gubitka zbog obezvređenja je trenutna kamatna stopa sadržana u ugovoru.

Za potrebe grupne procene obezvređenja, finansijska sredstva se grupišu na osnovu sličnih karakteristika kreditnog rizika i internog sistema klasifikacije Banke po vrsti sredstva, industrijskoj grani, geografskoj lokaciji, vrsti obezbeđenja, statusu dospelih a nenaplaćenih kredita i sl. Budući tokovi gotovine za grupu finansijskih sredstava koja se kolektivno klasificuju, procenjuju se na osnovu iskustva Banke o prethodnim, istorijskim gubicima za sredstva sa sličnim karakteristikama kreditnog rizika.

Podaci o istoriji ostvarivanja gubitaka za svrhe grupne procene obezvređenja sredstava se koriguju na osnovu trenutno dostupnih podataka koji odražavaju efekte tekućeg stanja koje je uticalo na period u kome je iskustvo u ostvarivanju gubitaka stečeno, kao i da bi se otklonili efekti uslova iz prethodnog perioda koji trenutno ne postoje. Procene promena u budućim tokovima gotovine za grupe sredstava odražavaju i direktno su u skladu sa promenama određenih pokazatelja iz godine u godinu (promene u stopi nezaposlenosti, cenama nekretnina, statusu plaćanja ili drugim promenama koje ukazuju na promene u verovatnoći ostvarivanja gubitaka u Banci i njihove razmere).

Gubici nastali po osnovu umanjenja vrednosti kredita i potraživanja, kao i ostalih finansijskih sredstava, evidentirani su u bilansu uspeha kao rashodi indirektnih otpisa plasmana (Napomena 14).

Otpis nenaplativog potraživanja vrši se na osnovu odluka suda, Skupštine Banke ili Upravnog odbora Banke kada nema realne mogućnosti za naplatu i kada su svi instrumenti obezbeđenja naplate kredita aktivirani.

Ukoliko se u narednom periodu iznos gubitka zbog obezvređenja kredita smanji usled događaja koji se odigrao nakon priznavanja umanjenja vrednosti, prethodno priznat gubitak zbog umanjenja vrednosti se koriguje promenama na računu ispravke vrednosti, a iznos korekcije se priznaje u bilansu uspeha kao prihod od ukidanja indirektnih otpisa plasmana.

#### ***Reprogramirani krediti***

Kada je u mogućnosti, Banka radije reprogramira kredite nego što realizuje sredstva obezbeđenja. To može da podrazumeva produženje roka otplate kao i nove uslove kreditiranja. Rukovodstvo kontinuirano kontroliše reprogramirane kredite kako bi se osiguralo ispunjenje svih kriterijuma, kao i budućih plaćanja. Banka i dalje vrši individualnu ili grupnu procenu obezvređenja.

## **2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**

### **2.6. Finansijski instrumenti (Nastavak)**

#### **2.6.3. Finansijska sredstva koje se drže do dospeća**

Finansijska sredstva koje se drže do dospeća su finansijska sredstva sa fiksnim plaćanjima ili plaćanjima koja mogu da se utvrde i sa fiksnim dospećem, za koje Banka ima pozitivnu nameru i sposobnosti da ih drži do dospeća.

Nakon inicijalnog priznavanja, finansijska sredstva koja se drže do dospeća evidentiraju se po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope, umanjenoj za ispravke vrednosti, odnosno gubitak po osnovu obezvredenja. Amortizovana vrednost obračunava se uzimajući u obzir sve diskonte ili premije pri kupovini, kao i naknade koje su sastavni deo ugovorene kamatne stope, u toku perioda dospeća.

Banka vrši individualnu procenu da bi utvrdila da li postoje objektivni dokazi o obezvredenju ulaganja u finansijska sredstva koje se drže do dospeća. Ukoliko postoje objektivni dokazi da je došlo do obezvredenja, iznos gubitka usled obezvredenja finansijskih sredstava koje se drže do dospeća obračunava se kao razlika između knjigovodstvene vrednosti ulaganja i sadašnje vrednosti očekivanih tokova gotovine ekontovanih po originalnoj kamatnoj stopi ulaganja i iskazuje se u bilansu uspeha kao rashod indirektnih otpisa plasmana (Napomena 13).

Ukoliko, u narednoj godini, dođe do smanjenja iznosa procenjenog obezvredenja kao posledica nekog događaja koji je usledio nakon priznavanja obezvredenja, svaki iznos obezvredenja koji je prethodno priznat se umanjuje i efekti se evidentiraju u korist bilansa uspeha.

Prihodi po osnovu obračunatih kamata na ove instrumente se obračunavaju metodom efektivne kamatne stope i iskazuju se u okviru prihoda od kamata. Naknade koje su deo efektivnog prinosa na ove instrumente se razgraničavaju i iskazuju kao pasivna vremenska razgraničenja i priznaju u korist bilansa uspeha tokom perioda trajanja instrumenta.

#### **2.6.4. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju**

Finansijska sredstva koja su namenjena da se drže na neodređeni vremenski period, a koja mogu biti prodate usled potrebe za obezbeđenjem likvidnosti ili izmena u kamatnim stopama, kursevima stranih valuta ili cena kapitala, klasificuju se kao "finansijska sredstva raspoloživa za prodaju". Finansijska sredstva sastoje se od instrumenata kapitala banaka i drugih pravnih lica i drugih finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju.

Nakon inicijalnog priznavanja, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju, se iskazuju po fer vrednosti. Fer vrednosti finansijskih sredstava koja se kotiraju na berzi zasniva se na tekućim cenama ponude. Nerealizovani dobici i gubici po osnovu finansijskih sredstava za prodaju evidentiraju se u okviru revalorizacionih rezervi, dok se finansijsko sredstvo ne proda, naplati ili na drugi način realizuje, ili dok to finansijsko sredstvo nije trajno obezvredeno.

Kada se finansijska sredstva raspoloživa za prodaju otuđe ili kada im se umanji vrednost, kumulirane korekcije fer vrednosti priznate u okviru kapitala evidentiraju se u bilansu uspeha.

## **2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**

### **2.6. Finansijski instrumenti (Nastavak)**

#### **2.6.5. Depoziti banaka i komitenata**

Učešća u kapitalu drugih pravnih lica koja nemaju kotiranu tržišnu cenu na aktivnom tržištu izuzeta su od vrednovanja po tržišnoj vrednosti i iskazana su po nabavnoj vrednosti, umanjenoj za ispravku vrednosti po osnovu obezvredenja.

Dividende stečene tokom držanja finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju su uključene u prihode od dividendi i učešća u kapitalu kada je nastalo pravo na priliv po osnovu dividendi.

Dobici i gubici po osnovu prodaje ovih finansijskih sredstava evidentiraju se u bilansu uspeha, u okviru dobitaka, odnosno gubitaka po osnovu prodaje finansijskih sredstava.

Depoziti banaka i komitenata, kao i ostale kamatonosne finansijske obaveze se prvo bitno priznaju po fer vrednosti, umanjenoj za nastale transakcione troškove, izuzev finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Nakon početnog priznavanja, kamatonosni depoziti i krediti se iskazuju po amortizovanoj vrednosti uz primenu ugovorene kamatne stope.

#### **2.6.6. Obaveze iz poslovanja**

Obaveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obaveze iz poslovanja vrednuju se po amortizovanoj vrednosti, što zbog kratkročne prirode ovih obaveza odgovara njihovoj nominalnoj vrednosti.

#### **2.7. Prebijanje finansijskih instrumenta**

Finansijska sredstva i finansijske obaveze se prebijaju i njihov neto efekat se priznaje u bilansu stanja, ako, i samo ako, postoji zakonom omogućeno pravo da se izvrši prebijanje priznatih iznosa i postoji namera da se isplata izvrši po neto osnovu, ili da se istovremeno proda sredstvo i izmiri obaveza.

#### **2.8. Derivati**

Banka ne koristi računovodstvo zaštite transakcija od rizika (hedžing).

Banka sa svojim komitentima ugovara valutnu klauzulu. Valutna klauzula predstavlja ugrađeni derivat koji se ne evidentira odvojeno od osnovnog ugovora, s obzirom da su ekonomske karakteristike i rizici ugrađenog derivata usko povezani sa osnovnim ugovorom. Dobici/gubici nastali po osnovu primene valutne klauzule evidentiraju se u bilansu uspeha kao prihodi/rashodi od kursnih rszlika i efekata valutne klauzule (Napomena 11).

#### **2.9. Rezerva za procenjene gubitke koji mogu nastati po osnovu bilansne aktive i vanbilansnih stavki(Nastavak)**

Posebna rezerva za procenjene gubitke koji mogu nastati po osnovu bilansne aktive i vanbilansnih stavki se utvrđuje u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 94/2011, 57/2012, 123/2012, 43/2013, 113/2013, 135/2014, 25/2015, 38/2015 i 61/2016).

#### **2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**

#### **2.9. Rezerva za procenjene gubitke koji mogu nastati po osnovu bilansne aktive i vanbilansnih stavki(Nastavak)**

Ukupna potraživanja od jednog dužnika (bilansna aktiva i vanbilansne stavke koje se klasifikuju) klasificuju se u kategorije A, B, V, G i D, na osnovu kriterijuma blagovremenosti, odnosno docnje u izmirivanju obaveza prema Banci, na osnovu procene njegovog finansijskog stanja, odnosno kreditne sposobnosti i na osnovu kvaliteta pribavljenih sredstava obezbeđenja. Sva potraživanja od istog dužnika klasificuju se u jednu kategoriju, koja se određuje na osnovu potraživanja koje je najnepovoljnije klasifikovano, izuzev potraživanja koja su obezbeđena prvaklasnim ili adekvatnim sredstvom obezbeđenja.

Na osnovu klasifikacije potraživanja, a u skladu sa navedenom Odlukom Narodne banke Srbije, rezerva za procenjene gubitke obračunava se na osnovicu za obračun ove rezerve primenom sledećih procenata: A - 0%, B - 2%, V - 15%, G - 30% i D - 100%.

Osnovicu za obračun rezerve za procenjene gubitke predstavlja bruto knjigovodstvena vrednost potraživanja umanjena za: neiskorišćeni iznos okvirnih kredita i ostalih plasmana koje Banka može bezuslovno ili bez prethodne najave otkazati; 80% neiskorišćenog iznosa okvirnih i ostalih plasmana sa efektivnim rokom dospeća do godinu dana; 50% neiskorišćenog iznosa okvirnih i ostalih plasmana sa efektivnim rokom dospeća dužim od godinu dana i 50% vrednosti licitacionih i tenderskih garancija, garancija za dobro izvršenje posla, carinskih garancija i garancija za izmirenje obaveza, kao i činidbenih garancija.

Banka je svojim unutrašnjim aktom odredila kriterijume i metodologiju za utvrđivanje rezerve za procenjene gubitke u okviru procenata propisanih navedenom Odlukom Narodne banke Srbije, na osnovu docnje dužnika u izmirenju obaveza, finansijskog položaja i analize poslovnih performansi dužnika, adekvatnosti tokova gotovine i instrumenata obezbeđenja plaćanja.

Potrebna rezerva za procenjene gubitke predstavlja zbir pozitivnih razlika između rezerve za procenjene gubitke obračunate u skladu sa gore navedenom odlukom i utvrđenog iznosa ispravke vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stawkama na nivou dužnika, koja su u skladu sa računovodstvenom politikom Banke obelodanjenom u Napomeni 3.7. iskazana na teret rashoda u bilansu uspeha (Napomena 13).

Potrebna rezerva za procenjene gubitke po bilansnoj aktivi i vanbilansnim stawkama predstavlja odbitnu stavku od kapitala Banke za svrhe utvrđivanja pokazatelja adekvatnosti kapitala u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o adekvatnosti kapitala banke ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 46/2011. 6/2013 i 51/2014).

Ako je iznos ispravke vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stawkama veći od iznosa rezerve za procenjene gubitke obračunatog na nivou dužnika, Banka nije obavezna da obračuna potrebnu rezervu za procenjene gubitke po bilansnoj aktivi i vanbilansnim stawkama.

Banka je procenjeni iznos potrebne rezerve na dan 30. juna 2016. godine obelodanila kao odbitnu stavku od kapitala (Napomena 32a).

## **2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**

### **2.10. Gotovina i gotovinski ekvivalenti**

Gotovinu čine gotovina u blagajni i tekući račun kod centralne banke, a gotovinske ekvivalente čine kratkoročna visokolikvidna ulaganja koja se mogu neposredno unovčiti uz beznačajni rizik smanjenja vrednosti, depoziti kod Narodne banke Srbije i kratkoročne hartije od vrednosti koje se mogu refinansirati kod Narodne banke Srbije.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti za potrebe izveštaja o tokovima gotovine uključuju novac u blagajni, tekući račun kod Narodne banke Srbije, tekuće račune kod drugih banaka i instrumente u postupku naplate, kao i druge depozite kod banaka i drugih institucija.

### **2.11. Repo poslovi**

Hartije od vrednosti kupljene po ugovoru, kojima je utvrđeno da će se ponovo prodati na tačno određeni dan u budućnosti, su priznate u bilansu stanja, u okviru pozicije Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija (Napomena 21). Plaćena gotovina po tom osnovu, uključujući dospelu kamatu, se priznaje u bilansu stanja. Razlika između kupovne cene i cene po ponovnoj prodaji se tretira kao prihod po osnovu kamate i dospeva tokom trajanja ugovora.

### **2.12. Osnovna sredstva i nematerijalna ulaganja**

Nematerijalna ulaganja obuhvataju računovodstvene softvere i licencu.

građevinski objekti iskazani su po procenjenoj tržišnoj vrednosti, umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti. Pozitivan efekat procene vrednosti građevinskih objekata iskazan je u okviru revalorizacionih rezervi Banke.

Zemljište je iskazano po procenjenoj tržišnoj vrednosti.

Oprema, investicije u toku i nematerijalna ulaganja na dan 30. juna 2016. godine su iskazana po nabavnoj vrednosti, umanjenoj za ispravku vrednosti.

Amortizacija se ravnomerno obračunava na nabavnu ili revalorizovanu vrednost osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja, primenom sledećih godišnjih stopa, s ciljem da se sredstva otpisu do rezidualne vrednosti u toku njihovog procenjenog korisnog veka trajanja:

Građevinski objekti	1.27-5.9%
Kompjuterska oprema	25.0%
Nameštaj	10.0 - 15.0%
Motorna vozila	15.5%
Nematerijalna ulaganja	20.0%

Rezidualna vrednost sredstva je procjenjeni iznos koji bi u sadašnjem trenutku Banka mogla ostvariti prodajom sredstva, umanjen za procjenjeni trošak prodaje, ukoliko je sredstvo već staro i u stanju u kojem se očekuje da će biti na kraju njegovog korisnog veka upotrebe. Rezidualna vrednost sredstva je nula ukoliko Banka očekuje da pomenuto sredstvo koristi do kraja njegovog fizičkog veka trajanja. Rezidualna vrednost i korisni vek upotrebe sredstva se revidiraju i po potrebi koriguju na datum svakog bilansa stanja.

## 2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

### 2.12. Osnovna sredstva i nematerijalna ulaganja (Nastavak)

Obračun amortizacije osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja počinje kada se ova sredstva stave u upotrebu. Obračun amortizacije se ne vrši za investicije u toku.

Dobici ili gubici koji se javljaju prilikom rashodovanja ili prodaje nekretnina i opreme, priznaju se na teret ili u korist bilansa uspeha, kao deo ostalih prihoda ili ostalih rashoda.

Godišnje stope amortizacije koje je Banka primenila pri obračunu amortizacije po godišnjem računu za 2013. godinu za svrhe finansijskog izveštavanja različite su od stopa amortizacije koje su propisane i koje se priznaju u poreskom bilansu Banke za svrhe utvrđivanja oporezive dobiti. Obračun amortizacije nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava za poreske svrhe vrši se u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije (“Službeni glasnik Republike Srbije”, br. 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011 i 119/2012) i Pravilnikom o načinu razvrstavanja stalnih sredstava po grupama i načinu utvrđivanja amortizacije za poreske svrhe (“Službeni glasnik Republike Srbije”, br. 116/2004 i 99/2010), što rezultira u odloženim porezima (Napomena 17c i 31).

### 2.13. Obezvredenje nefinansijske imovine

Saglasno usvojenoj računovodstvenoj politici, na dan izveštavanja, rukovodstvo Banke analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna ulaganja i osnovna sredstva Banke. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvredeno, nadoknadiv iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvredenja. Ukoliko je nadoknadivi iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknade vrednosti, koju predstavlja vrednost veća od fer vrednosti sredstva umanjene za troškove prodaje i vrednosti u upotrebi. Gubitak zbog obezvredenja se priznaje u iznosu razlike, na teret rashoda saglasno MRS 36 “Umanjenje vrednosti imovine”.

Nefinansijska sredstva (osim goodwill-a) kod kojih je došlo do umanjenja vrednosti se revidiraju na svaki izveštajni period zbog mogućeg uklanjanja efekata umanjenja vrednosti.

## **2.14. Stalna sredstva namenjena prodaji**

Banka klasificuje stalna sredstva kao sredstva namenjena prodaji kada se njihova knjigovodstvena vrednost može nadoknaditi prevashodno kroz prodaju, a ne daljim korišćenjem. Stalna sredstva namenjena prodaji moraju da budu dostupna za momentalnu prodaju u svom trenutnom stanju isključivo pod uslovima koji su uobičajeni za prodaje takve vrste imovine i njihova prodaja mora biti vrlo verovatna. Stalna sredstva namenjena prodaji se prikazuju u iznosu nižem od knjigovodstvene i fer vrednosti umanjene za troškove prodaje. Banka ne amortizuje stalna sredstva dok su ona klasifikovana kao stalna sredstva namenjena prodaji.

## **2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**

### **2.15. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva (Nastavak)**

Rezervisanja se priznaju i vrše kada Banka ima zakonsku ili ugovorenu obavezu kao rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će doći do odliva resursa kako bi se izmirila obaveza i kada se može pouzdano proceniti iznos obaveze.

Radi održavanja najbolje moguće procene rezervisanja se razmatraju, utvrđuju i ako je potrebno koriguju na svaki izveštajni datum.

Kada više nije verovatan odliv ekonomskih koristi radi izmirenja zakonske ili izvedene obaveze rezervisanje se ukida u korist prihoda. Rezervisanje se prati po vrstama i može da se koristi samo za izdatke za koje je prvobitno bilo priznato. Rezervisanje se ne priznaje za buduće poslovne gubitke.

Potencijalne obaveze se ne priznaju u finansijskim izveštajima. Potencijalne obaveze se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomске koristi veoma mala.

Banka ne priznaje potencijalna sredstva u finansijskim izveštajima. Potencijalna sredstva se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, ukoliko je priliv ekonomskih koristi verovatan.

### **2.16. Naknade zaposlenima**

#### **a) Porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje**

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Banka je obavezna da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa. Banka ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Banka nije u obavezi da zaposlenima isplaćuje naknade koje predstavljaju obavezu Penzionog Fonda Republike Srbije. Porezi i doprinosi koji se odnose na definisane planove naknada po osnovu zarada, evidentiraju se kao rashod perioda na koji se odnose.

#### **b) Obaveze po osnovu otpremnina**

U skladu sa Pojedinačnim kolektivnim ugovorom i ugovorom o radu, Banka je u obavezi da isplati otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini 3 prosečne zarade u Republici Srbiji prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za statistiku. Pravo na ove naknade je obično uslovljeno ostajanjem zaposlenog lica u

## **2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**

### **2.17. Naknade zaposlenima**

službi do starosne granice određene za penzionisanje i do ostvarenja minimalnog radnog staža. Očekivani troškovi za pomenute naknade se akumuliraju tokom perioda trajanja zaposlenja.

Pored toga, Banka je u obavezi da isplati i jubilarne nagrade u iznosu od jedne prosečne mesečne zarade u Banci na svakih navršenih deset godina staža ostvarenog u Banci.

Dugoročna rezervisanja za otpremnine formirana su na bazi izveštaja nezavisnog aktuara i ista su iskazana u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih isplate. Budući da se radi o dugoročnim naknadama zaposlenima, a ne o naknadama nakon prestanka radnog odnosa, aktuarski dobici i gubici, kao i troškovi prethodne službe, priznaju se u celini u periodu u kome nastanu.

Na dan 31. decembra 2014. godine, Banka je izvršila rezervisanje po osnovu otpremnina za odlazak u penziju po sledećim pretpostavkama:

- Diskontna stopa	7%
- Godišnji rast zarada	2%
- Tablice mortaliteta (RZS) za godine	2010 - 2012

#### **c) Kratkoročna, plaćena odsustva**

Akumulirana plaćena odsustva mogu da se prenose i koriste u narednim periodima, ukoliko u tekućem periodu nisu iskorišćena u potpunosti. Očekivani troškovi plaćenih odsustava se priznaju u iznosu kumuliranih neiskorišćenih prava na dan bilansa, za koje se očekuje da će biti iskorišćeni u narednom periodu. U slučaju neakumuliranog plaćenog odsustva, obaveza ili trošak se ne priznaju do momenta kada se odsustvo iskoristi.

Banka nema sopstvene penzione fondove, niti opcije za isplate zaposlenima u vidu akcija i po tom osnovu nema identifikovane obaveze na dan 30. juna 2015. godine.

#### **d) Učešće u dobiti**

Učešće zaposlenih u dobiti obračunava se i isplaćuje u skladu sa Odlukom Skupštine Banke, a na osnovu procene rukovodstva Banke o doprinosu svakog zaposlenog ostvarenju rezultata poslovanja.

### **2.18. Kapital**

Kapital se sastoji od akcijskog kapitala (običnih akcija), emisione premije, ostalog kapitala, rezervi i neraspoređenog dobitka.

Dividende na akcije evidentiraju se kao obaveze u periodu u kojem je doneta odluka o njihovoj isplati. Dividende odobrene za godinu nakon datuma bilansa stanja se obelodanjuju u napomeni o događajima nakon datuma bilansa stanja.

Dobici i gubici po osnovu promene tržišne vrednosti hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju takođe se evidentiraju u okviru revalorizacionih rezervi.

## **2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**

## **2.19. Finansijske garancije**

U uobičajenom toku poslovanja, Banka odobrava finansijske garancije koje se sastoje od plativih i činidbenih garancija, akreditiva, akcepta menica i drugih poslova jemstava. Finansijske garancije su ugovori koji obavezuju izdavaoca garancije da izvrši plaćanje ili nadoknadi gubitak primaocu garancije, nastao ukoliko određeni poverilac blagovremeno ne izvrši svoje obaveze u skladu sa uslovima predviđenim ugovorom.

Finansijske garancije se inicijalno priznaju u finansijskim izveštajima po vrednosti na datum kada je garancija data. Nakon inicijalnog priznavanja, obaveze Banke koje proističu iz finansijskih garancija se vrednuju u iznosu amortizovane naknade ili najbolje procene izdataka neophodnih da bi se izmirila finansijska obaveza koja nastaje kao rezultat garancije, u zavisnosti koji je iznos viši.

Povećanje obaveza koje se odnosi na finansijske garancije se priznaje u bilansu uspeha. Primljene naknade se priznaju u korist bilansa uspeha u okviru prihoda od naknada i provizija ravnomerno tokom perioda trajanja garancije.

## **2.20. Porez na dobitak**

### **a) Tekući porez na dobitak**

Porez na dobitak se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije ("Službeni glasnik RS", br. 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014 - dr. zakon i 142/2014) i relevantnim podzakonskim aktima.

Porez na dobit obračunava se primenom stope od 15% na poresku osnovicu iskazanu u poreskom bilansu, nakon čega se može umanjiti za utvrđene poreske kredite. Osnovicu za oporezivanje čini oporeziva dobit, koja se utvrđuje usklađivanjem rezultata (dubitka ili gubitka) iz bilansa uspeha, a na način utvrđen ovim zakonom.

Banka tokom godine porez na dobit plaća u vidu mesečnih akontacija, čiju visinu utvrđuje na osnovu poreske prijave za prethodnu godinu. Godišnji poreski bilans se predaje u roku od 10 dana po isteku roka za podnošenje finansijskih izveštaja, odnosno do 10. marta naredne godine.

Zakon o porezu na dobit pravnih lica obvezniku koji je razvrstan u veliko ili srednje pravno lice, a koji izvrši ulaganja u osnovna sredstva u sopstvenom vlasništvu za obavljanje pretežne delatnosti priznaje pravo na poreski kredit u visini od 20% izvršenog ulaganja, s tim što poreski kredit ne može biti veći od 50% obračunatog poreza u godini u kojoj je izvršeno ulaganje.

Poreski propisi u Republici Srbiji ne dozvoljavaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda iskoriste kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u određenom prethodnom periodu. Gubici iz tekućeg perioda mogu se preneti na račun dobiti utvrđene u godišnjem poreskom bilansu iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od 5 godina.

## **2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**

### **b) Odloženi porezi**

Odloženi porezi na dobit se obračunavaju po metodi obaveza prema bilansu stanja na sve privremene razlike na dan bilansa stanja između sadašnje vrednosti sredstava i obaveza u finansijskim izveštajima i njihove vrednosti za svrhe oporezivanja. Za obračun iznosa odloženog poreza korišćena je stopa od 15%. Odložene poreske obaveze priznaju se za sve oporezive privremene razlike između poreske osnove sredstava i obaveza na dan bilansa stanja, i iznosa iskazanih za svrhe izveštavanja, a što će rezultirati oporezivim iznosima budućih perioda. Odložena poreska sredstva priznaju se za odbitne privremene

razlike i za efekte prenetog gubitka i neiskorišćenih poreskih kredita iz prethodnih perioda do iznosa do kojeg je verovatno da će postojati budući oporezivi dobici na teret kojih se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobitak perioda, izuzev iznosa odloženog poreza koji je nastao po osnovu revalorizacije osnovnih sredstava i hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju, koji se evidentira direktno u kapital, odnosno revalorizacione rezerve.

c) **Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata poslovanja**

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata uključuju porez na imovinu, poreze i doprinose na zarade na teret poslodavca, kao i druge poreze i doprinose koji se plaćaju u skladu sa republičkim i lokalnim poreskim propisima. Ovi porezi i doprinosi su prikazani u okviru operativnih i ostalih poslovnih rashoda.

**2.21. Zarada po akciji**

Banka izračunava i obelodanjuje osnovnu zaradu po akciji. Osnovna zarada po akciji obračunava se deljenjem neto dobitka koji pripada akcionarima, imaočima običnih akcija Banke, ponderisanim prosečnim brojem izdatih običnih akcija u toku perioda.

**2.22. Poslovi u ime i za račun trećih lica i vanposlovna sredstva**

Sredstva po poslovima u ime i za račun trećih lica, kojima Banka upravlja sa naknadom, uključena su u vanbilansnu evidenciju Banke (Napomena 35). Banka po navedenim plasmanima ne snosi nikakav rizik. Vanposlovna sredstva koja se sastoje od potraživanja od zaposlenih po osnovu odobrenih kredita za stambenu izgradnju, iskazana su u okviru pozicije plasmani komitentima, a izvori ovih sredstava u okviru ostalog kapitala.

### **3. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUDIVANJA**

Sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja zahteva od rukovodstva Banke korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih prepostavki, koje imaju efekta na iskazane vrednosti sredstava i obaveza, kao i obelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda.

Ove procene i prepostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od navedenih procena. Procene i prepostavke se kontinuirano razmatraju, a kada korekcije postanu neophodne, iskazuju se u bilansu uspeha za periode u kojima su postale poznate.

U daljem tekstu navedene su ključne procene i prepostavke koje sadrže rizik da će prouzrokovati materijalno značajne korekcije knjigovodstvenih vrednosti sredstava i obaveza u toku naredne finansijske godine.

#### **a) Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava**

Banka procenjuje, na svaki izveštajni datum, da li postoji objektivan dokaz da je vrednost finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava umanjena (obezvredena). Finansijsko sredstvo ili grupa finansijskih sredstava je obezvredena i gubici po osnovu obezvredjenja se priznaju samo ako postoji objektivan dokaz o obezvredjenju kao rezultat jednog ili više događaja koji su nastali nakon početnog priznavanja sredstva (slučaj gubitka) i kada slučaj gubitka utiče na procenjene buduće novčane tokove finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava koja mogu biti pouzdano procenjena.

Kada je reč o proceni gubitaka zbog umanjenja vrednosti kredita, Banka vrši pregled kreditnog portfolia najmanje kvartalno u cilju procene umanjenja njihove vrednosti. U procesu utvrđivanja da li u bilans uspeha treba uneti gubitak zbog umanjenja vrednosti, Banka prosuđuje da li postoje pouzdani dokazi koji pokazuju merljivo smanjenje u procenjenim budućim novčanim tokovima od kreditnog portfolia pre smanjenja koja se mogu identifikovati na pojedinačnim kreditima u portfoliu.

Ovi dokazi mogu uključivati raspoložive podatke koji ukazuju na nepovoljne promene u statusu dužnika u pogledu plaćanja obaveze prema Banci, ili na nacionalne ili lokalne okolnosti koje imaju veze sa negativnim uticajima na aktivan Banke.

Rukovodstvo Banke vrši procene na bazi iskustva o ostvarenim gubicima po kreditima iz prethodnih perioda za sva sredstva sa karakteristikama kreditnog rizika i objektivnim dokazima o umanjenju vrednosti sličnom onom kreditnom portfoliju koji je postojao u vreme planiranja budućih novčanih tokova. Metodologija i prepostavke koje se koriste za procenu iznosa i vremena budućih novčanih tokova su predmet redovnog pregleda s ciljem da se smanje razlike između procenjenih i ostvarenih gubitaka.

#### **b) Utvrđivanje fer vrednosti finansijskih instrumenata**

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnom tržištu na dan bilansa stanja se bazira na kotiranim tržišnim cenama ponude ili tražnje, bez umanjenja po osnovu transakcionih troškova.

Fer vrednost finansijskih instrumenata koji nisu kotirani na aktivnom tržištu se određuje korišćenjem odgovarajućih tehnika vrednovanja, koje obuhvataju tehnike neto sadašnje

### **3. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUDIVANJA (Nastavak)**

#### **b) Utvrđivanje fer vrednosti finansijskih instrumenata (Nastavak)**

vrednosti, poređenje sa sličnim instrumentima za koje postoje tržišne cene i ostale relevantne modele. Kada tržišni inputi nisu dostupni, određuju se procenjivanjima koja uključuju određeni stepen rasuđivanja u proceni "fer" vrednosti. Modeli procene odstilikavaju trenutno stanje na tržištu na datum merenja i ne moraju predstavljati uslove na tržištu pre ili nakon datuma merenja. Stoga se tehnike vrednovanja revidiraju periodično, kako bi na odgovarajući način odrazile tekuće tržišne uslove.

**c) Obezvredjenje učešća u kapitalu**

Banka smatra učešća u kapitalu raspoloživa za prodaju obezvredjenim kada postoji dokumentovano (tržišni podaci) ili procenjeno smanjenje fer vrednosti ovih sredstava ispod njihove nabavne vrednosti.

**d) Koristan vek trajanja nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava**

Određivanje korisnog veka trajanja nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promenama na koje utiče veliki broj ekonomskih ili industrijskih faktora.

**d) Koristan vek trajanja nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava**

Adekvatnost određenog korisnog veka trajanja se preispituje na godišnjem nivou ili kada god postoji indikacija da je došlo do značajne promene faktora koji su predstavljali osnov za određivanje korisnog veka trajanja.

**e) Umanjenje vrednosti nefinansijske imovine**

Na dan izveštavanja, rukovodstvo Banke analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna ulaganja i osnovna sredstva Banke. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvredeno, nadoknadiv iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvredjenja. Ukoliko je nadoknadivi iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknadive vrednosti.

Razmatranje obezvredjenja zahteva od rukovodstva subjektivno prosuđivanje u pogledu tokova gotovine, stopa rasta i diskontnih stopa za jedinice koje generišu tokove gotovine, a koje su predmet razmatranja.

**f) Rezervisanje po osnovu sudskih sporova**

Banka je uključena u veći broj sudskih sporova koji proističu iz njenog svakodnevnog poslovanja i odnose se na komercijalna i ugovorna pitanja, kao i pitanja koja se tiču radnih odnosa, a koja se rešavaju ili razmatraju u toku regularnog poslovanja. Banka redovno procenjuje verovatnoću negativnih ishoda ovih pitanja, kao i iznose verovatnih

**3. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA (Nastavak)**

**f) Rezervisanje po osnovu sudskih sporova (Nastavak)**

ili razumnih procena gubitaka. Razumne procene obuhvataju prosuđivanje rukovodstva nakon razmatranja informacija koje uključuju obaveštenja, poravnanja, procene od strane pravnog sektora, dostupne činjenice, identifikaciju potencijalnih odgovornih strana i njihove mogućnosti da doprinesu rešavanju, kao i prethodno iskustvo. Rezervisanje za sudske sporove se formira kada je verovatno da postoji obaveza čiji se iznos može pouzdano proceniti pažljivom analizom. Potrebno rezervisanje se može promeniti u budućnosti zbog novih dogadaja ili dobijanja novih informacija. Pitanja koja su ili potencijalne obaveze ili ne zadovoljavaju kriterijume za rezervisanje se obelodanjuju, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomске koristi veoma mala.

**g) Odložena poreska sredstva**

Odložena poreska sredstva priznaju se na sve neiskorišćene poreske gubitke i/ili poreske kredite do mere do koje je izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se neiskorišćeni poreski gubici/krediti mogu iskoristiti.

Značajna procena od strane rukovodstva Banke je neophodna da bi se utvrdio iznos odloženih poreskih sredstava koja se mogu priznati, na osnovu perioda nastanka i visine budućih oporezivih dobitaka i strategije planiranja poreske politike.

**h) Otpremnine prilikom odlaska u penziju i ostale naknade zaposlenima nakon prekida radnog odnosa**

Troškovi utvrđenih naknada zaposlenima nakon prekida radnog odnosa, odnosno odlaska u penziju nakon ispunjenih zakonskih uslova, utvrđuju se primenom aktuarske procene. Aktuarska procena uključuje procenu diskontne stope, budućih kretanja zarada, stope mortaliteta i fluktuacije zaposlenih. Zbog dugoročne prirode ovih planova, značajne neizvesnosti utiču na ishod procene.

#### **4. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA**

Upravljanje rizicima je povereno Upravnom odboru, Odboru za praćenje poslovanja banke, Izvršnom odboru, Kreditnom odboru i Odboru za upravljanje aktivom i pasivom čije su nadležnosti utvrđene propisima Narodne banke Srbije, Statutom i drugim aktima banke, i koji zajednički formiraju principe i metodologije procene rizika na bazi eksternih i internih odluka i praćenja kvaliteta ekonomije i kreditne sposobnosti svakog zajmotražioca, odnosno, preduzimanjem drugih aktivnosti u Banci za minimiziranje rizika. Procedure upravljanja rizicima Banke definisane su politikama upravljanja bankarskim rizicima usvojenim od strane Upravnog odbora Banke.

Banka ima uspostavljen sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja rizicima koji je u potpunosti integriran u sve poslovne aktivnosti Banke, odnosno omogućuje da se upravlja sa svim rizicima kojima je izložena ili može biti izložena po osnovu svih njenih poslovnih aktivnosti. Radi primene posebnog i jedinstvenog sistema upravljanja rizicima i obezbeđenja funkcionalne i organizacione odvojenosti aktivnosti upravljanja rizicima od redovnih poslovnih aktivnosti Banke, Banka je formirala Odeljenje upravljanje rizicima.

Organi Banke nadležni za upravljanje rizicima zajednički formiraju principe i metodologiju upravljanja rizicima na bazi:

- eksternih propisa i odluka koje donose zakonodavna tela, a najveći delom, Narodna banka Srbije;
- internih procedura vezanih za utvrđivanje i praćenje kreditne sposobnosti svakog zajmotražioca, odnosno za donošenje odluka; i

- preduzimanje drugih aktivnosti usmerenih ka minimiziranju rizika u poslovanju Banke.

Sistem upravljanja rizicima definisan je strategijom upravljanja rizicima i kapitalom, politikama i procedurama, te definisanjem sklonosti za preuzimanje rizika kroz uspostavljanje limita za nivoe rizika koji su prihvatljivi za Banku. Svi rizici koje je moguće izmeriti ili oceniti podvrgavaju se strukturi limita na nivou Banke i usaglašenost sa tim limitima se kontinuirano prati. Postavljanje i praćenje poštovanja limita zasnovano je na transparentnim, uniformnim principima. Postoje definisani postupci za postupanje u slučaju probijanja limita.

Organi Banke nadležni za upravljanje rizicima permanentno prate promene u zakonskoj regulativi, analiziraju njihov uticaj na visinu rizika na nivou Banke i preduzimaju mere na usaglašavanju poslovanja i procedura sa novim propisima u okvirima kontrolisanog rizika. Pored toga, uvođenje novih proizvoda i usluga praćeno je potrebnim tržišnim i ekonomskim analizama u cilju optimizacije odnosa prihoda i troškova za procenjeni realni rizik.

Upravni odbor Banke je za svaku vrstu rizika doneo politike i metodologije, a Izvršni odbor procedure kojima su utvrđeni načini i procesi identifikovanja, merenja, ublažavanja i praćenje rizika. Odeljenje upravljanja rizicima i druge stručne službe u Banci kontinuirano prate indikatore i pokazatelje pojedinih kategorija rizika, njihovu usklađenost sa propisanim, odnosno prihvatljivim nivoom, potencijalni uticaj očekivanih promena u uslovima (zakonske promene, tržišni uticaji i drugo) na visinu izloženosti Banke, o čemu redovno izveštavaju Upravni odbor, Odbor za praćenje poslovanja, Izvršni odbor i Odbor za upravljanje aktivom i pasivom, kao i druge nadležne organe Banke. Izvršni odbor predlaže Upravnom odboru politike, metodologije i smernice za upravljanje svim identifikovanim rizicima kojima je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju.

#### 4. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA

##### 4.1. Kreditni rizik

Kreditni rizik predstavlja rizik da korisnik kredita neće moći u potpunosti ili delimično da izmiri svoje dospele obaveze prema Banci u ugovorenim rokovima. Kreditni rizik primarno proističe iz aktivnosti kreditiranja, ali takođe i drugih transakcija koje uključuju bilansne i vanbilansne stavke, kao što su preuzete neopozitive obaveze. Poslovna politika Banke zahteva i predviđa maksimalnu zaštitu Banke od izloženosti kreditnom riziku.

Konzervativan pristup upravljanju kreditnim rizicima ogleda se u strogom poštovanju zakonske regulative, ispravkama vrednosti i rezervisanjima koja Banka formira za gubitke usled kreditnog rizika, kao i u održavanju stope adekvatnosti kapitala značajno iznad zakonski propisanog minimuma (12%).

Odobravanjem kredita Banka je izložena kreditnom riziku, koji predstavlja mogućnost da korisnik kredita postane nesposoban da u potpunosti podmiri obaveze o dospeću. Banka upravlja kreditnim rizikom na način da utvrđuje limite nivoa kreditnog rizika, tako što utvrđuje granice prihvatljivog kreditnog rizika u odnosu na jednog, ili više dužnika ili agregatno na nivou segmenata portfolija.

Odluke o odobravanju kreditnih izloženosti donosi Kreditni odbor ili Izvršni odbor Banke u zavisnosti od visine plasmana. Banka je usvojila limite do kojih svaki od navedenih odbora može donositi odluke. Odluku o kreditnom izlaganju preko nivoa limita odobravanja donosi Upravni odbor Banke.

Kreditni odbor Banke ima odgovornost za primenu procedura i politika koje osiguravaju da svako izlaganje je prethodno odobreno, procenjeno i kontrolisano. Svi krediti su prethodno pojedinačno procenjeni i odobreni od stručnih službi i Odeljenja upravljanja rizicima, a krediti preko usvojenog limita se odobravaju od strane Izvršnog odbora Banke. Kreditni odbor redovno izveštava Izvršni odbor i Odbor za upravljanje aktivom i pasivom o svojim aktivnostima.

Banka redovno prati rizike i proverava ih najmanje jednom kvartalno ili češće po potrebi. Banka upravlja kreditnim rizikom putem redovnih analiza sposobnosti zajmoprimeoca i

potencijalnih zajmoprimaoca da ispune svoje obaveze otplate kamate i glavnice, odnosno, utvrđivanjem limita koncentracije na pojedinačnom i portfolio nivou prema različitim karakteristikama kao što su vrsta proizvoda, privredna grana, interna klasifikacija i dr.

Banka takođe upravlja kreditnim rizikom i prihvatanjem adekvatnih instrumenata obezbeđenja otplate kredita, formiranjem ispravki vrednosti bilansnih potraživanja i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stawkama, rezervi za procenjene gubitke, kao i utvrđivanjem adekvatne cene koja pokriva rizik plasmana. Banka profesionalno primenjuje niz mera u cilju upravljanja kreditnim rizicima, ublažavanja i kontrole tog rizika u odnosima sa ugovornim stranama, uključujući:

- stroge kriterijume selekcije;
- primenu sistema limita;
- pouzdan proces odobravanja kredita;
- efikasnu kreditnu administraciju i praćenje;
- adekvatne kontrole vezane za kreditni rizik u odnosima sa ugovornim stranama;
- diversifikaciju rizika.

#### 4. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

##### 4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Banka utvrđuje potrebnu rezervu za procenjene gubitke na osnovu izvršene klasifikacije bilansne aktive i vanbilansnih stavki Banke u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke. Potrebna rezerva za procenjene gubitke predstavlja odbitnu stavku od kapitala Banke utvrđenog u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

###### *Kreditna politika*

Kreditna politika Banke sadrži osnovna opredeljenja, principe i kriterijume koje Banka primenjuje u svom poslovanju u nameri da obezbedi rentabilno poslovanje uz visoku likvidnost i jačanje konkurentske pozicije na finansijskom tržištu. Plasmani Banke usmeravaju se prvenstveno onim klijentima sa kojima Banka ima trajan poslovni odnos pod uslovom da se obezbeđuje maksimalna sigurnost i rentabilnost plasmana.

Banka odobrava kratkoročne i dugoročne kredite, okvirne kreditne aranžmane i sporazume o poslovnoj saradnji i druge proizvode pravnim licima koji uključuju kredite za likvidnost, investicione kredite, kredite za obrtna sredstva. Najveći segment kreditnog portfolija Banke predstavljaju kreditne izloženosti preduzećima. Banka odobrava obezbeđene i neobezbeđene kreditne plasmane, u zavisnosti od procene prirode poslovnih aktivnosti klijenta, finansijske situacije klijenta, načina otplate kredita, kao i usklađenosti ukupne izloženosti Banke sa usvojenim limitima.

Banka odobrava različite vrste kreditnih proizvoda stanovništvu. U cilju procene nivoa izloženosti koje Banke smatra prihvatljivim da odobri Banka utvrđuje kreditnu sposobnost klijenta i vrednost sredstva obezbeđenja po kreditu ukoliko se radi o obezbeđenim kreditima. Banka je razvila scoring sistem za fizička lica na osnovu kojeg se procenjuje rizik kreditnog izlaganja Banke fizičkim licima.

###### *Preuzete obaveze kreditiranja*

Osnovna svrha ovih instrumenata je osiguranje raspoloživosti sredstava prema potrebama klijenata. Garancije i odobreni akreditivi su neopoziva jemstva da će Banka izvršiti isplatu u slučaju nemogućnosti klijenta da podmiri svoje obaveze prema trećim stranama i predstavljaju jednaki kreditni rizik kao i krediti. Preuzete obaveze kreditiranja predstavljaju neiskorišćene delove odobrenih kreditnih okvira (revolving krediti i kreditne kartice), garancije ili akredititive, kao i ostale oblike jemstva. Obzirom da je kreditni rizik povezan s preuzetim neopozivim obavezama kreditiranja, Banka je potencijalno izložena gubitku u iznosu jednakom ukupnim neiskorišćenim sredstvima. Međutim, očekivani iznos gubitka je manji od ukupnog iznosa neiskorišćenih odobrenih sredstava jer je većina preuzetih obaveza za kreditiranje povezana s održavanjem

specifičnih kreditnih standarda od strane klijenata. Banka prati period do dospeća preuzetih obaveza kreditiranja jer navedene dugoročne obaveze predstavljaju veći kreditni rizik od kratkoročnih.

#### *Sredstva obezbeđenja*

Banka ima usvojene politike i limite koji definišu minimalni nivo sredstava obezbeđenja u odnosu na visinu kreditnog izlaganja. Iznos i vrsta sredstva obezbeđenja utvrđuje se u

#### **4. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)**

##### *Sredstva obezbeđenja(Nastavak)*

zavisnosti od procjenjenog kreditnog rizika svakog zajmotražioca. Kao standardni instrumenti obezbeđenja uzimaju se ugovorno ovlašćenje i menice klijenata, a dodatno se ugоварaju hipoteke na nepokretnosti, zaloge na pokretnoj imovini, novčani kolateral, garancije drugih banaka i/ili pravnih lica, zaloga na hartijama od vrednosti. Banka uobičajeno ne zahteva kolateral za kredite i izlaganja prema drugim bankama.

Politika utvrđivanja fer vrednosti kolaterala predviđa da se koriste tržišne cene u slučajevima gde je to moguće, a da se za ostale kolaterale, ukoliko su primenjive, koriste metode vrednovanja. Prilikom odobravanja kredita i drugih izlaganja Banka zahteva pribavljanje nezavisne procene vrednosti kolaterala (nekretnine, opreme i sl.) od strane ovlašćenog procenitelja i mišljenja stručne službe nadležne za pravne poslove o validnosti dokumentacije i mogućnosti uspostavljanja sredstva obezbeđenja. Banka vrši redovnu procenu vrednosti kolatarala najmanje jednom godišnje i vanredno kada se na osnovu eksternih informacija procenjuje da je došlo do obezvređenja potraživanja ili do poremećaja na tržištu koji mogu imati uticaja na vrednost kolaterala. Banka redovno zahteva nezavisnu procenu vrednosti kolaterala najmanje jednom u periodu od tri godine u skladu sa važećom regulativom. Banka u slučaju neizmirenja obaveza klijenata vrši realizaciju sredstva obezbeđenja i prilive po tom osnovu koristi za smanjenje obaveza klijenata prema Banci.

Pregled vrsta kolaterala po kreditima i plasmanima Banke izloženim kreditnom riziku obelodanjen je u Napomeni 40h.

##### *Procena obezvređenja*

Banka periodično (najmanje tromesečno) tokom trajanja poslovnog odnosa procenjuje nadoknadivost, odnosno potencijalni gubitak svakog plasmana na osnovu čega utvrđuje ispravku vrednosti bilansnih potraživanja i rezervisanje za gubitke po vanbilansim stawkama. Ispravka vrednosti, odnosno rezervisanje se vrši ukoliko postoji objektivni dokazi obezvređenja.

Objektivnim dokazom obezvređenja finansijskog instrumenta (kredita) smatra se sledeće:

- Finansijsko stanje dužnika ukazuje na znatne probleme u njegovom poslovanju:
  - dužnik se nalazi u statusu neizvršenja obaveza;
  - dužnik kasni u izmirenju obaveza prema državi, drugim poveriocima ili prema zaposlenima ili neredovno izvršava obaveze po osnovu poreza i doprinosa za socijalno osiguranje zaposlenih preko 6 meseci;
  - značajno (preko 50% na godišnjem nivou) i kontinuirano smanjenje poslovnim prihoda u prethodne dve godine;
  - kapital dužnika je značajno smanjen (preko 50%) usled gubitaka tokom prethodna dva perioda izveštavanja;
  - postoji zahtev dužnika za izmene uslova otplate plasmana i/ili za hitno finansiranje;
- Neizmirenje obaveza, učestalo kašnjenje u otplati kamata i/ili glavnice ili neispunjavanje drugih ugovornih odredaba:
  - dužnik je u docnji preko 90 dana u odnosu na inicijalni datum dospeća u materijalno značajnom iznosu;

- kamata u visini tromesečnog iznosa (i viša) je pripisana dugu, kapitalizovana, refinansirana ili je njeni plaćanja odloženo;
  - dužnik je u docnji manje od 90 dana, ali je Banka procenila da je sposobnost dužnika da otplati dug pogoršana i da je otplata duga u punom iznosu dovedena u pitanje
  - Banka je bitno promenila uslove otplate plasmana usled finansijskih teškoća dužnika u odnosu na prvobitno ugovorene uslove u smislu:
  - promene uslova pod kojima je plasman odobren, a koje dužnik nije u mogućnosti da ispunjava zbog finansijskih teškoća i koja ne bi bila odobrena da dužnik nije u finansijskim teškoćama (smanjenje kamatne stope, otpis dela glavnice, otpis dela obračunate kamate i promena datuma dospeća glavnice i/ili kamate);
  - potpuno ili delimično refinansiranje plasmana, koje ne bi bilo odobreno da dužnik nije u finansijskim teškoćama;
  - izostanak postupanja Banke prema dužniku u finansijskim teškoćama, na koje Banka u skladu sa ugovorom ima pravo;
- Izvesno je pokretanje stečajnog postupka nad dužnikom ili pokretanje druge vrste finansijske reorganizacije:
- dužnik je u blokadi računa duže od 60 dana u kontinuitetu na dan procene;
  - nad dužnikom je pokrenut predstečajni postupak ili je u toku stečajni postupak nad bilo kojom strateški značajnom članicom ekonomske celine kojoj pripada dužnik;
  - ispunjeni su uslovi za pokretanje stečajnog postupka nad dužnikom koji su definisani zakonom kojim se uređuje stečaj;
  - dužnik je u postupku pripreme plana reorganizacije / poverioci su prihvatali predloženi plan reorganizacije / dužnik posluje po usvojenom planu reorganizacije;
  - dužnik je u postupku sporazumnog finansijskog restrukturiranja u skladu sa relevantnim propisom.

Procena obezvređenja na pojedinačnom nivou vrši se u sledećim slučajevima:

- Situacija kada dužnik kasni u izmirenju svojih obaveza više od 90 dana od inicijalnog datuma dospeća predmetne obaveze u bilo kojem materijlano značajnom iznosu, pri čemu se docnja u izmirenju obaveza računa u skladu sa Metodologijom obračuna rezerve za procenjene gubitke;
- Evidencija postojanja problematične finansijske situacije koja može (najverovatnije će) rezultirati u nemogućnosti izmirenja obaveze prema Banci (glavnice, kamate, naknade) iako to još nije slučaj, ne uzimajući u obzir mogućnost naplate po osnovu aktiviranja sredstava obezbeđenja
- Otvoren proces stečaja, likvidacije ili neke vrste finansijskog restrukturiranja privrednog društva.

Evidentirane ispravke vrednosti i rezervisanja za gubitke na bazi pojedinačne procene utvrđene su analizom postojećih informacija i događaja na osnovu kojih se može očekivati da plasmani neće biti u potpunosti nadoknadivi.

Procena obezvređenja kredita ili plasmana se vrši na osnovu faktora kao što su: finansijski položaj dužnika uključujući realističnu procenu, na osnovu finansijskih i poslovnih informacija, verovatnoće budućih novčanih tokova, kvaliteta i realizacione vrednosti kolateralata, troškova u vezi sa realizacijom kolateralata, očekivanih perioda za realizaciju kolateralata i urednosti u dosadašnjem servisiranju obaveza.

#### **4. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)**

##### ***Procena obezvređenja (Nastavak)***

Restruktuiranje podrazumeva produženje perioda otplate kredita, uz odobrene poslovne planove i promene uslova otplate.

Za latentne rizike, procenjivanje i evidentiranje ispravke vrednosti vrši se na osnovu kolektivne procene portfolia sličnih potraživanja. Komponenta inherentnih gubitaka procenjuje se na osnovu analize istorijskih statističkih podataka u pogledu procenta plasmana kod kojih je evidentiran prelaz u status neizvršenja obaveza svakog segmenta portfolia, kao i drugih faktora kao što su stopa naplate po plasmanima evidentiranim u statusu neizvršenja obaveza, zemљa porekla dužnika po plasmanima i drugo.

Kolektivno procenjivanje je potrebno izvršiti ukoliko se objektivno može zaključiti da postoji dokaz postojanja merljivog umanjenja u očekivanim budućim tokovima gotovine u odnosu na originalnu vrednost glavnice za grupu potraživanja odnosno da portfolio u sebi sadrži potraživanja koja bi se morala pojedinačno ispraviti, ali se individualne stavke za evidentiranje ispravke vrednosti na pojedinačnom nivou ili izdvajanja u rezervisanja za gubitke još ne mogu identifikovati.

Potraživanja za koje ne postoje objektivni indikatori da su obezvređena, kao i ona za koje je na osnovu individualne procene utvrđeno da nisu obezvređena, uključuju se u grupe potraživanja (finansijskih sredstava) sa sličnim rizikom.

#### **4. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)**

##### **4.2. Rizik likvidnosti**

Likvidnost Banke, kao njena sposobnost da o roku izvršava dospele obaveze, zavisi sa jedne strane od bilansne strukture, a sa druge strane od usklađenosti priliva i odliva sredstava. Upravljanje likvidnošću je centralizованo na nivou Banke. Izvršni odbor i Odbor za upravljanje aktivom i pasivom je odgovoran za likvidnost i solventnost Banke. Odbor za uravljanje aktivom i pasivom Banke obezbeđuje da Banka ima definisane sve potrebne sisteme i kontrole kako bi obezbedila neophodnu likvidnost.

Banka svojom imovinom i obavezama upravlja na način koji joj obezbeđuje da u svakom trenutku ispunjava sve svoje obaveze, kao i da njeni komitenti raspolažu svojim sredstvima u Banci u skladu sa ugovorenim rokovima.

U Banci se rizik likvidnosti posmatra u smislu rizika gotovinske likvidnosti i opisuje rizik mogućih neusklađenosti plaćanja u smislu solventnosti Banke. Osiguravajući solventnost u svakom trenutku, Banka prati likvidnost kroz mapu očekivanih priliva i odliva u predviđenim rokovima u budućnosti, praćenja internih indikatora, eksterno propisanog pokazatelja likvidnosti, kao i praćenje strukture, koncentracije i stabilnosti depozita Banke.

Upravljanje rizikom likvidnosti sprovodi se takođe primenom sistema limita i kroz aktivnosti ispitivanja „šta ako“, odnosno stresnih scenarija koji mogu imati značajan uticaj na likvidnost Banke.

Banka je Planom poslovanja u slučaju nastanka nepredviđenih događaja - krize likvidnosti i drugim internim aktima za merenje i praćenje rizika likvidnosti definisala kvantitativne pokazatelje i utvrdila kritične vrednosti tih pokazatelja koji predstavljaju indikatore ranog upozorenja negativnih tendencija u likvidnoj poziciji Banke. Ukoliko indikatori ranog upozorenja pokazuju negativne tendencije, Odbor za upravljanje aktivom i pasivom je nadležan da razmotri da li su vrednosti pokazatelja takve da ukazuju na krizu i u zavisnosti od procene intenziteta i roka trajanja poremećaja, utvrđuje korektivne mere kojima će se uticati na poboljšanje likvidnosti. Ukoliko se proceni da su poremećaji takvi da ukazuju na nastupajuću krizu likvidnosti, Izvršni odbor odlučuje o potrebi za proglašavanjem krize likvidnosti i formiranjem Kriznog tima. U toku krize likvidnosti Krizni tim za upravljanje likvidnošću ima ključnu ulogu i odgovornost u planiranju, upravljanju, koordiniranju i davanju zadataka u kriznim situacijama na nivou Banke.

Banka je izložena dnevnim obavezama za dostupnim novčanim sredstvima iz transakcionih depozita, tekućih računa, dospelih depozita i povlačenja kredita. Banka nema potrebu da zadržava novčana sredstva da bi izašla u susret svim ovim potrebama, procenjujući da se minimalni nivo reinvestiranja dospelih sredstava može sa sigurnošću predvideti. Usaglašena i kontrolisana neusaglašenost dospeća i obaveza su fundamentalne za upravljanje likvidnošću. Nije uobičajeno da se uvek i u potpunosti

usaglase, obzirom da se poslovne transakcije često vrše na neodređeni period i da su različite vrste. Neusaglašena pozicija potencijalno povećava profitabilnost, ali u isto vreme povećava i rizik od gubitka.

Raznovrsnost depozita po broju i vrsti deponenata, kao i prethodno iskustvo Banke, pružaju dobar razlog da rukovodstvo veruje da depoziti predstavljaju dugoročan i stabilan izvor finansiranja Banke.

#### 4. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

##### 4.2. Rizik likvidnosti (Nastavak)

Kod upravljanja strukturnim rizicima Banka posebnu pažnju pridaje riziku likvidnosti i kamatnom riziku u delu bilansa koji se ne vrednuje po fer vrednosti. Upravljanje rizikom likvidnosti bazira se na održavanju potrebnih rezervi likvidnosti, poštovanju strukturnih limita i propisanim postupcima u slučaju nastupanja krize likvidnosti. Banka kontinuirano drži adekvatan nivo sredstava vezanih u plasmanima koji se mogu lako konvertovati u gotovinu u slučaju nepredviđenih potreba.

Likvidnost potrebna za plaćanje iznosa po izdatim garancijama i akreditivima na poziv je značajno manja od iznosa preuzetih obaveza jer Banka u pravilu ne očekuje da treća strana povuče iznose prema sklopljenim ugovorima. Ukupni ugovoreni iznos preuzetih obaveza kreditiranja na dan bilansa ne predstavlja nužno buduće potrebne novčane tokove, jer će mnoge od preuzetih obaveza isteći ili biti raskinute bez potrebe njihovog finansiranja.

Banka na dnevnom nivou prati vrednost pokazatelja likvidnosti obračunat kao odnos likvidne aktive i likvidne pasive u skladu sa Odlukom o upravljanju rizicima Narodne banke Srbije. Izloženost Banke riziku likvidnosti prikazana je u Napomeni 39.

##### 4.3. Tržišni rizici

Banka preuzima tržišne rizike koji predstavljaju rizike fluktuacije u novčanim tokovima finansijskih instrumenata usled promena faktora tržišnih rizika, koji obuhvataju promene deviznih kurseva, cena finansijskih instrumenata i drugo.

Banka sve svoje aktivnosti raspoređuje u one koji se evidentiraju u knjigu trgovanja i koje pripadaju bankarskoj knjizi.

Knjiga trgovanja sadrži pozicije u finansijskim instrumentima koje Banka drži s namerom trgovanja, ili radi zaštite pozicija u drugim finansijskim instrumentima koji se vode u toj knjizi i za koje ne postoje ograničenja da se njima trguje, niti postoje ograničenja da se ove pozicije zaštite od rizika, kao i plasmane koji su pribavljeni radi ostvarivanja dobiti iz razlike između nabavne i prodajne cene, odnosno na osnovu drugih promena cena u kratkom vremenskom periodu. Pozicije u knjizi trgovanja evidentiraju se dnevno po fer vrednosti. Fer vrednošću se smatra cena na zatvaranju trgovanja kotirana od strane berze ili data provider-a. Ukoliko Banka ne može vrednost pozicija da iskaže po fer vrednosti Banka koristi alternativne metode za vrednovanje. Bankska knjiga primarno obuhvata sredstva i obaveze iz aktivnosti komercijalnog bankarstva i poslovanja sa stanovništvom.

Banka je razvila sistem upravljanja tržišnim rizicima pozicija u knjizi trgovanja koji se temelji na principima vrednosti pod rizikom (VaR) da bi procenila tržišni rizik otvorenih pozicija

VaR predstavlja statistički zasnovanu procenu potencijalnog gubitka na trenutnom portfoliju koji proizilazi iz negativnih efekata promena cena na tržištu. On iskazuje maksimalni neočekivani gubitak, sa definisanim nivoom pouzdanosti u definisanom periodu vremena.

U pogledu tržišnih rizika pozicija u knjizi trgovanja Banka primenjuje period predviđanja 10 dana i podrazumeva da kretanja na tržištu u periodu predviđanja neće odstupati od uočenih trendova na osnovu podataka o kretanjima na tržištu u

## **4. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)**

### **4.3. Tržišni rizici (Nastavak)**

prethodnom periodu od 250 radnih (trgovačkih) dana. Kvalitet VaR modela se kontinuirano ispituje kroz proces testiranja unazad uz evidenciju izuzetaka i ispitivanje razloga, kao i sprovođenje redovne interne validacije modela.

Obzirom da VaR ne predstavlja maksimalni mogući gubitak, Banka primjenjuje i stres testove koji kvantificuju izloženost ekstremnjim tržišnim kretanjima u odnosu na normalne, prikazane u VaR vrednostima. Oni omogućavaju sagledavanje širokog spektra mogućih ishoda radi percepcije slabih tačaka Banke. Scenariji su okrenuti predviđanju budućih promena na makro nivou i sastoje se od različitih kombinacija potencijalnih tržišnih događaja koji odslikavaju verovatna buduća kretanja na tržištu.

#### **a) Devizni rizik**

Devizni rizik podrazumeva izloženost Banke riziku promene kurseva stranih valuta u slučaju neuravnotežene devizne pozicije kao i u slučaju neuravnotežene pozicije pojedinačnih valuta.

Banka upravlja deviznim rizikom nastojeći da spreči negativne efekte promene međuvalutarnih kurseva i kursa stranih valuta u odnosu na dinar kako na finansijski rezultat Banke, tako i na sposobnost klijenata da vraćaju kredite u deviznom znaku.

U cilju zaštite od deviznog rizika, Banka dnevno prati kretanje deviznih kurseva na finansijskom tržištu, vodi politiku niske izloženosti deviznom riziku i sa korisnicima kredita i plasmana ugovara valutnu klauzulu.

U upravljanju deviznim rizikom Banka teži:

- kontinuiranom održavanju usklađenosti likvidnih sredstava u dinarima i drugim valutama, na način da Banka izvršava svoje obaveze i finansira poslovanje u normalnim uslovima, s tim da ima definisane aktivnosti za vanredne okolnosti u slučaju krize likvidnosti;
- predviđanju potreba Banke za likvidnim sredstvima u svakoj od vodećih valuta, kako bi se izbegle situacije u kojima je neophodna hitna konverzija jedne valute u drugu, po visokoj ceni;
- praćenju ekonomskih trendova i tržišnih kretanja koja mogu imati za posledicu nepovoljna kretanja deviznog kursa i adekvatno usklađivanje stanja pojedinačnih valuta;
- konstantnoj zaštiti reputacije Banke kao pouzdane i profesionalne institucije, uz održavanje finansijskog potencijala i sposobnosti da odoli potresima na tržištu;
- usklađenosti poslovanja sa propisanim uslovima.

Merenje, praćenje i kontrola deviznog rizika obavlja se kontinuirano uzimajući u obzir niz najznačajnijih promenljivih veličina:

- makroekonomsko okruženje;
- promene kamatnih stopa na finansijskim tržištima, za svaku valutu pojedinačno;
- promene deviznih kurseva u medjusobnim odnosima vodećih valuta od značaja za Banku;
- strukturu sredstava i obaveza u svakoj valuti pojedinačno i medjusobnu uskladjenost u različitim valutama;
- procenu potražnje za kreditima i depozitima po svakoj valuti pojedinačno;

## **4. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)**

### **a) Devizni rizik (Nastavak)**

- tržišne mogućnosti za devizne usluge;
- komparativne trendove.

Banka, pored praćenja usklađenosti pokazatelja deviznog rizika na dnevnom nivou, takođe vrši i praćenje vrednosti pod rizikom (Value at Risk - VaR) deviznog rizika koji se nalazi u bilansima Banke radi sagledavanja neočekivanih gubitaka pod normalnim uslovima na tržištu. Banka takođe, radi sagledavanja uticaja ekstremnih kretanja na tržištu vrši ispitivanja stresnih scenarija promena na tržištu i njihov uticaj na izloženost Banke deviznom riziku.

Operativno upravljanje deviznim rizikom vrši se utvrđivanjem sistema limita. Banka postavlja limite na osnovu analize definisanih scenarija očekivanih i neočekivanih promena deviznih kurseva i sagledavanja njihovog uticaja na prihod Banke, vrednost aktive i pasive i deviznu poziciju Banke. Sistem limita obezbeđuje granice za nivo prihvatljivog deviznog rizika za Banku i osigurava da prelazak limita bude evidentiran i razmatran od strane nadležnih tela u Banci.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom najmanje jednom nedeljno na redovnim sednicama, a po potrebi i na vanrednim sednicama upravlja deviznim rizikom na bazi kupoprodaje deviza od strane komitenata, kao i plana plasiranja sredstava od strane kreditnog odeljenja, a za koje je planirano ugovaranje valutne klauzule kao instrumenta zaštite. Na bazi ovih informacija Odbor donosi odluke o kupovini ili prodaji deviza, kao i o arbitražama deviza radi upravljanja dugim ili kratkim pozicijama u pojedinim valutama.

Izloženost Banke riziku od promena kurseva stranih valuta prikazana je u Napomeni 41.

**b) Cenovni rizik**

Cenovni rizik je rizik fluktuacije tržišnih cena hartija od vrednosti, koje će uticati na fer vrednost ulaganja i ostalih izvedenih finansijskih instrumenata. Primarna izloženost Banke cenovnom riziku, proizlazi iz portfolia plasmana koji su raspoloživi za prodaju. Izloženost cenovnom riziku Banka ostvaruje u pozicijama koje se iskazuju po fer vrednosti – finansijskom imovinom namenjenom trgovcu i deviznom pozicijom.

Banka cenovnim rizikom upravlja na nivou pojedinačnih transakcija i portfolija. Banka je izložena cenovnom riziku kroz promene u cenama hartija od vrednosti u koje je plasirala sredstva radi ostvarivanja dobiti iz razlike u cenama.

Politika Banke je da ograniči maksimalni očekivani gubitak u kratkim vremenskim periodima posmatranja, a radi maksimizacije prinosa na plasmane izložene cenovnom riziku. Banka vodi politiku upravljanja cenovnim rizikom na način koji treba da obezbedi da se formira kontrolisani nivo izloženosti riziku promene cena plasmana Banke koji su namenjena za trgovanje, a radi ostvarivanja dobiti iz očekivane promene cena hartija od vrednosti i radi predupređivanja mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled nepovoljnog kretanja na tržištu.

U postupku upravljanja cenovnim rizikom dužničkih i vlasničkih hartija od vrednosti Banka, pored VaR metodologije, koristi postupke ispitivanja uticaja stresnih udara. Analiza stresnih udara je ključna za analizu kapaciteta Banke da absorbuje potencijalne

**4. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)**

**b) Cenovni rizik (Nastavak)**

velike gubitke, ukaže na nedostatke VaR analize i skrivene rizike kao i da ukaže na mogućnosti da se rizik ograniči ili umanji.

Ispitivanje stresnih udara podrazumeva dve grupe testova:

- Analiza scenarija (kombinacija stresnih udara koji proizvode maksimalni gubitak - najgori scenario),
- Analiza stresnih udara (analiziranje značajne promene jednog od faktora rizika koji utiču na VaR i potencijalni gubitak)

Primena scenarija koje je Banka predefinisala podrazumeva reevaluaciju portfolija, odnosno utvrđivanje potencijalnih dobitaka ili gubitaka, kao i mera rizika (VaR) nakon analiziranih promena vrednosti faktora.

Izloženost Banke cenovnom riziku prikazana je u Napomeni 42.

#### **4.4. Rizik kamatne stope u bankarskoj knjizi**

Rizik od promene kamatnih stopa nastaje usled mogućnosti da će promene kamatnih stopa uticati na buduću vrednost finansijskih instrumenata koji se vode u bankarskoj knjizi Banke. Banka je izložena riziku od promene kamatnih stopa po osnovu aktivnosti koje se vode u bankarskoj knjizi, koji kroz efekte promena visine tržišnih kamatnih stopa deluju na njen finansijski položaj i tokove gotovine, a što je rezultat neslaganja rokova dospeća sredstava i obaveza na koje su ugovorene fiksne kamatne stope, odnosno rokova promene kamatnih stopa sredstva i obaveza na koje su ugovorene promenjive kamatne stope.

Banka vodi politiku koja treba da obezbedi da ukupan negativan uticaj na prihod i kapital Banke od neto otvorenih pozicija kamatno osetljive aktive i obaveza ne premaši prihvatljive nivoe. Usklađenost neto otvorene pozicije prati se na nivou Odbora za upravljanje aktivom i pasivom čime se obezbeđuje poštovanje usvojenih limita. S obzirom na okruženje i okolnosti u kojima posluje, Banka primenjuje konzervativan i ekonomičan pristup u upravljanju kamatnim rizikom.

Banka je izložena raznim oblicima kamatnog rizika, koji kroz efekte promena visine tržišnih kamatnih stopa, deluju na njen finansijski položaj i tok gotovine. Kamatne marže mogu da se povećaju kao rezultat ovih promena, ali u isto vreme mogu da se smanje i izazovu gubitak u slučaju neočekivanih kretanja.

Politika upravljanja kamatnim rizikom u bankarskoj knjizi definiše da se kamatne stope utvrđuju na različitom nivou u zavisnosti od rizika plasmana, roka plasiranja, sredstava obezbeđenja uredne otplate kredita, dinarskog ili deviznog iskaza kredita i slično.

Pregled rizika od promene kamatnih stopa se vrši korišćenjem prihvatljivih kamatnih stopa, na osnovu kojih monetarna sredstva i obaveze mogu da se revalorizuju za vrlo kratko vreme i svaki rizik od promene kamatnih stopa postaje nematerijalno značajan. Sredstva i obaveze u Napomeni 43a su prikazane u knjigovodstvenim iznosima i razvrstane na osnovu dospeća plasmana i obaveza, odnosno na bazi preostalog dospeća do roka ugovorene promene kamatne stope.

#### **4. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)**

##### **4.4. Rizik kamatne stope u bankarskoj knjizi (Nastavak)**

Merenje, praćenje i kontrola kamatnog rizika obavlja se kontinuirano uzimajući u obzir niz promenljivih veličina kao što su makroekonomsko okruženje i promene kamatnih stopa na tržištu. Sagledavanje izloženosti Banke kamatnom riziku u aktivnostima koje se evidentiraju u bankarskoj knjizi, vrši se kroz analizu uticaja promene kamatnih stopa na finansijski rezultat i vrednost kapitala Banke.

Ugovaranjem promenjivih kamatnih stopa, Banka u velikoj meri utiče na smanjenje rizika od promene kamatnih stopa. U praksi, izloženost Banke kamatnom riziku je ograničena, obzirom na mesečno usklađivanje kamate kod većine kredita i depozita.

Kod upravljanja kamatnim rizikom Banka određuje prihvatljivu izloženost u pogledu osetljivosti neto prihoda od kamata (perspektiva zarade) i osetljivosti ekonomske vrednosti kapitala (perspektiva ekonomske vrednosti).

Operativne mere za upravljanje kamatnim rizikom koje Banka primenjuje, obuhvataju definisanje:

- raspona između aktivnih i pasivnih kamatnih stopa;
- minimalne i optimalne kamatne marže;
- reperne kamatne stope; i
- izmene strukture kamatno osetljive aktive i pasive.

Pregled kamatnih stopa na godišnjem nivou koje je Banka ugovarala za osnovne finansijske instrumente u 2016. godini dat je u sledećoj tabeli:

	<u>U dinarima</u>	<u>U stranoj valuti</u>
<b>Aktiva</b>		
Obavezna rezerva kod Centralne Banke	1.75%	-
Oročeni depoziti kod inostranih banaka (EUR)	-	0.10%-0.12%
Oročeni depoziti kod domaćih banaka (USD)	-	0.35%
Deponovani višak likvidnih sredstava	2.50%	-
Krediti plasirani komitentima do jedne godine	3.50%-29.84%	9%
Krediti plasirani komitentima preko jedne godine	3.50%-12.68%	7%
Eskont faktura	5.62%-14.03%	6%
Eskont menica	7.44%-15.39%	-
<b>Pasiva</b>		
Transakcioni depoziti stanovništva	0%-1% pa	0%-0.3% pa
Transakcioni depoziti pravnih lica	0.5%-1.60% pa	-
Oročeni depoziti stanovništva do jedne godine	2.5%-4.50%	0.01%-1.40%
Oročeni depoziti pravnih lica do jedne godine	1.60%-4.30%	1.00%-1.70%
Oročeni depoziti pravnih lica preko jedne godine	-	0.1%-1.00%

#### 4. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

##### 4.5. Rizici koncentracije izloženosti banke

U prvoj polovini 2015. godini, Banka je vodila računa o usklađenosti pokazatelja rizika izloženosti i sprovodenjem odgovarajućih aktivnosti predviđenih relevantim procedurama i odlukama o odobravanju kredita i ulaganjima u finansijsku i nefinansijsku imovinu, obezbedila usklađenost svojih plasmana i ulaganja sa pokazateljima poslovanja propisanim od strane Narodne banke Srbije.

Rizici koncentracije izloženosti Banke obuhvataju rizike izloženosti Banke prema jednom licu ili prema grupi povezanih lica, kao i rizike izloženosti Banke prema licu povezanom sa Bankom.

U skladu sa procedurama o upravljanju rizicima, utvrđuju se limiti, odnosno koncentracija plasmana po pojedinim licima ili grupi povezanih lica i licima povezanim sa Bankom, kao i agregatni limiti na nivou segmenata portfolija izloženosti Banke.

Banka ima definisane interne pokazatelje i limite izloženosti riziku koncentracije izloženosti i ovaj rizik procenjuje i u sklopu procena interne procene adekvatnosti kapitala Banke.

Upravni odbor navedenim merama nastoji da obezbedi usklađenost izloženosti Banke sa propisanim limitima, odnosno obezbeđuje da zbir svih velikih izloženosti Banke ne bude veći od 400% kapitala Banke, kao i da ukupna izloženost Banke prema licu povezanom sa Bankom ne bude veća od 5% kapitala Banke, odnosno 25% kapitala Banke prema jednom licu ili prema grupi povezanih lica.

##### 4.6. Rizici ulaganja banke

Rizici ulaganja banke, obuhvataju rizike ulaganja u druga pravna lica i u osnovna sredstva. U skladu sa regulativom Narodne banke Srbije, Odeljenje upravljanja rizicima prati ulaganja Banke i obaveštava Upravni odbor i obezbeđuje da ulaganje Banke u jedno lice koje nije u finansijskom sektoru ne pređe 10% kapitala banke, te da ulaganja Banke u lica koja nisu u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva Banke ne pređu 60% kapitala Banke.

Merenje rizika ulaganja u osnovna sredstva podrazumeva analizu potreba, profitabilnosti i rentabilnosti takve investicije kao i uticaja angažovanja sredstava Banke u značajnijim iznosima u ovaj vid plasiranja na rizičnu poziciju Banke prvenstveno u pogledu likvidnosti i operativnih rizika.

#### **4.7. Rizik zemlje**

Pod rizikom koji se odnosi na zemlju porekla lica prema kome je banka izložena podrazumevaju se negativni efekti koji bi mogli uticati na finansijski rezultat i kapital banke zbog nemogućnosti banke da naplati potraživanja od ovog lica iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla tog lica.

Banka vodi politiku upravljanja ovim rizikom na način da se obezbedi minimalna izloženost kroz adekvatno merenje rizika zemlje primenom usvojene kategorizacije i utvrđivanjem limita izloženosti prema zemljama na osnovu usvojenih merila rizičnosti, odnosno na osnovu utvrđenog rejtinga zemlje, kao i primenom prihvatljivih sredstava ublažavanja datog rizika.

### **4. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)**

#### **4.7. Rizik zemlje (Nastavak)**

Jedan od značajnih segmenata operativnog upravljanja rizikom zemlje predstavlja i utvrđivanje limita izlaganja Banke grupi zemalja i svakoj pojedinačnoj zemlji. Limit izloženosti se odnosi na sve transakcije sa kompanijama u ovoj zemlji. Limiti izloženosti se utvrđuju za sve zemlje kategorizovane prema internom sistemu kategorizacije koji je Banka razvila.

Izloženost Banke riziku zemlje prikazana je u Napomeni 43.

#### **4.8. Operativni rizik**

Operativni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnosti upravljanja informacionim i drugim sistemima u banci, kao i usled nepredvidivih eksternih događaja.

Banka meri izloženost operativnom riziku u skladu sa zakonskim odredbama i odlukama Narodne banke Srbije. U upravljanju operativnim rizikom Banka sprovodi kvantitativno i kvalitativno merenje koja se temelje na prikupljanju podataka o stvarnim i potencijalnim gubicima usled operativnog rizika, samostalnoj proceni rizika i sistema kontrola i izveštavanja koje obuhvata interno i eksterno izveštavanje. Banka upravlja operativnim rizikom na način da minimizira uticaj negativnih i neuspelih unutrašnjih procesa, ljudi i sistema ili spoljnih događaja na finansijski rezultat Banke. Banka je u cilju omogućavanja nesmetanog i kontinuiranog funkcionisanja svih značajnih procesa i sistema u Banci usvojila Plan za obezbeđenje kontinuiteta poslovanja i Plan poslovanja u slučaju nastanka nepredviđenih događaja kao njegov sastavni deo koji definiše tehničke i organizacione mere za ponovno uspostavljanje poslovanja Banke u što kraćem roku, odnosno za ublažavanje posledica prekida u poslovanju Banke.

U toku 2015. godine u Bazi operativnih gubitaka nisu evidentirani stvarni kvantifikovani operativni gubici (isključujući potencijalne nekvantifikovane gubitke čiju vrednost nije moguće adekvatno utvrditi).

#### **4.9. Upravljanje kapitalom**

Banka je usvojila Strategiju upravljanja kapitalom koja predstavlja stalni proces utvrđivanja i održavanja visine i strukture kapitala najmanje na propisanom, odnosno odgovarajućem nivou, kao i jasno razumevanje realnih potreba Banke za kapitalom.

Strategija upravljanja kapitalom ima za primarni cilj obezbeđenje i održavanje nivoa i strukture regulatornog i internog kapitala koja može da podrži očekivani rast plasmana, budućih izvora sredstava i njihovog korišćenja, politiku dividendi, kao i sve promene iznosa kapitala Banke.

Strateški ciljevi Banke u pogledu upravljanja kapitalom su:

- obezbeđenje dovoljnog nivoa kapitala za usklađenost sa minimalnim regulatornim zahtevima za kapitalom u skladu sa propisima Narodne banke Srbije;
- obezbeđenje dovoljnog nivoa kapitala za podršku sklonosti Banke za preuzimanje rizika i zadovoljenje potreba za internim kapitalom;
- obezbeđenje mogućnosti kontinuiranog nastavka poslovanja, uz obezbeđenje prinosa akcionarima i koristi drugim zainteresovanim stranama;

#### 4. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

##### 4.9. Upravljanje kapitalom (Nastavak)

- obezbeđenje jake kapitalne osnove, kao podrške daljem, dugoročno održivom, razvoju poslovanja Banke;
- alokacija kapitala u skladu sa strateškim ciljevima Banke, uključujući optimizaciju prinosa na interni i regulatorni kapital.

Planiranje kapitala Banke ima za cilj da se osigura adekvatan kapital pod promenjivim makroekonomskim uslovima, kao strategijski resurs, za podršku Banke u ostvarenju njenog strategijskog poslovnog plana. Planom kapitala, Banka konkretizuje i precizira sprovođenje strateških ciljeva i smernica za planiranje kapitala, te utvrđuje vremenski horizont za njihovo ostvarenje s obzirom na uticaj makroekonomskih faktora i promenu smera ekonomskog ciklusa na strateške planove, način na koji će Banka da zadovoljava kapitalne zahteve u narednom periodu, relevantna ograničenja vezana za kapital, kao i opšti plan za postupanje u nepredviđenim okolnostima.

Banka kontinuirano upravlja kapitalom kako bi ostvarila sledeće:

- obezbedila usaglašenost sa zahtevima u vezi sa kapitalom koji su definisani od strane Narodne banke Srbije;
- obezbedila adekvatan nivo kapitala za nastavak poslovanja po načelu stalnosti poslovanja, i
- održala kapital na nivou koji će omogućiti budući razvoj poslovanja.

Adekvatnost kapitala, kao i korišćenje kapitala Banke se prati mesečno od strane rukovodstva Banke. Narodna banka Srbije je definisala sledeće limite za kapital:

- Minimalni novčani iznos kapitala od EUR 10 miliona;
- Koeficijent adekvatnosti kapitala od 12%.

U skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 46/2011, 6/2013 i 51/2014), utvrđena je politika izračunavanja pokazatelja adekvatnosti kapitala. Pokazatelj adekvatnosti kapitala Banke jednak je odnosu kapitala i rizične aktive Banke.

Kapital Banke čini zbir osnovnog kapitala i dopunskog kapitala, umanjen za odbitne stavke od kapitala definisane ovom odlukom. Odbitne stavke oduzimaju se od osnovnog i dopunskog kapitala banke na sledeći način: 50% njihovog ukupnog iznosa oduzima se od osnovnog kapitala, a 50% njihovog ukupnog iznosa oduzima se od dopunskog kapitala.

Rizična aktiva predstavlja zbir ukupne aktive ponderisane kreditnim rizikom i kapitalnih zahteva za tržišne rizike i kapitalnog zahteva za operativni rizik utvrđenih na način propisan navedenom odlukom, pomnoženih recipročnom vrednošću pokazatelja adekvatnosti kapitala. Banka za izračunavanje aktive ponderisane kreditnim rizikom koristi standardizovani pristup. Aktiva Banke ponderisana kreditnim rizikom predstavlja zbir vrednosti pozicija bilansne aktive i vanbilansnih stavki pomnoženih odgovarajućim ponderima kreditnog rizika.

Vrednost pozicija bilansne aktive, radi obračuna aktive ponderisane kreditnim rizikom, jednaka je iznosu bruto knjigovodstvene vrednosti tih pozicija umanjene za ispravke vrednosti i za potrebnu rezervu za procenjene gubitke. Vrednost vanbilansnih stavki, radi obračuna aktive ponderisane kreditnim rizikom, jednaka je iznosu bruto knjigovodstvene

vrednosti tih stavki umanjene za rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivi i za potrebnu rezervu za procenjene gubitke, koja je pomnožena odgovarajućim faktorima konverzije.

Shodno Odluci o adekvatnosti kapitala banke, Banka je dužna da pored minimalnog iznosa kapitala od EUR 10 miliona, u svakom trenutku održava kapital i na nivou koji je potreban za pokriće svih rizika kojima je izložena ili može biti izložena u svom poslovanju, a najmanje u visini zbiru sledećih kapitalnih zahteva:

- kapitalnog zahteva za kreditni rizik i za rizik druge ugovorne strane za sve poslovne aktivnosti Banke i kapitalnog zahteva za rizik izmirenja/isporuke za aktivnosti iz knjige trgovanja;
- kapitalnog zahteva za cenovni rizik za aktivnosti iz knjige trgovanja;
- kapitalnog zahteva za devizni rizik i za robni rizik za sve poslovne aktivnosti Banke; i
- kapitalnog zahteva za operativni rizik za sve poslovne aktivnosti Banke.

Ukupan kapital Banke se sastoji od osnovnog i dopunskog kapitala i odbitnih stavki.

Osnovni kapital Banke čine sledeći elementi, umanjeni za elemente odbitnih stavki:

- uplaćeni akcionarski kapital Banke po osnovu običnih i preferencijalnih akcija banke, osim preferencijalnih kumulativnih akcija, iskazan po nominalnoj vrednosti;
- emisiona premija, odnosno iznos uplaćen iznad nominalne vrednosti upisanih običnih i preferencijalnih akcija;
- sve vrste rezervi Banke formiranih na osnovu odluke Skupštine, a na teret dobiti nakon njenog oporezivanja, izuzev rezervi iz dobiti za opšte bankarske rizike;
- dobit iz ranijih godina koja nije opterećena bilo kakvim budućim obavezama, a za koju je skupština Banke donela odluku da će biti raspoređena u okviru osnovnog kapitala,

Odbitne stavke od osnovnog kapitala su:

- gubici iz prethodnih godina;
- gubitak tekuće godine;
- nematerijalna ulaganja u vidu goodwill-a, licenci, patenata, zaštitnih znakova i koncesija vrednovanih po fer vrednosti u skladu sa MSFI/MRS;
- stečene sopstvene obične i prioritetne akcije Banke, osim prioritetnih kumulativnih akcija u iznosu njihove knjigovodstvene vrednosti (nominalna vrednost uvećana za emisionu premiju);
- obične i preferencijalne akcije banke, osim preferencijalnih kumulativnih akcija, koje je Banka uzela u zalagu u iznosu vrednosti potraživanja obezbeđenih zalogom akcija, odnosno nominalne vrednosti akcija uzetih u zalagu uvećane za pripadajuću emisionu premiju, zavisno od toga koja je od ove dve vrednosti niža;

#### 4. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

##### 4.9. Upravljanje kapitalom (Nastavak)

- regulatorna usklađivanja vrednosti u odnosu na međunarodne standarde finansijskog izveštavanja (MSFI), odnosno međunarodne računovodstvene standarde (MRS);
- nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju;
- ostale neto negativne revalorizacione rezerve koje se ne odnose na odbitne stavke od osnovnog kapitala ili elemente koje se uključuju u dopunski kapital Banke;
- dobit po osnovu obaveza Banke vrednovanih prema fer vrednosti koja je ostvarena zbog promene kreditnog rejtinga banke i
- iznos potrebne rezerve iz dobiti za procenjene gubitke po bilansnoj aktivi i

vanbilansnim stavkama Banke.

Dopunski kapital Banke čine sledeći elementi, umanjeni za odbitne stavke dopunskog kapitala:

- uplaćeni akcijski kapital po osnovu prioritetnih kumulativnih akcija Banke iskazan u nominalnom iznosu;
- emisiona premija, odnosno iznos uplaćen iznad nominalne vrednosti upisanih prioritetnih kumulativnih akcija Banke;
- deo revalorizacione rezerve Banke koji se odnosi na efekte nastale po osnovu promene fer vrednosti osnovnih sredstava, hartija od vrednosti i ostalih sredstava koja se u skladu sa MSFI/MRS, iskazuju u korist revalorizacionih rezervi umanjenje za efekte poreskih obaveza.

Odbitne stavke od dopunskog kapitala Banke su:

- stečene sopstvene prioritetne kumulativne akcije u iznosu njihove knjigovodstvene vrednosti;
- potraživanja po osnovu bilanske aktive i vanbilansnih stavki Banke koja su obezbeđena hibridnim instrumentom ili subordiniranom obavezom Banke do iznosa u kojem su ti instrumenti ili obaveze uključene u dopunski kapital;
- preferencijalne kumulativne akcije, koje je Banka uzela u zalogu u iznosu vrednosti potraživanja obezbeđenih zalogom akcija, odnosno nominalne vrednosti akcija uzetih u zalogu uvećane za pripadajuću emisionu premiju, zavisno od toga koja je od ove dve vrednosti niža.

Odbitne stavke od kapitala Banke su:

- direktna ili indirektna ulaganja u banke i druga lica u finansijskom sektoru u iznosu većem od 10% kapitala tih banaka, odnosno lica;
- ulaganja u hibridne instrumente i subordinirane obaveze drugih banaka i lica u finansijskom sektoru u kojima Banka ima direktna ili indirektna ulaganja u iznosu većem od 10% kapitala tih lica;
- ukupan iznos direktnih i indirektnih ulaganja u banke i druga lica u finansijskom sektoru u iznosu do 10% njihovog kapitala, kao i ulaganja u njihove hibridne instrumente i subordinirane obaveze, koji prelazi 10% zbiru osnovnog kapitala i dopunskog kapitala Banke;

#### **4. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)**

##### **4.9. Upravljanje kapitalom (Nastavak)**

- iznos za koji su prekoračena kvalifikovana učešća u licima koja nisu lica u finansijskom sektoru;
- iznos izloženosti po osnovu slobodnih isporuka od 5 radnih dana posle drugog ugovorenog plaćanja ili isporuke do završetka transakcije;
- potraživanja i potencijalne obaveze od lica povezanih s Bankom koje je Banka ugovorila pod uslovima koji su povoljniji od uslova ugovorenih s drugim licima koja nisu povezana sa Bankom.

Kapitalni zahtevi za pokriće kreditnog, tržišnih i operativnog rizika i obračun pokazatelja adekvatnosti kapitala utvrđuju se u skladu sa Odlukom NBS o adekvatnosti kapitala banke. Obračun zahteva za kapital za pokriće kreditnog rizika utvrđuje se na osnovu kreditnim rizikom ponderisane aktive.

Kreditnim rizikom ponderisana aktiva predstavlja zbir vrednosti pozicija bilanske aktive i vanbilansnih stavki pomnoženih odgovarajućim ponderima kreditnog rizika u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke. Za potrebe obračuna kreditnim rizikom ponderisane aktive, na pozicije bilanske aktive i vanbilansih stavki primenjuju se prilagođavanja vrednosti tih pozicija ili odgovarajućih pondera, a kroz tehnike ublažavanja, čija je primena definisana Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

Kapitalni zahtev za tržišne rizike jednak je zbiru kapitalnih zahteva za poslovne aktivnosti iz knjige trgovanja, odnosno kapitalnog zahteva za cenovni rizik i kapitalnih zahteva za devizni rizik. Kapitalni zahtev za cenovni rizik se utvrđuje za pozicije u vidu dužničkih i vlasničkih hartija od vrednosti i to po osnovu opšteg i specifičnog rizika tih pozicija knjige trgovanja. Kapitalni zahtev za devizni rizik utvrđuje se na osnovu neto otvorene devizne pozicije Banke.

Banka sprovodi formalizovan i dokumentovan proces interne procene adekvatnosti kapitala, odnosno utvrđuje iznos i raspodelu internog kapitala. Postupak procenjivanja adekvatnosti internog kapitala Banke je sastavni deo sistema upravljanja Bankom koji će se na kontinuiranoj osnovi sprovoditi u skladu sa Strategijom i politikama za upravljanje rizicima, kao i Strategijom upravljanja kapitalom Banke. Uključuje redovno utvrđivanje, merenje i praćenje svih evidentiranih rizika koji mogu imati negativan uticaj na postizanje ciljeva Banke, uključujući strategiju upravljanja rizicima, politike upravljanja rizicima i u skladu sa tim sklonost za preuzimanje rizika.

Struktura ukupnog regulatornog kapitala Banke na dan 30. jun 2016. i 31.12.2015. godine, kao i koeficijent adekvatnosti kapitala prikazani su u Napomeni 43.

#### **4.10. Pravična (fer) vrednost**

Poslovna politika Banke je da obelodani informacije o pravičnoj vrednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti.

U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta. Rukovodstvo Banke vrši procenu rizika i u slučajevima kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana vrši ispravku vrednosti.

#### **4. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)**

##### **4.10. Pravična (fer) vrednost (Nastavak)**

Finansijski instrumenti Banke iskazani po amortizovanoj vrednosti uglavnom imaju kratkoročna dospeća i nose varijabilnu kamatu stopu koja odražava tekuće tržišne uslove. Shodno tome, rukovodstvo Banke smatra da vrednost po kojoj su navedeni finansijski instrumenti iskazani odgovara njihovoj tržišnoj vrednosti.

Fer vrednost kredita i plasmana komitentima jednaka je njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti, umanjenoj za ispravke vrednosti po osnovu obezvređenja.

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnom tržištu (kao što su hartije od vrednosti kojima se trguje i hartije od vrednosti raspoložive za prodaju) zasniva se na kotiranim tržišnim cenama na dan bilansa stanja. Kotirana tržišna cena koja se koristi za finansijska sredstva Banke predstavlja cenu na zatvaranju.

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se ne trguje na aktivnom tržištu (na primer derivati kojima se trguje na nezvaničnoj berzi) utvrđuje se različitim tehnikama procene. Banka primenjuje različite metode i utvrđuje pretpostavke koje se zasnivaju na tržišnim uslovima koji postoje na datum bilansa stanja. Kotirane tržišne cene ili kotirane cene dilera za slične instrumente koriste se za dugoročne obaveze.

Ostale tehnike, kao što su procenjene diskontovane vrednosti novčanih tokova, koriste se za određivanje fer vrednosti preostalih finansijskih instrumenata. Fer vrednost svoga kamatne stope preračunava se kao sadašnja vrednost procenjenih budućih novčanih tokova. Fer vrednost terminskih deviznih ugovora utvrđuje se primenom kotiranih tržišnih kurseva na dan bilansa stanja.

Prepostavlja se da nominalna vrednost, umanjena za gubitke zbog umanjenja vrednosti potraživanja i obaveza, približno odražava njihovu fer vrednost.

Depoziti banaka i komitenata su uglavnom po viđenju ili kratkročni sa ugovorenim varijabilnim kamatnim stopama i stoga rukovodstvo Banke smatra da vrednosti po kojima su isti iskazani u bilansu stanja odgovaraju njihovoj tržišnoj vrednosti.

Fer vrednost finansijskih obaveza za potrebe obelodanjivanja procenjuje se diskontovanjem budućih ugovornih novčanih tokova prema trenutnoj tržišnoj kamatnoj stopi koja je Banci na raspolaganju za slične finansijske instrumenate.

Po mišljenju rukovodstva Banke, iznosi u priloženim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je u datim okolnostima najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

#### **4.11. Poreski rizici**

Poreski sistem Republike Srbije je u procesu kontinuirane revizije i izmena. U Republici Srbiji poreski period je otvoren tokom perioda od 5 godina. U različitim okolnostima, poreski organi mogu imati različite pristupe određenim pitanjima i mogu utvrditi dodatne poreske obaveze zajedno sa naknadnim zateznim kamatama i penalima. Rukovodstvo Banke smatra da su poreske obaveze evidentirane u priloženim finansijskim izveštajima pravilno iskazane.

### **5. PRIHODI I RASHODI OD KAMATA**

**U hiljadama dinara  
za period od 1. januara do 30. juna  
2016.   2015.**

<b>Prihodi od kamata</b>		
<i>Krediti i depoziti</i>		
Narodna banka Srbije	5,055	17,719
Domaće banke i druge finansijske organizacije	2,432	14,463
Strane banke	245	-
Preduzeća	98,577	140,301
Stanovništvo	15,394	12,557
Ostalo	6,554	7,230
<i>Hartije od vrednosti i ostali plasmani</i>		
Repo poslovi sa NBS	729	9,787
Obavezna rezerva kod NBS	3,451	7,926
Eskont menica	30,366	40,518
Državni zapisi i obveznice	24,058	30,796
Faktoring	5,042	35,403
Ostalo	10,848	280
<b>Ukupno</b>	<b>202,751</b>	<b>316,980</b>
 <b>Rashodi od kamata</b>		
Banke i druge finansijske institucije	242	492
Preduzeća	8,626	17,590
Javna preduzeća	8,958	25,216
Stanovništvo	7,658	12,268
Javni sektor	479	138
Strana lica	151	129
Drugi komitenti	2,761	6,069
<b>Ukupno</b>	<b>28,874</b>	<b>61,902</b>
 <b>Dobitak po osnovu kamata</b>		
	<b>173,877</b>	<b>255,078</b>

### **6. PRIHODI I RASHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA**

**U hiljadama dinara  
za period od 1. januara do 30.  
juna**

	<b>2016.</b>	<b>2015.</b>
<b>Prihodi od naknada i provizija</b>		
- naknade za usluge platnog prometa (osim stanovništva)	24,154	26,208
- naknade po osnovu faktoringa	1,426	2,716
- naknade za eskont menica	1,864	2,596
- naknade za izdate garancije i ostala jemstva	16,393	21,284
- naknade po poslovima sa stanovništvom	7,069	8,113
- ostale naknade za bankarske usluge	3,495	3,090
<b>Ukupno</b>	<b>54,401</b>	<b>64,007</b>

**6. PRIHODI I RASHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA (Nastavak)**

	U hiljadama dinara za period od 1. januara do 30. juna 2016.	2015.
<b>Rashodi naknada i provizija</b>		
Naknade za usluge platnog prometa:		
- u zemlji	1,388	2,201
- u inostranstvu	3,448	4,151
Ostale naknade i provizije	3,625	3,586
<b>Ukupno</b>	<b>8,461</b>	<b>9,938</b>
<b>Dobitak po osnovu naknada i provizija</b>	<b>45,940</b>	<b>54,069</b>

**7. NETO DOBITAK/GUBITAK PO OSNOVU FINANSIJSKIH SREDSTAVA NAMENJENIH TRGOVANJU**

	U hiljadama dinara za period od 1. januara do 30. juna 2016.	2015.
Dobici po osnovu finansijskih sredstava namenjenih trgovaju	-	-
Gubici po osnovu finansijskih sredstava namenjenih trgovaju	-	(630)
<b>Ukupno</b>	<b>-</b>	<b>(630)</b>

**8. NETO DOBITAK/GUBITAK PO OSNOVU ZAŠTITE OD RIZIKA**

	U hiljadama dinara za period od 1. januara do 30. juna 2016.	2015.
Dobici po osnovu zaštite od rizika	-	-
Gubici po osnovu zaštite od rizika	(48)	(153)
<b>Ukupno</b>	<b>(48)</b>	<b>(153)</b>

**9. NETO DOBITAK/GUBITAK PO FINANSIJSKIH SREDSTAVA KOJA SE INICIJALNO PRIZNAJU  
PO DER VREDNOSTI KROZ BU**

	U hiljadama dinara za period od 1. januara do 30. juna 2016.	2015.
--	---	-------

Dobici po osnovu finansijskih sredstava koja se inicijalno priznaju kroz BU	113	1,955
Gubici po osnovu finansijskih sredstava koja se inicijalno priznaju kroz BU	-	(4,100)
<b>Ukupno</b>	<b>113</b>	<b>(2,145)</b>

**10. NETO DOBITAK/GUBITAK PO FINANSIJSKIH SREDSTAVA RASPOLOŽIVIH ZA PRODAJU**

	U hiljadama dinara za period od 1. januara do 30. juna 2016.	2015.
Dobici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	-	-
Gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	-	(386)
<b>Ukupno</b>	<b>-</b>	<b>(386)</b>

**11. NETO PRIHODI / (RASHODI) OD KURSNIH RAZLIKA I EFEKATA VALUTNE KLAUZULE**

	U hiljadama dinara za period od 1. januara do 30. juna 2016.	2015.
Pozitivne kursne razlike	821,596	1,381,124
Negativne kursne razlike	<u>(821,248)</u>	<u>(1,360,921)</u>
<b>Neto (rashodi) / prihodi od kursnih razlika</b>	<b>1,348</b>	<b>20,203</b>

**12. NETO PRIHODI / (RASHODI) OD INVESTICIJA U PRIDRUŽENA DRUŠTVA**

	U hiljadama dinara za period od 1. januara do 30. juna 2016.	2015.
Dobitak po os. investicija u pridružena društva	1,931	-
Gubitak po os. investicija u pridružena društva	-	-
<b>Neto (rashodi) / prihodi od investicija u pridružena društva</b>	<b>1,931</b>	<b>-</b>

**13. OSTALI POSLOVNI PRIHODI**

	U hiljadama dinara za period od 1. januara do 30. juna 2016.	2015.
Prihodi od zakupnina	2,925	5,489
Prihodi od dividendi	3,481	3,461
Ostali prihodi	<u>92,589</u>	<u>20,966</u>
<b>Ukupno</b>	<b>98,995</b>	<b>29,915</b>

**14. NETO PRIHODI /(RASHODI) PO OSNOVU OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA I KREDITNO RIZIČNIH VANBILANSNIH STAVKI**

a) Promene na računima ispravke vrednosti po osnovu obezvredenja finansijskih plasmana i rizične vanbilansne aktive u periodu od 1. januara do 30. juna 2016. godine

	<i>Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju (Napomena 18 i 19)</i>	<i>Finansijska sredstva koja se drže do dospeća (Napomena 20)</i>	<i>Krediti i potraživanja od banaka i drugih. Fin. organizacija (Napomena 21)</i>	<i>Krediti i potraživanja od komitenata (Napomena 22)</i>	<i>Investicije u zavisna i pridružena društva (Napomena 24 i 25)</i>	<i>Ostala sredstva (Napomena 27)</i>	<i>Vanbilansna aktiva (Napomena 31)</i>	<i>Ukupno</i>
<b>Stanje na dan</b>								
<b>1. januar 2015. godine</b>	<b>5,373</b>	<b>4,145</b>	<b>29,484</b>	<b>1,193,349</b>	<b>770</b>	<b>944</b>	<b>50,539</b>	<b>1,284,604</b>
Obezvredenje i rezervisanja u toku perioda (Napomena 13(a))	30	33,037	36,766	2,504,341	-	5,808	195,210	2,775,192
Kursne razlike	-	(583)	767	(4,280)	-	(2)	9	(4,089)
Umanjenje obezvredenja i ukidanje rezervisanja (Napomena 13(a))	(891)	(36,599)	(52,310)	(795,498)	(770)	(5,486)	(96,971)	(988,525)
Ostalo	-	-	-	(10,438)	-	-	-	(10,438)
<b>Stanje na dan</b>								
<b>31. decembra 2015. godine.</b>	<b>4,512</b>	<b>-</b>	<b>14,707</b>	<b>2,887,474</b>	<b>-</b>	<b>1,264</b>	<b>148,787</b>	<b>3,056,744</b>
Obezvredenje i rezervisanja u toku perioda (Napomena 13(a))	4	-	3,537	684,278	-	5,321	26,331	719,471
Kursne razlike	-	-	89	(2,222)	-	544	-	(1,589)
Umanjenje obezvredenja i ukidanje rezervisanja (Napomena 13(a))	(34)	-	(7,840)	(529,821)	-	(773)	(133,846)	(672,314)
Prenošenje u vanbilansnu evidenciju	-	-	-	(1,388,506)	-	-	-	(582)
<b>Stanje na dan</b>								
<b>30. juna 2016. godine</b>	<b>4,482</b>	<b>-</b>	<b>10,493</b>	<b>1,651,203</b>	<b>-</b>	<b>6,356</b>	<b>41,272</b>	<b>1,713,806</b>



**14 NETO PRIHODI /(RASHODI) PO OSNOVU OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA I KREDITNO RIZIČNIH VANBILANSNIH STAVKI (Nastavak)**

**b) Rezerva za procenjene gubitke**

Na osnovu kategorizacije plasmana utvrđene saglasno propisima Narodne banke Srbije na dan 30. juna 2016. godine utvrđena je rezerva za procenjene gubitke po osnovu ukupne izloženosti Banke kreditnom riziku.

U skladu sa Odlukom NBS o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 94/2011, 57/2012, 123/2012, 43/2013 113/2013, 135/2014, 25/2015, 38/2015 i 61/2016), suma pozitivnih razlika iznosa rezerve za procenjene gubitke obračunate u skladu sa navedenom odlukom, i iznosa ispravke vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama, koja su obračunata u skladu sa internom usvojenom metodologijom, na nivou dužnika predstavlja odbitnu stavku od kapitala Banke obračunatog u skladu sa Odlukom NBS o adekvatnosti kapitala banke ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 46/2011, 6/2013 i 51/2014).

**U hiljadama dinara**

	<b>30.06.2016</b>	<b>31.12.2015</b>
Obračunata rezerva za procenjene gubitke u skladu sa Odlukom NBS po osnovu:		
- bilansnih plasmana	2,183,839	3,166,592
- vanbilansnih stavki	164,518	303,943
	<b>2,348,357</b>	<b>3,470,535</b>
Ispravke vrednosti i rezervisanja obračunata u skladu sa internom metodologijom (MRS 39):		
- ispravka vrednosti bilansne aktive	1,672,534	1,886,137
- rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama	41,272	52,443
	<b>1,713,806</b>	<b>1,938,580</b>
<b>Potrebna rezerva za procenjene gubitke</b>	<b>679,688</b>	<b>1,603,230</b>

Na dan 30. juna 2016. godine, potrebna rezerva za procenjene gubitke koji mogu nastati po osnovu bilansne aktive i vanbilansnih stavki, nakon umanjenja za ispravke vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama, obračunata u skladu sa navedenom Odlukom NBS (Napomena 2.9.), iznosi 679,688 hiljada dinara (31. decembar 2015. godine: 1,603,230 hiljada dinara).

**15. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI**

	U hiljadama dinara za period od 1. januara do 30. juna 2016.	2015.
Troškovi neto zarada i naknada	87,110	99,587
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade	35,043	49,159
Ostali lični troškovi	<u>6,371</u>	<u>6,046</u>
<b>Ukupno</b>	<b><u>128,524</u></b>	<b><u>154,792</u></b>

**16. TROŠKOVI AMORTIZACIJE**

	U hiljadama dinara za period od 1. januara do 30. juna 2016.	2015.
Troškovi amortizacije:		
- osnovnih sredstava (Napomena 25)	17,076	17,902
- nematerijalnih ulaganja (Napomena 25)	<u>2,277</u>	<u>2,148</u>
<b>Ukupno</b>	<b><u>19,353</u></b>	<b><u>20,050</u></b>

**17. OSTALI RASHODI**

	U hiljadama dinara za period od 1. januara do 30. juna 2016.	2015.
Troškovi indirektnih poreza i doprinosa	28,638	29,615
Usluge	28,215	25,469
Ostali nematerijalni troškovi	21,181	20,286
Sponzorstvo, humanitarna pomoć i donacije	952	4,395
Materijal i energija	10,129	10,049
Troškovi reprezentacija	2,000	1,204
Premije osiguranja	10,077	10,719
Ostali rashodi	<u>10,366</u>	<u>14,793</u>
<b>Ukupno</b>	<b><u>111,558</u></b>	<b><u>116,530</u></b>

**18. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE**

	U hiljadama dinara 30.06.2016	31.12.2015.
Gotovina i sredstva kod centralne banke		
Tekući račun	366,557	474,797
Blagajna:		
- u dinarima	34,037	24,815

- u stranoj valuti	109,190	102,545
Depoziti viškova likvidnih sredstava kod NBS	100,000	1,550,000
Obavezna rezerva u stranoj valuti	471,991	534,584
Razgraničena potraživanja za kamatu od NBS	284	357
<b>Stanje na dan</b>	<b>1,082,059</b>	<b>2,687,098</b>

Obavezna dinarska rezerva predstavlja minimalnu rezervu u dinarima izdvojenu u skladu sa Odlukom o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 3/2011, 31/2012, 57/2012, 78/2012, 87/2012, 107/2012, 62/2013, 125/2014, 135/2014, 4/2015, 78/2015 i 102/2015).

Banka je dužna da obračunava i izdvaja obaveznu dinarsku rezervu po propisanim stopama na dinarsku osnovicu koju čini prosečno dnevno knjigovodstveno stanje dinarskih obaveza (osim obaveza indeksiranih valutnom klauzulom) u prethodnom kalendarskom mesecu na svoj žiro račun. Obaveznu dinarsku rezervu Banka obračunava na obaveze po dinarskim depozitima, kreditima i hartijama od vrednosti, kao i na druge dinarske obaveze, osim dinarskih depozita primljenih po poslovima koje Banka obavlja u ime i za račun trećih lica, a koji ne prelaze iznose plasmana koje je Banka dala iz tih depozita.

Izuzetno od ovoga, Banka obaveznu rezervu ne obračunava na: iznos obaveza prema Narodnoj banci Srbije; obaveze prema bankama koje izdvajaju obaveznu rezervu kod Narodne banke Srbije; subordinirane obaveze za koje je Narodna banka Srbije utvrdila da su ispunjeni uslovi za njihovo uključivanje u dopunski kapital Banke; dinarske i devizne obaveze po osnovu sredstava koja banke primaju od međunarodnih finansijskih organizacija, vlada i finansijskih institucija čiji su osnivači strane države i to posredstvom države kao glavnog dužnika, odnosno vlasnika tih sredstava ili neposredno uz uslov da se pri replasiranju tih sredstava poštuju dogovoren principi kod utvrđivanja kamatnih marži; obaveze u dinarima i devizama po osnovu depozita, kredita i drugih sredstava primljenih iz inostranstva u periodu od 1. oktobra 2008. do 31. marta 2010. godine - i to do prvobitno utvrđenog roka dospeća tih obaveza, a najkasnije do 31. decembra 2014. godine; deo dinarskih depozita primljenih po poslovima u ime i za račun trećih lica, koji ne prelaze iznose plasmana odobrenih iz tih depozita; sredstva oročene dinarske štednje prikupljena u periodu od 31. oktobra do 8. novembra 2010. godine - i to do isteka perioda na koji je oročena ta štednja, pod uslovom da nije indeksirana deviznom klauzulom, kao i obaveze u dinarima i devizama po osnovu sredstava finansijske podrške koje je obezbedila Agencija za osiguranje depozita u skladu sa zakonom.

## 18. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE (Nastavak)

Obaveznu dinarsku rezervu Banka obračunava po stopi od:

- 5% na deo dinarske osnovice koju čine obaveze sa ugovorenom ročnošću do 2 godine, odnosno do 730 dana (2015. godina: 5%); i
- po stopi od 0% na deo dinarske osnovice koju čine obaveze sa ugovorenom ročnošću preko 2 godine, odnosno preko 730 dana (2015. godina: 0%).

Obračunatu dinarsku obaveznu rezervu čini zbir:

- obračunate obavezne rezerve u dinarima;
- 38% dinarske protivvrednosti obračunate obavezne rezerve u evrima - na deo devizne osnovice koju čine obaveze sa ugovorenom ročnošću do 2 godine, odnosno do 730 dana (2015. godina: 38%); i
- 30% dinarske protivvrednosti obračunate obavezne rezerve u evrima - na deo devizne osnovice koju čine obaveze sa ugovorenom ročnošću preko 2 godine, odnosno preko 730 dana (2015. godina: 30%).

Dinarska protivvrednost obračunate obavezne rezerve u evrima utvrđuje se primenom zvaničnog srednjeg kursa RSD koji važi na dan obračuna obavezne rezerve, tj. 17-tog u mesecu. Obaveznu rezervu Banka obračunava 17-tog u mesecu, i tako obračunata obavezna rezerva važi za obračunski period od 18-tog u mesecu do 17-tog u narednom mesecu. Banka je dužna da u obračunskom periodu održava prosečno dnevno stanje izdvojene dinarske obavezne rezerve u visini obračunate dinarske obavezne rezerve. Na dan 30. juna 2016. godine obračunata obavezna rezerva u dinarima iznosila je 368,191 hiljada dinara (31. decembar 2015. i 2014. godine: 458,863 hiljada dinara i 636,533 hiljada dinara) i bila je usklađena sa navedenom Odlukom Narodne banke Srbije. Kamatna stopa na iznos ostvarenog presečnog dnevnog stanja izdvojene dinarske obavezne rezerve u prvoj polovini 2016. godine je 1.75% na godišnjem nivou (2015. godine od 1.75% do 2.50% godišnje).

Banka nije koristila navedena sredstva rezerve u svrhe održanja likvidnosti u toku 2016. godine.

U skladu sa Odlukom o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 3/2011, 31/2012, 57/2012, 78/2012, 87/2012, 107/2012, 62/2013, 125/2014, 135/2014, 4/2015, 78/2015 i 102/2015), Banka obračunava i izdvaja obaveznu deviznu rezervu po propisanim stopama na deviznu osnovicu koju čini prosečno dnevno knjigovodstveno stanje deviznih obaveza i prosečno dnevno knjigovodstveno stanje dinarskih obaveza indeksiranih deviznom klauzulom u prethodnom kalendarskom mesecu.

Obaveznu deviznu rezervu Banka obračunava na obaveze po deviznim depozitima, kreditima i hartijama od vrednosti, na druge devizne obaveze, kao i na depozite, kredite i druga devizna sredstva primljena iz inostranstva po poslovima koje Banka obavlja u ime i za račun trećih lica.

Obaveznu deviznu rezervu Banka obračunava po stopi od:

- 20% na deo devizne osnovice koju čine obaveze sa ugovorenom ročnošću do 2 godine, odnosno do 730 dana, a, izuzetno po stopi od 100% na deo devizne osnovice koju čine dinarske obaveze indeksirane deviznom klauzulom sa ugovorenom ročnošću do 2 godine, odnosno do 730 dana (2015. godina: 22%); i

#### **18. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE (Nastavak)**

- po stopi od 13% na deo devizne osnovice koju čine obaveze sa ugovorenom ročnošću preko 2 godine, odnosno preko 730 dana, a izuzetno po stopi od 100% na deo devizne osnovice koju čine dinarske obaveze indeksirane deviznom klauzulom sa ugovorenom ročnošću preko 2 godine, odnosno preko 730 dana (2015. godina: 15%).

Obračunatu deviznu obaveznu rezervu čini zbir:

- 62% obračunate obavezne rezerve u evrima - na deo devizne osnovice koju čine obaveze sa ugovorenom ročnošću do 2 godine, odnosno do 730 dana (2015. godina: 62%); i
- 70% obračunate obavezne rezerve u evrima - na deo devizne osnovice koju čine obaveze sa ugovorenom ročnošću preko 2 godine, odnosno preko 730 dana (2015. godina: 70%).

Obračunatu deviznu obaveznu rezervu Banka izdvaja u evrima na devizne račune Narodne banke Srbije. Izuzetno od ovoga, banke kod kojih bi, zbog izdvajanja devizne obavezne rezerve u evrima, pokazatelj deviznog rizika odstupao od onog koji je propisan Odlukom Narodne banke Srbije kojom se uređuje upravljanje rizicima, mogu deviznu obaveznu rezervu izdvajati i u SAD dolarima. Prosečno dnevno stanje devizne obavezne rezerve izdvojene u SAD dolarima preračunava se u evre primenom zvaničnog srednjeg kursa RSD koji važi na dan obračuna obavezne rezerve, odnosno 17-tog u mesecu. Obaveznu rezervu Banka obračunava 17-tog u mesecu, i tako obračunata obavezna rezerva važi za obračunski period od 18-tog u mesecu do 17-tog u narednom mesecu. Obračunatu deviznu obaveznu rezervu koja je na dan 30. juna 2016. godine iznosila 3,821 hiljada evra (31.

decembar 2015. godine: 4,445 hiljada evra), Banka izdvaja u evrima na devizne račune Narodne banke Srbije.

Banka je dužna da u obračunskom periodu održava prosečno dnevno stanje izdvojene devizne obavezne rezerve u visini obračunate devizne obavezne rezerve. Za izračunavanje prosečnog dnevnog stanja izdvojene (dinarske i devizne) obavezne rezerve uzimaju se u obzir svi dani u obračunskom periodu. Na iznos ostvarenog prosečnog stanja izdvojene devizne rezerve Narodna banka Srbije ne plaća kamatu. Na dan 30. juna 2016. godine devizna obavezna rezerva Banke u stranoj valuti bila je usklađena sa navedenom Odlukom Narodne banke Srbije.

Kamatna stopa na viškove likvidnih sredstava plasiranih kod Narodne banke Srbije je tokom prvih šest meseci 2016. godine iznosila 2.50% na godišnjem nivou. Kamatna stopa na repo transakcije sa blagajničkim zapisima Narodne banke Srbije se u toku prve polovine 2016. godine kretala u rasponu od 2.65% do 2.93% na godišnjem nivou.

**19. FINANSIJSKA SREDSTVA PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA**

	<b>30.06.2016.</b>	<b>U hiljadama dinara 31.12.2015.</b>
<b>U dinarima:</b>		
Akcije banaka	270	270
Akcije privrednih društava	8	8
Odstupanje od nominalne vrednosti akcija	(242)	(244)
	<b>36</b>	<b>34</b>
<b>U stranoj valuti:</b>		
Obveznice RS po osnovu stare devizne štednje	-	8,831
Odstupanje od nominalne vrednosti obveznica RS	-	(110)
	<b>-</b>	<b>8,722</b>
<b>Stanje na dan</b>	<b>36</b>	<b>8,756</b>
<i>Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 14a)</i>	-	-
<b>Stanje na dan</b>	<b>36</b>	<b>8,756</b>

**20. FINANSIJSKA SREDSTVA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU**

	<b>30.06.2016</b>	<b>U hiljadama dinara 31.12.2015.</b>
<b>U dinarima:</b>		
Akcije privrednih društava	4,082	4,082
Odstupanje od nominalne vrednosti akcija privrednih društava	670	667
Akcije banaka u stečaju	12,387	12,387
Odstupanje od nominalne vrednosti akcija banaka u stečaju	(12,387)	(12,387)
Akcije drustva za osiguranje	-	-
Odstupanje od nominalne vrednosti akcija banaka	-	-
	<b>4,752</b>	<b>4,749</b>
<b>U stranoj valuti:</b>		
Obveznice Republike Irak	105	105
Odstupanje od nominalne vrednosti obveznica Iraka	(25)	(35)
	<b>80</b>	<b>70</b>
<b>Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju, bruto</b>	<b>4,832</b>	<b>4,819</b>
<i>Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 14a)</i>	<b>(4,482)</b>	<b>(4,512)</b>
<b>Stanje na dan</b>	<b>350</b>	<b>307</b>

**21. FINANSIJSKA SREDSTVA KOJA SE DRŽE DO DOSPEĆA**

	<b>30.06.2016.</b>	<b>U hiljadama dinara 31.12.2015.</b>
<b>U dinarima:</b>		
Kratkoročne obveznice trezora RS	200,000	500,000

Dugoročne obveznice trezora RS	400,000	600,000
Odstupanje od nominalne vrednosti dugoročnih obveznica trezora RS	7,984	-
Založena finansijska sredstva	-	(102,000)
	<b>607,984</b>	<b>998,000</b>
<b>U stranoj valuti:</b>		
Državni zapisi	382,448	79,543
Odstupanje od nominalne vrednosti državnih zapisa	(2,730)	(208)
	<b>379,718</b>	<b>79,335</b>
<b>Finansijska sredstva koja se drže do dospeća, bruto</b>	<b>987,702</b>	<b>1,077,335</b>
<i>Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 14a)</i>	-	-
<b>Stanje na dan</b>	<b>987.702</b>	<b>1,077,335</b>

## 22. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA

	<u>30.06.2016.</u>	<u>U hiljadama dinara 31.12.2015.</u>
<b>U dinarima:</b>		
Domaće banke	3,228	2,625
NBS	<u>350,000</u>	-
	<b>353,228</b>	<b>2,625</b>
<b>U stranoj valuti:</b>		
Strane banke	1,220,460	1,833,428
Druge finansijske organizacije	4,936	4,880
Domaće banke	2,491	233,854
	<b>1,227,887</b>	<b>2,072,162</b>

Obračunata kamata i naknada u dinarima	1,467	1,408
Obračunata kamata u stranoj valuti	-	-
Razgraničena potraživanja za kamatu u dinarima	-	-
<b>Krediti I potraživanja od banaka i dr.finansijskih organizacija, bruto</b>	<b>1,582,582</b>	<b>2,076,195</b>
<i>Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 14a)</i>	<b>(10,493)</b>	<b>(14,707)</b>
<b>Stanje na dan</b>	<b>1,572,089</b>	<b>2,061,488</b>

### 23. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA

**U hiljadama  
dinara**

	<b>30.06.2016.</b>	<b>31.12.2015.</b>
<b>U dinarima:</b>		
Javna preduzeca	190,860	187,857
Preduzeća	4,664,349	4,850,036
Stanovništvo	450,905	410,090
Javni sektor	-	6,600
Strana lica	-	2
Ostalo	71,424	95,806
	<b>5,377,538</b>	<b>5,550,392</b>
 <b>U stranoj valuti:</b>		
Preduzeća	249,587	2,152
Stanovništvo	4,006	4,453
Strana lica	209,513	180,295
	<b>463,106</b>	<b>186,900</b>

Obračunata kamata u dinarima	20,554	74,750
Obračunata kamata u stranoj valuti	40	216
Razgraničena potraživanja za kamatu u dinarima	2,076	12,964
Razgraničena potraživanja za kamatu u stranoj valuti	5,830	1,891
Razgraničeni prihodi za naknadu u dinarima	(11,906)	(10,849)
<b>Krediti i potraživanja od komitenata, bruto</b>	<b>5,857,238</b>	<b>5,816,264</b>
<i>Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 14a)</i>	<i>(1,651,203)</i>	<i>(2,887,474)</i>
<b>Stanje na dan</b>	<b>4,206,035</b>	<b>2,928,790</b>

**24. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU FINANSIJSKIH DERIVATA NAMENJENIH ZAŠTITI OD RIZIKA**

	<u>30.06.2016.</u>	<u>31.12.2015.</u>
<b>U dinarima:</b>		
Potraživanja od NBS po osnovu promene fer vrednosti svop ugovora	59	-
	<u>59</u>	<u>-</u>
Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 14a)	-	-
<b>Stanje na dan</b>	<b>59</b>	-
	<u><b>59</b></u>	<u>-</u>

**25. INVESTICIJE U PRIDRUŽENA DRUŠTVA I ZAJEDNIČKE PODUHVATE**

	<u>30.06.2016.</u>	<u>31.12.2015.</u>
<b>U dinarima:</b>		
Jubmes faktor d.o.o. Beograd	-	99,936
Investicije u pridružena društva I zajedničke poduhvate, bruto	-	<b>99,936</b>
Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 14a)	-	-
<b>Stanje na dan</b>	<b>99,936</b>	-
	<u><b>99,936</b></u>	<u>-</u>

Banka je u junu 2016. godine prodala svoje učešće u društvu za faktoriing "JUBMES faktor" d.o.o. Beograd, (31.12.2015. godine: 99,936 hiljada dinara).

**26. INVESTICIJE U ZAVISNA DRUŠTVA**

	<u>30.06.2016.</u>	<u>31.12.2015.</u>
<b>U dinarima:</b>		
- Fondacija Dečje srce, Beograd	114	114
	<u>114</u>	<u>114</u>
Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 14a)	-	-
<b>Stanje na dan</b>	<b>114</b>	<b>114</b>
	<u><b>114</b></u>	<u><b>114</b></u>

**27. INVESTICIONE NEKRETNINE**

Banka je stan stečen naplatom potraživanja u vrednosti od 17,246 hiljadu dinara, a koji je prvo bitno bio namenjen prodaji, u međuvremenu počela da izdaje i po toj osnovi isti reklassifikovala i preknjižila na investicione nekretnine.

**28. OSNOVNA SREDSTVA I NEMATERIJALNA ULAGANJA**

	Građevinski objekti	Oprema i ostala os	Zemljište	Ukupno	Nematerijalna ulaganja
<b>NABAVNA VREDNOST</b>					
Stanje 1. januara 2015. godine	933,622	257,737	409,591	1,600,951	34,696
Povećanja	-	13,910	-	13,910	1,290
Otudivanje i rashodovanje	-	(3,188)	-	(3,188)	-*

<b>Stanje 31. decembra 2015. godine</b>	<b>933,622</b>	<b>268,459</b>	<b>409,591</b>	<b>1,611,672</b>	<b>35,986</b>
Stanje 1. januara 2016. godine	933,622	268,459	409,591	1,611,672	35,986
Povećanja	-	10,721		10,721	6,908
Otuđivanje i rashodovanje	-	-	-	-	-
<b>Stanje 30. jun 2016. godine</b>	<b>933,621</b>	<b>279,181</b>	<b>409,591</b>	<b>1,622,393</b>	<b>42,893</b>
<b>AKUMULIRANA ISPRAVKA VREDNOSTI</b>					
<b>Stanje 1. januara 2015. godine</b>	<b>84,867</b>	<b>189,051</b>	<b>-</b>	<b>273,918</b>	<b>26,921</b>
Amortizacija (Napomena 14a)	12,719	22,465	-	35,184	4,363
Otuđivanje i rashodovanje		(3,185)	-	(3,185)	-
<b>Stanje 31. decembra 2015. godine</b>	<b>97,586</b>	<b>208,331</b>	<b>-</b>	<b>305,915</b>	<b>31,284</b>
Stanje 1. januara 2016. godine	97,586	208,331	-	305,915	31,284
Amortizacija (Napomena 14a)	6,360	10,716		17,076	2,277
<b>Stanje 30. Jun 2016. godine</b>	<b>103,946</b>	<b>219,045</b>	<b>-</b>	<b>322,991</b>	<b>33,560</b>
<b>Neotpisana vrednost na dan:</b>					
- 30. jun 2016. godine	<b>829,675</b>	<b>60,136</b>	<b>409,591</b>	<b>1,299,402</b>	<b>9,333</b>
- 31. decembra 2015. godine	<b>836,036</b>	<b>60,130</b>	<b>409,591</b>	<b>1,305,757</b>	<b>4,702</b>

Na dan 30. juna 2016. godine, Banka nema građevinske objekte pod hipotekom uknjižene radi obezbeđenja otplate kredita ili izmirenja drugih finansijskih obaveza.

Koristeći eksterne i interne izvore informacija u skladu sa MRS 36 "Umanjenje vrednosti imovine" u cilju analize da li postoje indikacije da je neko sredstvo obezvređeno, rukovodstvo Banke smatra da na dan 30. juna 2016. godine ne postoje indikacije da je vrednost osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja obezvređena.

## 29. OSTALA SREDSTVA

	<b>30.06.2016.</b>	<b>31.12.2015.</b>
<b>U dinarima:</b>		
Potraživanja za naknadu	1,381	840
Dati avansi u dinarima	5,768	1,401
Potraživanja za unapred plaćene poreze	575	558
Zalihe	6,379	4,676
Sredstva stečena naplatom potraživanja	24,397	24,397
Razgraničeni unapred plaćeni troškovi	7,677	13,536
Ostale investicije	68,446	68,446
Ostala potraživanja u dinarima	3,841	3,511
	<b>118,465</b>	<b>117,365</b>
<b>U stranoj valuti:</b>		
Preduzeća	181	37
Stanovništvo	373	374

Ostalo	187	184
	<u>741</u>	<u>595</u>
<b>Ostala sredstva, bruto</b>	<b>119,206</b>	<b>117,961</b>
<i>Minus: Ispravka vrednosti zaliha</i>	(4,704 )	(4,560)
<i>Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 14a)</i>	(6,357)	(1,264)
<b>Ukupno</b>	<b>(11,061)</b>	<b>(5,824)</b>
<b>Stanje na dan</b>	<b>108,145</b>	<b>112,137</b>

**30. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA BANKAMA I DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANCI**

	30.06.2016			31.12.2015.		
	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno
<b>U dinarima</b>						
Osiguravajuća društva	7,040	-	7,040	19,687	-	19,687
Povezane finansijske organizacije	-	-	-	55,945	-	55,945
Ostale finansijske organizacije	31,707	-	31,707	4,747	-	4,747
<b>Ukupno</b>	<b>38,747</b>	<b>-</b>	<b>38,747</b>	<b>80,379</b>	<b>-</b>	<b>80,379</b>
<b>U stranoj valuti</b>						
Strane banke	19,341	-	19,341	11,002	-	11,002
Osiguravajuća društva	-	-	-	-	-	-
Ostale finansijske organizacije	1,459	-	1,459	12,245	-	12,245
<b>Ukupno</b>	<b>20,800</b>	<b>-</b>	<b>20,800</b>	<b>23,247</b>	<b>-</b>	<b>23,247</b>
<b>Stanje na dan</b>	<b>59,547</b>	<b>-</b>	<b>59,547</b>	<b>103,627</b>	<b>-</b>	<b>103,627</b>

**31. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA**

	30.06.2016.			31.12.2015.		
	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno
<b>U dinarima</b>						
Javna preduzeća	645,597	-	645,597	1,445,496	-	1,445,496
Preduzeća	989,685	66,901	1,056,586	937,907	80,798	1,018,704
Stanovništvo i preuzetnici	116,028	-	116,028	73,340	-	73,340
Banke u stečaju	-	-	-	-	-	-
Drugi komitenti	64,294	-	64,294	294,488	-	294,481
<i>Ukupno</i>	<b>1,815,604</b>	<b>66,901</b>	<b>1,882,505</b>	<b>2,751,231</b>	<b>80,798</b>	<b>2,832,028</b>
<b>U stranoj valuti</b>						
Javna preduzeća	149,305	778,443	927,748	46,240	767,956	814,196
Preduzeća	1,239,994	47,185	1,287,179	1,258,044	47,494	1,305,537
Stanovništvo i preuzetnici	1,153,091	214,355	1,367,446	1,229,615	255,899	1,485,515
Banke u stečaju	326	-	326	322	-	322
Drugi komitenti	163,456	7,128	170,585	212,613	7,031	219,644
<i>Ukupno</i>	<b>2,706,172</b>	<b>1,047,111</b>	<b>3,753,283</b>	<b>2,746,834</b>	<b>1,078,380</b>	<b>3,825,214</b>
<i>Stanje na dan</i>	<b>4,521,776</b>	<b>1,114,012</b>	<b>5,635,788</b>	<b>5,498,058</b>	<b>1,159,177</b>	<b>6,657,242</b>

### 31. OSTALI DEPOZITI (Nastavak)

Na oročene depozite pravnih lica u dinarima Banka plaća kamatu u rasponu od 1,60% do 4,30% na godišnjem nivou, u zavisnosti od perioda oročavanja sredstava. Na depozite oročene u stranoj valuti Banka plaća kamatu od 1,00% do 1.70%.

Kamatna stopa na kratkoročne oročene depozite stanovništva u dinarima iznosila je od 2.50% do 4.50% godišnje. Kamatna stopa na kratkoročne depozite stanovništva u stranoj valuti se kretala u rasponu od 0.01% do 1.40% na godišnjem nivou, u zavisnosti od perioda oročavanja i valute, a na depozite u stranoj valuti preko jedne godine od 1.10% do 1.50% godišnje.

Struktura ostalih depozita prema komitentima prikazana je u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	30.06.2016.	31.12.2015.
Transakcioni depoziti	1,957,906	2,888,087
Štedni depoziti	1,102,980	1,188,890
Depoziti po osnovu datih kredita	24,083	4,841
Namenski depoziti	31,207	28,659
Ostali depoziti	2,499,278	2,531,938
Ostale obaveze	20,334	14,827
<b>Stanje na dan 31. decembra</b>	<b>5,635,788</b>	<b>6,657,242</b>

### 32. REZERVISANJA

	U hiljadama dinara	
	30.06.2016.	31.12.2015.
<b>U dinarima:</b>		
Rezervisanja za gubitke po vanbilansnim pozicijama (a)	41,274	148,787

Rezervisanja za otpremnine za penzije i jubilarne nagrade i ostala rezervisanja (b)	<u>25,780</u>	<u>25,782</u>
<b>Stanje na dan</b>	<b><u>67,054</u></b>	<b><u>174,570</u></b>

- a) Prema internoj politici Banke, obračun rezervisanja za rizičnu vanbilansnu aktivu vrše se po istim kriterijumima kao i obračun ispravke vrednosti za bilansnu aktivu, odnosno na pojedinačnom i kolektivnom nivou. Za potencijalne obaveze kod kojih se evidentira obezvređenje vrši se procena na pojedinačnom nivou nadoknadivog iznosa potraživanja ukoliko dođe do odliva sredstava i verovatnoće odliva sredstava. Za potencijalne obaveze kod kojih se ne očekuje odliv sredstava Banke i kod kojih se proceni da će potraživanja biti naplativa u punom iznosu Banka evidentira rezervisanje obračunato na kolektivnom nivou u skladu sa internim modelima.
- b) Rezervisanja za otpremnine za penzije, jubilarne nagrade zaposlenih i neiskorišćene godišnje odmore za 2015. godinu formirana su na bazi izveštaja nezavisnog aktuara i ista su iskazana u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih isplata. Prilikom utvrđivanja sadašnje vrednosti očekivanih priliva korišćena je diskontna stopa od 5%. Navedena kamatna stopa predstavlja adekvatnu stopu u skladu sa MRS 19 "Naknade zaposlenima" u odsustvu razvijenog tržišta visokokvalitetnih korporativnih obveznika. Rezervisanje je utvrđeno na osnovu Kolektivnog ugovora Banke i prepostavke prosečnog rasta zarada po stopi od 2% godišnje.

### 33. OSTALE OBAVEZE

	U hiljadama dinara	
	<u>30.06.2016.</u>	<u>31.12.2015.</u>
Za neizvršene isplate po naplatama u stranoj valuti	108,015	106,353
Obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine	3,141	1,014
Ostale obaveze prema zaposlenima	14,882	15,791
Obaveze prema dobavljačima	6,031	6,410
Obaveze prema bivšim osnivačima Banke	2,170	2,170
Ostale po osnovu primljenih avansa	44,297	65
Obaveze iz dobitka	24,138	24,151
Ostale obaveze u dinarima	20,907	13,647
Ostale obaveze u stranoj valuti	9,102	10,132
Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu	6,734	12,605
Razgraničeni prihodi od obračunatih naknada	<u>12,040</u>	<u>26,730</u>
<b>Stanje na dan</b>	<b><u>251,456</u></b>	<b><u>219,069</u></b>

**34. KAPITAL BANKE**

a) Struktura kapitala Banke	U hiljadama dinara	
	30.06.2016.	31.12.2015.
Akcijski kapital	2,912,133	2,912,133
Ostali kapital	20,536	20,536
Emisiona premija	168,164	168,164
	<b><u>3,100,833</u></b>	<b><u>3,100,833</u></b>
Ostale rezerve iz dobiti	-	1,055,061
Revalorizacione rezerve po osnovu promene vrednosti osnovnih sredstava	540,514	540,514
Revalorizacione rezerve po osnovu promene vrednosti hov-a	40	
Nerealizovani gubici po osnovu hov-a	(11,421)	(11,393)
<b>Rezerve</b>	<b><u>529,133</u></b>	<b><u>1,584,182</u></b>
<b>Dobitak</b>	<b><u>17,446</u></b>	<b><u>276,311</u></b>
<b>Gubitak</b>	<b><u>(458,783)</u></b>	<b><u>(1,790,157)</u></b>
<b>Stanje na dan</b>	<b><u>3,188,629</u></b>	<b><u>3,171,169</u></b>

U skladu sa Odlukom o osnivanju i Statutom, kapital Banke se sastoji od:

- Akcijskog kapitala i
- Rezervi Banke.

Akcijski kapital Banke na dan 30. juna 2016. godine iznosi 2,912,133 hiljada dinara i u celini se sastoji od 288,330 obične akcije nominalne vrednosti 10,100 dinara (na dan 31. decembra 2015. godine iznosio je 2,912,133 hiljadu dinara i bio je podeljen na 288,330 akcije nominalne vrednosti 10,100 dinara).

Deo gubitka Banke za 2015. godinu u iznosu od RSD 1.331.372 pokriven je na teret neraspoređenog dobitka iz ranijih godina u iznosu od RSD 276.312 i na teret ostalih rezervi iz dobiti u iznosu od RSD 1.055.061. Ostatak gubitka u iznosu od RSD 458.783 ostao je nepokriven.

### **34. KAPITAL BANKE (Nastavak)**

#### **a) Struktura kapitala Banke (Nastavak)**

Osnivači Banke su Država i domaća i strana pravna lica. Učešće Države, domaćih pravnih i fizičkih lica u ukupnom akcijskom kapitalu iznosi na dan 30. juna 2016. godine 89.65%, a stranih lica 10.35% (na dan 31. decembra 2015. godine taj odnos je bio 89.66%, odnosno 10.34% ).

Postupak preknjižavanja na nosioce akcija u Centralnom registru hartija od vrednosti po osnovu okončanog postupka sukcesije kapitala bivše SFRJ u kapitalu Banke, sprovele su sve države bivše SFRJ osim Republike Hrvatske na koju se odnosi oznaka SFRJ u strukturi akcionara Banke na dan 30. juna 2016 godine.

Struktura akcionara Banke na dan 30. juna 2016. godine je sledeća:

	2016.		U hiljadama dinara 2015.	
	Vrednost akcija	u %	Vrednost akcija	u %
Republika Srbija	585,386	20.10%	585,386	20.10%
Beobanka a.d. Beograd u stečaju	192,829	6.62%	192,829	6.62%
SFRJ	155,156	5.33%	155,156	5.33%
Alfa - plam a.d. Vranje	145,592	5.00%	145,592	5.00%
Erste bank ad Novi Sad - zbirni racun	145,592	5.00%	143,471	4.93%
Telegroup	145,592	5.00%	145,188	4.99%
Hidrotehnika - Hidroenergetika a.d. Beograd	119,968	4.12%	119,968	4.12%
Koncern Farmakom m.b. Šabac	117,766	4.04%	117,766	4.04%
NLB banka a.d. Beograd - kastodi račun	113,292	3.89%	114,867	3.94%
Ministarstvo finansija i trezora - BIH	104,555	3.59%	104,555	3.59%
JP Jugoimport SDPR, Beograd	100,000	3.43%	100,000	3.43%
Caluks doo	93,566	3.21%	72,053	2.47%
IN-EX doo Beograd	63,115	2.17%	63,115	2.17%
Federalno ministarstvo finansija BIH	58,014	1.99%	58,014	1.99%
Ministarstvo finansija Republike Makedonije	50,601	1.74%	50,601	1.74%
Ostali (zbirno):	721,109	24.76%	743,572	25.54%
<b>Stanje na dan</b>	<b>2,912,133</b>	<b>100.00%</b>	<b>2,912,133</b>	<b>100.00%</b>

### **34. KAPITAL BANKE (Nastavak)**

#### **a) Struktura kapitala Banke (Nastavak)**

Ostali kapital na dan 30. juna 2016. godine iznosi 20,536 hiljada dinara (na dan 31. decembra 2015. godine 20,536 hiljada dinara).

Emisiona premija na dan 30. juna 2016. godine iznosi 168,164 hiljada dinara (na dan 31. decembra 2015. godine 168,164 hiljada dinara) i predstavlja razliku između emisione vrednosti i nominalne vrednosti akcija.

Rezerve Banke na dan 30. juna 2016. godine iznose 529,133 hiljada dinara (na dan 31. decembra 2015. godine 1,584,182 hiljada dinara) i čine ih revalorizacine rezerve Banke u iznosu od 540,554 hiljade (na dan 31. decembra 2015. godine 540,514 hiljada dinara), i nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju u iznosu od 11,421 hiljade (na dan 31. decembra 2015. godine 11,393 hiljada dinara). Rezerve iz dobiti u iznosu od 1,055,061 hiljada dinara su iskorišćene za pokriće gubitka.

Revalorizacione rezerve, koje na dan 30. juna 2016. godine iznose 529,133 hiljade dinara (31. decembar 2015. godine: 540,514 hiljada dinara), formirane su kao rezultat evidentiranja pozitivnih efekata procene osnovnih sredstava i svođenja vrednosti ulaganja u hartije od vrednosti raspoloživih za prodaju na tržišnu vrednost.

Odlukom o klasifikaciji bilansna aktive i vanbilansnih stavki banke (“Službeni glasnik Republike Srbije”, br. 94/2011, 57/2012, 123/2012, 43/2013, 113/2013, 135/2014, 25/2015, 38/2015 i 61/2016) nije predviđena obaveza knjigovodstvenog evidentiranja potrebne rezerve za procenjene gubitke u okviru kapitala Banke, već ista predstavlja odbitnu stavku od regulatornog kapitala u skladu sa odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke. Banka je, u skladu sa odlukom Skupštine Banke od 28. marta 2012. godine, izvršila preknjižavanje ranije obračunate i knjigovodstveno evidentirane rezerve iz dobiti u skladu sa odlukom o klasifikaciji koja je bila na snazi do 31. decembra 2011. godine na ostale rezerve iz dobiti.

**35. VANBILANSNA EVIDENCIJA**

	<b>U hiljadama dinara</b>	
	<b>30.06.2016.</b>	<b>31.12.2015.</b>
Poslovi u ime i za račun trećih lica (a)	519,664	500,322
Garancije i ostale preuzete neopozive obaveze (b)	1,849,456	1,975,972
Derivati	247,141	-
Finansijska imovina za obezbeđenje obaveza	-	102,000
Primljena jemstva za obaveze	29,203,384	26,332,466
Druge vanbilansne pozicije	5,447,063	4,044,314
 <b>Stanje na dan</b>	<b>37,266,708</b>	<b>32,955,074</b>

**a) Poslovi u ime i za račun trećih lica**

	<b>U hiljadama dinara</b>	
	<b>30.06.2016.</b>	<b>31.12.2015.</b>
Plasmani po poslovima u ime i za račun preduzeća u stranoj valuti	384,893	385,501
Ostali komisioni poslovi u dinarima	134,771	114,821
 <b>Stanje na</b>	<b>519,664</b>	<b>500,322</b>

**b) Garancije i ostale preuzete neopozive obaveze**

	<b>U hiljadama dinara</b>	
	<b>30.06.2016.</b>	<b>31.12.2015.</b>
<i>Plative garancije</i>		
-u dinarima	562,931	544,338
-u stranoj valutu	9,248	13,379
<i>Činidbene garancije i garancije po nepokrivenim akreditivima</i>		
-u dinarima	437,746	505,737
-u stranoj valutu	705,286	839,563
Preuzete neopozive obaveze po osnovu:		
-nepovučenih kredita i garancija	134,245	72,955
 <b>Stanje na dan</b>	<b>1,849,456</b>	<b>1,975,972</b>

### **35. VANBILANSNA EVIDENCIJA (Nastavak)**

#### **c) Druge vanbilansne pozicije**

	<b>U hiljadama dinara</b>	
	<b>30.06.2016.</b>	<b>31.12.2015.</b>
Obveznice Republike Irak	192,271	192,575
Potraživanja po osnovu evidencione kamate	-	1,236,135
Izdate garancije bez pravnog dejstva	1,337,537	92,727
Neiskorišćeni revolvink krediti koje Banka može da otkeže bezuslovno i bez najave	1,208,396	1,512,905
Ostala nerizična vanbilansna evidencija	2,708,859	1,009,972
 <b>Stanje na dan</b>	<b>5,447,063</b>	<b>4,044,314</b>

### **36. SUDSKI SPOROVI**

Banka vodi sudske sporove protiv trećih lica, samo radi naplate svojih potraživanja. Za sva utužena potraživanja protiv pravnih i fizičkih lica Banka je u potpunosti izvršila ispravku vrednosti na teret rezultata tekuće i prethodnih godina.

Protiv Banke, kao drugotužene, se vodi sudska spor u vrednosti od 250,000 hiljada dinara, a pozvana je i kao umešač u drugoj parnici po istom pravnom osnovu, a u vezi sa potraživanjima od Republike Irak. Imajući u vidu da je Banka vezano za naplatu potraživanja od Republike Irak bila angažovana isključivo kao administrator i da je kao takva u potpunosti usaglasila sva potraživanja koja su nosioci posla imali od Republike Irak, te da je isplata poverilaca izvršena kroz emisiju obveznica pod istim uslovima za sve poverioce, Banka očekuje pozitivan ishod po ovom sporu, odnosno smatra da nema potrebe za formiranje rezervisanja.

Banka je tužena u još tri sudska spora čija ukupna vrednost iznosi 11,588 hiljada dinara. Protiv Banke se vode i tri radna spora od strane dva bivša radnika i jedan spor za mobing.

Banka očekuje pozitivan ishod po ovim sporovima, odnosno smatra da nema potrebe za formiranje rezervisanja.

### **37. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA**

U svom redovnom poslovanju Banka ostvaruje poslovne transakcije sa svojim akcionarima i drugim povezanim stranama. Transakcije sa povezanim licima se obavljaju po tržišnim uslovima.

- a) Stanja potraživanja i obaveza na dan 30. juna 2016. Godine i 31. decembra 2015. proistekla iz transakcija sa akcionarima i drugim povezanim licima sa Bankom prikazana su u sledećoj tabeli:

	<b>2016.</b>	<b>2015.</b>
<b>Plasmani:</b>		
Krediti odobreni akcionarima, bruto	598,832	1,003,356
<i>Minus: Ispравка вредности</i>	<u>(170,475)</u>	<u>(824,587)</u>
	<b>428,357</b>	<b>178,769</b>
Krediti odobreni rukovodstvu Banke, bruto	17,445	21,449
<i>Minus: Ispравка вредности</i>	<u>(90)</u>	<u>(107)</u>
	<b>17,355</b>	<b>21,342</b>
Krediti odobreni ostalim povezanim licima Banke, bruto	5,877	5,772
<i>Minus: Ispравка вредности</i>	<u>(29)</u>	<u>(29)</u>
	<b>5,848</b>	<b>5,743</b>
<b>Plasmani, neto</b>	<b>451,560</b>	<b>205,854</b>
<b>Depoziti i ostale obaveze:</b>		
Depoziti akcionara	657,322	471,172
Depoziti rukovodstva Banke	11,169	19,110
Depoziti ostalih povezanih lica	6,571	7,116
	<b>675,062</b>	<b>497,398</b>
<b>Izdane garancije i preuzete neopozive obaveze:</b>		
Aкционари	1,268,187	1,069,391
Rukovodstvo Banke	973	1,774
Ostala povezana lica	256	331
	<b>1,269,416</b>	<b>1,071,496</b>

### **37. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA (Nastavak)**

- b) Zarade i ostala primanja Upravnog, Izvršnog i drugih odbora Banke osnovanih u skladu sa Zakonom, kao i ključnih zaposlenih u prvom polugodištu 2016. i 2015. godine, prikazana su u sledećoj tabeli:

	<b>30.06.2016.</b>	<b>U hiljadama dinara 30.06.2015.</b>
Bruto zarade i naknade zarada	11,471	27,773
Učeće u dobitku	-	-
Jubilarne nagrade	-	-
Ostala lična primanja	-	90
Bruto naknade članovima Upravnog odbora Odbora za reviziju i drugih odbora u skladu sa zakonom	8,302	7,278
	<b>19,773</b>	<b>36,141</b>

### **38. KREDITNI RIZIK**

- a) **Maksimalna izloženost kreditnom riziku**

Tabela u nastavku predstavlja najgori scenario izloženosti kreditnom riziku na dan 31. juna 2016. i 31. decembra 2015. godine bez uzimanja u obzir sredstava obezbeđenja i zaštite od kreditnog rizika. Izloženosti kreditnom riziku iskazane su po knjigovodstvenoj vrednosti na dan izveštavanja. Na osnovu tabele uviđa se da se na 30. jun 2016. godine 57%

maksimalne izloženosti kreditnom riziku odnosi na kredite i potraživanja (31. decembar 2015: 66%), a 11% se odnosi na neiskorišćene preuzete obaveze (31. decembar 2015: 15%).

	30.06.2015.		U hiljadama dinara 31.12.2015.	
	Bruto maksimalna izloženost	Neto maksimalna izloženost	Bruto maksimalna izloženost	Neto maksimalna izloženost
<b>Izloženost vezana za bilansne stavke</b>				
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1,207,214	1,201,130	2,074,802	2,060,373
Krediti i potraživanja od komitenata	12,955	8,866	5,804,693	2,916,941
Finansijska sredstva	5,862,477	4,210,965	4,783	271
Investicije u druga društva	4,788	306	68,630	67,984
Ostala bilansna aktiva	68,633	68,238	41,393	40,776
<b>Ukupno bilansne pozicije</b>	<b>7,197,740</b>	<b>5,525,206</b>	<b>7,994,301</b>	<b>5,086,344</b>
<b>Izloženost vezana za vanbilansne stavke</b>				
Plative garancije	268,949	266,309	557,716	425,539
Činidbene garancije	1,612,073	1,578,526	1,345,300	1,329,607
Nepokriveni akreditivi	-	-	0	0
Neiskorišćene preuzete obaveza	1,176,830	1,171,745	1,585,766	1,584,850
<b>Ukupno vanbilansne stavke</b>	<b>3,057,852</b>	<b>3,016,580</b>	<b>3,488,783</b>	<b>3,339,996</b>
<b>Ukupno</b>	<b>10,255,593</b>	<b>8,541,786</b>	<b>11,483,084</b>	<b>8,426,340</b>

Rukovodstvo je uvereno u sposobnost da se nastavi kontinuirana kontrola kreditnog izlaganja i održi prihvatljiv nivo izloženosti kreditnom riziku na osnovu sledećeg:

- 80.7% (31. decembar 2015: 71.6%) portfolija čine nedospela i pojedinačno neobezvređena potraživanja, a od čega 87.0% (31. decembar 2015: 79.3%) pripadaju visokom i standardnom stepenu kvaliteta prema internim klasifikacijama Banke;
- Od ukupne maksimalne izloženosti kreditnom riziku pojedinačno je obezvredeno 19.3% izloženosti (31. decembar 2015: 24.7%);
- Od ukupne maksimalne kreditne izloženosti 0.2% (31. decembar 2015: 2.8%) je dospelo, a nije pojedinačno obezvredeno od čega 72.4% (31. decembar 2015: 63.0%) je u docnji do 30 dana;

Rizične kreditne izloženosti redovno se pokrivaju adekvatnim sredstvima obezbeđenja u skladu sa preuzetim rizikom Banke.

## 38. KREDITNI RIZIK (Nastavak)

### b) Krediti i plasmani

Tabela u nastavku prikazuje strukturu kredita i plasmana Banke na dan 30. juna 2016. i 31. decembra 2015. godine prema kvalitetu plasmana. Tabela obuhvata bilansne i vanbilansne izloženosti Banke.

	Nedospeli i pojedinačno neobež- vređeni	Dospeli ali pojedinačno neobež- vređeni	Pojedinačno obezvredeni	Ukupno bruto	Ispravka vrednosti / rezervisanje	Ukupno neto	U hiljadama dinara
<b>Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija</b>	<b>1,220,169</b>	<b>37</b>	<b>5,758</b>	<b>1,220,169</b>	<b>(10,173)</b>	<b>1,209,996</b>	
<b>Krediti i potraživanja od komitenata</b>							
<i>Krediti i potraživanja od stanovništva:</i>							
- minusna salda	8,208	628	1	8,837	(387)	8,450	
- kreditne kartice	30,063	245	147	30,455	(152)	30,303	
- hipotekarni krediti	136,349	-	-	136,349	(682)	135,667	
- ostali plasmani	268,720	1,833	7,158	277,711	(3,773)	273,938	
<i>Krediti i potraživanja od pravnih lica:</i>							
- velika	1,864,467	5,768	952,167	2,822,402	(917,612)	1,904,790	
- mikro, mala i srednja	1,619,898	12,100	954,725	2,586,723	(728,907)	1,857,817	
<i>Ostalo:</i>	-	-	-	-	-	-	
	<b>3,927,706</b>	<b>20,574</b>	<b>1,914,197</b>	<b>5,862,477</b>	<b>(1,651,513)</b>	<b>4,210,965</b>	
<b>Finansijska sredstva</b>							
<i>- po fer vrednosti kroz bilans uspeha</i>	316	-	4,436	4,752	(4,482)	270	
<i>- raspoloživa za prodaju</i>	36	-	-	36	-	36	
<i>- do dospeća</i>	-	-	-	-	-	-	
	<b>352</b>	<b>0</b>	<b>4,436</b>	<b>4,788</b>	<b>(4,482)</b>	<b>306</b>	
<b>Investicije u druga društva</b>	<b>68,633</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>68,633</b>	<b>(394)</b>	<b>68,238</b>	
<b>Ostala bilansna aktiva</b>	<b>34,282</b>	<b>1,570</b>	<b>5,823</b>	<b>41,674</b>	<b>(5,972)</b>	<b>35,701</b>	
<b>Vanbilansne stavke</b>	<b>3,005,641</b>	<b>0</b>	<b>52,211</b>	<b>3,057,852</b>	<b>(41,272)</b>	<b>3,016,580</b>	
<b>Ukupno na 30.06.2015.</b>	<b>8,250,987</b>	<b>22,180</b>	<b>1,982,425</b>	<b>10,255,593</b>	<b>(1,713,806)</b>	<b>8,541,786</b>	
<b>Ukupno na 31.12.2015.</b>	<b>8,462,397</b>	<b>326,547</b>	<b>2,878,650</b>	<b>11,667,594</b>	<b>(1,938,579)</b>	<b>9,729,015</b>	

Ukupna ispravka vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za vanbilansne stavke sa 30. junom 2015. godine iznose 1,713,806 hiljada dinara (31. decembar 2015: 3,056,745). Od tog iznosa 1,528,090 hiljada dinara se odnosi na pojedinačno obezvredene kredite i plasmane (31. decembar 2015: 2,832,321), a 185,717 hiljada dinara (31. decembar 2015: 224,424) na kolektivno obezvredene.

## 38. KREDITNI RIZIK (Nastavak)

### c) Kvalitet aktive koja se klasificuje

Kvalitet portfolia Banke, klasifikovan u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke, na dan 30. juna 2016. godine prikazan je u sledećoj tabeli:

	A	B	V	G	D	U hiljadama dinara Ukupno
<b>Bilansna aktiva koja se klasificuje</b>						
Sektor finansija i osiguranja	54,135	42,699	0	451	52,250	149,535
Sektor privrednih društava	166,304	1,459,852	1,490,475	75,991	1,703,977	4,896,599
Sektor stanovništva	226,043	136,091	61,154	14,054	16,646	453,987
Sektor stranih lica	1,195,279	0	156,857	10,659	67,366	1,430,161
Ostali sektori	132,852	580	125,611	4,379	4,035	267,457
<b>Ukupno</b>	<b>1,774,612</b>	<b>1,639,222</b>	<b>1,834,097</b>	<b>105,534</b>	<b>1,844,275</b>	<b>7,197,740</b>
<b>Vanbilansna aktiva koja se klasificuje</b>						
Sektor privrednih društava	325,024	346,223	896,508	699,675	27,503	2,294,933
Sektor stanovništva	32,595	13,049	2,463	920	3,379	52,406
Ostali sektori	26,006	426,723	105,727	152,009	48	710,513
<b>Ukupno</b>	<b>383,625</b>	<b>785,996</b>	<b>1,004,698</b>	<b>852,604</b>	<b>30,930</b>	<b>3,057,852</b>
<b>Ukupno na 30.06.2015.</b>	<b>2,158,237</b>	<b>2,425,218</b>	<b>2,838,795</b>	<b>958,138</b>	<b>1,875,204</b>	<b>10,255,593</b>

Kvalitet portfolia Banke na dan 31. decembra 2015. godine prikazan je u sledećoj tabeli:

	A	B	V	G	D	U hiljadama dinara Ukupno
<b>Bilansna aktiva koja se klasificuje</b>						
Sektor finansija i osiguranja	4,902	285,688	0	390	46,989	337,969
Sektor privrednih društava	104,453	910,960	836,063	370,858	2,734,321	4,956,656
Sektor stanovništva	255,632	119,144	7,698	10,898	22,243	415,616
Sektor stranih lica	1,823,023	0	2,322	668	187,895	2,013,908
Ostali sektori	129,320	258	110,482	23,961	6,132	270,153
<b>Ukupno</b>	<b>2,317,330</b>	<b>1,316,051</b>	<b>956,565</b>	<b>406,775</b>	<b>2,997,580</b>	<b>7,994,301</b>
<b>Vanbilansna aktiva koja se klasificuje</b>						
Sektor privrednih društava	376,837	1,211,593	509,510	704,458	170,453	2,972,851
Sektor stanovništva	34,238	15,721	1,868	1,057	3,607	56,490
Ostali sektori	120,981	159,590	143,877	34,928	66	459,442
<b>Ukupno</b>	<b>532,056</b>	<b>1,386,904</b>	<b>655,255</b>	<b>740,443</b>	<b>174,126</b>	<b>3,488,783</b>
<b>Ukupno na 31.12.2015.</b>	<b>2,849,385</b>	<b>2,702,955</b>	<b>1,611,820</b>	<b>1,147,218</b>	<b>3,171,706</b>	<b>11,483,084</b>

## 38. KREDITNI RIZIK (Nastavak)

### c) Kvalitet aktive koja se klasificuje (Nastavak)

U procesu zaštite potraživanja Banka pribavlja različite oblike kolateralna - instrumenata obezbeđenja, i to: novčane depozite, hipoteke (stambeni i poslovni objekti), zaloge na hartijama od vrednosti, zaloge pokretnih stvari, garancije trećih lica i dr.

### d) Raspored kolateralala i odbitnih stavki po aktivi koja se klasificuje

Kategorija	Ukupna bilansna aktiva koja se klasificuje	Ispravke vrednosti	Prvoklasna i adekvatna sredstva obezbeđenja-bilansna aktiva	Ukupna vanbilansna aktiva koja se klasificuje	Rezervisanje	Prvoklasna i adekvatna sredstva obezbeđenja-vanbilansna aktiva
A	1,774,612	19,159	206,924	383,625	1,483	280,321
B	1,639,222	43,911	383,034	785,996	5,051	83,787
V	1,834,097	109,928	150,828	1,004,698	4,472	30,497
G	105,534	9,582	2,611	852,604	3,132	-
D	1,844,275	1,489,953	-	30,930	27,134	-
<b>Ukupno na 30.06.2015.</b>	<b>7,197,740</b>	<b>(1,672,534)</b>	<b>743,396</b>	<b>3,057,852</b>	<b>(41,272)</b>	<b>394,605</b>
<b>Ukupno na 31.12.2015.</b>	<b>7,994,301</b>	<b>(2,907,957)</b>	<b>505,953</b>	<b>3,488,783</b>	<b>(148,787)</b>	<b>513,803</b>

### e) Potraživanja sa statusom neizvršenja obaveza

Posebnu pažnju Banka poklanja nadzoru potraživanja sa statusom neizmirivanja obaveza (default), praćenjem ukupnog stanja i trenda iznosa ovih potraživanja. Potraživanja sa statusom neizmirivanja obaveza (default) prate se na nivou Banke, na nivou interne klase rizika (kod pravnih lica) i po kriterijumu proizvoda (kod fizičkih lica), kao i sektorske pripadnosti.

U skladu sa propisima, potraživanja sa statusom neizmirivanja obaveza (default) kod preduzeća prate se na nivou klijenta, a kod fizičkih lica i preduzetnika na nivou pojedinačnog potraživanja.

Bilansna aktiva sa statusom neizmirivanja obaveza (default) iznosi 1,797,365 hiljada dinara na dan 30. juna 2016. godine (31. decembra 2015: 3,095,230), dok ispravka vrednosti navedene bilanske aktive iznosi 1,489,730 (31. decembra 2014: 2,703,445) hiljada dinara.

Vanbilansne stavke sa statusom neizmirivanja obaveza (default) iznose 27,503 hiljade dinara (31. decembra 2015.: 171,548), dok rezervisanja za gubitke po navedenim vanbilansnim stavkama iznose 27,117 hiljada dinara (31. decembra 2015: 127,672) hiljada dinara.

## 39. RIZIK LIKVIDNOSTI

### a) Ročna struktura sredstava i obaveza

Tabela u nastavku predstavlja analizu rokova dospeća sredstava i obaveza Banke na osnovu ugovorenih uslova plaćanja. Ugovoreni rokovi dospeća sredstava i obaveza određeni su na osnovu preostalog perioda na dan bilansa stanja u odnosu na ugovoreni rok dospeća. Prilivi i odlivi prikazani u tabeli nisu diskontovani.

Ročna struktura sredstava i obaveza na dan 30. juna 2016. godine prikazana je kako sledi

U hiljadama dinara

	Do 1 meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Preko 1 godine	Bez roka dospeća	Ukupno
<b>AKTIVA</b>						
Gotovina i sredstva kod centralne banke	610,068	-	-	471,991	-	1,082,059
Finansijska sredstva koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	-	-	-	-	36	36
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	-	-	-	-	350	350
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	100,000	36,490	507,984	343,228	-	987,702
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1,572,089	-	-	-	-	1,572,089
Krediti i potraživanja od komitenata	712,565	759,203	1,096,080	1,638,188	-	4,206,037
Potraživanja po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	59	-	-	-	59
Investicije u zavisna društva	-	-	-	-	114	114
Nematerijalna ulaganja	-	-	-	-	9,332	9,332
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	1,299,401	1,299,401
Investicione nekretnine	-	-	-	-	17,246	17,246
Tekuća poreska sredstva	-	-	-	-	10,443	10,443
Ostala sredstva	17,231	1,262	5,784	-	83,866	108,144
<b>Ukupna aktiva</b>	<b>3,011,953</b>	<b>797,014</b>	<b>1,609,849</b>	<b>2,453,407</b>	<b>1,420,789</b>	<b>9,293,012</b>

### 39. RIZIK LIKVIDNOSTI (Nastavak)

#### a) Ročna struktura sredstava i obaveza (Nastavak)

	Do 1 meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Preko 1 godine	Bez roka dospeća	U hiljadama dinara Ukupno
<b>OBAVEZE</b>						
Obaveze po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	107	-	-	-	107
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim institucijama i Centralnoj banci	59,547	-	-	-	-	59,547
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	824,130	574,968	2,619,793	1,567,227	49,670	5,635,788
Rezervisanja	-	-	67,054	-	-	67,054
Odložene poreske obaveze	-	-	-	-	90,432	90,432
Ostale obaveze	-	-	3,141	-	248,314	251,455
<b>Ukupna pasiva</b>	<b>883,677</b>	<b>575,075</b>	<b>2,689,988</b>	<b>1,567,227</b>	<b>388,417</b>	<b>6,104,383</b>
Ročna neusklađenost						
Na dan 30. juna 2015.	<b>2,128,276</b>	<b>221,939</b>	<b>(1,080,139)</b>	<b>886,181</b>	<b>1,032,372</b>	<b>3,188,629</b>
Na dan 31. decembra 2015.	<b>2,933,847</b>	<b>95,529</b>	<b>(197,158)</b>	<b>(1,376,191)</b>	<b>1,715,141</b>	<b>3,171,169</b>

U okviru potraživanja bez ugovorenog roka dospeća raspoređene su i hartije od vrednosti bez roka dospeća - koje su elementi knjige trgovanja, dospela potraživanja za koja se ne može sa sigurnošću proceniti ročnost naplate i namenski depoziti za koje se ne može proceniti datum povlačenja.

Na osnovu analize kretanja plasmana u vidu odobrenih minusa po tekućim računima i kreditnih kartica utvrđena je stabilnost nivoa datih plasmana pa su isti raspoređeni u ročni okvir bez roka dospeća.

## 39. RIZIK LIKVIDNOSTI (Nastavak)

### a) Ročna struktura sredstava i obaveza (Nastavak)

Statističkom analizom kretanja transakcionalih depozita u poslednjih godinu dana, Banka je utvrdila da su isti stabilana kategorija obaveza Banke, te da se po tom osnovu u narednih godinu dana ne može očekivati značajni odlivi po osnovu ovih depozita koji bi ugrozili likvidnost Banke. Celokupan iznos ovih depozita sa 30. junom 2016. godine je ispod prosečnog nivoa depozita u analiziranom periodu, smatra se stabilnim nivoom depozita, i celokupan je raspoređen u ročni okvir preko jedne godine.

### b) Ročna struktura obaveza

Izvori finansiranja se kontinuirano prate kako bi se održala diverzifikacija izvora finansiranja po valuti, geografskom poreklu, davaocu izvora, proizvodima i dospećima.

Sledeća tabela prikazuje nediskontovane tokove gotovine obaveza na osnovu preostalih ugovorenih rokovima dospeća na dan bilansa stanja.

	<u>Do 1 meseca</u>	<u>Od 1 do 3 meseca</u>	<u>Od 3 do 12 meseci</u>	<u>Preko 1 godine</u>	<u>Bez roka dospeća</u>	<u>U hiljadama dinara</u>
<b>OBAVEZE</b>						
Obaveze po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	107	-	-	-	107
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim institucijama i Centralnoj banci	59,547	-	-	-	-	59,547
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	140,235	580,210	2,694,389	1,567,227	49,670	5,635,788
Rezervisanja	-	-	67,054	-	-	67,054
Odložene poreske obaveze	-	-	-	-	90,432	90,432
Ostale obaveze	-	-	3,141	-	248,314	251,455
<b>Ukupno 30. jun 2015. godine</b>	<b>199,782</b>	<b>580,317</b>	<b>2,764,584</b>	<b>1,567,227</b>	<b>388,417</b>	<b>6,104,383</b>
<b>Ukupno 31. decembar 2015. godine</b>	<b>1,135,018</b>	<b>497,569</b>	<b>2,302,382</b>	<b>2,267,953</b>	<b>349,274</b>	<b>6,552,196</b>

### **39. RIZIK LIKVIDNOSTI (Nastavak)**

#### **c) Pokazatelj likvidnosti prema regulativi NBS**

Vrednost pokazatelja likvidnosti utvrđenog prema regulativi NBS na dan 30. juna 2016. i 2015. godine i relevantne vrednosti u toku prve polovine 2015. i 2014. godine date su u sledećim tabelama:

<b>Pokazatelj likvidnosti</b>	<b>2016.</b>	<b>2015.</b>
30. juna	3.34	4.29
Prosek 1/2 godine	3.21	2.95
Najniži iznos	2.46	1.76
Najviši iznos	4.11	4.63

<b>Uži pokazatelj likvidnosti</b>	<b>2016.</b>	<b>2015.</b>
30. juna	2.23	3.56
Prosek 1/2 godine	2.17	2.18
Najniži iznos	1.50	1.44
Najviši iznos	2.86	4.02

#### **d) Interni pokazatelji likvidnosti**

Tabela u nastavku prikazuje vrednosti internih pokazatelja koje Banka koristi za procenu strukturne likvidne pozicije na dan 30. juna 2016. i 31. decembra 2015. godine:

Pokazatelj promptne likvidnosti / likvidnih sredstava predstavlja procentualno učešće likvidne aktive dospeća do 7 dana / 90 dana korigovane za obaveze prema drugim bankama po osnovu kredita preko noći i iznosa depozita iznad limita visoke koncentracije i ukupne aktive.

Pokazatelj vanbilansnih obaveza predstavlja procentualno učešće vanbilansnih obaveza po kojima može doći do plaćanja ponderisanih usvojenim ponderima utvrđenim na osnovu izvršene analize i likvidne aktive dospeća do 90 dana korigovane za obaveze prema drugim bankama po osnovu kredita preko noći i iznosa depozita iznad limita visoke koncentracije.

	<b>30.06.2016.</b>	<b>31.12.2015.</b>
Pokazatelj promptne likvidnosti	18.07%	21.57%
Pokazatelj likvidnih sredstava	18.11%	21.67%
Pokazatelj vanbilansnih obaveza	20.05%	17.77%

#### 40. RIZIK KAMATNE STOPE U BANKARSKOJ KNJIZI

Izloženost Banke riziku kamatne stope u bankarskoj knjizi na dan 30. juna 2016. godine prikazana je u sledećim tabelama:

##### a) Analiza dispariteta kamatno osetljive aktive i obaveza

	Do 1 meseca	Od 1 do 6 meseci	Od 6 do 12 meseci	Preko 1 godine	Aktiva koja nije izložene riziku kamatne stope	U hiljadama dinara Ukupno
<b>AKTIVA</b>						
Gotovina i sredstva kod Centralne banke	100,000	-	-	-	982,059	1,082,059
Finansijska sredstva koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	-	-	-	-	36	36
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	-	-	-	-	350	350
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	100,000	444,474	100,000	343,228	-	987,702
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	350,000	-	-	-	1,222,089	1,572,089
Krediti i potraživanja od komitenata	825,986	658,951	420,407	1,087,963	1,212,729	4,206,037
Potraživanja po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	-	-	-	59	59
Investicije u zavisna društva	-	-	-	-	114	114
Nematerijalna ulaganja	-	-	-	-	9,332	9,332
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	1,299,401	1,299,401
Investicione nekretnine	-	-	-	-	17,246	17,246
Tekuća poreska sredstva	-	-	-	-	10,443	10,443
Ostala sredstva	-	-	-	-	108,144	108,144
<b>Ukupna aktiva</b>	<b>1,375,986</b>	<b>1,103,425</b>	<b>520,407</b>	<b>1,431,191</b>	<b>4,862,002</b>	<b>9,293,012</b>

**40. RIZIK KAMATNE STOPE U BANKARSKOJ KNJIZI (Nastavak)**

**a) Analiza dispariteta kamatno osetljive aktive i obaveza (Nastavak)**

	Do 1 meseca	Od 1 do 6 meseci	Od 6 do 12 meseci	Preko 1 godine	U hiljadama dinara Obaveze koje nisu izložene riziku kamatne stope	Ukupno
<b>OBAVEZE</b>						
Obaveze po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	-	-	-	107	107
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim institucijama i Centralnoj banci	26,357	-	-	-	33,190	59,547
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	2,004,457	2,148,688	396,218	85,835	1,000,590	5,635,788
Rezervisanja	-	-	-	-	67,054	67,054
Odložene poreske obaveze	-	-	-	-	90,432	90,432
Ostale obaveze	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>251,455</u>	<u>251,455</u>
<b>Ukupno obaveze</b>	<b>2,030,813</b>	<b>2,148,688</b>	<b>396,218</b>	<b>85,835</b>	<b>1,442,828</b>	<b>6,104,383</b>
<b>Neto izloženost riziku od promene kamatnih stopa</b>						
- Na dan 30. jun 2016.	<u>(654,827)</u>	<u>(1,045,263)</u>	<u>124,189</u>	<u>1,345,356</u>	<u>3,419,173</u>	<u>3,188,629</u>
- Na dan 31. decembra 2015.	<u>(494,953)</u>	<u>430,143</u>	<u>(227,819)</u>	<u>401,863</u>	<u>3,061,937</u>	<u>3,171,171</u>

#### 40. RIZIK KAMATNE STOPE U BANKARSKOJ KNJIZI (Nastavak)

	U hiljadama dinara							
	Promena u nivou kamatnih stopa				-50bp			
	50bp				RSD EUR USD Ukupno			
	RSD	EUR	USD	Ukupno	RSD	EUR	USD	Ukupno
Efekat na kamatno osetljivu aktivu	2,016	(3,306)	(81)	(1,371)	(2,016)	3,306	81	1,371
Efekat na kamatno osetljivu obavezu	264	(999)	(8)	(743)	(264)	999	8	743
<b>Neto efekat promene kamatnih stopa:</b>								
<b>30.jun 2016. godine</b>	<b>1,752</b>	<b>(2,307)</b>	<b>(73)</b>	<b>(629)</b>	<b>(1,752)</b>	<b>2,307</b>	<b>73</b>	<b>629</b>
<b>31.decembar 2015. godine</b>	<b>3,271</b>	<b>(3,348)</b>	<b>(145)</b>	<b>(221)</b>	<b>(3,271)</b>	<b>3,348</b>	<b>145</b>	<b>221</b>

Banka vrši analizu izloženosti riziku od promene kamatnih stopa na dinamičkoj osnovi, uzimajući u obzir alternativne izvore finansiranja i plasmane, pre svega kredite i depozite budući da oni predstavljaju najznačajnije kamatonosne pozicije.

U slučaju da je kamatna stopa na obaveze po depozitima u stranoj valuti na dan 30. juna 2016. godine bila veća za 0.5% na godišnjem nivou, uz ostale nepromenjene varijable, rezultat za prvu polovinu 2016. godine nakon oporezivanja bio bi veći za 1,007 hiljade dinara, kao rezultat manjih rashoda od kamata.

Da je kamata na obaveze po depozitima u dinarima na dan 30. juna 2015. godine bila veća za 0.5% na godišnjem nivou, uz ostale nepromenjene varijable, rezultat za prvu polovinu 2015. godine bio bi manji za 264 hiljade dinara, kao rezultat većih rashoda od kamata.

U slučaju da je kamatna stopa na kredite u dinarima i indeksirane kretanjem deviznog kursa na dan 30. juna 2016. godine bila manja za 0.5% na godišnjem nivou, uz ostale nepromenjene varijable, rezultat za prvu polovinu 2015. godine nakon oporezivanja bio bi manji za 3,387 hiljada dinara, kao rezultat većih prihoda kamata.

U slučaju da je kamatna stopa na kredite u dinarima na dan 30. juna 2015. godine bila manja za 0.5% na godišnjem nivou, uz ostale nepromenjene varijable, rezultat za prvu polovinu 2015. godine nakon oporezivanja bio bi manji za 2,016 hiljade dinara, kao rezultat manjih prihoda od kamata.

Stanje na dan	Promena kamatnih stopa u procentnim poenima	U hiljadama dinara	
		Promena neto kamate u %	Promena neto kamate
30. jun 2016. godine	+/-0.5	-/+0.21	-/+629
31. decembar 2015. godine	+/-0.5	-/+0.08	-/+221

#### 40. RIZIK KAMATNE STOPE U BANKARSKOJ KNJIZI (Nastavak)

##### c) Koeficijent osetljivosti i relativni disperitet

Izloženost Banke riziku kamatne stope u bankarskoj knjizi prati se i kroz odnos kamatonosne aktive i pasive na koju se plaća kamata (koeficijenta osetljivosti) i kroz odnos kumulativnog disperiteta i ukupne aktive (relativni disparitet).

Stanje na dan	U hiljadama dinara			
	Kamatno osetljiva aktiva	Kamatno osetljiva pasiva	Koeficijent osetljivosti	Relativni disparitet
30. jun 2016. godine	4,431,010	4,661,555	0.95	0.34
31. decembar 2015. godine	5,381,945	5,272,711	1.02	0.30

#### 41. RIZIK OD PROMENE KURSEVA STRANIH VALUTA

- a) Analiza sredstava i obaveza po valutama sa stanjem na dan 30. juna 2015. godine prikazana je u sledećoj tabeli:

	EUR	USD	CHF	Ostale valute	Ukupno podbilans osetljiv na promenu deviznog kursa	U hiljadama dinara Podbilans neosetljiv na promenu deviznog kursa	Ukupno
<b>AKTIVA</b>							
Gotovina i sredstva kod Centralne banke Finansijska sredstva koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	542,479	32,806	5,133	762	581,181	500,878	1,082,059
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	-	80	-	-	-	36	36
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1,055,994	154,015	3,361	4,258	1,217,628	354,461	1,572,089
Krediti i potraživanja od komitenata	1,902,228	53,050	-	-	1,955,278	2,250,759	4,206,037
Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	-	-	-	-	-	59	59
Investicije u zavisna društva	-	-	-	-	-	114	114
Nematerijalna ulaganja	-	-	-	-	-	9,332	9,332
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	-	1,299,401	1,299,401
Investicione nekretnine	-	-	-	-	-	17,246	17,246
Tekuća poreska sredstva	-	-	-	-	-	10,443	10,443
Ostala sredstva	335	(2)	-	-	333	107,811	108,144
<b>Ukupna aktiva</b>	<b>3,655,660</b>	<b>470,590</b>	<b>8,494</b>	<b>5,020</b>	<b>4,139,764</b>	<b>5,153,249</b>	<b>9,293,013</b>
<b>OBAVEZE</b>							
Obaveze po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	-	-	-	-	107	107

Depoziti i ostale obaveze prema bankama,	20,800	-	-	-	20,800	38,747	59,547
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	3,380,049	363,624	9,001	609	3,753,283	1,882,505	5,635,788
Rezervisanja	27,190	1,822	-	1,034	30,046	37,008	67,054
Odložene poreske obaveze	-	-	-	-	-	90,432	90,432
Ostale obaveze	<u>8,256</u>	<u>108,862</u>	<u>9,001</u>	<u>1,643</u>	<u>117,118</u>	<u>134,337</u>	<u>251,455</u>
<b>Ukupno obaveze</b>	<b><u>3,436,296</u></b>	<b><u>474,307</u></b>	<b><u>9,001</u></b>	<b><u>1,643</u></b>	<b><u>3,921,246</u></b>	<b><u>2,183,137</u></b>	<b><u>6,104,383</u></b>
<b>Neto svop pozicija</b>	<b><u>123,312</u></b>	<b><u>-</u></b>	<b><u>-</u></b>	<b><u>-</u></b>	<b><u>123,312</u></b>	<b><u>-</u></b>	<b><u>123,312</u></b>
<b>Neto devizna pozicija</b>							
- Na dan 30. juna 2016.	<u>342,676</u>	<u>(3,718)</u>	<u>(507)</u>	<u>3,377</u>	<u>341,829</u>	<u>2,970,113</u>	<u>3,311,942</u>
- Na dan 31. decembra 2015.	<u>(461,784)</u>	<u>95,208</u>	<u>1,394</u>	<u>2,461</u>	<u>(362,721)</u>	<u>3,533,891</u>	<u>3,171,171</u>

**41. RIZIK OD PROMENE KURSEVA STRANIH VALUTA (Nastavak)**

- b) Devizni podbilans Banke po valutama, sa stanjem na dan 30. juna 2016. godine, prikazan je u sledećoj tabeli:

		Devizna klauzula vezana za EUR		Devizna klauzula vezana za USD		Ostale valute - prevedene u EUR	U hiljadama dinara Ukupno devizni podbilans
		EUR		USD			
<b>Aktiva</b>	Dinari	3,655,660	1,579,490	470,590	-	13,514	<b>4,139,764</b>
	EUR	29,646	12,809	3,816	-	110	33,572
<b>Obaveze</b>	Dinari	3,436,296	26,673	474,307	8	10,643	<b>3,921,246</b>
	EUR	27,867	216	3,846	0	86	31,800
<b>Svop</b>	Dinari	123,312	-	-	-	-	123,312
	EUR	1,000	-	-	-	-	1,000

**41. RIZIK OD PROMENE KURSEVA STRANIH VALUTA (Nastavak)**

c) Analiza osetljivosti prihoda Banke na promene deviznih kurseva:

	<b>Ukupno</b>	<b>U hiljadama dinara</b>		
		<b>Promena u kursu</b>	<b>10%</b>	<b>-10%</b>
<b>AKTIVA</b>				
Gotovina i sredstva kod Centralne banke	581,180	58,118	(58,118)	
Založena finansijska sredstva	-	-	-	
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju	-	-	-	
Finansijska sredstva koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	-	-	-	
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	80	8	(8)	
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	385,264	38,526	(38,526)	
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1,217,628	219,410	(117,603)	
Krediti i potraživanja od komitenata	1,955,278	195,528	(195,528)	
Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	-	-	-	
Potraživanja po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	-	-	
Ostala sredstva	333	33	(33)	
<b>Ukupna aktiva</b>	<b>4,139,764</b>	<b>437,859</b>	<b>(336,052)</b>	
<b>OBAVEZE</b>				
Finansijske obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjene trgovanju	-	-	-	
Finansijske obaveze koje se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	-	-	-	
Obaveze po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	-	-	
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim institucijama i Centralnoj banci	20,800	2,080	(2,080)	
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	3,753,283	375,328	(375,328)	
Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	-	-	-	
Izdate soptvene hartije od vrednosti i druga pozajmljena sredstva	-	-	-	
Subordinirane obaveze	-	-	-	
Rezervisanja	30,046	3,005	(3,005)	
Ostale obaveze	117,118	11,712	(11,712)	
<b>Ukupne obaveze</b>	<b>3,921,246</b>	<b>392,125</b>	<b>(392,125)</b>	
Neto svop pozicija	123,312	12,331	(12,331)	
Neto izloženost deviznom riziku:				
<b>30. juna 2016. godine</b>		<b>33,403</b>	<b>68,404</b>	
<b>31.decembar 2015. godine</b>		<b>(36,459)</b>	<b>73,362</b>	

#### **41. RIZIK OD PROMENE KURSEVA STRANIH VALUTA (Nastavak)**

- c) Analiza osetljivosti prihoda Banke na promene deviznih kurseva (Nastavak):

U slučaju da je na dan 30. juna 2016. godine domaća valuta (RSD) zabeležila pad za 10% u odnosu na strane valute, dobit za prvo polugodište 2016. godine nakon oporezivanja bila bi veća za RSD 33,403 hiljade dinara, najvećim delom zbog kursnih razlika nastalih po osnovu preračuna potraživanja/obaveza banke.

U slučaju da je na dan 30. juna 2015. godine domaća valuta (RSD) zabeležila rast za 10% u odnosu na strane valute, a sve ostale varijable ostale nepromjenjene, dobit za prvo polugodište 2016. godine nakon oporezivanja bila bi veća za RSD 68,404 hiljade dinara, najvećim delom zbog kursnih razlika nastalih po osnovu preračuna potraživanja/obaveza banke.

Nejednak efekat uticaja pozitivne i negativne promene deviznog kursa na dobit nakon oporezivanja rezultat je postojanja valutne opcije ugrađene u ugovore o kreditima, odnosno ugovorene minimalne vrednosti deviznog kursa po kojem se vrši povraćaj glavnice i kamate kredita indeksiranog deviznom klauzulom. Banka se ugrađivanjem opcije obezbedila od negativnog efekta na rezultat u slučaju porasta vrednosti domaće valute.

U odnosu na 2015. godinu, dobit u prvom polugodištu 2016. godine je bila više pod uticajem promena kursa stranih valuta, prvenstveno usled stabilizacije i umerenog rasta deviznog kursa.

- d) VaR analiza strukturnog deviznog rizika (desetodnevni VaR) sa stanjem na dan 30. jun 2016. godine prikazana je u sledećoj tabeli:

		U hiljadama dinara		
	VaR na dan	Prosečan VaR	Minimalni VaR	Maksimalni VaR
<b>30.06.2016.</b>				
Valutni VaR	3,058	2,833	207	9,735
<b>31.12.2015.</b>				
Valutni VaR	7,988	4,784	2,227	13,687

#### 41. RIZIK OD PROMENE KURSEVA STRANIH VALUTA (Nastavak)

- e) Pokazatelj deviznog rizika

	<u>30.06.2016.</u>	<u>30.06.2015.</u>
<b>Pokazatelj deviznog rizika</b>		
30.jun	14.07%	6.87%
Prosek 1/2 godine	4.21%	9.21%
Najniži iznos	0.39%	3.34%
Najviši iznos	14.07%	15.58%

Pokazatelj deviznog rizika se u toku 2016. godine kretao u rasponu od 0.39% do 14.07%, pri čemu je maksimalno dozvoljeni nivo bio 20% u odnosu na kapital Banke.

#### 41. CENOVNI RIZIK

- a) VaR analiza portfolija plasmana izloženih cenovnom riziku (desetodnevni VaR) sa stanjem na dan 30. jun 2016. godine prikazana je u sledećoj tabeli:

	<u>VaR na dan</u>	<u>Prosečan VaR</u>	<u>Minimalni VaR</u>	<u>U hiljadama dinara</u>	<u>Maksimalni VaR</u>
	<u>30. jun 2016.</u>	9	84	8	286
<b>Kamatni VaR</b>	<u>VaR na dan</u>	<u>Prosečan VaR</u>	<u>Minimalni VaR</u>	<u>U hiljadama dinara</u>	<u>Maksimalni VaR</u>
	<u>31. decembar 2015.</u>	154	196	37	1,135

- b) VaR analiza portfolija plasmana izloženih cenovnom riziku (jednodnevni VaR) sa podelom po vrsti aktive sa stanjem na dan 30. jun 2016. i 31. decembar 2015. godine prikazana je u sledećoj tabeli:

<b>VaR pozicije</b>	<u>Obveznice</u>	<u>Akcije</u>	<u>Svop ugovori</u>
- na dan 30. jun 2016.	2	-	706
- na dan 31. decembar 2015.	48	-	-

#### 41. CENOVNI RIZIK (Nastavak)

- c) Analiza stresnih udara na bazi promene cena od +-200 baznih poena

	Obveznice	Akcije	U hiljadama dinara Forvard i svop ugovori
<b>Promena cene za +-200bp</b>			
- na dan 30. jun 2016.	±2	-	±9,959
- na dan 31. decembar 2015.	±176	-	-

Stresni udar se odnosi na uticaj promena vrednosti pozicija portfolija u slučaju promene cena instrumenata od ±200bp na pojedinačne pozicije u portfoliju na 30. jun 2016. i 31. decembar 2015. godine.

- d) Analiza promene dnevnog VaR-a primenom stresnog udara na bazi promena volatilnosti knjige trgovanja. U tabeli je dat pregled VaR vrednosti ukupnog portfolija u slučaju promene volatilnosti instrumenta za ±10%.

Promena volatilnosti instrumenta [%]	U hiljadama dinara	
	30.06.2016	31.12.2015
-10	1,035	2,580
0	1,533	2,589
10	2,031	2,597

#### 42. RIZIK ZEMLJE

Izloženost Banke prema drugim zemljama data je u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	30.06.2016	31.12.2015
Evropa-EU	1,061,363	1,708,017
Evropa-ostalo	158,614	162,864
Amerika	144,589	114,555
Afrika	60,339	22,072
Azija	1,055	1,416
Australija	4,279	5,054
<b>Ukupno</b>	<b>1,430,240</b>	<b>2,013,978</b>

Potraživanja se najvećim delom odnose na stanja na računima kod ino banaka, 84.93% (31. decembar 2015: 90.75%) i otkup potraživanja od lica iz drugih zemalja, 14.65% (31. decembar 2015: 8.95%).

### 43. UPRAVLJANJE KAPITALOM

Banka je dužna da obim i strukturu svog poslovanja i rizičnih plasmana uskladi sa pokazateljima poslovanja propisanim Zakonom o bankama i relevantnim odlukama Narodne banke Srbije donetim na osnovu navedenog Zakona.

Na dan 30. juna 2015. godine, Banka je imala usaglašene sve pokazatelje poslovanja sa propisanim vrednostima.

#### a) Adekvatnost kapitala Banke

U sledećoj tabeli je prikazana struktura ukupnog kapitala Banke na dan 30. juna 2016. i 31. decembra 2015. godine, kao i koeficijenti adekvatnosti kapitala:

	30.06.2016.	U hiljadama dinara 31.12.2015.
<b>Regulatorni kapital</b>		
Nominalna vrednost uplaćenih akcija, osim preferencijalnih kumulativnih akcija	2,912,133	2,912,133
Neraspoređena dobit iz ranijih godina	-	210,000
Gubici ranijih godina	(458,783)	-
Emisiona premija	168,164	168,164
Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju	11,421	-
Rezerve iz dobiti	679,688	1,055,061
<b>Osnovni kapital</b>	<u>1,921,073</u>	<u>4,345,358</u>
Odbitne stavke od osnovnog kapitala	(691,109)	(2,407,751)
Deo revalorizacionih rezervi Banke	540,544	540,514
<b>Dopunski kapital</b>	<u>540,544</u>	<u>540,514</u>
Odbitne stavke od dopunskog kapitala	-	-
<b>Ukupan osnovni i dopunski kapital</b>	<u>2,461,627</u>	<u>2,478,121</u>
<b>Odbitne stavke od kapitala</b>		
Direktna ili indirektna ulaganja u banke i dr. lica u finansijskom sektoru u iznosu većem od 10% kapitala tih banaka, odnosno dr. lica	-	(99,936)
Iznos za koji su prekoračena kvalifikovana učešća u licima koja nisu u finansijskom sektoru	(114)	(114)
Potraživanja i potencijalne obaveze prema liciam povezanim sa Bankom ili zaposlenih pod povoljnijim uslovima	(2,293)	(2,518)
Odbitne stavke od kapitala	-	-
Od čega: od Osnovnog kapitala	(1,204)	(51,284)
Od čega: od Dopunskog kapitala	(1,204)	(51,284)
<b>Ukupan kapital (1)</b>	<u>2,459,220</u>	<u>2,375,553</u>
<b>Izloženosti rizicima</b>		
Izloženost kreditnom riziku	6,251,747	5,598,111
Izloženost riziku druge ugovorne strane	-	-
Izloženost deviznom riziku	346,058	461,783
Izloženost operativnom riziku	877,483	877,483
Izloženost cenovnom riziku	6,292	542
<b>Ukupno (2)</b>	<u>7,481,580</u>	<u>6,937,919</u>
<b>Pokazatelj adekvatnosti kapitala (1/2 x 100)</b>	<u>32.87%</u>	<u>34.24%</u>

Obračun adekvatnosti kapitala izvršen je u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke, koja je uskladena sa Bazel II standardima.

### **43. UPRAVLJANJE KAPITALOM (Nastavak)**

#### **a) Adekvatnost kapitala Banke (Nastavak)**

Na dan 30. jun 2016. godine pokazatelj adekvatnosti kapitala iznosio je 32.87%, dok je regulatorni kapital iznosio RSD 2,459,220 hiljada, odnosno EUR 19,943 hiljade, prema zvaničnom srednjem kursu na dan bilansa stanja.

#### **b) Pokazatelji poslovanja**

Ostvareni pokazatelji poslovanja Banke bili su sledeći:

<b>Pokazatelji poslovanja</b>	<b>Propisani</b>	<b>30.06.2016.</b>	<b>31.12.2015.</b>
1.Kapital	Minimum EUR 10 miliona	19,94	19,53
2.Adekvatnost kapitala	Minimum 12% Maksimum 60% kapitala	32.87%	34.24%
3.Ulaganja Banke	Maksimum 10% kapitala	54.33%	56.51%
4.Ulaganje Banke u jedno lice koje nije u finansijskom sektoru	Maksimum 10% kapitala	0.79%	0%
5.Zbir svih velikih izloženosti u odnosu na kapital	Maksimum 400%	170.25%	162.97%
6.Prosečni mesečni pokazatelji likvidnosti: - u trećem mesecu izveštajnog perioda	Minimum 1 Maksimum 20% kapitala	3.67	2.53
7.Pokazatelj deviznog rizika		14.07%	19.44%

### **44. FER VREDNOST FINANSIJSKIH SREDSTAVA I OBAVEZA**

Poslovna politika Banke je da obelodani informacije fer vrednosti za one komponente aktive i pasive za koje su raspoložive objavljene ili kotirane tržišne cene i za one čija fer vrednost može da bude znatno drugaćija od njihove knjigovodstvene vrednosti.

Tržišna cena, gde postoji aktivno tržište, najbolji je dokaz fer vrednosti finansijskog instrumenta. Međutim, tržišne cene nisu dostupne za niz finansijskih sredstava i obaveza koje Banka ima. Stoga, kada tržišna cena finansijskih instrumenata nije dostupna, fer vrednost sredstava i obaveza se procenjuje koristeći sadašnju vrednost ili druge tehnike vrednovanja zasnovane na trenutno preovlađujućim tržišnim uslovima. U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, fer vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta.

Rukovodstvo Banke procenjuje sveukupnu izloženost Banke riziku, a u slučajevima za koje procenjuje da vrednost aktive prikazane u njenim poslovnim knjigama ne može da bude ostvarena, ustanavljava rezervu.

Po mišljenju rukovodstva Banke, iznosi u priloženim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je u datim okolnostima najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

#### **44. FER VREDNOST FINANSIJSKIH SREDSTAVA I OBAVEZA (Nastavak)**

Fer vrednost neopozivih kreditnih obaveza i potencijalnih obaveza su iste kao i njihove knjigovodstvene vrednosti.

##### **Procena finansijskih instrumenata**

Banka meri fer vrednost pomoću sledeće hijerarhije fer vrednosti koja odražava značaj inputa koji se koriste u izradi merenja:

- **Nivo 1:** kotirane tržišne cene (nekorigovane) na aktivnim tržištima za identičan instrument.
- **Nivo 2:** Tehnike procene koje se temelje na uočljivim inputima koji ne predstavljaju kotirane cene iz nivoa 1, bilo direktno (tj kao cene) ili indirektno (tj izvedeni iz cena). Ova kategorija uključuje instrumente koji su vrednovani korišćenjem: kotirane tržišne cene na aktivnim tržištima za slične instrumente; navedene cene za iste ili slične instrumente na tržištu koja se smatraju manje aktivnim; ili druge tehnike procene u kojima su svi značajni inputi direktno ili indirektno uočljivi iz tržišnih podataka.
- **Nivo 3:** Tehnike procene koje koriste značajne neuočljive inpute. Ova kategorija uključuje sve instrumente, gde tehnika vrednovanja uključuje inpute nebazirane na uočljivim podacima i neuočljivi inputi imaju značajan uticaj na vrednovanje instrumenta. Ova kategorija uključuje instrumente koji se vrednuju na bazi kotiranih cena sličnih instrumenata gde su značajna neuočljiva podešavanja ili pretpostavke potrebne da bi se odražavala razlika između instrumenata.

Fer vrednosti finansijske imovine i finansijskih obaveza kojima se trguje na aktivnim tržištima temelji se na kotiranim tržišnim cenama ili cenama kotiranim od strane dileru. Za sve ostale finansijske instrumente Banka određuje fer vrednosti pomoću tehnika procene.

Tehnike procene uključuju neto sadašnju vrednost i modele diskontovanog gotovinskog toka, upoređujući sa sličnim instrumentima za koje postoji uočljiva tržišna cena i drugi modeli procene. Pretpostavke i inputi korišćeni u tehnikama procene uključuju oslobođene rizika i benčmark kamatne stope, kreditne marže i druge premije koje se koriste u proceni diskontne stope, cene obveznica i vlasničkih hartija, devizne kurseve, kapital i kapitalom indeksirane cene i očekivane oscilacije cena i korelacije. Cilj tehnika procene je odrediti fer vrednost koja odražava cenu finansijskog instrumenta na dan izveštavanja, koja bi bila definisana od strane učesnika na tržištu u slobodnim i nezavisnim transakcijama.

Banka koristi široko prihvaćene modele procene za određivanje fer vrednosti uobičajenih i jedostavnijih finansijskih instrumenata, kao kamatne stope i valutne svopove koji koriste samo uočljive tržišne podatke i zahtevaju malo prosuđivanja i procene od strane menadžmenta. Kotirane cene i inputi za modele su obično dostupni na tržištu za kotirane dužničke i vlasničke hartije od vrednosti, derivate kojima se trguje i jednostavne derivate kao kamatni svopovi.

Dostupnost uočljivih tržišnih cena i inputa modela smanjuje potrebu za procenama rukovodstva te smanjuje nesigurnost povezanu s određivanjem fer vrednosti. Raspoloživost uočljivih tržišnih cena i inputa varira zavisno od proizvoda i tržišta i sklona je promenama usled specifičnih dešavanja i opštih uslova budućih tržišta.

#### 44. FER VREDNOST FINANSIJSKIH SREDSTAVA I OBAVEZA (Nastavak)

Tabela ispod analizira finansijske instrumente merene po fer vrednosti na kraju izveštajnog perioda, prema nivou u hijerarhiji fer vrednosti u okviru kog je merenje fer vrednosti smešteno:

<b>Finansijska imovina koja se vodi po fer vrednosti</b>	<b>U hiljadama dinara</b>	
	<b>Knjigovodstve na vrednost</b>	<b>Fer vrednost</b>
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	350	350
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	987,702	987,702
Finansijska sredstva koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	<u>36</u>	<u>36</u>
<b>Ukupno 30.06.2016</b>	<b>988,088</b>	<b>988,088</b>
<b>Ukupno 31.12.2015</b>	<b>1,188,398</b>	<b>1,188,398</b>

	<b>U hiljadama dinara</b>			
	<b>Fer vrednosti</b>			<b>Ukupno</b>
	<b>Nivo1</b>	<b>Nivo2</b>	<b>Nivo3</b>	
Finansijska sredstva	-	988,088	-	988,088
<b>Ukupno 30.06.2015</b>	<b>-</b>	<b>988,088</b>	<b>-</b>	<b>988,088</b>
<b>Ukupno 31.12.2015</b>	<b>-</b>	<b>1,179,335</b>	<b>-</b>	<b>1,179,335</b>

Sledeća tabela prikazuje fer vrednost finansijskih instrumenata koji nisu mereni po fer vrednosti i analizira ih po nivou u hijerarhiji fer vrednosti u okviru kog je merenje fer vrednosti smešteno:

44. FER VREDNOST FINANSIJSKIH SREDSTAVA I OBAVEZA (Nastavak)

	U hiljadama dinara			
	Knjigovodstve na vrednost	Fer vrednost		
<b>Finansijska( monetarna) aktiva</b>				
Gotovina i sredstva kod Centralne banke	1,082,059	1,082,059		
Krediti i potraživanja od banka i drugih finansijskih organizacija	1,572,089	1,571,975		
Krediti i potraživanja od komitenata	4,206,037	4,173,424		
Ostala aktiva	1,246	1,246		
<b>Ukupno aktiva 30.06.2016.</b>	<b>6,861,431</b>	<b>6,828,703</b>		
<b>Ukupno aktiva 31.12.2015.</b>	<b>7,678,010</b>	<b>7,612,784</b>		
<b>Finansijska (monetarna) pasiva</b>				
Depoziti i ostale obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama	59,547	59,535		
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	5,635,788	5,605,066		
Ostale obaveze	364	364		
<b>Ukupno obaveze 30.06.2015.</b>	<b>5,695,699</b>	<b>5,664,965</b>		
<b>Ukupno obaveze 31.12.2015.</b>	<b>6,762,662</b>	<b>6,704,268</b>		
	U hiljadama dinara			
	Nivo1	Fer vrednost		
		Nivo2	Nivo3	Ukupno
<b>Aktiva</b>				
Krediti i potraživanja od komitenata	-	1,571,975	-	1,571,975
Krediti i potraživanja od banka i drugih finansijskih organizacija	-	4,173,424	-	4,173,424
<b>UKUPNO 30.06.2015.</b>	<b>-</b>	<b>5,745,398</b>	<b>-</b>	<b>5,745,398</b>
<b>UKUPNO 31.12.2015.</b>	<b>-</b>	<b>4,925,052</b>	<b>-</b>	<b>4,925,052</b>
<b>Obaveze</b>				
Depoziti i ostale obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama	-	59,535	-	59,535
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	-	5,605,066	-	5,605,066
<b>Ukupno 30.06.2015.</b>	<b>-</b>	<b>5,664,601</b>	<b>-</b>	<b>5,664,601</b>
<b>Ukupno 31.12.2015.</b>	<b>-</b>	<b>6,702,475</b>	<b>-</b>	<b>6,702,475</b>

#### 44. FER VREDNOST FINANSIJSKIH SREDSTAVA I OBAVEZA (Nastavak)

Tabela ispod prikazuje klasifikaciju Banke za svaku klasu finansijske aktive i obaveza i njihovu fer vrednost za 30 jun 2016:

	Vodi se po fer vrednosti	Koje se drže do dospeća	Krediti i potraživanja	Raspoloživo za prodaju	Ostala amortizovana vrednost	Ukupna sadašnja vrednost	U hiljadama dinara Fer vrednost
Gotovina i sredstva kod Centralne banke	-	-	-	-	1,082,059	1,082,059	1,082,059
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	-	-	-	350	-	350	350
Finansijska sredstva koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	-	-	-	36	-	36	36
Krediti i potraživanja od banka i drugih finansijskih organizacija	-	-	1,572,089	-	-	1,572,089	1,571,975
Krediti i potraživanja od komitenata	-	-	4,206,037	-	-	4,206,037	4,173,424
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	-	987,702	-	-	-	987,702	987,702
Ostala aktiva	-	-	-	-	1,246	1,246	1,246
<b>Ukupno aktiva</b>	<b>-</b>	<b>987,702</b>	<b>5,778,126</b>	<b>386</b>	<b>1,083,305</b>	<b>7,849,519</b>	<b>7,816,791</b>
Depoziti i ostale obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama	-	-	-	-	59,547	59,547	59,535
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	-	-	-	-	5,635,788	5,635,788	5,605,066
Ostale obaveze	-	-	-	-	364	364	364
<b>Ukupno obaveze</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>5,695,699</b>	<b>5,695,699</b>	<b>5,664,965</b>

Sledeće metode i pretpostavke su korišćene za procenjivanje fer vrednosti finansijskih instrumenata Banke na dan 30. juna 2016. i 31. decembra 2015. godine:

#### **44. FER VREDNOST FINANSIJSKIH SREDSTAVA I OBAVEZA (Nastavak)**

##### ***Finansijski instrumenti čija je fer vrednost aproksimativno jednaka knjigovodstvenoj vrednosti***

Za finansijska sredstva i finansijske obaveze koje su likvidne ili imaju kratak rok dospeća (do 3 meseca) pretpostavlja se da su knjigovodstvene vrednosti aproksimativno jednake njihovoj fer vrednosti. Fer vrednost gotovine i gotovinskih ekvivalenta, kratkoročnih depozita, ostalih plasmana i ostalih sredstava, transakcionih depozita, obaveza prema dobavljačima i ostalih kratkoročnih obaveza odgovara njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti prvenstveno zbog kratkoročnog dospeća ovih finansijskih instrumenata. Finansijski instrumenti Banke iskazani po amortizovanoj vrednosti uglavnom imaju kratkoročna dospeća i nose varijabilnu kamatu stopu koja odražava tekuće tržišne uslove i koja se u redovnim intervalima ponovo određuje. Shodno tome, Banka smatra da vrednost po kojoj su navedeni finansijski instrumenti iskazani odgovara njihovoj tržišnoj vrednosti. Fer vrednost kredita i plasmana komitentima jednaka je njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti, umanjenoj za ispravke vrednosti po osnovu obezvređenja.

Depoziti banaka i komitenata su uglavnom po viđenju ili kratkoročni sa ugovorenim varijabilnim kamatnim stopama i stoga rukovodstvo Banke smatra da vrednosti po kojima su isti iskazani u bilansu stanja odgovaraju njihovoj tržišnoj vrednosti.

##### ***Finansijski instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom***

Fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza sa fiksnom kamatnom stopom, koja se evidentiraju po amortizovanoj nabavnoj vrednosti, se procenjuje poređenjem tržišnih kamatnih stopa pri početnom priznavanju sa tekućim tržišnim stopama koje trenutno važe za slične finansijske instrumente.

Procenjena fer vrednost depozita sa fiksnom kamatnom stopom se bazira na diskontovanim novčanim tokovima koristeći preovlađujuće kamatne stope na tržištu novca za ugovore sa sličnim kreditnim rizikom i rokom dospeća.

Za kotirane emitovane dužničke instrumente, fer vrednosti se izračunavaju na osnovu kotiranih cena na tržištu. Za finansijske instrumente za koje nisu dostupne tržišne cene, koristi se model diskontovanog novčanog toka koji je baziran na krivi prinosa tekuće kamatne stope koja odgovara preostalom periodu do roka dospeća.

##### ***Finansijski instrumenti vrednovani po fer vrednosti***

Finansijski instrumenti se vrednuju po fer vrednosti korišćenjem kotirane tržišne cene na dan izveštavanja. Banka na dan 31. decembra 2014. i 2013. godine nije imala finansijske instrumente koji se vrednuju po fer vrednosti.

Stoga Banka nije značajnije izložena riziku od promene fer vrednosti, a fer vrednost finansijskih sredstava i finansijskih obaveza Banke odgovara knjigovodstvenim iznosima finansijskih sredstava i obaveza iskazanim u priloženim finansijskim izveštajima.

**45. RIZIK INFORMACIONIH SISTEMA**

Rizik informacionog sistema je mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke, postizanje poslovnih rezultata, poslovanje u skladu sa regulativama i reputacije usled neacekvatnog upravljanja informacionim sistemom ili neka druga sistemska slabost koja negativno utiče na sistemsku funkcionalnost ili bezbednost i/ili ugrožava kontinuitet poslovanja.

Banika je usvojila i primenila Proceduru upravljanja informacionim rizicima koja definiše identifikaciju, procenu, analizu i praćenje rizika informacionog sistema, kao i mere za njihovo ublažavanje, prevenciju i kontrolu u skladu sa pravnim regulativama i internom dokumentacijom.

Zaposleni u Sektoru informaciono-komunikacionih tehnologija i administrator bezbednosti vrše procenu i merenje izloženosti Banke riziku IS. Procena rizika IS se vrši najmanje jednom godišnje i podrazumeva postupak u kome se sagledava registar resursa i navodi u kojoj meri postoji izloženost pojedinim vrstama rizika IS.

Nakon izvršene godišnje ili vanredne procene rizika IS Sektor informaciono-komunikacionih tehnologija i administrator bezbednosti kreiraju plan tretmana rizika IS koji se dostavlja organima Banke na razmatranje i usvojanje.

**46. DEVIZNI KURS**

Zvanični srednji devizni kursevi Narodne Banke Srbije utvrđeni na medubankarskom sastanku deviznog tržišta, korišćeni za preračun deviznih pozicija bilarsa stanja na dan 30. juna 2016. i 31. decembra 2015. godine godine u funkcionalnu valutu, za pojedine strane valute su:

	U dinarima	
	30.06.2016.	31.12.2015.
EUR	123.3115	121.6261
USD	111.0714	111.2468
CHF	113.2857	112.5230

**47. DOGADAJI NASTALI NAKON DATUMA BILANSA STANJA**

Nije bilo bitnih događaja nakon datuma bilansiranja koji bi zahtevali obelodarjivanje ili korekciju u bilansima Banke.

Beograd, 15.08.2016.

  
*Milos Vujnovic*  
predsednik Izvršnog odbora  
*Rajko Peric*  
član Izvršnog odbora



JUBMES banka a.d. Beograd

UPRAVNI ODBOR

Broj: 5481/2016

Datum: 30.08.2016.

Status: Usvojeno

Na osnovu člana 26. stav 1. tačka 14) Statuta JUBMES Banke a.d. Beograd,  
Upravni odbor je na 57. sednici održanoj 30.08.2016. doneo sledeću

#### O D L U K U

1. Usvajaju se Finansijski izveštaji JUBMES banke a.d. Beograd za period 01.01.-30.06.2016. godine, Bilans stanja, Bilans uspeha, Izveštaj o tokovima gotovine, Izveštaj o promenama na kapitalu, Izveštaj o ostalom rezultatu, kao i Napomene uz finansijske izveštaje Banke za period 01.01.-30.06.2016. godine.
2. Odluka stupa na snagu danom donošenja.



PREDSEDNIK

Zoran Lilić



JUBMES banka a.d. Beograd

UPRAVNI ODBOR  
Broj:5350/2016  
Datum: 30.08.2016. godine

**IZVEŠTAJ O POSLOVANJU**  
**ZA PERIOD**  
**JANUAR - JUN 2016. GODINE**

**Sadržaj:**

1.	Uvodne napomene .....	3
2.	Makroekonomsko okruženje.....	4
2.1.	Osnovne napomene.....	4
2.1.1.	BDP i industrijska proizvodnja.....	4
2.1.2.	Zaposlenost i zarade.....	4
2.1.3.	Monetarna politika, potrošačke cene i inflacija.....	4
2.1.4.	Devizni kurs.....	6
2.1.5.	Monetarni tokovi.....	7
2.2.	Poslovanje na Beogradskoj berzi u izveštajnom periodu .....	8
2.3.	Regulativa NBS u izveštajnom periodu.....	8
3.	Bankarski sektor u izveštajnom periodu .....	9
3.1.	Osnovne napomene o bankarskom sektoru Srbije na kraju I kvartala 2016. godine .....	9
3.2.	Bankarski sektor Srbije, stanje na dan 31.03.2016. godine .....	10
4.	Poslovne aktivnosti Banke.....	18
4.1.	Poslovne aktivnosti i organizaciona struktura Banke .....	18
4.2.	Aktivnost Upravnog i Izvršnog odbora Banke u izveštajnom periodu .....	20
4.3.	Informacije o kadrovskim pitanjima .....	21
5.	Poslovanje Banke tokom prvog polugodišta 2016. godine .....	21
6.	Bilans uspeha Banke.....	25
6.1.	Rezultat Banke u izveštajnom periodu.....	25
6.2.	Prihodi od kamata i naknada Banke u izveštajnom periodu.....	27
6.3.	Rashodi od kamata i naknada Banke u izveštajnom periodu.....	28
6.4.	Neto prihodi / (rashodi) po osnovu obezvređenja finan.sredstava i kreditno rizičnih vanbil.stavki .....	28
6.5.	Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi.....	28
6.6.	Operativni i ostali rashodi.....	29
7.	Bilans stanja Banke .....	30
7.1.	Osnovne napomene.....	30
7.2.	Gotovina i sredstva kod centralne banke .....	32
7.3.	Finansijska sredstva koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha .....	33
7.4.	Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju .....	33
7.5.	Finansijska sredstva koja se drže do dospeća.....	34
7.6.	Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija.....	34
7.7.	Krediti i potraživanja od komitenata .....	35
7.7.1.	Krediti stanovništvu .....	37
7.8.	Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate .....	37
7.9.	Investicije u zavisna društva .....	38
7.10.	Osnovna sredstva, nematerijalna ulaganja i investicione nekretnine .....	38
7.11.	Ostala sredstva .....	39
7.12.	Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci .....	40
7.13.	Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima.....	41
7.14.	Ukupni depoziti Banke .....	42
7.15.	Rezervisanja .....	43
7.16.	Ostale obaveze .....	44

7.17.	Kapital Banke.....	44
7.17.1.	Struktura kapitala Banke .....	44
7.17.2.	Akcijski kapital.....	45
7.17.3.	Sticanje sopstvenih akcija.....	46
8.	Vanbilansna evidencija Banke.....	46
9.	Usluge Banke .....	48
9.1.	Dinarski platni promet .....	48
9.2.	Devizni platni promet .....	49
9.3.	Devizne doznake (Projekat My Land) .....	49
9.4.	Poslovanje sa stanovništvom.....	49
9.5.	Ogranci Banke .....	50
10.	Likvidnost Banke .....	50
10.1.	Dinarska i devizna likvidnost Banke.....	50
11.	Izloženost Banke rizicima .....	54
11.1.	Rizici kojima je Banka izložena.....	54
11.2.	Adekvatnost kapitala.....	58
11.3.	Analiza izloženosti glavnim rizicima .....	59
11.3.1.	Kreditni rizik.....	59
11.3.2.	Kreditno-devizni rizik .....	63
11.3.3.	Rizik likvidnosti.....	64
11.3.4.	Rizici koncentracije .....	66
11.3.5.	Rizici ulaganja.....	66
11.3.6.	Devizni rizik.....	67
11.3.7.	Cenovni rizik.....	67
11.3.8.	Kamatni rizik.....	68
11.3.9.	Rizik zemlje.....	69
12.	Ostale aktivnosti Banke .....	71
12.1.	Usklađenost poslovanja .....	71
12.2.	Informaciono-komunikaciona tehnologija.....	72
12.3.	Upravljanje lošim plasmanima .....	73
12.4.	Finansijska saradnja sa inostranstvom .....	74
12.5.	Aktivnosti istaživanja i razvoja .....	76
12.6.	Korporativna odgovornost prema društvu .....	76
12.7.	Informacije u vezi sa ulaganjima u cilju zaštite životne sredine .....	77
12.8.	Implementacija ISO standarda.....	77
13.	Pregled pravila korporativnog upravljanja.....	77
14.	Poslovanje sa povezanim licima.....	78
15.	Razvoj Banke u narednom periodu .....	79
15.1.	Strateški ciljevi Banke .....	79
15.2.	Realizacija strateških ciljeva Banke .....	80
15.3.	Poslovna politika i projekcija poslovanja u 2016. godini.....	80
16.	Događaji nakon proteka poslovne godine .....	83

## **1. Uvodne napomene**

Izveštaj o poslovanju JUBMES Banke a.d. Beograd (u daljem tekstu: Banka) obuhvata period poslovanja Banke od 01. januara do 30. juna 2016. godine (u daljem tekstu: izveštajni period) i ima za cilj analizu i ocenu profitabilnosti i produktivnosti poslovanja Banke, kao i analizu stanja i dinamike vrednosti njene poslovne imovine i izvora finansiranja tokom izveštajnog perioda.

Osnovu za analizu činili su pojedinačni izveštaji o poslovanju organizacionih celina i računovodstveni podaci preuzeti iz glavne knjige Banke.

## **2. Makroekonomsko okruženje**

### **2.1. Osnovne napomene**

#### **2.1.1. BDP i industrijska proizvodnja**

Prema podacima Republičkog zavoda za statistiku, realni rast bruto domaćeg proizvoda u prvom kvartalu 2016. godine, u odnosu na isti period prethodne godine, iznosio je 3.5%. Desezonirana serija podataka pokazuje rast BDP u prvom kvartalu 2016. godine od 1.6% u odnosu na prethodni kvartal.

Prema fleš proceni Republičkog zavoda za statistiku, realni rast BDP u drugom kvartalu 2016. godine u odnosu na isti period prethodne godine iznosio je 1.8%.

Prema podacima Republičkog zavoda za statistiku, industrijska proizvodnja je u prvih šest meseci tekuće godine viša u odnosu na isti period prethodne godine za 6.1%. Industrijska proizvodnja je u junu zabeležila desezonirani pad od 0.9%, dok je u odnosu na isti mesec prethodne godine bila niža za 2.2%.

Posmatrano prema strukturi ukupne industrije, međugodišnji pad zabeležen je u sektorima rudarstva i snabdevanja električnom energijom, gasom i parom, i to 17.3% i 20.%, respektivno. Sa druge strane, sektor prerađivačke industrije beleži međugodišnji rast od 3.7%, pri čemu je rast ostvaren u 18 od 24 oblasti.

Prerađivačka industrija je, prema desezoniranim podacima, u junu porasla za 1.6%. U okviru prerađivačke industrije, najveći pozitivan doprinos potiče od proizvodnje hemijskih proizvoda, hrane i pića.

#### **2.1.2. Zaposlenost i zarade**

Prema poslednjem objavljenom izveštaju Republičkog zavoda za statistiku (kvartalna Anketa o radnoj snazi) stopa nezaposlenosti, koja predstavlja učešće nezaposlenih u ukupnom broju aktivnih stanovnika (zaposleni i nezaposleni), u Republici Srbiji iznosila je u I kvartalu 2016. godine 19%.

Stopa zaposlenosti predstavlja procenat zaposlenih u ukupnom stanovništvu starom 15 i više godina, i u I kvartalu 2016. iznosila je 42.6%.

Shodno prethodnom, stopa nezaposlenosti u I kvartalu tekuće godine veća je za 1.3 procentna poena u odnosu na IV kvartal 2015. godine (31.12.2015: 17.7%), dok je stopa zaposlenosti zabeležila pad od 0.1 procentna poena (31.12.2015: 42.7%).

Prosečna zarada bez poreza i doprinosa isplaćena u junu 2016. godine iznosi 46,450 dinara, odnosno, 377 evra. Prosečna zarada bez poreza i doprinosa isplaćena u junu 2016. godine nominalno je manja za 9.8% i realno je manja za 10.9% u odnosu na prosečnu zaradu bez poreza i doprinosa isplaćenu u decembru 2015. godine (decembar 2015: 51,485 dinara, odnosno, 423 evra).

#### **2.1.3. Monetarna politika, potrošačke cene i inflacija**

Prema podacima Republičkog zavoda za statistiku, rast potrošačkih cena iznosio je u junu 0.1%. Na mesečni rast cena najviše su uticali sezonski uobičajena poskupljenja turističkih paket aranžmana i svežeg voća, kao i rast cena naftnih derivata, dok je u suprotnom smeru delovalo znatnije pojedinjenje svežeg povrća.

Međugodišnja inflacija se, krajem meseca juna, spustila na nivo od 0.3%. Prema proceni NBS, u narednom periodu očekuje se umereni rast međugodišnje inflacije, koja bi u granice cilja trebalo da se vrati sledeće godine. Na rast međugodišnje inflacije će u narednom periodu, u najvećoj meri, uticati niska baza kod cena naftnih derivata i hrane, očekivani rast inflacije u međunarodnom okruženju, kao i oporavak domaće tražnje.

NBS je utvrdila srednjoročnu ciljanu stopu međugodišnje inflacije za 2016. godinu - međugodišnja stopa inflacije i granice dozvoljenog odstupanja od cilja zadržane su na istom nivou od  $4\% \pm 1.5$  p.p. Sredinom februara 2016. godine, Narodna banka Srbije smanjila je referentnu kamatu stopu za 0.25 procentna poena, tako da je ona od dana 11.02.2016. godine iznosila 4.25%.

Odluka Izvršnog odbora da smanji referentnu kamatu stopu bila je opredeljena očekivanim niskim inflatornim pritiscima po osnovu većine domaćih faktora, ali i nižim troškovnim pritiscima i pritiscima na strani tražnje iz međunarodnog okruženja.

Do kraja izveštajnog perioda Narodna banka Srbije nije korigovala referentnu kamatu stopu, tako da je ona i na dan 30.06.2016. godine iznosila 4.25%. Prema majskej srednjoročnoj projekciji Narodne banke Srbije, inflacija bi u granice cilja trebalo da se vrati početkom sledeće godine, a zatim da nastavi kretanje na nivou od oko 3%.

Narodna banka Srbije nastaviće pažljivo da prati kretanja u međunarodnom okruženju i da koristi sve raspoložive mere kako bi inflacija ostala niska i stabilna, što je, uz očuvanje stabilnosti finansijskog sistema i relativno stabilan devizni kurs, preduslov za ubrzan i održiv privredni rast.

**Tabela 1. Prosečna referentna kamatna stopa u 2016. i 2015. godini**

<b>Period</b>	<b>2016.</b>	<b>2015.</b>
Januar	4.50%	8.00%
Februar	4.34%	8.00%
Mart	4.25%	7.68%
April	4.25%	7.13%
Maj	4.25%	6.66%
Jun	4.25%	6.17%
<b>Prosek</b>	<b>4.31%</b>	<b>7.27%</b>

Prosečna referentna kamatna stopa iznosila je na kraju prvog polugodišta 2016. godine 4.31% godišnje i bila je za 40.72% manja od prosečne referente kamatne stope u istom periodu 2015. godine (prosek januar-jun 2015: 7.27%)

U narednoj tabeli prikazane su vrednosti realizovanih kamatnih stopa na blagajničke zapise i viškove likvidnosti kod Narodne banke Srbije tokom 2016. godine

**Tabela 2. Realizovane kamatne stope na blagajničke zapise i viškove likvidnosti kod NBS u toku 2016. godine**

<b>NBS</b>	<b>Emitovane HoV (1 god.)</b>
------------	-------------------------------

<b>Period</b>	<b>Beonia (kraj perioda)</b>	<b>Blagajnički записи</b>	<b>Viškovi likvidnosti</b>	<b>u RSD (kraj perioda)</b>	<b>u EUR (kraj perioda)</b>
Januar	2.59%	-	2.50%	4.09%	1.19%
Februar	2.59%	-	2.50%	4.09%	-
Mart	2.58%	-	2.50%	4.01%	1.05%
April	2.57%	-	2.50%	-	-
Maj	2.61%	-	2.50%	-	0.89%
Jun	2.74%	2.78%	2.50%	4.01%	0.85%
<b>Prosek</b>	<b>2.61%</b>	<b>2.78%</b>	<b>2.50%</b>	<b>4.05%</b>	<b>1.00%</b>

#### **2.1.4. Devizni kurs**

Dinar je od početka godine do kraja izveštajnog perioda oslabio prema evru za 1.39%. Na slabljenje dinara uticali su unutrašnji, ali i spoljni faktori. Obaranje referentne kamatne stope ali i manje interesovanje investitora za hartije od vrednosti Republike Srbije dovele su do slabljenja domaće valute. Dok su kamate na obveznice bile visoke, postojalo je i značajno interesovanje stranih ulagača. Obzirom na smanjenje prinosa na državne zapise, veliki broj investitora je smanjio i svoja ulaganja na domaćem tržištu kapitala. Takođe, spoljni faktori, poput odluka Američkih federalnih rezervi dodatno su uticali na kurs dinara.

Narodna banka Srbije je u cilju sprečavanja prekomernih kratkoročnih oscilacija dinara tokom prvog polugodišta 2016. godine prodala 870 mil. evra, a kupila 50 mil. evra (u istom periodu 2015. godine NBS je ukupno bankama prodala 120 mil. evra i kupila 410 mil. evra). Narodna banka Srbije će nastaviti da prati uticaj domaćih i međunarodnih faktora na devizni kurs i u narednom periodu, i po potrebi intervenisati u oba smera, kako bi se održala relativna stabilnost i normalno funkcionisanje deviznog tržišta.

Tokom prvog polugodišta 2016. godine, u međubankarskoj trgovini (MTD) realizovano je ukupno 3,558.7 mil. evra. Najveći obim trgovine na MTD-u na dnevnom nivou iznosio je 85.99 mil. evra (dana 29.01.2016.), a najmanji 4.12 mil. evra (dana 22.04.2016.).

Na dan 30.06.2016. godine kurs dinara prema evru iznosio je 123.3115, dok je na dan 31.12.2015. godine iznosio 121.6261. Tokom 2016. godine, najviša vrednost evra prema dinaru iznosila je 123.9531 (27.06.), a najniža 121.5145 (04.01.). Kurs EUR/USD se kretao u rasponu od 1.0747 do 1.1488, i sa 30.06.2016. godine iznosio je 1.1102.

U narednoj tabeli prikazano je kretanje deviznog kursa EUR/RSD tokom 2016. i 2015. godine.

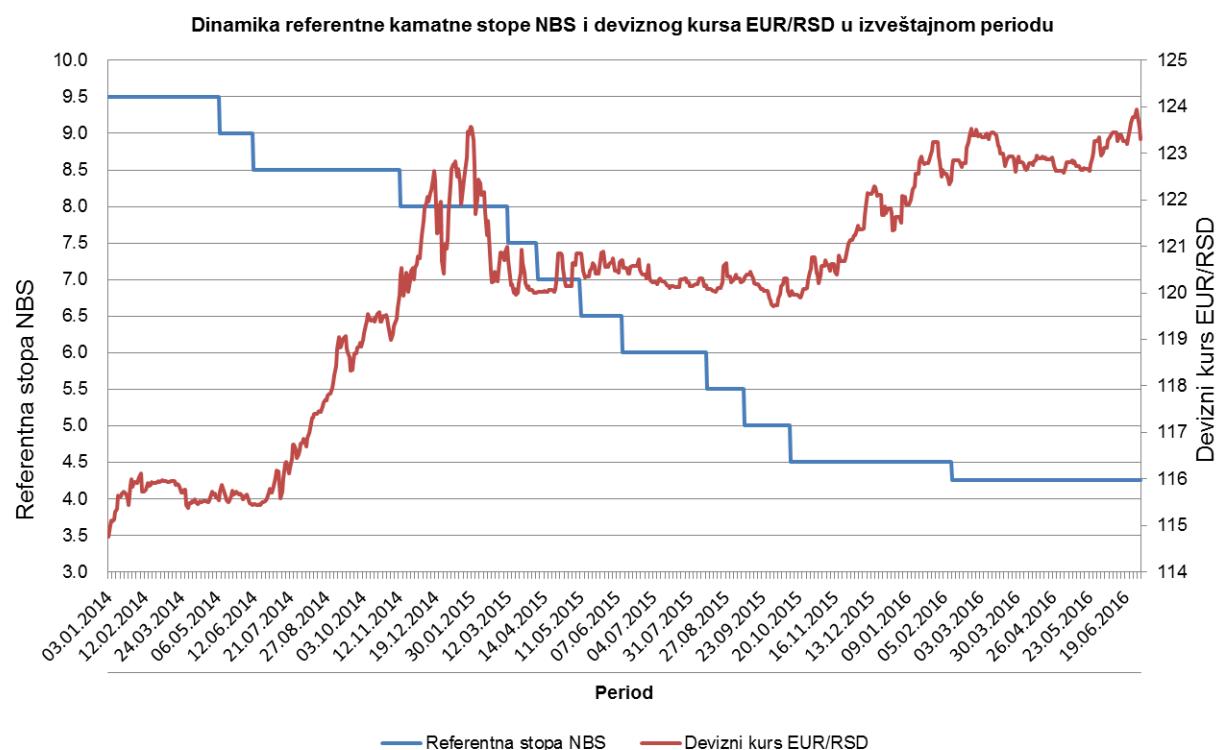
**Tabela 3. Dinamika kretanja deviznog kursa EUR/RSD, stanje na kraju meseca**

<b>2016.</b>	<b>2015.</b>
--------------	--------------

Mesec	Devizni kurs krajem meseca	Promena od početka godine	Devizni kurs krajem meseca	Promena od početka godine
Januar	123.25	1.33%	123.55	2.14%
Februar	123.50	1.54%	120.33	-0.52%
Mart	122.92	1.07%	120.22	-0.61%
April	122.62	0.82%	120.15	-0.67%
Maj	123.10	1.21%	120.56	-0.33%
Jun	123.31	1.39%	120.60	-0.29%
<b>Prosek</b>	<b>123.12</b>		<b>120.90</b>	

U sledećem grafikonu prikazan je uporedni pregled referentne kamatne stope NBS i deviznog kursa EUR/RSD od 2014. godine do kraja izveštajnog perioda.

**Graf 1. Uporedni pregled referentne kamatne stope NBS i deviznog kursa EUR/RSD**



### **2.1.5. Monetarni tokovi**

Tokom juna 2016. godine, beleži se rast kreditne zaduženosti kod svih korisnika kredita. Ukupni plasmani bankarskog sektora zabeležili su, na kraju prvog kvartala 2016. godine, rast od 2.31% u

odnosu na stanje sa kraja 2015. godine, dok se najveći procentualni rast kredita od 5.57% beleži kod kredita stanovništvu.

U narednoj tabeli prikazano je stanje duga po bankarskim kreditima.

**Tabela 4.** Stanje duga po bankarskim kreditima na dan 30. jun 2016. godine

Korisnik kredita	u milionima dinara		
	30.06.2016.	31.03.2016.	31.12.2015.
Pravna lica	1,401,355	1,370,204	1,393,193
Preduzetnici	46,506	45,277	44,769
Stanovništvo	751,030	729,505	711,384
<b>UKUPNO:</b>	<b>2,198,891</b>	<b>2,144,986</b>	<b>2,149,346</b>

Izvor: Udruženje banaka Srbije, Kredit biro

Tokom 2016. godine, nastavljen je pad učešća docnje u dugu po osnovu bankarskih kredita. Na dan 30. jun 2016. godine, pravna lica imala su docnju u otplati kredita od 14.30%, što u odnosu na kraj prethodne godine predstavlja pad od 5 p.p., dok je docnja kod stanovništva na kraju prvog polugodišta 2016. godine ostala nepromenjena na nivu od 7.30% - videti sledeći tabelarni pregled.

**Tabela 5.** Učešće docnje u dugu po osnovu bankarskih kredita, stanje na 30. jun 2016. godine

Korisnik kredita	30.06.2016.	31.03.2016.	31.12.2015.
Pravna lica	14.30%	17.90%	19.30%
Preduzetnici	16.10%	16.80%	16.30%
Stanovništvo	7.30%	7.40%	7.30%
<b>UKUPNO:</b>	<b>12.00%</b>	<b>14.30%</b>	<b>15.30%</b>

Izvor: Udruženje banaka Srbije, Kredit biro

**Napomena.** Docnja kod pravnih lica i preduzetnika predstavlja dospele nenaplaćene obaveze preko 15 dana, a kod fizičkih lica preko 60 dana.

## 2.2. Poslovanje na Beogradskoj berzi u izveštajnom periodu

Krajem juna 2016. godine indeks BELEX15 iznosio je 604.7 indeksnih poena, i umanjen je za 6.1% u odnosu na stanje sa kraja prethodne godine. Opšti indeks akcija, BELEXline, zabeležio je pad od 3.9% i krajem juna 2016. godine iznosio je 1,325.99 indeksna poena.

**Tabela 6.** Vrednost indeksa Beogradske berze, stanje na dan 30. jun 2016. godine

Opis	30.06.2016.	31.03.2016.	31.12.2015.	Index
BELEX 15	604.7	606.11	644.1	93.9
BELEX line	1,325.99	1,330.29	1,380.42	96.1

Izvor: Belex

## 2.3. Regulativa NBS u izveštajnom periodu

1. Narodna skupština Republike Srbije usvojila je 26. januara 2016. godine **Zakon o informacionoj bezbednosti**, koji će povećati nivo zaštite i bezbednosti informacionih sistema u Srbiji. Ovim Zakonom se uređuju mere zaštite od bezbednosnih rizika u informaciono-komunikacionim sistemima,

odgovornosti pravnih lica prilikom upravljanja i korišćenja informaciono-komunikacionih sistema i određuju se nadležni organi za sprovođenje mera zaštite, koordinaciju između činilaca zaštite i praćenje pravilne primene propisanih mera zaštite.

2. Izvršni odbor je na sednici održanoj 11.02.2016. godine usvojio izmenu **Odluke o kamatnim stopama Narodne banke Srbije**, kojom je smanjen koridor kamatnih stopa u odnosu na referentnu kamatnu stopu sa  $\pm 2.0\%$  na  $\pm 1.75\%$ . Pomenute promene se odnose na kamatnu stopu na depozitne olakšice, kao i na kamatnu stopu na kreditne olakšice.

3. Polazeći od ciljeva utvrđenih Akcionim planom Narodne banke Srbije za sprovođenje Strategije za rešavanje problematičnih kredita, Narodna banka Srbije je u februaru 2016. godine objavila **Smernice za primenu MRS 39**. U Smernicama se izražavaju očekivanja supervizora koja se odnose na način utvrđivanja iznosa ispravke vrednosti potraživanja u bilansima banaka u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardom 39 - Finansijski instrumenti: priznavanje i odmeravanje, uz navođenje supervizorskih očekivanja u vezi sa otpisom potraživanja i priznavanjem kamata za problematične kredite.

### **3. Bankarski sektor u izveštajnom periodu**

Poslednji zvanično objavljen Izveštaj o poslovanju bankarskog sektora Srbije od strane Narodne banke Srbije, do dana izrade ovog izveštaja, je Izveštaj sa stanjem na dan 31. mart 2016. godine.

#### **3.1. Osnovne napomene o bankarskom sektoru Srbije na kraju I kvartala 2016. godine**

Na kraju I kvartala 2016. godine u bankarskom sektoru Srbije poslovalo je 30 banaka u kojima je bilo zaposleno 24,175 lica (31. decembar 2015. godine: 30 banaka i 24,257 zaposlena).

Ukupna neto aktiva poslovnih banaka iznosila je na isti dan 3,043.3 mlrd. dinara, odnosno, 24.76 mlrd. evra (31. decembar 2015. godine: 25.06 mlrd. evra), dok je ukupan kapital iznosio 630.4 mlrd. dinara, odnosno, 5.13 mlrd. evra (31. decembar 2015. godine: 5.09 mlrd. evra), tj., bio je na nivou od 20.71% vrednosti ukupne neto aktive poslovnih banaka na isti dan - videti sledeći pregled.

**Tabela 7. Osnovni podaci o bankarskom sektoru Srbije, stanje na dan 31. mart 2016. godine**

<b>Osnovni podaci</b>	<b>Pokazatelj</b>	<b>31.03.2016.</b>	<b>31.12.2015.</b>	<b>31.12.2014.</b>
Broj banaka, kraj perioda		30	30	29
Ukupan broj zaposlenih		24,175	24,257	25,106
Ukupna neto aktiva	mlrd. EUR	24.76	25.06	24.54
Ukupan kapital	mlrd. EUR	5.13	5.09	5.07
Depoziti	mlrd. EUR	16.29	16.52	15.64
% kapitala u bilansnoj sumi	%	20.71	20.31	20.67
Pokazatelj adekvatnosti kapitala	%	21.46	20.89	19.96
Neto rezultat, pre oporezivanja	mil. EUR	116.59	79.92	29.07
Neto rezultat / Kapital (kraj per.)	%	2.27	1.57	0.57

Izvor: NBS

Ukupni bruto problematični krediti bankarskog sektora su tokom prvog tromesečja 2016. godine umanjeni za 18.05 mlrd. dinara i na kraju marta iznose 406.6 mlrd. dinara, odnosno, 20.92% ukupnih bruto kredita (31.12.2015: 21.58%).

U odnosu na kraj prethodne godine, prosečno ponderisana aktivna kamatna stopa u bankarskom sektoru Srbije je umanjena, kao i prosečno ponderisana pasivna kamatna stopa, koja konstantno beleži trend smanjenja. Kamatna marža je tokom prvog kvartala tekuće godine na nižem nivou u odnosu na nivo sa kraja 2015. godine i iznosila je u proseku 6.31% - videti sledeći tabelarni pregled.

**Tabela 8. Dinamika prosečnih aktivnih i pasivnih kamatnih stopa i kamatne marže**

<b>Opis</b>	<b>31.03.2016.</b>	<b>31.12.2015.</b>	<b>31.12.2014.</b>
Prosečno ponderisana aktivna kamatna stopa	7.63%	8.38%	8.00%
Prosečno ponderisana pasivna kamatna stopa	1.32%	1.79%	2.70%
<b>Marža</b>	<b>6.31%</b>	<b>6.59%</b>	<b>5.30%</b>

Izvor: NBS

Ostvareni rezultati bankarskog sektora Srbije na kraju četvrtog tromesečja 2015. godine ukazuju na trend umerenog oporavka profitabilnosti banaka. Na kraju 2015. godine na nivou bankarskog sektora Srbije ostvaren je pozitivan neto finansijski rezultat pre oporezivanja u iznosu od 9.7 mlrd. dinara, što je za 6.2 mlrd. dinara više od iznosa neto dobitka pre oporezivanja ostvarenog u 2014. godini.

Relativni pokazatelji profitabilnosti beleže na kraju četvrtog kvartala 2015. godine sledeće vrednosti: ROE: Q1 2016: 9.18% (Q4 2015: 1.58%; Q4 2014: 0.58%); ROA: Q1 2016: 1.88% (Q4 2015: 0.32%; Q4 2014: 0.12%).

Na kraju marta 2016. godine, 23 banke poslovale su sa pozitivnim rezultatom u ukupnom iznosu od 14.9 mlrd. dinara, dok je 7 banaka poslovalo sa gubitkom od ukupno 0.6 mlrd. dinara.

Kao i tokom prethodnih perioda, prisutan je trend izrazite koncentracije pozicija dobitka i gubitka na nivou bankarskog sektora, tako da preko polovine ukupnog dobitka sektora opredeljuju četiri banke sa najvećim neto dobitkom, dok jedna banka sa najvećim neto gubitkom čini polovinu ukupnog gubitka sektora.

### **3.2. Bankarski sektor Srbije, stanje na dan 31.03.2016. godine**

Bankarski sektor u Srbiji je i krajem prvog kvartala 2016. godine značajno segmentiran, što se ogleda u činjenici da 5 poslovnih banaka ima tržišno učešće, mereno učešćem pojedinačne banke u ukupnoj neto aktivi bankarskog sektora, od 54.41%.

Ukupna neto aktiva bankarskog sektora iznosi na dan 31. mart 2016. godine 24.76 mlrd. evra i u odnosu na stanje sa kraja 2015. godine realno je umanjena za 1.2%, odnosno, za 212.6 mil. evra.

Sa ukupnom neto aktivom od 3.89 mlrd. evra, i učešćem od 15.7% u ukupnoj neto aktivi bankarskog sektora, na dan 31. mart 2016. godine, "Banca Intesa" je pojedinačno najveća banka u bankarskom sistemu Srbije. Potom sledi "Komercijalna banka", sa 3.33 mlrd. evra aktive i učešćem od 13.46% i "Unicredit Bank Srbija" sa 2.48 mlrd. evra vrednosti aktive i učešćem od 10.01%.

Prethodno pomenute tri banke beleže kumulativno učešće u neto aktivi bankarskog sektora od 39.18% - videti sledeći tabelarni pregled.

**Tabela 9. Neto aktiva bankarskog sektora Srbije, stanje na dan 31.03.2016. godine**

Rang	Naziv banke	31.03.2016.	%	31.12.2015.	31.12.2014.	Index 2016. / 2015.
1.	Banca Intesa a.d. Beograd	3,887.0	15.70%	4,010.6	3,910.1	96.9
2.	Komercijalna banka a.d. Beograd	3,332.5	13.46%	3,221.8	3,358.7	103.4
3.	Unicredit Bank Srbija a.d. Beograd	2,479.3	10.01%	2,534.7	2,193.1	97.8
4.	Raiffeisen banka a.d. Beograd	1,939.0	7.83%	1,927.4	1,853.0	100.6
5.	Société Générale banka Srbija a.d. Beograd	1,833.7	7.41%	1,895.5	1,837.9	96.7
6.	AIK banka a.d. Beograd	1,450.9	5.86%	1,472.4	1,432.7	98.5
7.	Eurobank a.d. Beograd	1,143.8	4.62%	1,155.9	1,208.5	99.0
8.	Banka Poštanska štedionica a.d. Beograd	1,049.0	4.24%	1,067.7	936.6	98.2
9.	Vojvođanska banka a.d. Novi Sad	993.5	4.01%	989.3	1,018.5	100.4
10.	Erste Bank a.d. Novi Sad	987.6	3.99%	966.0	808.2	102.2
11.	Sberbank Srbija a.d. Beograd	819.9	3.31%	878.4	896.4	93.3
12.	Hypo Alpe-Adria-Bank a.d. Beograd	805.8	3.25%	834.6	981.2	96.5
13.	ProCredit Bank a.d. Beograd	657.5	2.66%	674.9	607.9	97.4
14.	Alpha Bank Srbija a.d. Beograd	624.8	2.52%	667.4	737.7	93.6
15.	Crédit Agricole banka Srbija a.d. Novi Sad	584.0	2.36%	588.3	543.1	99.3
16.	Piraeus Bank a.d. Beograd	405.6	1.64%	432.0	489.7	93.9
17.	OTP banka Srbija a.d. Novi Sad	386.0	1.56%	371.2	336.5	104.0
18.	Halkbank a.d. Beograd	260.4	1.05%	262.6	262.7	99.2
19.	NLB banka a.d. Beograd	242.2	0.98%	236.0	244.1	102.6
20.	Marfin Bank a.d. Beograd	184.0	0.74%	184.4	199.9	99.8
21.	Findomestic banka a.d. Beograd	114.7	0.46%	114.2	131.2	100.4
22.	VTB banka a.d. Beograd	98.6	0.40%	92.2	84.8	106.9
23.	Opportunity banka a.d. Novi Sad	96.6	0.39%	96.6	86.2	100.1
24.	Srpska banka a.d. Beograd	82.4	0.33%	73.2	93.2	112.7
25.	<b>JUBMES banka a.d. Beograd</b>	<b>76.3</b>	<b>0.31%</b>	<b>85.6</b>	<b>116.5</b>	<b>89.1</b>
26.	Telenor banka a.d. Beograd	75.0	0.30%	64.8	29.8	115.8
27.	KBM Banka a.d. Kragujevac	69.3	0.28%	73.1	79.2	94.8
28.	mts banka a.d. Beograd	47.4	0.19%	58.6	56.3	80.7
29.	Mirabank a.d. Beograd	20.0	0.08%	18.5	-	108.4
30.	Jugobanka Jugbanka a.d. Kosovska Mitrovica	10.6	0.04%	11.0	11.0	96.0
	<b>UKUPNO</b>	<b>24,757.4</b>	<b>100.0%</b>	<b>25,059.0</b>	<b>24,544.8</b>	<b>98.8</b>

Ukupan kapital bankarskog sektora, na dan 31. mart 2016. godine, iznosio je 5.13 mlrd. evra i u odnosu na stanje sa kraja 2015. godine realno je uvećan za 0.75%, odnosno, za 38.4 mil. evra (31.12.2015: 5.09 mlrd. evra).

U strukturi ukupnih izvora finansiranja, ukupan kapital bankarskog sektora učestvovao je, na isti dan, sa 20.71%.

U odnosu na stanje sa kraja 2015. godine, najveća povećanja iznosa kapitala beleže "Raiffeisen banka" u iznosu od 11.3 mil. evra, "AIK banka" u iznosu od 8.2 mil. evra i "Societe Generale banka Srbija" u iznosu od 7 mil. evra, dok sa druge strane, najveća smanjenja iznosa kapitala beleže "Unicredit Bank Srbija" u iznosu od 6.1 mil. evra, "Piraeus Bank" u iznosu od 1.5 mil. evra i "Banka Poštanska štedionica" u iznosu od 1.3 mil. evra.

Na kraju prvog kvartala 2016. godine, Banka zauzima dvadeset prvo (21.) mesto po iznosu ukupnog kapitala bankarskog sektora, što predstavlja identičnu poziciju u odnosu na stanje sa kraja 2015. godine - videti sledeći tabelarni pregled.

**Tabela 10. Kapital bankarskog sektora Srbije, stanje na dan 31. mart 2016. godine**

u mil. evra

Rang	Naziv banke	UKUPAN KAPITAL				Promena 2016. - 2015.	Index 2016. / 2015.
		31.03.2016.	%	31.12.2015.	31.12.2014.		
1.	Banca Intesa a.d. Beograd	948.3	18.49%	942.2	869.8	6.1	100.6
2.	Komercijalna banka a.d. Beograd	510.8	9.96%	505.3	575.0	5.5	101.1
3.	Unicredit Bank Srbija a.d. Beograd	498.8	9.73%	504.9	456.8	-6.1	98.8
4.	Raiffeisen banka a.d. Beograd	464.4	9.06%	453.1	461.7	11.3	102.5
5.	AIK banka a.d. Beograd	438.9	8.56%	430.7	439.4	8.2	101.9
6.	Eurobank a.d. Beograd	386.7	7.54%	386.1	364.7	0.7	100.2
7.	Société Générale banka Srbija a.d. Beograd	307.8	6.00%	300.8	280.4	7.0	102.3
8.	Sberbank Srbija a.d. Beograd	191.2	3.73%	190.7	192.2	0.4	100.2
9.	Hypo Alpe-Adria-Bank a.d. Beograd	185.1	3.61%	182.1	228.1	3.0	101.6
10.	Vojvođanska banka a.d. Novi Sad	161.2	3.14%	161.9	163.1	-0.6	99.6
11.	Banka Poštanska štedionica a.d. Beograd	144.0	2.81%	145.3	144.3	-1.3	99.1
12.	Erste Bank a.d. Novi Sad	134.5	2.62%	131.5	121.2	3.0	102.2
13.	ProCredit Bank a.d. Beograd	110.0	2.14%	107.6	100.7	2.4	102.2
14.	OTP banka Srbija a.d. Novi Sad	101.9	1.99%	102.7	102.6	-0.9	99.1
15.	Piraeus Bank a.d. Beograd	99.6	1.94%	101.1	134.3	-1.5	98.5
16.	Alpha Bank Srbija a.d. Beograd	90.5	1.77%	90.6	96.2	-0.1	99.9
17.	Crédit Agricole banka Srbija a.d. Novi Sad	70.1	1.37%	70.5	69.6	-0.4	99.4
18.	Halkbank a.d. Beograd	48.4	0.94%	47.2	39.0	1.2	102.5
19.	NLB banka a.d. Beograd	45.4	0.88%	44.7	43.1	0.7	101.5
20.	Findomestic banka a.d. Beograd	29.8	0.58%	29.9	29.0	-0.1	99.6
21.	<b>JUBMES banka a.d. Beograd</b>	<b>25.9</b>	<b>0.50%</b>	<b>26.1</b>	<b>41.0</b>	<b>-0.2</b>	<b>99.2</b>
22.	Marfin Bank a.d. Beograd	23.2	0.45%	24.3	31.4	-1.2	95.2
23.	Srpska banka a.d. Beograd	20.2	0.39%	19.6	15.9	0.5	102.7
24.	Opportunity banka a.d. Novi Sad	17.3	0.34%	16.8	13.0	0.4	102.5
25.	VTB banka a.d. Beograd	17.5	0.34%	17.4	10.7	0.1	100.5
26.	Telenor banka a.d. Beograd	15.2	0.30%	12.9	12.9	2.2	117.3
27.	Mirabank a.d. Beograd	11.4	0.22%	12.6	0.0	-1.2	90.8
28.	mts banka a.d. Beograd	11.2	0.22%	11.4	15.0	-0.2	98.3
29.	KBM Banka a.d. Kragujevac	10.6	0.21%	10.9	14.2	-0.3	97.2
30.	Jugobanka Jugbanka a.d. Kosovska Mitrovica	8.9	0.17%	9.0	9.1	-0.2	98.2
	<b>UKUPNO</b>	<b>5,128.4</b>	<b>100.0%</b>	<b>5,090.1</b>	<b>5,074.5</b>	<b>38.4</b>	<b>100.8</b>

Na kraju prvog kvartala 2016. godine, ukupna dobit bankarskog sektora iznosi 116.58 mil. evra.

Pojedinačno, najveći iznos dobiti pre oporezivanja beleže "Unicredit Bank Srbija", u iznosu od 23.28 mil. evra, zatim, "Banca Intesa" u iznosu od 18.61 mil. evra, kao i "Raiffeisen banka", u iznosu od 15.97 mil. evra.

Sa druge strane, najveći gubitak iz poslovanja na kraju prvog kvartala 2016. godine iskazale su "Telenor banka", u iznosu od 2.6 mil. evra, "Mirabank", u iznosu od 1.03 mil. evra, kao i "Marfin Bank", u iznosu od 0.9 mil. evra.

Sa ukupno obračunatim dobitkom na kraju prvog kvartala 2016. godine u iznosu od 0.06 mil. evra, Banka zauzima dvadeset drugo (22.) mesto u ukupnom poslovanju bankarskog sektora - videti sledeći pregled.

**Tabela 11. Rezultat poslovanja banaka za period januar - mart 2016. godine**

Rang	Naziv banke	NETO DOBITAK (GUBITAK)		
		31.03.2016.	31.12.2015.	31.12.2014.
1.	Unicredit Bank Srbija a.d. Beograd	23.28	54.15	45.18
2.	Banca Intesa a.d. Beograd	18.61	79.61	56.29
3.	Raiffeisen banka a.d. Beograd	15.97	39.84	43.22
4.	AIK banka a.d. Beograd	13.77	27.77	15.03
5.	Komercijalna banka a.d. Beograd	11.41	-52.74	39.56
6.	Société Générale banka Srbija a.d. Beograd	10.11	17.74	3.05
7.	Eurobank a.d. Beograd	5.21	23.85	-22.03
8.	Hypo Alpe-Adria-Bank a.d. Beograd	4.90	-64.12	-7.41
9.	Erste Bank a.d. Novi Sad	4.26	10.00	2.26
10.	ProCredit Bank a.d. Beograd	3.83	17.88	16.62
11.	Sberbank Srbija a.d. Beograd	2.63	-4.79	12.81
12.	Halkbank a.d. Beograd	1.70	-1.54	-2.28
13.	Alpha Bank Srbija a.d. Beograd	1.23	-7.70	1.52
14.	NLB banka a.d. Beograd	0.97	1.20	-17.33
15.	Vojvođanska banka a.d. Novi Sad	0.91	0.18	1.28
16.	Opportunity banka a.d. Novi Sad	0.81	2.29	1.13
17.	Srpska banka a.d. Beograd	0.75	4.07	-132.52
18.	Crédit Agricole banka Srbija a.d. Novi Sad	0.67	1.57	0.38
19.	Banka Poštanska štedionica a.d. Beograd	0.30	3.11	2.62
20.	Findomestic banka a.d. Beograd	0.21	1.03	0.51
21.	OTP banka Srbija a.d. Novi Sad	0.17	0.69	0.89
22.	<b>JUBMES banka a.d. Beograd</b>	<b>0.06</b>	<b>-14.72</b>	<b>-4.95</b>
23.	VTB banka a.d. Beograd	0.05	-0.16	-0.51
24.	KBM Banka a.d. Kragujevac	-0.02	-3.48	-2.05
25.	Jugobanka Jugbanka a.d. Kosovska Mitrovica	-0.07	0.02	0.00
26.	mts banka a.d. Beograd	-0.18	-4.17	-11.32
27.	Piraeus Bank a.d. Beograd	-0.43	-32.50	-11.24
28.	Marfin Bank a.d. Beograd	-0.90	-6.82	-4.72
29.	Mirabank a.d. Beograd	-1.03	-2.05	-
30.	Telenor banka a.d. Beograd	-2.60	-10.28	-7.12
	<b>UKUPNO</b>	<b>116.58</b>	<b>79.93</b>	<b>18.87</b>

Obračunati rezultat poslovanja bankarskog sektora u najvećoj meri je rezultat neto rashoda po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki. Pojedinačno najveći iznos ovih rashoda iskazali su na kraju prvog kvartala 2016. godine "Banca Intesa", u iznosu od 8.51 mil. evra, "Banka Poštanska štedionica", u iznosu od 7.37 mil. evra, kao i "Komercijalna banka", u iznosu od 4 mil. evra.

"JUBMES banka", sa ukupno obračunatim neto rashodima po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansih stavki, na kraju prvog kvartala 2016. godine, u iznosu od 0.3 mil. evra, zauzima šesnaesto (16.) mesto u celokupnom bankarskom sektoru - videti sledeći pregled.

**Tabela 12. Neto prihod / rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansih stavki**

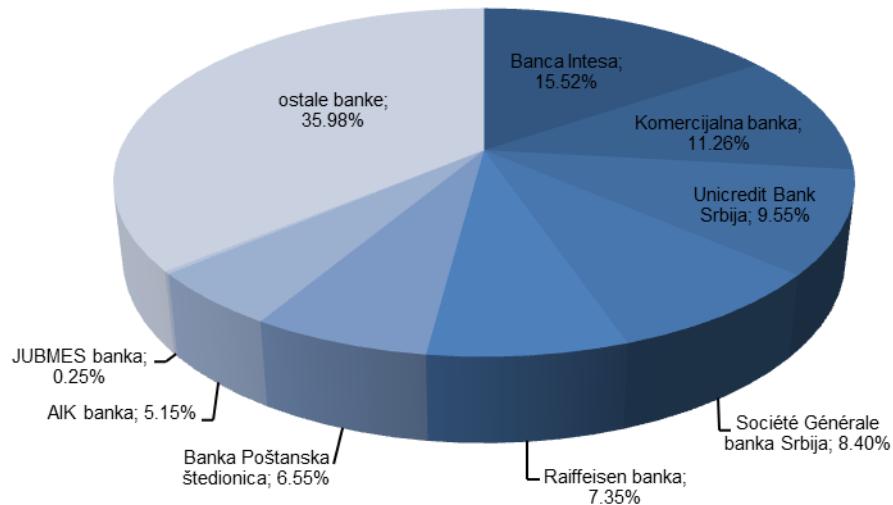
Rang	Naziv banke	31.03.2016.	31.12.2015.	31.12.2014.
1.	Hypo Alpe-Adria-Bank a.d. Beograd	4.15	-61.97	-18.58
2.	AIK banka a.d. Beograd	2.52	-15.23	-25.75
3.	Raiffeisen banka a.d. Beograd	1.31	-14.43	-20.22
4.	Unicredit Bank Srbija a.d. Beograd	1.11	-30.64	-25.72
5.	Srpska banka a.d. Beograd	0.88	4.28	-82.33
6.	Halkbank a.d. Beograd	0.80	-6.20	-7.96
7.	Alpha Bank Srbija a.d. Beograd	0.77	-11.99	-5.36
8.	NLB banka a.d. Beograd	0.70	-0.48	-3.91
9.	KBM Banka a.d. Kragujevac	0.42	-1.80	-2.34
10.	Jugobanka Jugbanka a.d. Kosovska Mitrovica	0.01	0.21	0.20
11.	Mirabank a.d. Beograd	0.00	0.00	0.00
12.	mts banka a.d. Beograd	-0.04	-3.67	-10.46
13.	Telenor banka a.d. Beograd	-0.12	-0.22	2.21
14.	Opportunity banka a.d. Novi Sad	-0.20	-0.84	-0.87
15.	Findomestic banka a.d. Beograd	-0.28	-1.18	-1.43
<b>16.</b>	<b>JUBMES banka a.d. Beograd</b>	<b>-0.30</b>	<b>-14.53</b>	<b>-5.40</b>
17.	Marfin Bank a.d. Beograd	-0.31	-6.07	-3.52
18.	VTB banka a.d. Beograd	-0.34	-1.09	-1.24
19.	Société Générale banka Srbija a.d. Beograd	-0.43	-23.62	-38.12
20.	ProCredit Bank a.d. Beograd	-0.73	-0.16	-0.11
21.	OTP banka Srbija a.d. Novi Sad	-0.74	-3.82	-5.25
22.	Crédit Agricole banka Srbija a.d. Novi Sad	-0.94	-2.32	-2.66
23.	Eurobank a.d. Beograd	-1.14	-8.17	-52.76
24.	Erste Bank a.d. Novi Sad	-1.47	-11.37	-15.16
25.	Vojvođanska banka a.d. Novi Sad	-1.56	-11.27	-5.74
26.	Piraeus Bank a.d. Beograd	-1.99	-42.29	-18.17
27.	Sberbank Srbija a.d. Beograd	-2.84	-21.74	-14.14
28.	Komercijalna banka a.d. Beograd	-4.00	-105.83	-22.53
29.	Banka Poštanska štedionica a.d. Beograd	-7.37	-25.20	-20.41
30.	Banca Intesa a.d. Beograd	-8.51	-63.28	-75.80
	<b>UKUPNO</b>	<b>-20.64</b>	<b>-484.92</b>	<b>-483.51</b>

Analizirano prema kriterijumu visine iznosa obračunatih prihoda iz osnovne delatnosti (prihodi od kamata i naknada), pojedinačno najveće učešće na bankarskom tržištu Srbije imaju "Banca Intesa", od 15.52%, "Komercijalna banka", sa 11.26% učešća i "Unicredit bank Srbija", sa 9.55% učešća.

Sedam (7) banaka ima tržišno učešće od preko 5%, i zajedno beleže 63.77% ukupnog tržišnog učešća, dok preostale dvedeset tri (23) banke zajedno beleže 36.23% ukupnog tržišnog učešća.

"JUBMES banka", sa ukupno obračunatim prihodima od kamata i naknada, na kraju prvog kvartala 2016. godine, u iznosu od 126,367 hiljada dinara, beleži tržišno učešće od 0.25% i zauzima dvadeset šesto (26.) mesto na tržištu - videti sledeći grafik.

**Graf 2. Tržišno učešće banaka prema kriterijumu iznosa obračunatih kamata i naknada za period januar - mart 2016. godine**



Obračunata neto dobit od kamata i naknada bankarskog sektora na kraju prvog kvartala 2016. godine iznosila je 39.29 mlrd. dinara, odnosno prosečna stopa dobiti od kamata i naknada bila je na nivou od 77.56%.

Prosečno-ponderisan C.I.R. pokazatelj (troškovi zarada, naknada zarada i ostali operativni rashodi u odnosu na neto dobit od kamata i naknada) iznosio je za period januar - mart 2016. godine 65.91%, od čega se na učešće troškova zarada, naknada zarada i ostale lične rashode odnosilo, u proseku, 26%, a na ostale operativne rashode 39.91% - videti sledeći tabelarni pregled.

**Tabela 13. Produktivnost poslovanja bankarskog sektora za period januar - mart 2016. godine**

rb	Naziv banke	prihod od kamata i naknada	% tržišnog učešća	Neto dobit od kamata i naknada	Stopa neto dobiti	Troškovi zarada / Neto dobit od kamata i naknada	Neto dobit od naknada / Troškovi zarada	Troškovi zarada, naknada i ostali operativni rashodi /
----	-------------	----------------------------	-------------------	--------------------------------	-------------------	--	---	--

								<b>Neto dobit od kamata i naknada</b>
1	AIK banka	2,608,606	5.15%	2,010,973	77.09%	14.68%	75.51%	40.46%
2	Alpha Bank Srbija	1,226,636	2.42%	970,321	79.10%	36.47%	48.81%	101.33%
3	Banca Intesa	7,863,798	15.52%	6,066,231	77.14%	22.37%	91.98%	59.50%
4	Banka Poštanska štedionica	3,316,761	6.55%	2,224,702	67.07%	24.94%	108.31%	60.13%
5	Crédit Agricole banka Srbija	1,303,419	2.57%	1,041,842	79.93%	44.04%	61.98%	82.88%
6	Erste Bank	2,182,547	4.31%	1,721,061	78.86%	24.44%	79.50%	69.83%
7	Eurobank	2,431,207	4.80%	2,054,100	84.49%	22.07%	102.44%	62.75%
8	Findomestic banka	399,623	0.79%	304,938	76.31%	35.33%	23.39%	87.59%
9	Halkbank	499,364	0.99%	397,827	79.67%	32.85%	96.90%	75.29%
10	Hypo Alpe-Adria-Bank	1,243,535	2.45%	928,778	74.69%	41.45%	49.66%	114.34%
11	<b>JUBMES banka</b>	<b>126,367</b>	<b>0.25%</b>	<b>107,965</b>	<b>85.44%</b>	<b>59.22%</b>	<b>38.38%</b>	<b>118.07%</b>
12	Jugobanka Jugbanka	33,298	0.07%	24,039	72.19%	98.79%	59.04%	140.80%
13	KBM Banka	136,620	0.27%	99,915	73.13%	66.94%	67.49%	205.54%
14	Komercijalna banka	5,704,190	11.26%	4,544,656	79.67%	23.16%	110.61%	58.76%
15	Marfin Bank	310,008	0.61%	197,062	63.57%	59.51%	31.39%	141.37%
16	Mirabank	12,944	0.03%	11,895	91.90%	-	1.79%	-
17	mts banka	113,690	0.22%	82,493	72.56%	55.99%	39.92%	160.42%
18	NLB banka	595,510	1.18%	520,450	87.40%	43.38%	47.13%	103.75%
19	Opportunity banka	503,266	0.99%	377,516	75.01%	28.65%	8.46%	67.07%
20	OTP banka Srbija	835,433	1.65%	704,209	84.29%	37.35%	66.98%	98.83%
21	Piraeus Bank	646,239	1.28%	448,450	69.39%	43.13%	52.83%	112.32%
22	ProCredit Bank	1,550,486	3.06%	1,227,582	79.17%	24.66%	77.36%	62.37%
23	Raiffeisen banka	3,722,993	7.35%	3,318,006	89.12%	20.95%	125.66%	56.55%
24	Sberbank Srbija	1,741,930	3.44%	1,315,742	75.53%	23.21%	79.47%	57.90%
25	Société Générale banka Srbija	4,255,799	8.40%	3,034,198	71.30%	26.79%	54.88%	59.41%
26	Srpska banka	89,810	0.18%	76,832	85.55%	35.74%	91.12%	133.83%
27	Telenor banka	171,815	0.34%	64,303	37.43%	-	14.35%	-
28	Unicredit Bank Srbija	4,835,938	9.55%	3,671,348	75.92%	14.52%	118.35%	36.45%
29	Vojvođanska banka	2,030,983	4.01%	1,637,878	80.64%	39.02%	61.27%	89.30%
30	VTB banka	168,956	0.33%	108,319	64.11%	37.35%	34.82%	95.91%
	<b>UKUPNO / PROSEK</b>	<b>50,661,771</b>	<b>100.00%</b>	<b>39,293,631</b>	<b>77.56%</b>	<b>26.00%</b>	<b>80.71%</b>	<b>65.91%</b>

Pregled osnovnih podataka o poslovanju banaka iz bankarskog sektora za period januar - mart 2016. godine obuhvaćeni su u sledećem tabelarnom pregledu:

**Tabela 14.** Pregled osnovnih podataka o poslovanju banaka za period januar - mart 2016. godine

u hiljadama dinara

Naziv banke	Kamate		Naknade		Neto dobit od kamata i naknada	Troš.zarada	% neto dobiti od kam. i nakn.	Troš.amortizacije i ostali posl.rashodi	% neto dobiti od kam. i nakn.
	Prihodi	Rashodi	Prihodi	Rashodi					
AIK banka	2,342,341	554,306	266,265	43,327	2,010,973	295,255	14.68%	518,397	25.78%
Alpha Bank Srbija	1,011,168	213,574	215,468	42,741	970,321	353,848	36.47%	629,346	64.86%
Banca Intesa	5,753,425	935,636	2,110,373	861,931	6,066,231	1,357,275	22.37%	2,252,126	37.13%
Banka Poštanska štedionica	2,090,024	466,354	1,226,737	625,705	2,224,702	554,900	24.94%	782,901	35.19%
Crédit Agricole banka Srbija	908,154	150,701	395,265	110,876	1,041,842	458,814	44.04%	404,653	38.84%
Erste Bank	1,702,856	316,121	479,691	145,365	1,721,061	420,555	24.44%	781,310	45.40%
Eurobank	1,887,383	297,742	543,824	79,365	2,054,100	453,418	22.07%	835,528	40.68%
Findomestic banka	328,557	48,815	71,066	45,870	304,938	107,741	35.33%	159,347	52.26%
Halkbank	353,430	82,247	145,934	19,290	397,827	130,693	32.85%	168,824	42.44%
Hypo Alpe-Adria-Bank	1,028,364	290,751	215,171	24,006	928,778	384,939	41.45%	677,044	72.90%
<b>JUBMES banka</b>	<b>97,219</b>	<b>13,790</b>	<b>29,148</b>	<b>4,612</b>	<b>107,965</b>	<b>63,933</b>	<b>59.22%</b>	<b>63,536</b>	<b>58.85%</b>
Jugobanka Jugbanka	10,189	172	23,109	9,087	24,039	23,748	98.79%	10,099	42.01%
KBM Banka	80,006	25,230	56,614	11,475	99,915	66,881	66.94%	138,487	138.60%
Komercijalna banka	4,298,254	917,923	1,405,936	241,611	4,544,656	1,052,684	23.16%	1,617,536	35.59%
Marfin Bank	262,633	102,383	47,375	10,563	197,062	117,263	59.51%	161,325	81.87%
Mirabank	11,665	743	1,279	306	11,895	54,258	456.14%	85,105	715.47%
mts banka	87,465	23,412	26,225	7,785	82,493	46,190	55.99%	86,142	104.42%
NLB banka	467,234	53,200	128,276	21,860	520,450	225,787	43.38%	314,182	60.37%
Opportunity banka	489,478	121,111	13,788	4,639	377,516	108,168	28.65%	145,047	38.42%
OTP banka Srbija	614,138	86,101	221,295	45,123	704,209	263,010	37.35%	432,976	61.48%
Piraeus Bank	534,903	188,636	111,336	9,153	448,450	193,424	43.13%	310,275	69.19%
ProCredit Bank	1,262,907	269,561	287,579	53,343	1,227,582	302,773	24.66%	462,853	37.70%
Raiffeisen banka	2,578,547	133,917	1,144,446	271,070	3,318,006	695,057	20.95%	1,181,257	35.60%
Sberbank Srbija	1,386,401	313,306	355,529	112,882	1,315,742	305,332	23.21%	456,542	34.70%
Société Générale banka Srbija	3,334,784	746,616	921,015	474,985	3,034,198	812,795	26.79%	989,805	32.62%
Srpska banka	62,882	11,072	26,928	1,906	76,832	27,459	35.74%	75,368	98.09%
Telenor banka	119,448	73,487	52,367	34,025	64,303	127,793	198.74%	251,206	390.66%
Unicredit Bank Srbija	3,964,181	923,620	871,757	240,970	3,671,348	532,963	14.52%	805,084	21.93%
Vojvodanska banka	1,603,829	357,543	427,154	35,562	1,637,878	639,101	39.02%	823,585	50.28%
VTB banka	149,759	55,528	19,197	5,109	108,319	40,457	37.35%	63,428	58.56%
<b>UKUPNO:</b>	<b>38,821,624</b>	<b>7,773,598</b>	<b>11,840,147</b>	<b>3,594,542</b>	<b>39,293,631</b>	<b>10,216,514</b>	<b>26.00%</b>	<b>15,683,314</b>	<b>39.91%</b>

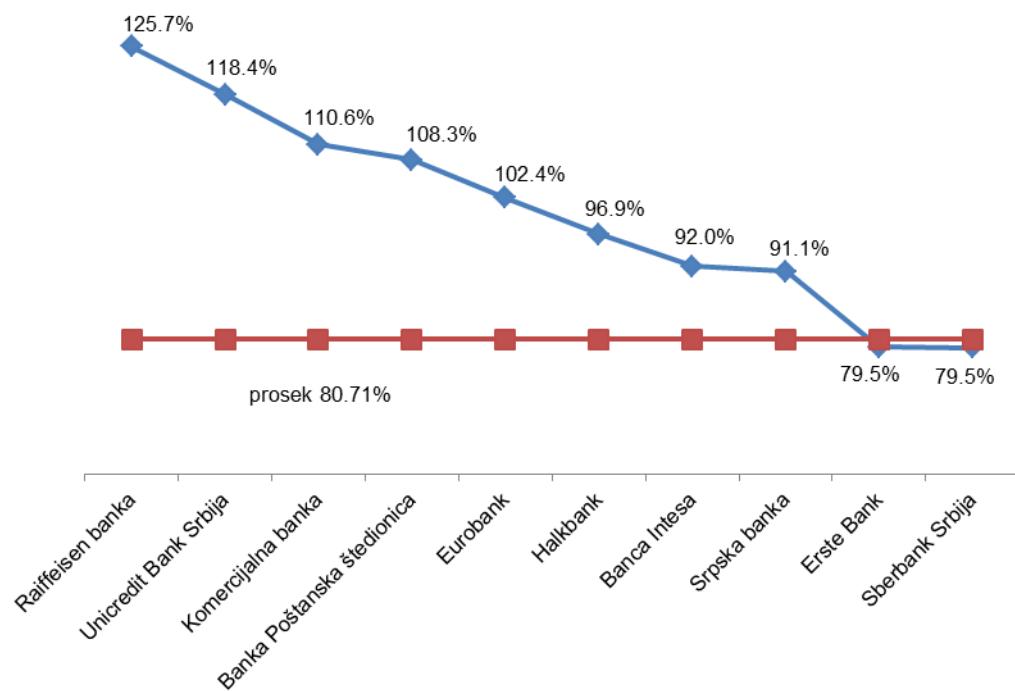
Relativan odnos neto dobiti od naknada i troškova zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda celokupnog bankarskog sektora iznosi 80.71% (ili, drugim rečima, u proseku 80.71% obračunatih troškova zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda banke finansiraju iz neto dobiti od obračunatih naknada).

Na kraju prvog kvartala 2016. godine, kod "Raiffeisen banke" neto dobit od naknada bila je na nivou od 125.7% obračunatih troškova zarada, naknada zarada i ostalih ličnih primanja, kod "Unicredit Bank Srbija" 118.4% a kod "Komercijalne banke", 110.6%.

Relativan odnos neto dobiti od naknada i obračunatih troškova zarada, naknada zarada i ostalih ličnih primanja iznosio je, u istom periodu, kod "JUBMES banke" 38.4%.

U sledećem grafičkom pregledu dat je relativan odnos neto dobiti od naknada, sa jedne, i troškova zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda, sa druge strane, za prvih deset banaka sa pojedinačno najvećim raciom neto dobiti od naknada u odnosu na troškove zarada, naknada zarada i ostale lične rashode.

**Graf 3. Relativan odnos neto dobiti od naknada i troškova zarada, naknada zarada i ost. ličnih rashoda**



## 4. Poslovne aktivnosti Banke

### 4.1. Poslovne aktivnosti i organizaciona struktura Banke

JUBMES banka a.d. Beograd, u skladu sa registrovanom delatnošću, obavlja poslove ostalog monetarnog posredovanja (šifra delatnosti 6419). Shodno tome, u okviru registrovane delatnosti Banka obavlja sledeće osnovne grupe poslova:

/1/ poslove pribavljanja svih vrsta novčanih sredstava od klijenata putem:

- prikupljanja transakcionih depozita;
- prikupljanja namenskih depozita;
- primanja na štednju dinarskih i deviznih depozita;
- emitovanja hartija od vrednosti;
- komisionih poslova i
- drugih načina, u skladu sa zakonskim propisima.

/2/ poslove angažovanja sredstava u skladu sa ročnom i namenskom strukturom izvora sredstava, i to:

- kratkoročnog i dugoročnog kreditiranja pravnih i fizičkih lica;
- eskonta menica;
- faktoringa potraživanja;
- plasmana u kratkoročne i dugoročne hartije od vrednosti;
- poslove izdavanja dinarskih i deviznih garancija;

/3/ poslova pružanja usluga, i to:

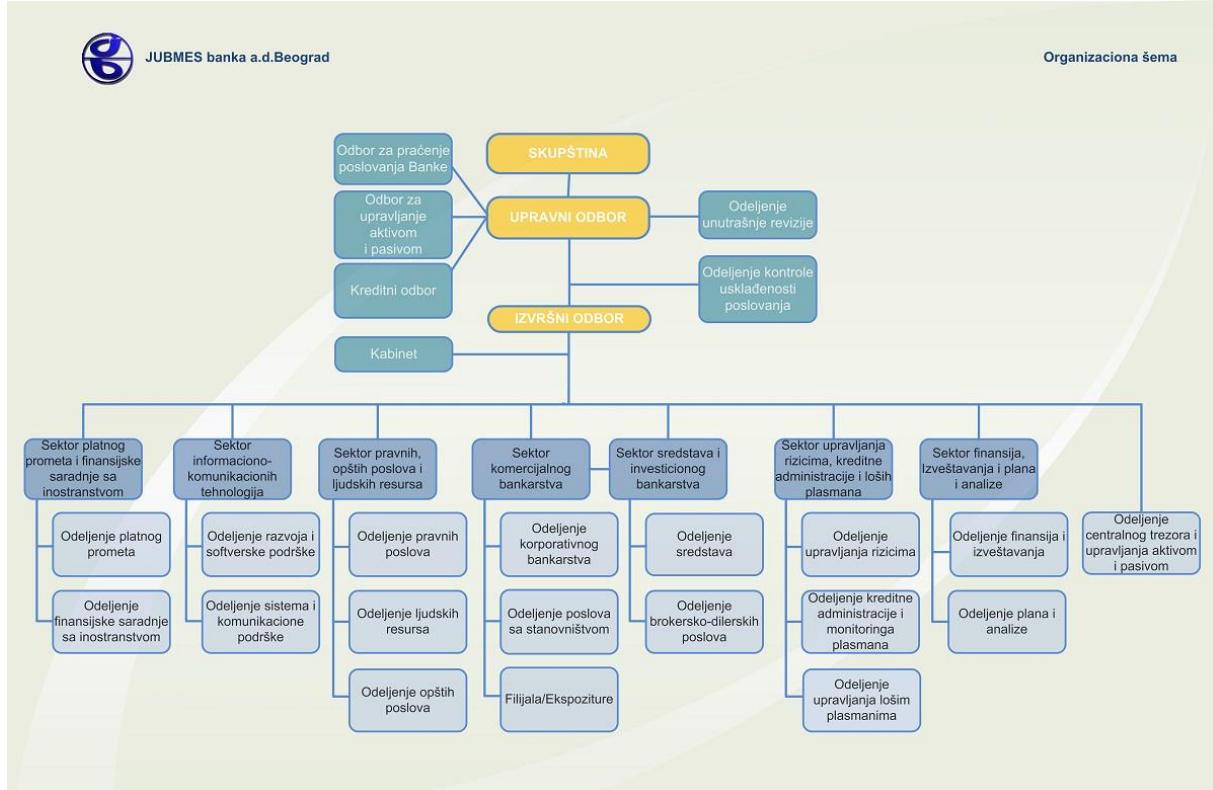
- usluga dinarskog i deviznog platnog prometa;
- izdavanja platnih kartica;
- usluge izdavanja sefova;
- obavljanja poslova u ime i za račun trećih lica, kao i
- pružanja usluga finansijskog konsaltinga;

Kako ostvarenje planiranih ciljeva prepostavlja fleksibilnu i efikasnu organizacionu strukturu, kao i njeno kontinuirano prilagođavanje tržišnim uslovima, definisana organizaciona struktura Banke ima za cilj:

- efikasno upravljanja rizicima, u skladu sa Bazel standardima, po pitanju odvojenosti funkcija preuzimanja rizika od funkcija podrške i kontrole rizika.
- uspostavljanje preduslova za efikasno funkcionisanje nosioca upravljačkih, nadzornih i poslovnih aktivnosti društva, u smislu jasnog utvrđivanja poslova koje obavljaju zaposleni, prava i obaveza i odgovornosti koje po tom osnovu imaju, kao i pravila i procedura kojih su u obavljanju poslova obavezni da se pridržavaju;
- eliminisanje, odnosno minimiziranje mogućnosti propuštanja obavljanja aktivnosti od značaja za poslovanje Banke, ili pak delovanje suprotno interesima Banke, a iz razloga nedorečenosti, neusaglašenosti ili nepostojanja adekvatnih pravila i procedura;

Pregled organizacione strukture Banke dat je u sledećem grafičkom prikazu.

**Graf 4. Organizaciona struktura JUBMES banke a.d. Beograd**



#### 4.2. Aktivnost Upravnog i Izvršnog odbora Banke u izveštajnom periodu

Nadležnosti Upravnog odbora JUBMES banke a.d. Beograd (u daljem tekstu: Banke) su utvrđene Statutom Banke. U skladu sa nadležnostima, **Upravni odbor je tokom prvog polugodišta 2016. godine ukupno održao 9 sednica.**

**Tabela 15. Upravni odbor JUBMES banke a.d. Beograd na dan 30. jun 2016. godine**

Ime i prezime	Aкционар кога представља	Funkcija
Zoran Lilić	Nezavisni član	Predsednik
dr Anastazija Tanja Đelić	Republika Srbija	Član
Danijel Pantić	JP Jugoimport SDPR	Član
Prof. dr Aleksandar Živković	Nezavisni član	Član
Avram Milenković	Republika Srbija	Član
Milomir Gligorijević	Telegroup doo	Član

Upravni odbor je u svim poslovnim aktivnostima podržavao razvojnu politiku Banke, zasnovanu na osnovnim načelima bankarskog poslovanja, i to:

- održavanju likvidnosti i sigurnosti u poslovanju, naročito u uslovima narušene finansijske ravnoteže;
- zaštiti Banke od rizika u poslovanju;
- povećanju kapitala Banke;
- unapređenju organizacije Banke i kvaliteta pružanja bankarskih usluga;
- jačanju tržišne pozicije Banke;

Nadležnosti Izvršnog odbora Banke su utvrđene Statutom Banke. **U skladu sa nadležnostima, Izvršni odbor je tokom prvog polugodišta 2016. godine održao 90 sednica.** Poslovne aktivnosti Izvršnog odbora Banke tokom posmatranog perioda bile su usmerene na održavanje likvidnosti i profitabilnosti poslovanja, jačanje ekonomskog položaja i rast tržišnog učešća Banke.

**Tabela 16. Izvršni odbor JUBMES banke a.d. Beograd na dan 30. jun 2016. godine**

Ime i prezime	Funkcija
mr Miloš Vujnović	Predsednik
dr Rajko Perić	Član

#### **4.3. Informacije o kadrovskim pitanjima**

Sa stanjem na dan 30. jun 2016. godine u Banci je radno angažovano 131 zaposleni. Shodno prirodi delatnosti, u Banci je dominantno zaposlena visoko obrazovana i stručna radna snaga (oko 74% od ukupnog broja zaposlenih ima visoku stručnu spremu). Prosečna starost zaposlenih iznosi oko 47 godina.

Banka će i tokom narednog perioda nastaviti trend jačanja kadrovske osnove, koji je naročito intenziviran tokom prethodnih godina, prijemom u radni odnos novih visokoobrazovanih radnika, koji će biti radno angažovani na obavljanju specijalizovanih bankarskih poslova i poslova vezanih za izradu i plasman novih bankarskih proizvoda. Sa tim u vezi, zapošljavanje novih radnika biće usklađeno, pre svega, sa prirodnom fluktuacijom zaposlenih i ostvarenim rastom obima poslovne aktivnosti.

U skladu sa programom stručnog usavršavanja zaposlenih, radnici Banke se redovno upućuju na specijalističke kurseve, savetovanja i seminare iz oblasti od značaja za rad i razvoj Banke.

Organizaciono, pitanja u vezi sa zaposlenima u Banci regulišu se u okviru organizacionog dela Odeljenje ljudskih resursa.

Pregled starosne i kvalifikacione strukture zaposlenih u Banci dat je u sledećoj tabeli.

**Tabela 17. Kvalifikaciona i starosna struktura zaposlenih u Banci, stanje na dan 30.06.2016. godine**

Stručna spremu	Do 30 godina	31-40 godina	41-50 godina	51-60 godina	Preko 60 godina	Ukupno	u %
I-NK						0	0.00%
II-PK			1			1	0.76%
III-KV,SSS		0				0	0.00%
IV-SSS		4	6	18	2	30	22.90%
V-VKV			1	2		3	2.29%
VI/1-VŠS	1	3	3	6	1	14	10.69%
VII/1-VS	3	27	20	15	5	70	53.44%
VII/2-magistar, specijalista	1	3	1	5	1	11	8.40%
VIII-doktor nauka				2		2	1.53%
<b>Ukupno</b>	<b>5</b>	<b>37</b>	<b>32</b>	<b>48</b>	<b>9</b>	<b>131</b>	<b>100.00%</b>
u %	3.82%	28.24%	24.43%	36.64%	6.87%	100.00%	

#### **5. Poslovanje Banke tokom prvog polugodišta 2016. godine**

U sledećim tabelama nalaze se uporedni pregledi rezultata i Plana poslovanja za 30.06.2016. godine:

**Tabela 18. Uporedni pregled rezultata i Plana poslovanja za 30.06.2016. godine**

POZICIJA	30.06.2016.	Plan - 30.06.2016.	realizacija plana
Prihodi od kamata	202,751	186,568	108.67%
Rashodi od kamata	28,874	28,074	102.85%
<b>Neto prihod po osnovu kamata</b>	<b>173,877</b>	<b>158,494</b>	<b>109.71%</b>
Prihodi od naknada i provizija	54,401	63,302	85.94%
Rashodi naknada i provizija	8,461	8,503	99.50%
<b>Neto prihod po osnovu naknada i provizija</b>	<b>45,940</b>	<b>54,799</b>	<b>83.83%</b>
Neto rezultat po osnovu zaštite od rizika	-48	0	-
Neto rezultat po osnovu finansijskih sredstava koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	113	0	-
Neto rezultat od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	1,348	13,500	9.99%
Neto rezultat po osnovu investicija u pridruž.društva i zajed.poduhvate	1,931	0	-
Ostali poslovni prihodi	98,995	8,808	-
Neto rezultat po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki	-45,275	23,239	-
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	128,524	132,635	96.90%
Troškovi amortizacije	19,353	20,490	94.45%
Ostali rashodi	111,558	117,523	94.92%
<b>DOBITAK / GUBITAK PRE OPOREZIVANJA</b>	<b>17,446</b>	<b>-11,808</b>	<b>-</b>

Banka je na kraju meseca juna 2016. godine iskazala dobitak pre oporezivanja u iznosu od 17,446 hiljada dinara što u odnosu na Plan poslovanja za 30.06.2016. godinu predstavlja pozitivno odstupanje od 29,254 hiljade dinara, obzirom da je Planom predviđen gubitak u iznosu od 11,808 hiljada dinara. Odstupanje od Plana najviše je prouzrokovano neto rezultatom po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki, kao i uvećanim prihodima od kamata.

Prihodi od kamata: Banka je na kraju juna obračunala prihod od kamata u iznosu od 202,751 hiljade dinara, i tako prebacila predviđeni Plan za 16,183 hiljade dinara, odnosno za 8.67% (Plan 30.06.2016: 186,568 hiljada dinara). Planirani prihodi najviše su prebačeni u poziciji otkupa potraživanja, obzirom na značajan iznos obračunate kamate od lokalne samouprave čiji je plasman prevremeno otplaćen tokom drugog kvartala. S tim u vezi, ukupni prihodi od kamata po osnovu otkupa potraživanja, na kraju juna, iznose 15,887 hiljada dinara i veći su u odnosu na Plan za 7,145 hiljada dinara (Plan 30.06.2016: 8,742 hiljade dinara). Takođe, Banka je obračunala 94,844 hiljada dinara prihoda od kamata od datih kredita privredi i na taj način premašila planirani prihod od kamata ove pozicije za iznosu od 5,159 hiljada dinara (Plan 30.06.2016: 89,685 hiljada dinara).

Prihodi od naknada: Na kraju izveštajnog perioda, Banka je obračunala prihod od naknada u iznosu od 54,401 hiljade dinara, i tako podbacila predviđeni Plan za 8,901 hiljadu dinara, odnosno za 14.06% (Plan 30.06.2016: 63,302 hiljade dinara). Najveća negativna odstupanja u odnosu na Plan beleže se u poziciji prihoda od naknada od izdatih garancija u iznosu od 3,498 hiljada dinara, kao i u poziciji prihoda od naknada od otkupa potraživanja u iznosu od 3,298 hiljada dinara.

Neto rezultat od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule: Banka je na kraju juna 2016. godine obračunala dobitak od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule u iznosu od 1,089 hiljada dinara, i tako podbacila predviđeni Plan za 12,152 hiljade dinara (Plan: 30.06.2016: neto dobitak 13,500 hiljada dinara). Pomenuto negativno odstupanje se javlja obzirom da Poslovnim planom nisu

uzete u obzir revalorizovane kursne razlike, već samo realizovane kursne razlike. Na kraju meseca juna, prihod od realizovanih kursnih razlika iznosi 8,288 hiljada dinara, što predstavlja realizaciju Plana od 61.40%.

Ostali poslovni prihodi: Banka je u ovoj bilansnoj poziciji višestruko premašila predviđeni Plan usled proknjiženih prihoda od usaglašavanja potraživanja Banke sa usvojenim UPPR-om preduzeća „Inter-Kop“ i preduzeća „Europolis“ u iznosu od 89,886 hiljada dinara. Celokupni iznosi ovih prihoda su u celosti obezvredjeni. Vrednost ove bilansne pozicije bez prethodno pomenutih prihoda iznosi 9,109 hiljada dinara, što predstavlja realizaciju plana od 103.42% (Plan 30.06.2016: 8,808 hiljada dinara).

Neto rezultat po osnovu obezvredjenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki: Na kraju prvog polugodišta 2016. godine, neto rashod po osnovu obezvredjenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki iznosi 45,275 hiljada dinara i višestruko je uvećan u odnosu na Plan (Plan: 30.06.2016: neto prihod 23,239 hiljada dinara). Ipak, obzirom da je ovaj rezultat posledica i obezvredjenja prethodno pomenutih neplaniranih prihoda od usaglašavanja potraživanja Banke sa usvojenim UPPR-om preduzeća „Inter-Kop“ i preduzeća „Europolis“ u iznosu od 89,886 hiljada dinara, stvaran efekat ove pozicije na Bilans uspeha Banke je pozitivan u iznosu od 44,611 hiljada dinara.

U svim ostalim pozicijama Bilansa uspeha Banke nije bilo značajnijeg odstupanja u odnosu na Plan.

U narednoj tabeli prikazan je uporedni pregled Bilansa stanja i projekcije bilansa stanja Banke na dan 30.06.2016. godine.

**Tabela 19.** Uporedni pregled Bilansa stanja i projekcije bilansa stanja Banke na dan 30.06.2016. god.

AKTIVA	30.06.2016.			Plan - 30.06.2016.			Razlika (Jun - Plan)	Index
	Bruto	Ispravka	Neto	Bruto	Ispravka	Neto		

u hiljadama dinara

Gotovina i sredstva kod centralne banke	1,082,059	0	1,082,059	1,592,583	0	1,592,583	-510,524	67.9
Finansijska sredstva koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	36	0	36	34	0	34	2	105.4
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	4,832	4,482	350	4,819	4,512	307	43	114.0
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	987,702	0	987,702	659,650	0	659,650	328,052	149.7
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1,582,582	10,493	1,572,089	2,049,007	13,906	2,035,101	-463,012	77.2
Krediti i potraživanja od komitenata	5,857,238	1,651,203	4,206,035	6,703,926	2,865,035	3,838,891	367,144	109.6
Potraživanja po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	59	0	59	0	0	0	59	-
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	0	0	0	99,936	0	99,936	-99,936	0.0
Investicije u zavisna društva	114	0	114	114	0	114	0	100.0
Nematerijalna ulaganja	40,616	31,283	9,333	42,985	31,883	11,102	-1,769	84.1
Nekretnine, postrojenja i oprema	1,605,317	305,915	1,299,402	1,611,672	305,915	1,305,757	-6,355	99.5
Investicione nekretnine	17,246	0	17,246	17,246	0	17,246	0	100.0
Tekuća poreska sredstva	10,443	0	10,443	10,443	0	10,443	0	100.0
Ostala sredstva	119,206	11,061	108,145	117,961	5,824	112,137	-3,992	96.4
<b>UKUPNO AKTIVA:</b>	<b>11,307,450</b>	<b>2,014,437</b>	<b>9,293,013</b>	<b>12,910,378</b>	<b>3,227,077</b>	<b>9,683,301</b>	<b>-390,288</b>	<b>96.0</b>

PASIVA	30.06.2016.			Plan - 30.06.2016.			Razlika (Jun - Plan)	Index
	Bruto	Ispravka	Neto	Bruto	Ispravka	Neto		
Obaveze po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	107	0	107	0	0	0	107	-
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim fin.organizacijama i centralnoj banci	59,547	0	59,547	103,627	0	103,627	-44,080	57.5
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	5,635,788	0	5,635,788	5,936,242	0	5,936,242	-300,454	94.9
Rezervisanja	67,054	0	67,054	174,570	0	174,570	-107,516	38.4
Odložene poreske obaveze	90,432	0	90,432	90,432	0	90,432	0	100.0
Ostale obaveze	251,456	0	251,456	219,068	0	219,068	32,388	114.8
<b>UKUPNO OBAVEZE:</b>	<b>6,104,384</b>	<b>0</b>	<b>6,104,384</b>	<b>6,523,939</b>	<b>0</b>	<b>6,523,939</b>	<b>-419,555</b>	<b>93.6</b>
<b>KAPITAL</b>	<b>3,188,629</b>	<b>0</b>	<b>3,188,629</b>	<b>3,159,362</b>	<b>0</b>	<b>3,159,362</b>	<b>29,267</b>	<b>100.9</b>
<b>UKUPNO PASIVA:</b>	<b>9,293,013</b>	<b>0</b>	<b>9,293,013</b>	<b>9,683,301</b>	<b>0</b>	<b>9,683,301</b>	<b>-390,288</b>	<b>96.0</b>

Ukupna neto bilansna aktiva Banke na kraju meseca juna 2016. godine iznosi 9,293 mil. dinara, što u odnosu na Poslovni plan za datum 30.06.2016. godine predstavlja smanjenje od 390.29 mil. dinara, obzirom da je Planom predviđena neto bilansna aktiva u iznosu od 9,683 mil. dinara.

Najveće negativno odstupanje beleži se u bilansnoj poziciji aktive, gotovina i sredstva kod centralne banke, koja na kraju meseca juna 2016. godine iznosi neto 1,082 mil. dinara i manja je u odnosu na Plan za 510.52 mil. dinara, odnosno, za 32.06%. Ovo značajno odstupanje se najviše javlja usled manjeg salda žiro računa (30.06.2016: 366.56 mil. dinara; Plan: 750.28 mil dinara).

Veliko odstupanje beleži se u bilansnoj poziciji aktive, krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija, koja na kraju meseca juna 2016. godine iznosi neto 1,572 mil. dinara i manja je u odnosu

na Plan za 520.82 mil. dinara, odnosno, za 22.75%. Uzrok ovog odstupanja je manji iznos sredstava na deviznim računima kod ino banaka u odnosu na planirane (30.06.2016: 1,199 mil. dinara; Plan: 1,653 mil. dinara).

Tokom meseca juna došlo je do prodaje učešća Banke u preduzeću „JUBMES Faktor“, što je dovelo do razlike od 99.94 mil. dinara na poziciji investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate.

Najveće pozitivno odstupanje beleži se u bilansnoj poziciji aktive, krediti i potraživanja od komitenata, koja na kraju meseca juna 2016. godine iznosi neto 4,206 mil. dinara i veća je u odnosu na Plan za 367.14 mil. dinara, odnosno, za 9.56%. Ovo pozitivno odstupanje je u najvećoj meri prouzrokovano višim ostvarenim neto iznosom datih kredita privredi (30.06.2016: 2,920 mil. dinara; Plan: 2,636 mil. dinara).

Takođe, veliko pozitivno odstupanje beleži se u bilansnoj poziciji aktive, finansijska sredstva koja se drže do dospeća, koja na kraju meseca juna 2016. godine iznosi neto 987.7 mil. dinara i veća su u odnosu na Plan za 328.05 mil. dinara. Ovo značajno odstupanje se najviše javlja usled većeg iznosa plasmana u trezorske obveznice Republike Srbije (kratkoročne HoV - 30.06.2016: 200 mil. dinara; Plan: 100 mil. dinara; dugoročne HoV - 30.06.2016: 407.98 mil. dinara; Plan: 300 mil. dinara).

U pasivi, najveće negativno odstupanje beleži se na poziciji depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima, obzirom da ova pozicija na kraju meseca juna 2016. godine iznosi 5,636 mil. dinara, što u odnosu na Plan predstavlja odstupanje od 300.45 mil. dinara, obzirom da ova pozicija predviđena Planom iznosi 5,936 mil. dinara. Najveći uzrok ovog odstupanja je manje prikupljeni iznos oročenih depozita u dinarima (30.06.2016: 599.59 mil. dinara; Plan: 854.39 mil. dinara).

Takođe, veliko negativno odstupanje beleži se na poziciji rezervisanja, obzirom da ova pozicija na kraju meseca juna 2016. godine iznosi 67.05 mil. dinara, što u odnosu na Plan predstavlja odstupanje od 107.52 mil. dinara, obzirom da ova pozicija predviđena Planom iznosi 174.57 mil. dinara. Osnovni uzrok ovog odstupanja je aktiviranje izdate plative garancije Banke značajnog iznosa, koja je usled toga, sa vanbilansa preknjižena na bilansnu poziciju dospelih plasmana po osnovu aktiviranih garancija, a u skladu sa tim, preknjiženo je i rezervisanje po osnovu ove garancije na odgovarajuću bilansnu poziciju ispravke vrednosti.

Veće negativno odstupanje beleži se i na poziciji depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci, obzirom da ova pozicija na kraju izveštajnog perioda iznosi 59.55 mil. dinara, što u odnosu na Plan predstavlja odstupanje od 44.08 mil. dinara, obzirom da ova pozicija predviđena Planom iznosi 103.63 mil. dinara. Najveći uzrok ovog odstupanja je manje prikupljeni iznos dinarskih transakcionih depozita (30.06.2016: 38.74 mil. dinara; Plan: 80.36 mil. dinara).

## 6. Bilans uspeha Banke

### 6.1. Rezultat Banke u izveštajnom periodu

Banka je na kraju prvog polugodišta 2016. godine ostvarila dobitak iz poslovanja u iznosu od 17,446 hiljada dinara, odnosno, 141 hiljade evra (30.06.2015: gubitak 590,731 hiljadu dinara).

Ostvarena dobit od kamata i naknada na kraju prvog polugodišta 2016. godine iznosi 219,817 hiljada dinara, što predstavlja ostvarenje dobiti po ovom osnovu od 103.1%, u odnosu na projektovanu. Ista je za 28.9% niža nego na kraju istog perioda prethodne godine (30.06.2015: 309,147 hiljada dinara). Uzrok ove značajne razlike je pad ukupnih komercijalnih plasmana Banke tokom 2015. godine praćen opštim padom nivoa kamatnih stopa. Stopa operativne efikasnosti Banke "cost to income ratio" (operativni rashodi / neto dobit od kamata i naknada), na kraju prvog polugodišta 2016. godine, prelazi 100%, i iznosi 118%. U toku prvog polugodišta 2016. godine beleži se snažan rast komercijalnih plasmana, ali nedovoljan da u istom periodu i u potpunosti amortizuje nivo pada evidentiran tokom 2015. godine, i što je svakako osnovni uzrok ostvarenih nižih prihoda od kamata u prvom polugodištu 2016. godine u odnosu na isti period prethodne godine.

**Tabela 20. Rezultat Banke, pre oporezivanja, ostvaren u periodu januar - jun 2016. godine**

POZICIJA	u hiljadama dinara za period od 1. januara do 30. juna		
	2016.	2015.	Index
Prihodi od kamata	202,751	316,980	64
Rashodi od kamata	(28,874)	(61,902)	47
<b>Dobitak po osnovu kamata</b>	<b>173,877</b>	<b>255,078</b>	<b>68</b>
Prihodi od naknada i provizija	54,401	64,007	85
Rashodi od naknada i provizija	(8,461)	(9,938)	85
<b>Dobitak po osnovu naknada i provizija</b>	<b>45,940</b>	<b>54,069</b>	<b>85</b>
Neto dobitak/(gubitak) po osnovu finansijskih sredstava namenjenih trgovaniju	-	(630)	-
Neto dobitak/(gubitak) po osnovu zaštite od rizika	(48)	(153)	31
Neto dobitak/(gubitak) po osnovu finansijskih sredstava koja se inicialno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	113	(2,145)	-
Neto dobitak/(gubitak) po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	-	(386)	-
Neto prihod/(rashod) od kursnih razlika i efekata ugovorenih valutne klauzule	1,348	20,203	7
Neto dobitak/(gubitak) po osnovu investicija u pridružena društva i zajedničke poduhvate	1,931	-	-
Ostali poslovni prihodi	98,995	29,915	331
Neto prihod/(rashod) po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki	(45,275)	(655,310)	7
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	(128,524)	(154,792)	83
Troškovi amortizacije	(19,353)	(20,050)	97
Ostali rashodi	(111,558)	(116,530)	96
<b>DOBITAK (GUBITAK) PRE OPOREZIVANJA</b>	<b>17,446</b>	<b>(590,731)</b>	<b>-</b>
Dobitak / (gubitak) po osnovu odloženih poreza	-	-	-
<b>DOBITAK (GUBITAK) NAKON OPOREZIVANJA</b>	<b>17,446</b>	<b>(590,731)</b>	<b>-</b>

Strukturno posmatrano, Banka je na kraju prvog polugodišta 2016. godine ostvarila prihod od kamata i naknada u ukupnom iznosu od 257,152 hiljade dinara i neto dobitak po istom osnovu u iznosu od 219,817 hiljada dinara, iz čega dalje proizilazi da realizovana stopa neto dobiti po osnovu kamata i naknada iznosi visokih 85.5% (30.06.2015: 81.1%).

Efekti kursnih razlika pozitivno su se odrazili na finansijski rezultat Banke, pa je tako efekat promene vrednosti imovine i obaveza Banke usled volatilnosti kursa domaće valute krajem juna 2016. godine pozitivan u iznosu od 1,348 hiljada dinara, i isti je niži za 18,855 hiljada dinara u odnosu na stanje sa

kraja istog perioda prethodne godine (30.06.2015: neto prihod 20,203 hiljade dinara), primarno usled značajnih promena u paritetu USD/RSD i CHF/RSD tokom prvog polugodišta 2015. godine.

## 6.2. Prihodi od kamata i naknada Banke u izveštajnom periodu

Prihodi Banke po osnovu kamata i naknada su krajem juna 2016. godine obračunati u ukupnom iznosu od 257,152 hiljade dinara (ili, u proseku, 42,859 hiljade dinara mesečno), od čega su prihodi od kamata iznosili, u proseku, 33,792 hiljade dinara (ili 78.8%), a prihodi od naknada 9,067 hiljada dinara (ili 21.2%) mesečno.

Kao što je već napomenuto neto dobit od kamata i naknada iznosila je u izveštajnom periodu 219,817 hiljada dinara, a od ovog iznosa, neto dobit od kamata iznosila je 173,877 hiljada dinara, a neto dobit od naknada Banke iznosila je 45,940 hiljada dinara.

Prihodi od kamata su na kraju prvog polugodišta 2016. godine iznosili 202,751 hiljadu dinara, i u odnosu na isti period prethodne godine umanjeni su za 36% (30.06.2015: 316,980 hiljada dinara), a primarno kao posledica napred pomenutog pada komercijalnih plasmana tokom 2015. godine. U prihodima od kamata, najveće učešće imaju prihodi po kreditima odobrenim privrednim društvima sa 48.62%, a za njima slede prihodi po osnovu eskonta menica čije učešće iznosi 14.98% i prihodi po osnovu ulaganja u obveznice trezora Republike Srbije koji u ukupnim prihodima od kamata učestvuju sa 9.26%.

**Tabela 21. Struktura prihoda od kamata Banke u periodu januar - jun 2016. godine**

	u hiljadama dinara za period od 1. januara do 30. juna				
	2016.	Učešće	2015.	Učešće	% rasta / pada
<b>Krediti i depoziti</b>					
Domaće banke i druge finansijske organizacije	2,432	1.20%	14,463	4.56%	-83.2%
Javna preduzeća	2,007	0.99%	5,280	1.67%	-62.0%
Privredna društva	98,577	48.62%	140,301	44.26%	-29.7%
Preduzetnici	259	0.13%	132	0.04%	96.3%
Stanovništvo	15,394	7.59%	12,557	3.96%	22.6%
Komitenti iz društvenih delatnosti i neprofitna pravna lica	4,288	2.11%	2,009	0.63%	113.4%
Narodna banka Srbije	5,055	2.50%	17,719	5.59%	-71.5%
Strane banke	245	0.12%	89	0.03%	174.9%
<b>HoV i ostali plasmani</b>					
REPO poslovi sa NBS	729	0.36%	9,787	3.09%	-92.6%
Državni zapisi RS	5,278	2.60%	4,305	1.36%	22.6%
Izdvojena obavezna rezerva kod NBS	3,451	1.70%	7,926	2.50%	-56.5%
Obveznice trezora RS	18,780	9.26%	25,730	8.12%	-27.0%
Eskont menica	30,366	14.98%	40,518	12.78%	-25.1%
Otkup potraživanja	15,887	7.84%	35,403	11.17%	-55.1%
Korporativne obveznice	-	0.00%	761	0.24%	-100.0%
Obveznice Iraka	3	0.00%	-	0.00%	-
<b>Svega</b>	<b>202,751</b>	<b>100.00%</b>	<b>316,980</b>	<b>100.00%</b>	<b>-36.0%</b>

Ukupno obračunati prihodi od naknada na kraju juna 2016. godine iznose 54,401 hiljadu dinara i u odnosu na stanje sa kraja istog perioda prethodne godine umanjeni su za 15% (30.06.2015: 64,007 hiljada dinara). U strukturi prihoda od naknada, pojedinačno posmatrano, najveće učešće imaju prihodi za usluge platnog prometa sa 36.31% - videti sledeći pregled.

**Tabela 22. Struktura prihoda od naknada Banke u periodu januar - jun 2016. godine**

u hiljadama dinara  
za period od 1. januara do 30. juna

	<b>2016.</b>	<b>Učešće</b>	<b>2015.</b>	<b>Učešće</b>	<b>% rasta / pada</b>
Usluge platnog prometa (bez stanovništva)	19,751	36.31%	21,349	33.35%	-7.5%
Izdate garancije i ostala jemstva	16,393	30.13%	21,284	33.25%	-23.0%
Naknade po osnovu otkupa potraživanja	1,426	2.62%	2,716	4.24%	-47.5%
Naknade od eskonta menica	1,864	3.43%	2,566	4.01%	-27.4%
Naknade od stranih pravnih lica	6,143	11.29%	6,857	10.71%	-10.4%
Poslovi sa stanovništvom	7,069	12.99%	8,113	12.68%	-12.9%
Naknade od stranih banaka	685	1.26%	497	0.78%	37.8%
Ostale naknade - bankarske usluge	1,071	1.97%	625	0.98%	71.3%
<b>Svega</b>	<b>54,401</b>	<b>100.00%</b>	<b>64,007</b>	<b>100.00%</b>	<b>-15.0%</b>

### 6.3. Rashodi od kamata i naknada Banke u izveštajnom periodu

Ukupni rashodi Banke po osnovu obračunatih troškova kamata iznosili su u izveštajnom periodu 28,874 hiljada dinara (odnosno, u proseku, mesečno 4,812 hiljada dinara, što predstavlja iznos koji je tokom izveštajnog perioda bio, u proseku, na mesečnom nivou od 14.2% vrednosti obračunatih prihoda od kamata). Obračunati troškovi naknada na kraju prvog polugodišta 2016. godine iznose 8,461 hiljadu dinara, ili, u proseku, 1,410 hiljada dinara mesečno (i bili su na nivou od 15.6% obračunatih prosečnih mesečnih prihoda od naknada).

Iznos obračunatih troškova kamata pojedinačno je najveći po osnovu devizne štednje (7,114 hiljada dinara), kao i po osnovu deviznih depozita preduzeća (5,184 hiljade dinara).

**Tabela 23. Analitički pregled rashoda od kamata realizovanih u periodu januar - jun 2016. godine**

**u hiljadama dinara  
za period od 1. januara do 30. juna**

	<b>2016.</b>	<b>Učešće</b>	<b>2015.</b>	<b>Učešće</b>	<b>% rasta / pada</b>
Finansijske organizacije	242	0.84%	492	0.79%	-50.9%
Javna preduzeća	8,958	31.02%	25,216	40.74%	-64.5%
Privredna društva	8,626	29.88%	17,590	28.42%	-51.0%
Preduzetnici	26	0.09%	26	0.04%	1.9%
Stanovništvo	7,658	26.52%	12,268	19.82%	-37.6%
Strana lica	151	0.52%	129	0.21%	17.0%
Banke u stečaju	-	0.00%	4,674	7.55%	-100.0%
Drugi komitenti	3,213	11.13%	1,507	2.43%	113.2%
<b>Svega</b>	<b>28,874</b>	<b>100.00%</b>	<b>61,902</b>	<b>100.00%</b>	<b>-53.4%</b>

Ukupno obračunati troškovi naknada Banke na kraju polugodišta kvartala 2016. godine iznosili su 8,461 hiljadu dinara. U strukturi obračunatih troškova naknada, troškovi naknada za usluge deviznog platnog prometa ucestvuju sa 34.1%.

### 6.4. Neto prihodi / (rashodi) po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki

Banka je u posmatranom periodu ostvarila neto rashode po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki u iznosu od 45,275 hiljada dinara (30.06.2015: neto rashod od 655,310 hiljada dinara).

### 6.5. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi

Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi Banke su na kraju prvog polugodišta 2016. godine iznosili 128,524 hiljade dinara i u odnosu na isti period 2015. godine umanjeni su za 26,268 hiljada dinara, odnosno, za 17% (30.06.2015: 154,792 hiljade dinara).

## 6.6. Operativni i ostali rashodi

U narednoj tabeli prikazana je struktura operativnih i ostalih rashoda Banke na kraju juna 2016. godine.

**Tabela 24. Operativni i ostali rashodi Banke u periodu januar - jun 2016. godine**

Opis troškova	u hiljadama dinara za period od 1. januara do 30. juna				% rasta / pada
	2016.	Učešće	2015.	Učešće	
Troškovi indirektnih poreza i doprinosa	28,638	25.67%	29,615	25.41%	-3.3%
Usluge	28,215	25.29%	25,469	21.86%	10.8%
Ostali nematerijalni troškovi	21,181	18.99%	20,286	17.41%	4.4%
Sponzorstvo, humanitarna pomoć i donacije	952	0.86%	4,395	3.77%	-78.3%
Materijal i energija	10,129	9.08%	10,049	8.62%	0.8%
Troškovi reprezentacija	2,000	1.79%	1,204	1.03%	66.1%
Premije osiguranja	10,077	9.03%	10,719	9.20%	-6.0%
Ostali rashodi	10,366	9.29%	14,793	12.70%	-29.9%
<b>Svega</b>	<b>111,558</b>	<b>100.00%</b>	<b>116,530</b>	<b>100.00%</b>	<b>-4.3%</b>

## 7. Bilans stanja Banke

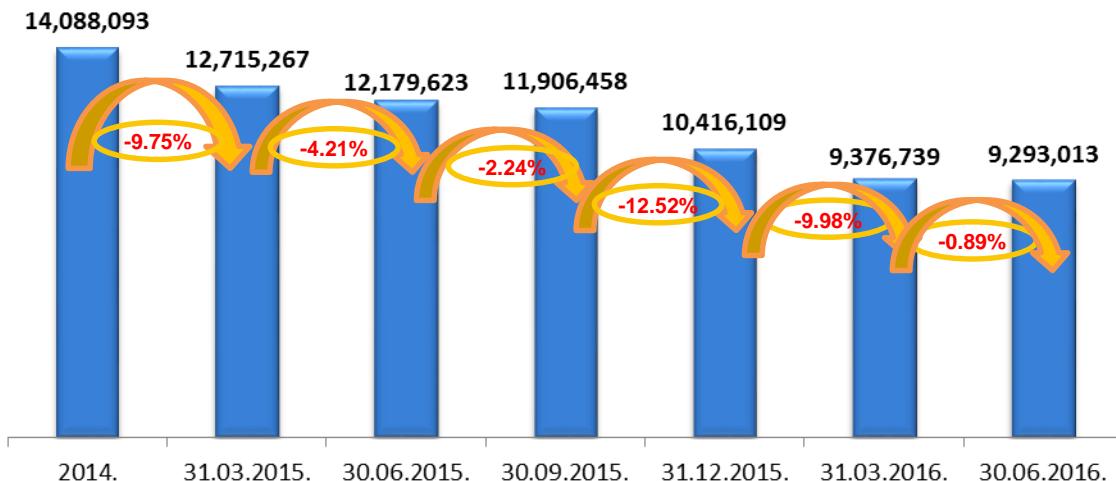
### 7.1. Osnovne napomene

Ukupna neto bilansna suma Banke na dan 30. jun 2016. godine iznosi 9,293,013 hiljada dinara i manja je od neto bilansne sume sa stanjem na dan 31. decembar 2015. godine za 10.8% (31.12.2015. godine: 10,416,109 hiljada dinara). Pad neto bilansne sume sa 30. junom 2016. godine najviše je rezultat značajnog neočekivanog povlačenja depozita tokom prvih dana 2016. godine. Nakon ovog neočekivanog povlačenja depozita, u daljem toku izveštajnog perioda beleži se postepena stabilizacija nivoa depozitnih izvora i posledično bilansne sume.

**Tabela 25.** Neto bilans stanja Banke, na dan 30. jun 2016. godine

	30.06.2016.	u %	31.12.2015.	u %	u hiljadama dinara % rasta / pada
<b>AKTIVA</b>					
Gotovina i sredstva kod centralne banke	1,082,059	11.64%	2,687,098	25.80%	-59.7%
Založena finansijska sredstva	-	-	102,000	0.98%	-100.0%
Finansijska sredstva koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	36	0.00%	8,756	0.08%	-99.6%
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	350	0.00%	307	0.00%	14.0%
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	987,702	10.63%	1,077,335	10.34%	-8.3%
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1,572,089	16.92%	2,061,488	19.79%	-23.7%
Krediti i potraživanja od komitenata	4,206,035	45.26%	2,928,790	28.12%	43.6%
Potraživanja po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	59	0.00%	-	-	-
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	-	-	99,936	0.96%	-100.0%
Investicije u zavisna društva	114	0.00%	114	0.00%	0.0%
Nematerijalna ulaganja	9,333	0.10%	4,702	0.05%	98.5%
Nekretnine, postrojenja i oprema	1,299,402	13.98%	1,305,757	12.54%	-0.5%
Investicione nekretnine	17,246	0.19%	17,246	0.17%	0.0%
Tekuća poreska sredstva	10,443	0.11%	10,443	0.10%	0.0%
Ostala sredstva	108,145	1.16%	112,137	1.08%	-3.6%
<b>UKUPNO AKTIVA</b>	<b>9,293,013</b>	<b>100.00%</b>	<b>10,416,109</b>	<b>100.00%</b>	<b>-10.8%</b>
<b>PASIVA</b>					
<b>OBAVEZE</b>					
Obaveze po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	107	0.00%	-	-	-
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finans.organizacijama i centralnoj banci	59,547	0.64%	103,627	0.99%	-42.5%
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	5,635,788	60.65%	6,657,242	63.91%	-15.3%
Rezervisanja	67,054	0.72%	174,570	1.68%	-61.6%
Odložene poreske obaveze	90,432	0.97%	90,432	0.87%	0.0%
Ostale obaveze	251,456	2.71%	219,069	2.10%	14.8%
<b>UKUPNO OBAVEZE</b>	<b>6,104,384</b>	<b>65.69%</b>	<b>7,244,940</b>	<b>69.56%</b>	<b>-15.7%</b>
<b>KAPITAL</b>					
Akcijski kapital	3,100,833	33.37%	3,100,833	29.77%	0.0%
Dobitak	17,446	0.19%	276,311	2.65%	-93.7%
Gubitak	(458,783)	-4.94%	(1,790,157)	-17.19%	-74.4%
Rezerve	529,133	5.69%	1,584,182	15.21%	-66.6%
<b>UKUPNO KAPITAL</b>	<b>3,188,629</b>	<b>34.31%</b>	<b>3,171,169</b>	<b>30.44%</b>	<b>0.6%</b>
<b>UKUPNO PASIVA</b>	<b>9,293,013</b>	<b>100.00%</b>	<b>10,416,109</b>	<b>100.00%</b>	<b>-10.8%</b>

**Graf 5. Kretanje ukupne aktive (neto)**



Valutna struktura aktive bilansa Banke, na dan 30. jun 2016. godine, pretežno je dinarskog karaktera, odnosno 55.45% neto aktive Banke je u domaćoj valuti.

Dinarski podbilans aktive i pasive zabeležio je pad u apsolutnom iznosu na kraju prvog polugodišta 2016. godine, kao i njegov procenat učešća u ukupnoj aktivi i pasivi - videti sledeći tabelarni pregled.

**Tabela 26. Valutna struktura Bilansa stanja Banke na dan 30. jun 2016. godine**

	u hiljadama dinara		Učešće u %		% rasta/pada
	30.06.2016.	31.12.2015.	30.06.2016.	31.12.2015.	
<b>AKTIVA</b>					
Aktiva u dinarima	5,153,344	6,678,739	55.45%	64.12%	-22.84%
Aktiva u stranoj valuti:					
EUR	2,076,171	2,358,155	22.34%	22.64%	-11.96%
USD	470,589	435,333	5.06%	4.18%	8.10%
Ostale valute	13,515	17,648	0.15%	0.17%	-23.42%
Indeksirano	1,579,394	926,234	17.00%	8.89%	70.52%
<b>Aktiva u stranoj valuti</b>	<b>4,139,669</b>	<b>3,737,370</b>	<b>44.55%</b>	<b>35.88%</b>	<b>10.76%</b>
<b>Ukupna aktiva</b>	<b>9,293,013</b>	<b>10,416,109</b>	<b>100.00%</b>	<b>100.00%</b>	<b>-10.78%</b>
<b>PASIVA</b>					
Pasiva u dinarima	5,371,767	6,313,694	57.80%	60.61%	-14.92%
Pasiva u stranoj valuti:					
EUR	3,409,622	3,620,505	36.69%	34.76%	-5.82%
USD	474,299	340,125	5.10%	3.27%	39.45%
Ostale valute	10,643	13,794	0.11%	0.13%	-22.84%
Indeksirano	26,682	127,992	0.29%	1.23%	-79.15%
<b>Pasiva u stranoj valuti</b>	<b>3,921,246</b>	<b>4,102,415</b>	<b>42.20%</b>	<b>39.39%</b>	<b>-4.42%</b>
<b>Ukupna pasiva</b>	<b>9,293,013</b>	<b>10,416,109</b>	<b>100.00%</b>	<b>100.00%</b>	<b>-10.78%</b>

Napomena: U deviznom podbilansu Banke obuhvaćeni su i dinarski plasmani/depoziti indeksirani deviznom klauzulom, kao i dinarska rezervisanja za gubitke po vanbilansnim pozicijama u stranoj valuti i/ili indeksiranim deviznom klauzulom.

Pregled bilansnih pozicija aktive i pasive Banke, reklassifikovanih prema valutnoj strukturi, na dan 30. jun 2016. godine dat je u sledećem tabelarnom pregledu.

**Tabela 27. Pozicije bilansa stanja Banke u stranoj valuti, stanje na dan 30. jun 2016. godine**

	30.06.2016.	Učešće	31.12.2015.	Učešće	u hiljadama dinara % rasta / pada
<b>AKTIVA</b>					
Gotovina i sredstva kod centralne banke	581,181	14.04%	637,129	17.05%	-8.78%
Finansijska sredstva koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	-	-	8,722	0.23%	-100.00%
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	80	0.00%	70	0.00%	14.47%
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	379,718	9.17%	79,335	2.12%	378.63%
Krediti i potraživanja od banaka i drugih fin.organizacija	1,217,628	29.41%	2,076,167	55.55%	-41.35%
Krediti i potraživanja od komitenata	1,960,729	47.37%	935,401	25.03%	109.61%
Ostala sredstva	333	0.01%	546	0.02%	-38.95%
<b>UKUPNA AKTIVA</b>	<b>4,139,669</b>	<b>100.00%</b>	<b>3,737,370</b>	<b>100.00%</b>	<b>10.76%</b>
<b>PASIVA</b>					
<b>OBAVEZE</b>					
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim fin.organizacijama i centralnoj banci	20,800	0.53%	23,247	0.57%	-10.52%
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	3,753,283	95.72%	3,825,722	93.25%	-1.89%
Rezervisanja	30,045	0.76%	136,961	3.34%	-78.06%
Ostale obaveze	117,118	2.99%	116,485	2.84%	0.54%
<b>UKUPNO OBAVEZE</b>	<b>3,921,246</b>	<b>100.00%</b>	<b>4,102,415</b>	<b>100.00%</b>	<b>-4.42%</b>

## 7.2. Gotovina i sredstva kod centralne banke

Stanje gotovine i sredstava kod centralne banke, na dan 30. jun 2016. godine, iznosi 1,082,059 hiljada dinara (31. decembar 2015. godine: 2,687,098 hiljada dinara) i u strukturi ukupne neto poslovne imovine Banke je učestvovalo sa 11.64% - videti sledeći tabelarni pregled

**Tabela 28. Gotovina i gotovinski ekvivalenti sa stanjem na dan 30. jun 2016. godine**

	30.06.2016.	u hiljadama dinara 31.12.2015.
<b>Gotovina i gotovinski ekvivalenti</b>		
Tekući račun	366,557	474,797
Blagajna:		
- u dinarima	34,037	24,815
- u stranoj valuti	109,190	102,545
Depoziti viškova likvidnih sredstava kod NBS u dinarima	100,000	1,550,000
Obavezna rezerva u stranoj valuti	471,991	534,584
Razgraničena potraživanja za nedospelu kamatu od NBS	284	357
<b>Stanje na dan</b>	<b>1,082,059</b>	<b>2,687,098</b>

Obračunata obavezna rezerva u dinarima iznosila je na kraju juna 2016. godine 368,191 hiljadu dinara, od čega se na dinarsku obaveznu rezervu odnosi 82,361 hiljadu dinara, dok se na deviznu obaveznu rezervu koja se izdvaja u dinarima odnosi 285,830 hiljadu dinara.

Po osnovu položene obračunate obavezne rezerve u dinarima, Banka je kraju prvog polugodišta 2016. godine ostvarila prihod od kamata u iznosu od 3,451 hiljadu dinara.

### **7.3. Finansijska sredstva koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha**

Finansijska sredstva koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha, na kraju prvog polugodišta 2016. godine, iznose 36 hiljada dinara i sastoje se od akcija banaka i privrednih društava.

**Tabela 29. Finansijska sredstva koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha**

	u hiljadama dinara	
	<b>30.06.2016.</b>	<b>31.12.2015.</b>
<b>Finansijska sredstva koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha</b>		
<b>Dinari</b>		
Akcije privrednih društava	8	8
Akcije banaka	270	270
Odstupanje od nominalne vrednosti akcija privrednih društava i banaka	(242)	(244)
	<b>36</b>	<b>34</b>
<b>Strana valuta</b>		
Obveznice RS po osnovu stare devizne štednje	-	8,831
Odstupanje od nominalne vrednosti obveznica RS	-	(109)
	<b>-</b>	<b>8,722</b>
<b>Stanje na dan</b>	<b>36</b>	<b>8,756</b>

### **7.4. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju**

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju na kraju prvog polugodišta 2016. godine iznose, neto, 350 hiljada dinara i sastoje se od akcija privrednih društava i banaka, kao i od obveznica Republike Irak.

**Tabela 30. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju na dan 30.06.2016. godine**

	u hiljadama dinara	
	<b>30.06.2016.</b>	<b>31.12.2015.</b>
<b>Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju</b>		
<b>Dinari</b>		
Akcije privrednih društava	4,082	4,082
Odstupanje od nominalne vrednosti akcija privrednih društava	670	667
Akcije banaka	12,387	12,387
Odstupanje od nominalne vrednosti akcija banaka	(12,387)	(12,387)
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	<i>(4,482)</i>	<i>(4,512)</i>
	<b>270</b>	<b>237</b>
<b>Strana valuta</b>		
Obveznice Republike Irak	105	105
Odstupanje od nominalne vrednosti obveznica Republike Irak	(25)	(35)
	<b>80</b>	<b>70</b>
<b>Stanje na dan</b>	<b>350</b>	<b>307</b>

## **7.5. Finansijska sredstva koja se drže do dospeća**

Finansijska sredstva koja se drže do dospeća na kraju juna 2016. godine iznose 987,702 hiljade dinara i u strukturi ukupne neto poslovne imovine Banke učestvuju sa 10.63%. Ovu poziciju bilansa stanja na dan 30.06.2016. godine čine ulaganja u kratkoročne i dugoročne dinarske obveznice trezora Republike Srbije, kao i ulaganja u dugoročne zapise u evrima i dolarima Republike Srbije.

Tokom meseca marta 2016. godine, Banka je kupila dugoročne dolarske kuponske obveznice Republike Srbije u iznosu od 2 mil. dolara. Pomenute obveznice dospevaju 2020. godine i njihova kamatna stopa kupona iznosi 4.88%. Takođe, krajem meseca maja tekuće godine, Banka je na primarnom tržištu kupila dugoročne kuponske obveznice Republike Srbije u evrima u iznosu od 1 mil. evra. Pomenute obveznice dospevaju 2026. godine i njihova kamatna stopa kupona iznosi 3.50%.

Na dan 31.12.2015. godine ukupan iznos pozicije finansijska sredstva koja se drže do dospeća umanjen je za 102,000 hiljade dinara, obzirom da su na taj dan obveznice trezora Republike Srbije bile založene kod Centralnog registra hartija od vrednosti kao obezbeđenje za položene oročene dinarske depozite osiguravajućih društava.

**Tabela 31. Finansijska sredstva koja se drže do dospeća na dan 30.06.2016. godine**

	u hiljadama dinara	
	<u>30.06.2016.</u>	<u>31.12.2015.</u>
<b>Finansijska sredstva koja se drže do dospeća</b>		
<i>Dinari</i>		
Kratkoročne obveznice trezora RS	200,000	500,000
Dugoročne obveznice trezora RS	400,000	600,000
Odstupanje od nominalne vrednosti dugoročnih obveznica trezora RS	7,984	-
<i>Minus: Založena finansijska sredstva</i>	<i>-</i>	<i>(102,000)</i>
	<b>607,984</b>	<b>998,000</b>
<i>Strana valuta</i>		
Dugoročni državni zapisi RS	382,448	79,543
Odstupanje od nominalne vrednosti dugoročnih državnih zapisa RS	(2,730)	(208)
	<b>379,718</b>	<b>79,335</b>
<b>Stanje na dan</b>	<b>987,702</b>	<b>1,077,335</b>

## **7.6. Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija**

Stanje kredita i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija na kraju prvog polugodišta 2016. godine iznosi 1,572,089 hiljada dinara, i ono čini 16.92% ukupne neto poslovne imovine Banke.

**Tabela 32. Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija na dan 30. jun 2016. godine**

	30.06.2016.	31.12.2015. u hiljadama dinara
<b>kratkoročni plasmani u dinarima</b>		
Plasmani u REPO poslove sa NBS	350,000	-
Potraživanja za kamatu	1,445	-
Potraživanja za naknadu	22	1,408
Namenski depozit - VISA card	2,228	1,625
Namenski depozit - Societe Generale	1,000	1,000
<b>Ukupno</b>	<b>354,695</b>	<b>4,033</b>
<b>kratkoročni plasmani u stranoj valuti</b>		
Devizni računi kod ino banaka	1,204,719	1,650,792
Namenski devizni račun - VISA card	2,491	2,764
Namenski devizni račun - CRHoV	3	15
Dati depoziti drugim bankama	-	397,960
Namenski obavezni depozit - CRHoV	4,933	4,865
Pokriće po garancijama kod ino banaka	9,985	10,001
Dospeli ostali plasmani od stranih banaka	5,756	5,765
<b>Ukupno</b>	<b>1,227,887</b>	<b>2,072,162</b>
<b>Plasmani, bruto</b>	<b>1,582,582</b>	<b>2,076,195</b>
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	<i>(10,493)</i>	<i>(14,707)</i>
<b>Stanje na dan</b>	<b>1,572,089</b>	<b>2,061,488</b>

**Tabela 33. Dati krediti i depoziti bankama i drugim finansijskim organizacija na dan 30.06.2016. god.**

	30.06.2016.	31.12.2015. u hiljadama dinara				
	Kratkoročni plasmani	Dugoročni plasmani	Ukupno	Kratkoročni plasmani	Dugoročni plasmani	Ukupno
<b>u dinarima</b>						
Krediti:						
- domaćim bankama	351,000	-	351,000	1,000	-	1,000
- drugim komitentima	2,228	-	2,228	1,625	-	1,625
<b>Ukupno</b>	<b>353,228</b>	<b>-</b>	<b>353,228</b>	<b>2,625</b>	<b>-</b>	<b>2,625</b>
<b>u stranoj valuti</b>						
Depoziti:						
- stranim bankama	-	-	-	166,870	-	166,870
- domaćim bankama	-	-	-	231,090	-	231,090
- drugim komitentima	4,933	-	4,933	4,865	-	4,865
Ostali dospeli plasmani	5,756	-	5,756	5,765	-	5,765
<b>Ukupno</b>	<b>10,689</b>	<b>-</b>	<b>10,689</b>	<b>408,590</b>	<b>-</b>	<b>408,590</b>
<b>Plasmani, bruto</b>	<b>363,917</b>	<b>-</b>	<b>363,917</b>	<b>411,215</b>	<b>-</b>	<b>411,215</b>
<i>Minus:</i>						
Ispravka vrednosti	(4,092)	-	(4,092)	(6,085)	-	(6,085)
<b>Stanje na dan</b>	<b>359,825</b>	<b>-</b>	<b>359,825</b>	<b>405,130</b>	<b>-</b>	<b>405,130</b>

#### 7.7. Krediti i potraživanja od komitenata

Dati krediti i potraživanja od komitenata Banke, sa stanjem na dan 30.06.2016. godine, iznose, bruto, 5,857,238 hiljada dinara (31. decembar 2015. godine: 5,816,264 hiljada dinara) i čine 51.8% bruto bilansne sume Banke na isti dan. U odnosu na stanje sa kraja prethodne godine, iznos kredita i potraživanja od komitenata veće je na dan 30. jun 2016. godine u bruto iznosu za 0.7%, dok je u neto iznosu veće za 43.6%. Ova značajna razlika između rasta bruto i neto pozicije rezultat je prenosa 1,338.3 mil. dinara potraživanja u vanbilansnu evidenciju plasmana za koje je procenjena niska izvesnost naplate. Radi se o potraživanjima koja su bila u potpunosti obezvređena. Rast neto iznosa ove pozicije primarno je rezultat rasta iznosa komercijalnih plasmana aktivnim privrednim društvima.

**Tabela 34. Krediti i potraživanja od komitenata na dan 30.06.2016. godine**

	u hiljadama dinara	
	<b>30.06.2016.</b>	<b>31.12.2015.</b>
<b>U dinarima</b>		
Dati krediti:		
- javnim preduzećima	126,978	136,040
- privrednim društvima	3,483,280	3,188,312
- preduzetnicima	1,615	258
- stanovništvu	449,290	410,092
- drugim komitentima	71,424	95,549
	<hr/>	<hr/>
	4,132,587	3,830,251
Eskont menica	679,234	715,025
Otkup potraživanja	309,615	707,970
Dospeli plasmani po aktiviranim avalima i garancijama	233,516	297,146
Ostali plasmani - UPPR	22,586	-
Potraživanja za kamatu	16,115	68,089
Potraživanja za naknadu	4,439	6,661
Razgraničena potraživanja za nedospelu kamatu	2,076	12,964
Razgraničeni prihodi od nakn.po amort.vred.prim.ef.kam.stope	(11,906)	(10,849)
	<hr/>	<hr/>
<b>Ukupno</b>	<b>5,388,262</b>	<b>5,627,257</b>
<b>U stranoj valuti</b>		
Dati krediti:		
- privrednim društvima	249,587	2,151
- stanovništvu	4,006	4,453
	<hr/>	<hr/>
	253,593	6,604
Otkup potraživanja	209,513	180,295
Potraživanja za kamatu	40	216
Razgraničena potraživanja za nedospelu kamatu	5,830	1,892
	<hr/>	<hr/>
<b>Ukupno</b>	<b>468,976</b>	<b>189,007</b>
<b>Plasmani, bruto</b>	<b>5,857,238</b>	<b>5,816,264</b>
Minus: Ispravka vrednosti	(1,651,203)	(2,887,474)
<b>Stanje na dan</b>	<b>4,206,035</b>	<b>2,928,790</b>

**Tabela 35. Krediti i potraživanja od komitenata sa stanjem na dan 30. jun 2016. godine**

30.06.2016.	31.12.2015.
	u hiljadama dinara

	Kratkoročni plasmani	Dugoročni plasmani	Ukupno	Kratkoročni plasmani	Dugoročni plasmani	Ukupno
<b>u dinarima</b>						
- privrednim društvima	2,139,316	1,518,622	3,657,938	1,907,365	686,401	2,593,766
- javnim preduzećima	63,655	123,312	186,967	51,744	132,626	184,370
- drugim komitentima	59,138	65,656	124,794	1,457	89,125	90,582
- stanovništvu	13,817	432,985	446,802	10,187	393,254	403,441
- javnom sektoru	221	-	221	17,583	-	17,583
dospela potraživanja	971,540	-	971,540	2,337,515	-	2,337,515
<b>Ukupno</b>	<b>3,247,687</b>	<b>2,140,575</b>	<b>5,388,262</b>	<b>4,325,851</b>	<b>1,301,406</b>	<b>5,627,257</b>
<b>u stranoj valutu</b>						
- privrednim društvima	155,931	246,623	402,554	-	-	-
- stanovništvu	-	3,865	3,865	-	4,282	4,282
- javnom sektoru	5,546	-	5,546	1,891	-	1,891
dospela potraživanja	57,011	-	57,011	182,834	-	182,834
<b>Ukupno</b>	<b>218,488</b>	<b>250,488</b>	<b>468,976</b>	<b>184,725</b>	<b>4,282</b>	<b>189,007</b>
<b>Plasmani, bruto</b>	<b>3,466,175</b>	<b>2,391,063</b>	<b>5,857,238</b>	<b>4,510,576</b>	<b>1,305,688</b>	<b>5,816,264</b>
<i>Minus: Ispравка vrednosti</i>	(778,332)	(872,871)	(1,651,203)	(2,377,788)	(509,686)	(2,887,474)
<b>Stanje na dan</b>	<b>2,687,843</b>	<b>1,518,192</b>	<b>4,206,035</b>	<b>2,132,788</b>	<b>796,002</b>	<b>2,928,790</b>

**Tabela 36.** Sektorska struktura datih kredita i depozita (bruto) na dan 30. jun 2016. godine

	u hiljadama dinara	
	30.06.2016.	31.12.2015.
Poljoprivreda	4,787	4,330
Građevinarstvo	583,259	131,419
Prerađivačka industrija	1,832,013	1,689,905
Snabdevanje el.energijom	123,312	121,626
Strane banke	-	-
Stanovništvo	453,296	414,545
Trgovina	853,341	1,095,618
Saobraćaj i komunikacije	324,398	213,938
Uslužne delatnosti	101,009	68,588
Domaće banke	-	-
Ostali	110,765	96,886
<b>Stanje na dan</b>	<b>4,386,179</b>	<b>3,836,855</b>

#### 7.7.1. Krediti stanovništvu

U sledećem tabelarnom pregledu data je bruto struktura kredita stanovništvu po osnovim grupama proizvoda sa stanjem na dan 30. jun 2016. godine.

**Tabela 37.** Struktura kredita stanovništvu po vrstama proizvoda na dan 30. jun 2016. godine

	u hiljadama dinara	
	30.06.2016.	31.12.2015.
Stambeni krediti	324,629	309,192
Krediti po kreditnim karticama	30,018	35,892
Dugoročni gotovinski krediti	57,139	33,863
Dugoročni potrošački krediti za kupovinu automobila	4,237	4,889
Lombardni krediti	-	3,218
Minusni saldo na tekućim računima	9,538	8,238
Ostali krediti fizičkim licima	27,734	19,253
<b>Stanje na dan</b>	<b>453,296</b>	<b>414,545</b>

#### 7.8. Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate

Na dan 30. jun 2016. godine, Banka nema stanje na bilansnoj poziciji ukupne investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate, obzirom da je Banka, tokom meseca juna, prodala svoje učešće u preduzeću "JUBMES faktor" (31.12.2015. godine: 99,936 hiljada dinara) - tabela u prilogu.

**Tabela 38.** *Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate, stanje na dan 30.06.2016. godine*

	u hiljadama dinara	
	<b>30.06.2016.</b>	<b>31.12.2015.</b>
"JUBMES faktor" d.o.o., Beograd	-	99,936
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	-	-
<b>Stanje na dan</b>	<b>-</b>	<b>99,936</b>

### **7.9. Investicije u zavisna društva**

Ukupne investicije u zavisna društva na dan 30. jun 2016. godine iznose, neto, 114 hiljada dinara (31.12.2015. godine: 114 hiljada dinara) - tabela u prilogu.

**Tabela 39.** *Investicije u zavisna društva sa stanjem na dan 30.06.2016. godine*

	u hiljadama dinara	
	<b>30.06.2016.</b>	<b>31.12.2015.</b>
Fondacija "Za dečje srce", Beograd	114	114
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	-	-
<b>Stanje na dan</b>	<b>114</b>	<b>114</b>

Banka je u saradnji sa "Institutom za majku i dete", Novi Beograd 1992. godine osnovala humanitarnu fondaciju "Za dečje srce" u cilju prikupljanja humanitarne pomoći i opremanja Odeljenja za dečiju kardiohirurgiju.

### **7.10. Osnovna sredstva, nematerijalna ulaganja i investicione nekretnine**

U strukturi vrednosti imovine Banke, na dan 30. jun 2016. godine, vrednost nekretnina, postrojenja i opreme, nematerijalnih ulaganja i investicionih nekretnina, u ukupnom iznosu od 1,325,981 hiljadu dinara, (31. decembar 2015. godine: 1,327,705 hiljada dinara), učestvuje sa 14.27%.

Vrednost pozicije nekretnina, postrojenja i opreme se na kraju prvog polugodišta 2016. godine smanjila za 6,355 hiljada dinara u poređenju sa stanjem na dan 31. decembar 2015. godine prevashodno kao rezultat izvršene amortizacije - videti sledeći tabelarni pregled.

**Tabela 40.** *Pregled bilansnih pozicija nekretnina, postrojenja i opreme, nematerijalnih ulaganja i investicionih nekretnina, sa stanjem na dan 30. jun 2016. godine*

	Zemljište	Građevinski objekti	Oprema	Ulaganje u tuđa i ostala osnovna sredstva	UKUPNO: Nekretnine, postrojenja i oprema	Nematerijalna ulaganja	Investicione nekretnine	u hiljadama dinara
<b>31.12.2015.</b>								
Nabavna vrednost	409,591	933,622	255,116	13,343	1,611,672	35,986	17,246	
Ispravka vrednosti	-	(97,586)	(206,357)	(1,972)	(305,915)	(31,284)	-	
<b>Sadašnja vrednost</b>	<b>409,591</b>	<b>836,036</b>	<b>48,759</b>	<b>11,371</b>	<b>1,305,757</b>	<b>4,702</b>	<b>17,246</b>	
<b>30.06.2016.</b>								
Nabavna vrednost	409,591	927,262	255,915	12,549	1,605,317	40,616	17,246	
Ispravka vrednosti	-	(97,586)	(206,357)	(1,972)	(305,915)	(31,283)	-	
<b>Sadašnja vrednost</b>	<b>409,591</b>	<b>829,676</b>	<b>49,558</b>	<b>10,577</b>	<b>1,299,402</b>	<b>9,333</b>	<b>17,246</b>	

### 7.11. Ostala sredstva

Ostala sredstva su na dan 30. juna 2016. godine iznosila 108,145 hiljada dinara i u odnosu na stanje sa kraja 2015. godine umanjena su za 3.6% - videti sledeći pregled.

**Tabela 41.** Ostala sredstva Banke na dan 30. jun 2016. godine

	30.06.2016.	31.12.2015.	u hiljadama dinara
<b>u dinarima:</b>			
Potraživanja za naknadu	1,381	840	
Ostala potraživanja	9,505	4,321	
Prolazni računi	680	632	
Ostale investicije - učešća u kapitalu	68,446	68,446	
Razgraničeni unapred plaćeni troškovi	7,677	13,536	
Zalihe materijala i inventar u upotrebi	6,379	5,193	
Sredstva stečena naplatom potraživanja	24,397	24,397	
<b>Ukupno</b>	<b>118,465</b>	<b>117,365</b>	
<b>u stranoj valuti:</b>			
Potraživanja za naknadu	55	38	
Ostala potraživanja	499	374	
Ostale investicije - učešća u kapitalu	187	184	
<b>Ukupno</b>	<b>741</b>	<b>596</b>	
<b>Ostala sredstva, bruto</b>	<b>119,206</b>	<b>117,961</b>	
Minus: Ispravka vrednosti	(11,061)	(5,824)	
<b>Stanje na dan</b>	<b>108,145</b>	<b>112,137</b>	

U sledećoj tabeli prikazana je analitika stanja ostalih investicija - učešća u kapitalu drugih pravnih lica.

**Tabela 42.** Ostale investicije - učešća Banke u kapitalu drugih pravnih lica, stanje na dan 30.06.2016.

u hiljadama dinara

	<u>30.06.2016.</u>	<u>31.12.2015.</u>
<b>u dinarima:</b>		
Energoprojekt garant a.d.o., Beograd	49,199	49,199
Chip Card a.d., Beograd	18,945	18,945
Beogradska berza a.d., Beograd	302	302
<b>u stranoj valuti:</b>		
S.W.I.F.T.	187	184
<b>Ukupno</b>	<b>68,633</b>	<b>68,630</b>
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(394)	(646)
<b>Stanje na dan</b>	<b>68,239</b>	<b>67,984</b>

**7.12. Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci**

Ukupni depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci iznose na dan 30. jun 2016. godine 59,547 hiljada dinara (31. decembar 2015. godine: 103,627 hiljada

dinara). U odnosu na stanje sa kraja 2015. godine, depoziti i ostale obaveze prema banakama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci umanjeni su za 42.5% - videti sledeću tabelu.

**Tabela 43.** Depoziti i ostale obaveze prema banaka i drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci sa stanjem na dan 30. jun 2016. godine

				u hiljadama dinara		
	30.06.2016.			31.12.2015.		
	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno
<b>u dinarima</b>						
Strane banke	-	-	-	-	-	-
Osiguravajuća društva	7,040	-	7,040	19,687	-	19,687
Ostale finansijske organizacije	31,707	-	31,707	60,692	-	60,692
<b>Ukupno</b>	<b>38,747</b>	<b>-</b>	<b>38,747</b>	<b>80,379</b>	<b>-</b>	<b>80,379</b>
<b>u stranoj valuti</b>						
Strane banke	19,341	-	19,341	11,002	-	11,002
Osiguravajuća društva	-	-	-	-	-	-
Ostale finansijske organizacije	1,459	-	1,459	12,245	-	12,245
<b>Ukupno</b>	<b>20,800</b>	<b>-</b>	<b>20,800</b>	<b>23,247</b>	<b>-</b>	<b>23,247</b>
<b>Stanje na dan</b>	<b>59,547</b>	<b>-</b>	<b>59,547</b>	<b>103,627</b>	<b>-</b>	<b>103,627</b>

Struktura depozita i ostalih obaveza prema bankama drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci prikazana je u sledećoj tabeli:

**Tabela 44.** Struktura depozita i ostalih obaveza prema bankama i drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci sa stanjem na dan 30. jun 2016. godine

	u hiljadama dinara	
	30.06.2016.	31.12.2015.
Transakcioni depoziti	59,537	103,609
Ostali depoziti	-	-
Ostale obaveze	10	18
<b>Stanje na dan</b>	<b>59,547</b>	<b>103,627</b>

### 7.13. Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima

Ukupni depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima Banke iznose na dan 30. jun 2016. godine 5,635,788 hiljada dinara (31.12.2015. godine: 6,657,242 hiljade dinara). U odnosu na stanje sa kraja 2015. godine, depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima umanjeni su za 15.3% - videti sledeću tabelu. Pad depozita u odnosu na kraj 2015. godine rezultat je napred pomenutog neočekivanog

povlačenja depozita u prvih nekoliko dana 2016. godine, a što je u određenoj meri amortizovano u daljem toku izveštajnog perioda.

**Tabela 45.** Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima sa stanjem na dan 30.06.2016. god.

	30.06.2016.			31.12.2015.			u hiljadama dinara
	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	
<b>u dinarima</b>							
Javna preduzeća	645,597	-	645,597	1,445,496	-	1,445,496	
Preduzeća	989,685	66,901	1,056,586	937,907	80,798	1,018,705	
Stanovništvo	94,137	-	94,137	73,340	-	73,340	
Banke u stečaju	-	-	-	-	-	-	
Drugi komitenti	86,185	-	86,185	294,488	-	294,488	
<b>Ukupno</b>	<b>1,815,604</b>	<b>66,901</b>	<b>1,882,505</b>	<b>2,751,231</b>	<b>80,798</b>	<b>2,832,029</b>	
<b>u stranoj valuti</b>							
Javna preduzeća	149,305	778,443	927,748	46,240	767,956	814,196	
Preduzeća	1,239,994	47,185	1,287,179	1,258,044	47,494	1,305,538	
Stanovništvo	1,182,109	221,483	1,403,592	1,229,615	255,899	1,485,514	
Banke u stečaju	326	-	326	322	-	322	
Drugi komitenti	134,438	-	134,438	212,613	7,031	219,644	
<b>Ukupno</b>	<b>2,706,172</b>	<b>1,047,111</b>	<b>3,753,283</b>	<b>2,746,834</b>	<b>1,078,380</b>	<b>3,825,214</b>	
<b>Stanje na dan</b>	<b>4,521,776</b>	<b>1,114,012</b>	<b>5,635,788</b>	<b>5,498,065</b>	<b>1,159,178</b>	<b>6,657,242</b>	

Struktura depozita i ostalih obaveza prema drugim komitentima prikazana je u sledećoj tabeli:

**Tabela 46.** Struktura depozita i ostalih obaveza prema drugim komitentima sa stanjem na dan jun 2016. godine

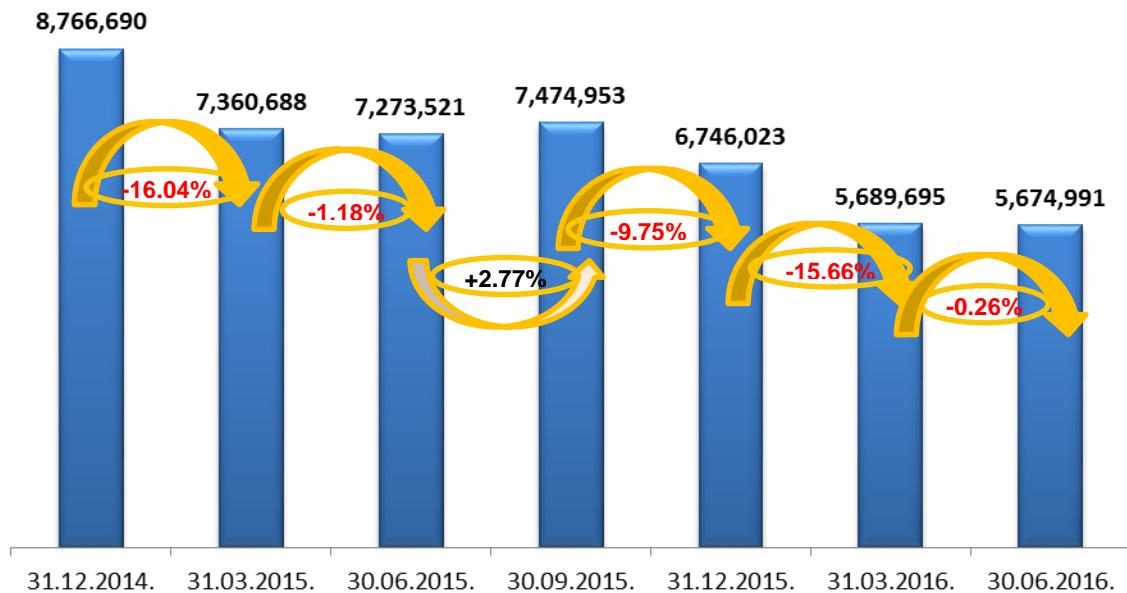
30.

	u hiljadama dinara	
	30.06.2016.	31.12.2015.
Transakcioni depoziti	1,957,906	2,888,087
Štedni depoziti	1,102,980	1,188,890
Depoziti po osnovu datih kredita	24,083	4,841
Namenski depoziti	31,207	28,659
Ostali depoziti	2,499,278	2,531,938
Ostale obaveze	20,334	14,827
<b>Stanje na dan</b>	<b>5,635,788</b>	<b>6,657,242</b>

#### 7.14. Ukupni depoziti Banke

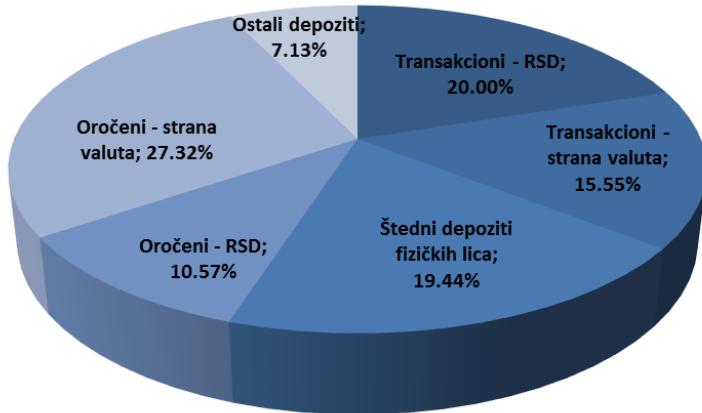
Ukupni depozitni potencijal Banke, na dan 30. jun 2016. godine, iznosi 5,674,991 hiljadu dinara (31. decembar 2015. godine: 6,746,023 hiljade dinara). U odnosu na stanje sa kraja prethodne godine, ukupni depoziti Banke umanjeni su za 15.88% - videti sledeći grafikon.

**Graf 6.** Dinamika kretanja dinarskih i deviznih depozita Banke, vrednosti u hiljadama dinara



U strukturi ukupnih depozita Banke, oročeni i štedni depoziti učestvuju sa po 37.89% i 19.44%, respektivno, dok transakcioni depoziti čine 35.55% ukupnog depozitnog potencijala.

**Graf 7. Struktura depozitnog potencijala Banke na dan 30. jun 2016. godine**



Valutnom strukturu depozita preovlađuju devizni depoziti sa učešćem od 66.22% u ukupnim depozitima Banke (31. decembar 2015. godine: 56.92%), dok kratkoročna oročenja predstavljaju i krajem prvog polugodišta 2016. godine preovlađujući vid deponovanja sredstava kod Banke.

Generalno, depozite karakteriše:

- koncentracija po klijentima, i
- približan nivo učešća oročenih depozita u odnosu na depozite po viđenju.

### 7.15. Rezervisanja

Rezervisanja Banke su na kraju prvog polugodišta 2016. godine iznosila 67,054 hiljade dinara (31. decembar 2015. godine: 174,570 hiljada dinara) i sastojala su se, pre svega, od rezervisanja za gubitke po vanbilansnim pozicijama u iznosu od 41,272 hiljade dinara (31. decembar 2015. godine: 148,788 hiljada dinara) i rezervisanja za otpremnine za penzije i jubilarne nagrade zaposlenih. U odnosu na

stanje sa kraja prethodne godine, rezervisanja Banke umanjena su za 61.6%, najviše usled aktiviranja jedne izdate platitive garancije Banke značajnog iznosa.

#### **7.16. Ostale obaveze**

Ostale obaveze Banke, na dan 30. jun 2016. godine, iznose 251,456 hiljada dinara. U odnosu na stanje sa kraja 2015. godine, ostale obaveze Banke povećane su za 14.8%. Njihova struktura je prikazana u narednoj tabeli.

**Tabela 47. Struktura ostalih obaveza sa stanjem na dan 30. jun 2016. godine**

	u hiljadama dinara	
	<b>30.06.2016.</b>	<b>31.12.2015.</b>
Obaveze za neizvršene isplate po naplatama u stranoj valuti	108,015	106,353
Obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine	5,509	1,271
Ostale obaveze prema zaposlenima	22,862	15,791
Obaveze prema dobavljačima	6,031	6,410
Obaveze prema bivšim osnivačima Banke	2,170	2,170
Ostale obaveze	88,095	47,739
Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu	6,734	12,605
Razgraničeni prihodi od obračunatih naknada	12,040	26,730
<b>Stanje na dan</b>	<b>251,456</b>	<b>219,069</b>

#### **7.17. Kapital Banke**

##### **7.17.1. Struktura kapitala Banke**

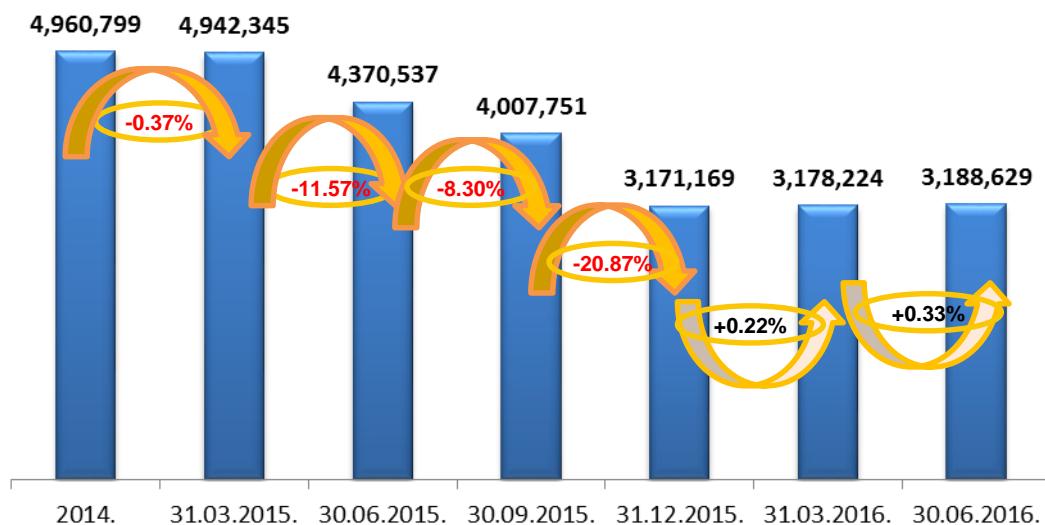
Sa stanjem na dan 30. jun 2016. godine, vrednost ukupnog kapitala Banke iznosi 3,188,629 hiljada dinara (ili 25,858 hiljada evra). U odnosu na vrednost kapitala sa kraja 2015. godine, kada je ukupan kapital Banke iznosio 3,171,169 hiljada dinara, vrednost ukupnog kapitala Banke povećana je za 17,460

hiljada dinara, ili za 0.55%, najviše, kao rezultat ostvarenog dobitka na kraju prvog polugodišta 2016. godine.

**Tabela 48. Kapital Banke, stanje na dan 30. jun 2016. godine**

	u hiljadama dinara	
	<b>30.06.2016.</b>	<b>31.12.2015.</b>
Akcijski kapital	2,912,133	2,912,133
Otkupljene sopstvene akcije	-	-
Ostali kapital	20,536	20,536
Emisiona premija	168,164	168,164
Rezerve iz dobiti	-	1,055,061
Revalorizacione rezerve	540,554	540,514
Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju	(11,421)	(11,393)
Dobitak ranijih godina	-	276,311
Gubitak ranijih godina	(458,783)	-
Dobitak / Gubitak	17,446	(1,790,157)
<b>Stanje na dan</b>	<b>3,188,629</b>	<b>3,171,169</b>

**Graf 8. Dinamika vrednosti kapitala Banke u analiziranom periodu**



### 7.17.2. Akcijski kapital

Na dan 30. jun 2016. godine, osnovni kapital Banke iskazan je kroz 288,330 običnih akcija, nominalne vrednosti od 10,100 dinara po akciji (ukupne nominalne vrednosti u iznosu od 2,912,133 hiljade dinara). Akcijama Banke, na kraju prvog polugodišta 2016. godine, raspolaže ukupno 719 akcionara, od čega fizička lica imaju u vlasništvu oko 5% ukupnog kapitala Banke na isti dan.

**Tabela 49.** Vlasnička struktura akcija Banke sa stanjem na dan 30. jun 2016. godine

	Broj akcija	% od ukupnih akcija
Republika Srbija	57,959	20.102%
Beobanka a.d. Beograd - u stečaju	19,092	6.622%
SFRJ	15,362	5.328%
Alfa-Plam a.d. Vranje	14,415	4.999%
Telegroup d.o.o. Beograd	14,415	4.999%
Erste bank a.d. Novi Sad - zbirni račun	14,415	4.999%
Hidrotehnika - Hidroenergetika a.d. Beograd	11,878	4.120%
Koncern Farmakom M.B. Šabac	11,660	4.044%
NLB banka a.d. Beograd - kastodi račun	11,217	3.890%
Ministarstvo finansija i trezora - BiH	10,352	3.590%
JP Jugoimport SDPR, Beograd	9,901	3.434%
Caluks d.o.o., Beograd	9,264	3.213%
In-Ex d.o.o., Beograd	6,249	2.167%
Federalno ministarstvo finansija BiH	5,744	1.992%
Ministarstvo Finansija Republike Makedonije	5,010	1.738%
Ostali (zbirno):	71,397	24.762%
<b>Ukupno</b>	<b>288,330</b>	<b>100.00%</b>

**Tabela 50.** Akcije Banke, stanje na dan 30. jun 2016. godine

	30.06.2016.		31.03.2016.		31.12.2015.	
	RSD	EUR	RSD	EUR	RSD	EUR
Ukupan broj akcija	288,330		288,330		288,330	
Ukupan kapital banke	3,188,629,000	25,858,326	3,178,224,000	25,855,090	3,171,169,000	26,073,096
Knjigovodst. vrednost	11,059	90	11,023	90	10,998	90
Tržišna vrednost	4,870	39	4,500	37	4,582	38
<b>P/B racio</b>	<b>0.44</b>		<b>0.41</b>		<b>0.42</b>	

### 7.17.3. Sticanje sopstvenih akcija

Banka do kraja juna 2016. godine nije sticala sopstvene akcije. Na dan 30. jun 2016. godine Banka nije imala sopstvene otkupljene akcije.

## 8. Vanbilansna evidencija Banke

Ukupna vanbilansna aktiva Banke na dan 30.06.2016. godine iznosi, bruto, 37,266,708 hiljada dinara. U odnosu na stanje sa kraja 2015. godine, ukupna vanbilansna aktiva se povećala za 13.1%.

Po pitanju izloženosti kreditnom riziku, najveći deo vanbilansnih stavki odnosi se na nerizične pozicije. Ukupna vanbilansa aktiva koja se klasificiše, na dan 30. jun 2016. godine, iznosi 3,057,852 hiljade dinara (31. decembar 2015. godine: 3,488,783 hiljade dinara).

**Tabela 51.** Vanbilansna aktiva, bruto stanje na dan 30. jun 2016. godine

	u hiljadama dinara	
	<b>30.06.2016.</b>	<b>31.12.2015.</b>
Primljena sredstva obezbeđenja	29,203,384	26,332,466
Poslovi u ime i za račun drugih pravnih lica	519,664	500,322
Garancije u dinarima	1,000,677	1,050,075
Garancije u stranoj valuti	714,534	852,942
Izdate garancije bez pravnog dejstva	-	92,727
Preuzete opozive obaveze	1,088,625	1,512,905
Preuzete neopozive obaveze	134,245	72,955
Obaveza prema HoV u din. koje je banka dala u zalogu	-	102,000
Derivati namenjeni zaš.od rizika u din. - svop	123,830	-
Derivati namenjeni zaš.od rizika u str.val. - svop kontra stav	123,311	-
Potraživanja za evidencionu kamatu	1,337,537	1,236,135
Repo poslovi	350,000	-
Druga vanbilansna aktiva u stranoj valuti - nostro akreditivi	-	6,933
Druga vanbilansna aktiva - loro garancije	587,040	587,718
Potraživanja niske izvesnosti naplate od privrednih društava i stanovništva	1,428,223	40,552
Potraživanja u stranoj valuti od stranih banaka niske izvesnosti naplate	23,631	23,668
Druga vanbilansna aktiva - obveznice Republike Irak - treća lica	192,271	192,575
Druga vanbilansna aktiva	439,736	351,101
<b>Stanje na dan</b>	<b>37,266,708</b>	<b>32,955,074</b>

Obim garancijskog poslovanja Banke na dan izveštavanja iznosi, bruto, 1,715,211 hiljada dinara i u strukturi vanbilansne aktive učestvuje sa 4.6%.

Obim dinarskog garancijskog poslovanja na dan 30.06.2016. godine iznosi 1,000,677 hiljada dinara (31. decembar 2015. godine: 1,050,075 hiljada dinara), i čini 58.3% garancijskog poslovanja, dok obim deviznog garancijskog poslovanja iznosi 714,534 hiljade dinara (31. decembar 2015. godine: 852,942 hiljade dinara).

U strukturi vrednosti ukupnih garancijskih poslova, najveće učešće imaju izdate činidbene garancije u stranoj valuti, zatim slede izdate platne garancije u dinarima, pa onda izdate činidbene garancije u dinarima - videti sledeći tabelarni pregled.

**Tabela 52.** Struktura garancijskih poslova sa stanjem na dan 30. jun 2016. godine

	u hiljadama dinara	
	<b>30.06.2016.</b>	<b>31.12.2015.</b>
<b>u dinarima</b>		
<b>Plative garancije</b>		

Izdate plative garancije - za dobavljače	33,532	15,332
Izdate plative garancije - carinske	316,600	133,700
Izdate plative garancije - poreske	29,906	29,906
Izdate plative garancije za eksproprijaciju zemljišta	110,727	148,877
Izdate plative garancije u dinarima sa val.klauz. - kreditne	63,166	207,523
Izdate plative garancije preduzetnicima - za dobavljače	9,000	9,000
	<b>562,931</b>	<b>544,338</b>
<b>Činidbene garancije</b>		
Izdate garancije za povraćaj depozita i avansa	75,652	84,791
Izdate garancije za dobro izvršenje posla	224,744	270,874
Izdate licitacione garancije	19,406	19,191
Izdate garancije za dobro izvršenje posla u dinarima sa val.klauz.	105,479	124,035
Izdate garancije za povraćaj depozita i avansa u dinarima sa val.klauz.	8,766	5,630
Izdate licitacione garancije u dinarima sa val.klauz.	3,699	1,216
	<b>437,746</b>	<b>505,737</b>
	<b>1,000,677</b>	<b>1,050,075</b>
<b>u stranoj valuti</b>		
<b>Plative garancije</b>		
Izdate plative garancije	<b>9,248</b>	<b>13,379</b>
<b>Činidbene garancije</b>		
Izdate garancije za povraćaj depozita i avansa	-	135,324
Izdate licitacione garancije privrednim društvima	901	17,562
Izdate činidbene garancije	704,385	686,677
	<b>705,286</b>	<b>839,563</b>
<b>Izdate garancije po nepokrivenim akreditivima</b>	-	-
<b>Izdate garancije po pokrivenim akreditivima</b>	-	-
	<b>714,534</b>	<b>852,942</b>
<b>Stanje na dan</b>	<b>1,715,211</b>	<b>1,903,017</b>

## 9. Usluge Banke

### 9.1. Dinarski platni promet

Na dan 30.06.2016. godine, ukupan broj korisnika platnih usluga Banke bio je 806, od čega 790 rezidenata i 16 nerezidenata. Poređenjem dinamike otvaranja novih dinarskih računa, u odnosu na isti period prošle godine, zabeležen je porast od oko 16%.

U toku izveštajnog perioda klijenti Banke su izvršili 110,479 transakcija sa svojih računa uz ostvaren obim prometa u iznosu od 82.48 mlrd. dinara. U odnosu na isti period 2015. godine obim prometa je umanjen za 83.36 mlrd. dinara, odnosno za 50.3%.

## 9.2. Devizni platni promet

Tokom prvog polugodišta 2016. godine, ostvaren obim deviznih priliva u korist računa klijenata Banke iznosi 29.19 mil. evra, što predstavlja za 11.44 mil. evra manji obim priliva u odnosu na isti period prethodne godine.

Kada je reč o deviznim plaćanjima, po platnim nalozima klijenata Banke realizovano je 1,772 plaćanja što je za 383 transakcije, odnosno, za 17.8% manje u odnosu na isti period prethodne godine, dok je obim prometa iznosio 33.76 mil. evra, odnosno, bio je za 17.8% manji u odnosu na isti period prethodne godine.

## 9.3. Devizne doznake (Projekat My Land)

Nastavljena je poslovna saradnja sa australijskom kompanijom Beo-Export Australia PTY Limited na projektu „My land“ u vezi servisiranja doznaka fizičkih lica. U izveštajnom periodu servisirano je ukupno 2,917 doznaka u vrednosti od 1.1 mil. evra, što predstavlja 11% manji broj doznaka nego u istom periodu prethodne godine (2015: realizovano je 3,278 doznaka u iznosu od 1.55 mil. evra).

## 9.4. Poslovanje sa stanovništvom

### Računi građana i devizna štednja

Banka pored tekućih računa građana u svojoj ponudi ima i štedne i namenske račune građana koji obuhvataju dinarske štedne uloge po viđenju, oročene štedne uloge, namenske depozite za kupovinu akcija u procesu privatizacije, namenske račune za kupoprodaju HoV, kao i devizne štednje i namenske depozite za osnivanje privrednih društava.

Zaključno sa 31.03.2016. godine, ukupan broj tekućih računa građana iznosi 1,927 od čega je u izveštajnom periodu bilo aktivno 1,700 računa. U izveštajnom periodu otvoreno je 161 novih tekućih računa od čega 61 račun za prijem zarade i 100 računa bez redovnog priliva.

Stanje ukupnih deviznih depozita po svim deviznim računima fizičkih lica na dan 30.06.2016. godine iznosi 11.31 mil. evra, što je za 10.3% manje u odnosu na stanje sa kraja prethodne godine. U izveštajnom periodu otvoreno je 58 novih partija oročenih deviznih štednih uloga.

**Tabela 53. Devizni depoziti stanovništva, stanje na dan 30. jun 2016. godine**

	<b>30.06.2016.</b>	<b>Učešće u %</b>	<b>31.12.2015.</b>	<b>Učešće u %</b>
Namenski devizni računi	76,070	0.67%	89,039	0.71%
Devizni štedni ulozi po viđenju	2,636,029	23.31%	2,872,683	22.78%
Oročeni devizni štedni ulozi:				
do 3 meseca	997,663	8.82%	1,133,896	8.99%
do 6 meseci	1,012,132	8.95%	1,159,089	9.19%
do 12 meseci	4,862,855	43.00%	5,260,428	41.72%
do 24 meseca	1,724,659	15.25%	2,094,524	16.61%
	8,597,309	76.02%	9,647,937	76.51%
<b>Stanje na dan</b>	<b>11,309,408</b>	<b>100.0%</b>	<b>12,609,659</b>	<b>100.0%</b>

### Devizni platni promet fizičkih lica i menjački poslovi

Gotovinski i bezgotovinski promet u stranim valutama u periodu od 01.01.2016. do 30.06.2016. godine u dinarskoj protivrednosti iznosio je 1.5 mlrd. dinara, odnosno oko 12.3 mil. evra. Najveći promet devizne blagajne ostvaren je u evrima, dok su ostale valute manje zastupljene.

Ukupan promet devizne efektive po menjačkim poslovima u periodu od 01.01.2016. do 30.06.2016. godine, iznosio je u dinarskoj protivrednosti oko 56.65 mil. dinara. Najveći broj menjačkih poslova obavljao se u evrima i iznosio je oko 80% ukupnih menjačkih poslova.

## ***Poslovanje sa karticama i ostale usluge***

Banka svojim klijentima, u okviru poslovanja sa platnim karticama, nudi:

- debitne kartice - DinaCard debitna i Visa Electron
- kreditne kartice - DinaCard kreditna i Visa Classic
- poslovne kartice - DinaCard poslovna i Visa Business
- internet kartice - Visa Virtuon

Na dan 30. jun 2016. godine stanje kreditiranja fizičkih lica po kreditnim karticima iznosi 30.02 mil. dinara. Ukupno odobreni krediti po kreditnim karticama iznose na isti dan 70.7 mil. dinara (od čega 40.68 mil. dinara nije u korišćenju na dan preseka izrade ovog Izveštaja).

## ***Izdavanje sefova***

Ukupan broj izdatih sefova na dan 30.06.2016. godine iznosio je 1,016 od 1,237 ugrađenih, što predstavlja popunjenoš kapaciteta od 82.1%. Na ime naknade za zakup sefova ostvaren je ukupan prihod od 1.86 mil. dinara (neto po odbitku poreza).

## **9.5. Ogranci Banke**

Na dan 30. jun 2016. godine, Banka u svom sastavu ima dva ogranka, ekspozituru „Lučani“ i istureni šalter „Singidunum“ u Beogradu.

### ***Ekspozitura „Lučani“***

Na kraju prvog polugodišta 2016. godine, obračunati prihod od naknada za obavljanje usluga dinarskog platnog prometa fizičkih lica iznosio je 619 hiljada dinara.

### ***Istureni šalter „Singidunum“***

Sa Univerzitetom „Singidunum“ zaključen je Ugovor o poslovno-tehničkoj saradnji kojim su regulisana međusobna prava i obaveze. Tokom prvog polugodišta 2016. godine, ukupan prihod od naknada za usluge dinarskog platnog prometa fizičkih lica iznosio je 728 hiljada dinara.

## **10. Likvidnost Banke**

### **10.1. Dinarska i devizna likvidnost Banke**

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom mesečno je utvrđivao visinu i strukturu primarne i sekundarne rezerve likvidnosti uzimajući u obzir zadovoljenje principa likvidnosti i principa rentabilnosti.

Plasmani koji se mogu smatrati primarnom rezervom likvidnosti Banke sastoje se od gotovine u blagajni i sredstava na računima Banke, plasmana kod domaćih i inostranih banaka do 7 dana, viška likvidnih sredstava kod NBS i obavezne rezerve kod NBS i sa 30. junom 2016. godine iznose ukupno 2.29 mlrd. dinara (31. decembar 2015. godine: 4.74 mlrd. dinara) - videti sledeći pregled.

**Tabela 54. Primarne i sekundarne rezerve Banke, stanje na dan 30.06.2016. godine**

Opis	30.06.2016.	Učešće	31.12.2015.	Učešće	u hiljadama dinara	
					% rasta	/pada
<b>Primarne rezerve:</b>						
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	1,716,998	47.34%	2,255,728	38.06%	-23.88%	
Depoziti kod banaka	-	-	397,960	6.72%	-100.00%	
Obavezna rezerva	471,991	13.01%	534,584	9.02%	-11.71%	
Viškovi likvidnih sredstava	100,000	2.76%	1,550,000	26.15%	-93.55%	
	<b>2,288,989</b>	<b>63.11%</b>	<b>4,738,272</b>	<b>79.95%</b>	<b>-51.69%</b>	
<b>Sekundarne rezerve:</b>						
REPO plasmani	350,000	9.65%	-	-	-	
Obveznice trezora	607,984	16.76%	1,100,000	18.56%	-44.73%	
Obveznice RS	-	-	8,722	0.15%	-100.00%	
Državni zapisi RS	379,718	10.47%	79,335	1.34%	378.63%	
Obveznice Republike Irak	80	0.00%	70	0.00%	14.29%	
	<b>1,337,782</b>	<b>36.89%</b>	<b>1,188,127</b>	<b>20.05%</b>	<b>12.60%</b>	
<b>Stanje na dan</b>	<b>3,626,771</b>	<b>100.00%</b>	<b>5,926,399</b>	<b>100.00%</b>	<b>-38.80%</b>	

Prosečno stanje sredstava na žiro-računu u prvoj polovini 2016. godine iznosilo je 393 mil. dinara i u odnosu na prvi kvartal 2016. godine smanjeno je za oko 27 miliona dinara.

U odnosu na 31.03.2016. godine, sa 30.06.2016. godine, dinarska obavezna rezerva Banke je smanjena za oko 13.8 mil. dinara, zbog smanjenja devizne obavezne rezerve koja se izdvaja u dinarima za oko 15.2 mil. dinara, a došlo je do povećanja obračunate rezerve u dinarima za 1.5 mil. dinara. Sa 30.06.2016. godine, dinarska obavezna rezerva iznosila je 368.19 mil. dinara.

U odnosu na decembar 2015. godine, u junu 2016. godine smanjena je osnovica na koju se obračunava dinarska obavezna rezerva za oko 1.09 mlrd. dinara i u junu 2016. godine iznosi 1.71 mlrd. dinara. Na smanjenje dinarske osnovice za OR, najveći uticaj imao je odliv po osnovu povlačenja oročenih depozita u januaru, kao i smanjenje po osnovu transakcionih i ostalih depozita.

Na nivo dinarske obavezne rezerve presudan uticaj ima nivo i kretanje deviznih depozita kao i promena kursa, jer Banka ima obavezu da oko 7.5% deviznih depozita izdvaja kao dinarsku obaveznu rezervu u dinarima.

U odnosu na 31.03.2016. godine, sa 30.06.2016. godine devizna obavezna rezerva smanjena je za oko 0.2 mil. evra. U odnosu na decembar 2015. godine, u junu 2016. godine osnovica na koju se obračunava devizna obavezna rezerva smanjena je za 1.5 mil. evra i iznosi 31.4 mil. evra. Sa 30.06.2016. godine devizna obavezna rezerva iznosi 3.82 mil. evra.

Učešće plasmana u višak likvidnih sredstava kod NBS iznosi 18.9% (prosek 345 mil. dinara), dok je prosek u prva tri meseca 2016. godine iznosio 354 mil. dinara. Kamatna stopa na viškove likvidnih sredstava kod NBS nije smanjena, i iznosi 2.50%, iako je NBS u prvoj polovini godine smanjila referentnu kamatnu stopu za 0.25% i ona sa 30.06.2016. godine iznosila 4.25%.

U prvoj polovini godine Banka je u repo poslove sa NBS plasirala prosečno 52 mil. dinara (2.9%), dok u prvom kvartalu, usled pada raspoloživih likvidnih sredstava, nije učestvovala na aukcijama.

Učešće plasmana u dinarske državne HoV u prvoj polovini 2016. godine u odnosu na ukupno raspoloživa likvidna sredstava iznosi 47.8%, odnosno, prosečno 871 mil. dinara. Banka je smanjila plasmane u dinarske državne HoV u drugom kvartalu u odnosu na prvi kvartal za 134 mil. dinara.

Obzirom na višak raspoloživih likvidnih sredstava u dolarima, Banka je na međunarodnom tržištu kupila obveznicu RS denominovane u dolarima u iznosu od 2 mil. dolara.

Banka je po osnovu deponovanja viškova likvidnosti kod NBS na kraju prvog polugodišta 2016. godine obračunala ukupan prihod od kamata u iznosu od 5.06 mil. dinara.

Banka je tokom prvog polugodišta 2016. godine prosečno dnevno plasirala 572.52 mil. dinara u /1/ blagajničke zapise (repo plasmani), /2/ dnevne viškove likvidnosti, kao i /3/ kredite za likvidnost drugim poslovnim bankama.

**Tabela 55.** *Prosečno dnevno stanje dinarskih plasmana u blagajničke zapise, viškove likvidnosti i plasmane drugim bankama do 7 dana*

Period	Plasmani NBS			u hiljadama dinara
	Blagajnički zapisi	Viškovi likvidnosti	Plasmani drugim bankama do 7 dana	
Januar	-	392,581	-	392,581
Februar	-	650,000	136,897	786,897
Mart	-	340,645	25,161	365,806
April	-	590,167	131,333	721,500
Maj	-	241,613	180,000	421,613
Jun	315,000	152,467	304,333	771,800
<b>Prosek</b>	<b>51,923</b>	<b>392,027</b>	<b>128,571</b>	<b>572,522</b>

U narednoj tabeli prikazan je prosečan mesečni nivo dinarskih likvidnih sredstava Banke u periodu tokom prvog polugodišta 2016. godine.

**Tabela 56.** *Prosečan mesečni nivo dinarskih likvidnih sredstava Banke u periodu januar - jun 2016. godine*

	januar - jun 2016. godine u mil. dinara	% učešća
Žiro-račun	393	21.60%
Gotovina	33	1.80%
Višak likvidnih sredstava	345	18.90%
Overnight krediti bankama	127	7.00%
Hartije od vrednosti NBS	53	2.90%
Svop	0	0.00%
Državni zapisi	871	47.80%
<b>Ukupno</b>	<b>1,821</b>	<b>100.00%</b>
Prosečno obračunata obavezna rezerva u periodu	396	
Prosek transakcionih depozita u periodu	923	

U prvoj polovini 2016. godine prosečno stanje na ino-računima je iznosilo oko 11.87 mil. evra, što predstavlja smanjenje od 1.87 mil. evra u odnosu prvi kvartal 2016. godine (13.74 mil. evra).

Banka je oročavala viškove deviznih likvidnih sredstava kod stranih i domaćih banaka na period od 1 do 7 dana po kamatnoj stopi od 0.35% za dolare, dok se kamatna stopa za depozite u evrima kretala do 0.12%.

Tokom prvih šest meseci 2016. godine, prosečan nivo raspoloživih deviznih likvidnih sredstava izražen u evrima iznosio je oko 19.07 mil. evra i niži je za 2.58 mil. evra u odnosu na prvi kvartal 2016. godine, kada je iznosio 21.65 mil. evra. Do smanjenja raspoloživih deviznih likvidnih sredstava u odnosu na prva

tri meseca 2016. godine, došlo je usled pada iznosa depozita pravnih lica, ali i odliva po osnovu kupovine deviznih državnih HoV i svop transakcija sa NBS.

**Tabela 57.** Prosečan mesečni nivo raspoloživih deviznih likvidnih sredstava Banke u periodu januar - jun 2016. godine

	januar - jun 2016. godine	
	u mil. evra	% učešća
Ino-računi	11.87	62.22%
Oročena sredstva	2.3	12.10%
Efektiva	0.8	4.28%
Sredstva kod NBS	4.1	21.40%
CRHoV	0	0%
<b>Ukupno</b>	<b>19.07</b>	<b>100.00%</b>

## **11. Izloženost Banke rizicima**

### **11.1. Rizici kojima je Banka izložena**

Banka ima uspostavljen sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja rizicima koji je u potpunosti integriran u sve poslovne aktivnosti Banke, odnosno omogućuje da se upravlja sa svim rizicima kojima je izložena ili može biti izložena po osnovu svih njenih poslovnih aktivnosti.

Sistem upravljanja rizicima definisan je strategijom upravljanja rizicima i kapitalom, politikama i procedurama, te definisanjem sklonosti za preuzimanje rizika kroz uspostavljanje limita za nivo rizika koji su prihvatljivi za Banku. Svi rizici koje je moguće izmeriti ili oceniti podvrgavaju se strukturi limita na nivou Banke i usaglašenost sa tim limitima se kontinuirano prati. Postavljanje i praćenje poštovanja limita zasnovano je na transparentnim, uniformnim principima.

Banka je u svom poslovanju izložena sledećim rizicima:

- kreditni rizik;
- kreditno-devizni rizik;
- rizik likvidnosti;
- rezidualni rizik;
- tržišni rizici;
- operativni rizik;
- rizik koncentracije;
- rizik ulaganja;
- kamatni rizik u bankarskoj knjizi;
- rizik zemlje;
- rizik izmirenja/isporuke;
- rizik druge ugovorne strane;
- strateški rizik;
- reputacioni rizik;
- rizici koji nastaju po osnovu spoljnih faktora.

**Kreditni rizik** je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neizvršavanja obaveza dužnika prema Banci. Banka aktivno preuzima kreditni rizik prihvatajući ga kao sastavni deo poslovnih aktivnosti. Poštujući činjenicu da kreditni rizik predstavlja najveći pojedinačni deo ukupnog rizika preuzetog kroz poslovne aktivnosti, Banka preduzima niz mera za upravljanje ovim rizikom koje obuhvataju:

- stroge kriterijume selekcije dužnika;
- primenu sistema limita;
- pouzdan proces odobravanja plasmana;
- efikasnu kreditnu administraciju i praćenje plasmana;
- adekvatne kontrole vezane za kreditni rizik u odnosima sa ugovornim stranama;
- diversifikaciju rizika.

Banka upravlja kreditnim rizikom na način da utvrđuje limite nivoa kreditnog rizika, tako što utvrđuje granice prihvatljivog kreditnog rizika u odnosu na jednog, ili više dužnika ili agregatno na nivou segmenata portfolija, a prema različitim karakteristikama kao što su vrsta proizvoda, privredna grana, interna klasifikacija i dr. Sve izloženosti se redovno prate u odnosu na usvojene limite o čemu se redovno izveštava.

Banka utvrđuje potrebnu rezervu za procenjene gubitke na osnovu izvršene klasifikacije bilansne aktive i vanbilansnih stavki Banke u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke. Potrebna rezerva za procenjene gubitke predstavlja odbitnu stavku od kapitala Banke utvrđenog u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

**Kreditno - devizni rizik** predstavlja mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promena kursa dinara na finansijskom tržištu koja može imati uticaj na kreditnu sposobnost dužnika.

Banka kontinuirano prati i procenjuje izloženost kreditno - deviznom riziku. Povišen nivo deviznog rizika konstatiše se da postoji kod dužnika kod kojih se utvrdi da bi promena vrednosti domaće valute (apresijacija / depresijacija) dovela dužnika u situaciju značajnog opadanja kreditne sposobnosti, ili ukoliko Banka nije bila u mogućnosti da izvrši adekvatnu procenu izloženosti dužnika ovom riziku.

Evidentirani kreditno - devizni rizik predstavlja jedan od osnovnih elemenata klasifikacije potraživanja Banke.

**Tržišni rizici** su rizici mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu promena vrednosti bilansnih pozicija i vanbilansnih stavki banke koje nastaju usled kretanja cena na tržištu.

U okviru tržišnih rizika definisani su devizni rizik, cenovni rizici i robni rizik.

**Devizni rizik** je verovatnoća nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat ili kapital Banke usled promene deviznih kurseva, a Banka mu je izložena po osnovu pozicija koje se vode u bankarskoj knjizi i knjizi trgovanja.

Banka upravlja deviznim rizikom nastojeći da spreči negativne efekte promene međuvalutarnih kurseva i kursa stranih valuta u odnosu na dinar na finansijski rezultat Banke.

Operativno upravljanje deviznim rizikom vrši se utvrđivanjem sistema limita. Banka postavlja limite na osnovu analize definisanih scenarija očekivanih i neočekivanih promena deviznih kurseva i sagledavanja njihovog uticaja na prihod Banke, vrednost aktive i pasive i deviznu poziciju Banke.

**Cenovni rizici** podrazumevaju sledeće vrste rizika:

- Cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti
- Cenovni rizik po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti

Cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti javlja se usled promena kamatnih stopa.

Cenovni rizik po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti predstavlja rizik promene cena ovih hartija.

Izloženost cenovnom riziku Banka ostvaruje u pozicijama koje se iskazuju po fer vrednosti – finansijskom imovinom namenjenom trgovanju i deviznom pozicijom. Banka cenovnim rizikom upravlja na nivou pojedinačnih transakcija i portfolija.

Banka vodi politiku upravljanja cenovnim rizikom na način koji treba da obezbedi da se formira kontrolisani nivo izloženosti riziku promene cena plasmana Banke koji su namenjene za trgovanje, a radi ostvarivanja dobiti iz očekivane promene cena hartija od vrednosti i radi predupređivanja mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled nepovoljnog kretanja na tržištu.

Banka sve svoje aktivnosti raspoređuje u one koji se evidentiraju u knjigu trgovanja i koje pripadaju bankarskoj knjizi.

Knjiga trgovanja sadrži pozicije u finansijskim instrumentima koje Banka drži s namenom trgovanja, ili radi zaštite pozicija u drugim finansijskim instrumentima koji se vode u toj knjizi i za koje ne postoje ograničenja da se njima trguje, niti postoje ograničenja da se ove pozicije zaštite od rizika, kao i plasmane koji su pribavljeni radi ostvarivanja dobiti iz razlike između nabavne i prodajne cene, odnosno na osnovu drugih promena cena u kratkom vremenskom periodu. Pozicije u knjizi trgovanja evidentiraju se dnevno po fer vrednosti.

Banka je razvila sistem upravljanja tržišnim rizicima pozicija u knjizi trgovanja koji se temelji na principima vrednosti pod rizikom (VaR) da bi procenila tržišni rizik otvorenih pozicija.

U postupku upravljanja cenovnim rizikom Banka, pored VaR metodologije, koristi postupke ispitivanja uticaja stresnih udara. Analiza stresnih udara je ključna za analizu kapaciteta Banke da absorbuje potencijalne velike gubitke, ukaže na nedostatke VaR analize i skrivene rizike kao i da ukaže na mogućnosti da se rizik ograniči ili umanji.

**Operativni rizik** je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled nenamernih i namernih propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u banci, kao i usled nastupanja nepredvidivih eksternih događaja. Operativni rizik uključuje pravni rizik, ali ne uključuje reputacioni i strateški rizik.

U upravljanju operativnim rizikom Banka sprovodi kvantitativno i kvalitativno merenje koje se temelje na prikupljanju podataka o stvarnim i potencijalnim gubicima usled operativnog rizika, samostalnoj proceni

rizika i sistema kontrola i izveštavanja koje obuhvata interno i eksterno izveštavanje. Banka je u cilju omogućavanja nesmetanog i kontinuiranog funkcionisanja svih značajnih procesa i sistema u Banci usvojila Plan za obezbeđenje kontinuiteta poslovanja i Plan poslovanja u slučaju nastanka nepredviđenih događaja kao njegov sastavni deo koji definiše tehničke i organizacione mere za ponovno uspostavljanje poslovanja Banke u što kraćem roku, odnosno za ublažavanje posledica prekida u poslovanju Banke.

**Rizik likvidnosti** je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled nesposobnosti banke da ispunjava svoje obaveze i to zbog:

- povlačenja postojećih izvora finansiranja, odnosno nemogućnosti pribavljanja novih izvora finansiranja (rizik likvidnosti izvora sredstava), ili
- otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva zbog poremećaja na tržištu (tržišni rizik likvidnosti).

Banka svojom imovinom i obavezama upravlja na način koji joj obezbeđuje da u svakom trenutku ispunjava sve svoje obaveze, kao i da njeni komitenti raspolažu svojim sredstvima u Banci u skladu sa ugovorenim rokovima.

U Banci se rizik likvidnosti posmatra u smislu rizika gotovinske likvidnosti i opisuje rizik mogućih neusklađenosti plaćanja u smislu solventnosti Banke. Osiguravajući solventnost u svakom trenutku, Banka prati likvidnost kroz mapu očekivanih priliva i odliva u predviđenim rokovima u budućnosti, praćenja internih indikatora, eksterno propisanog pokazatelja likvidnosti, kao i praćenje strukture, koncentracije i stabilnosti depozita Banke.

Upravljanje rizikom likvidnosti sprovodi se takođe primenom sistema limita i kroz aktivnosti ispitivanja „šta ako“, odnosno stresnih scenarija koji mogu imati značajan uticaj na likvidnost Banke.

Banka je Planom poslovanja u slučaju nastanka nepredviđenih događaja – krize likvidnosti i drugim internim aktima za merenje i praćenje rizika likvidnosti definisala kvantitativne pokazatelje i utvrdila kritične vrednosti tih pokazatelja koji predstavljaju indikatore ranog upozorenja negativnih tendencija u likvidnoj poziciji Banke.

**Rezidualni rizik** je rizik da tehnike ublažavanja kreditnog rizika budu manje efikasne nego što je očekivano, odnosno da njihovo korišćenje neadekvatno utiče na umanjenje svih rizika kojima je banka izložena.

**Rizik smanjenja vrednosti potraživanja** je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu smanjenja vrednosti otkupljenih potraživanja usled gotovinskih ili negotovinskih obaveza prethodnog poverioca prema dužniku.

Rizik se može javiti kao posledica sledećih okolnosti:

- povraćaj robe ili proizvoda u osnovi komercijalnog ugovora prethodnog poverioca i dužnika;
- kvalitet robe ili proizvoda,
- obaveze prethodnog poverioca prema dužniku;
- odobreni rabati za plaćanja dužnika u kraćim vremenskim periodima i sl.

**Rizik koncentracije** je rizik koji direktno ili indirektno proizilazi iz izloženosti Banke prema istom ili sličnom faktoru rizika ili vrsti rizika, kao što su izloženosti prema jednom licu ili grupi povezanih lica, privrednim granama, geografskim područjima, vrstama proizvoda i aktivnosti, instrumentima kreditne zaštite, uključujući i ročnu i valutnu neusklađenost između velikih izloženosti i instrumentima kreditne zaštite tih izloženosti.

Banka utvrđuje interne limite rizika koncentracije po pojedinim licima ili grupi povezanih lica, kao i agregatne limite na nivou segmenata portfolija izloženosti Banke.

Banka usklađuje svoje izloženosti sa propisanim regulatornim limitima, odnosno obezbeđuje da zbir svih velikih izloženosti Banke ne bude veći od 400% kapitala Banke, kao i da ukupna izloženost Banke prema licu povezanom sa Bankom ne bude veća od 5% kapitala Banke, odnosno 25% kapitala Banke prema jednom licu ili prema grupi povezanih lica.

**Rizici ulaganja** podrazumevaju rizike trajnih ulaganja Banke u druga pravna lica koja nisu u finansijskom sektoru i osnovna sredstva.

U skladu sa regulativom Narodne banke Srbije, Banka obezbeđuje da ulaganje u jedno lice koje nije u finansijskom sektoru ne pređe 10% kapitala banke, te da ulaganja Banke u lica koja nisu u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva Banke ne pređu 60% kapitala Banke.

Merenje rizika ulaganja u osnovna sredstva podrazumeva analizu potreba, profitabilnosti i rentabilnosti takve investicije kao i uticaja angažovanja sredstava Banke u značajnijim iznosima u ovaj vid plasiranja na rizičnu poziciju Banke prvenstveno u pogledu likvidnosti i operativnih rizika.

**Kamatni rizik** je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu pozicija iz bankarske knjige usled nepovoljnih promena kamatnih stopa.

Kamatni rizik obuhvata:

- izloženost iz jednakih promena kamatnih stopa po različitim rokovima dospeća,
- izloženost iz nekorelisanih promena između različitih indeksa kamatnih stopa,
- izloženost iz nejednakih pomeranja kamatnih stopa u različitim periodima dospeća,
- izloženost iz mogućih promena u očekivanim ili ugovorenim tokovima gotovine ili iz promena dospeća koje dovode do ponovnog utvrđivanja cena.

Banka je izložena riziku od promene kamatnih stopa po osnovu aktivnosti koje se vode u bankarskoj knjizi, koji kroz efekte promena visine tržišnih kamatnih stopa deluju na njen finansijski položaj i tokove gotovine.

Banka vodi politiku koja treba da obezbedi da ukupan negativan uticaj na prihod i kapital Banke od neto otvorenih pozicija kamatno osetljive aktive i obaveza ne premaši prihvatljive nivoe. Usklađenost neto otvorene pozicije se redovno prati čime se obezbeđuje poštovanje usvojenih limita.

Merenje, praćenje i kontrola kamatnog rizika obavlja se kontinuirano uzimajući u obzir niz promenljivih veličina kao što su makroekonomsko okruženje i promene kamatnih stopa na tržištu.

**Rizik zemlje** je rizik koji se odnosi na zemlju porekla lica prema kome je Banka izložena, odnosno rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke zbog nemogućnosti banke da naplati potraživanja od dužnika iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla dužnika.

Rizik zemlje se, prema tome, izražava verovatnoćom da zemlja dužnik ili dužnik iz neke zemlje ne može biti u mogućnosti da izmiri svoje obaveze prema Banci, ili Banka neće biti u mogućnosti da naplati investicije u druga pravna lica ili hartije od vrednosti, zbog postojanja razloga koji nisu uključeni u okvir uobičajenog kreditnog rizika.

**Rizik izmirenja / isporuke** jeste rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu neizmirenih transakcija ili usled neizvršavanja obaveze druge ugovorne strane po transakcijama slobodne isporuke na ugovoren datum izmirenja/isporuke (due delivery date);

**Rizik druge ugovorne strane** je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neizmirenja obaveza druge ugovorne strane u transakciji pre konačnog poravnjanja novčanih tokova transakcije.

**Rizik usklađenosti poslovanja banke** je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled propuštanja banke da svoje poslovanje uskladi sa zakonom, podzakonskim aktima, svojim internim aktima, procedurama o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma, kao i sa pravilima struke, dobrim poslovnim običajima i poslovnom etikom.

**Reputacioni rizik** je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled gubitka poverenja javnosti, odnosno nepovoljnog stava javnosti o poslovanju banke, nezavisno da li za to postoji osnov ili ne.

**Strateški rizik** je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat ili kapital Banke usled nepostojanja odgovarajuće poslovne politike i strategije, njihovog neadekvatnog sprovođenja, kao i usled promena u okruženju u kojem banka posluje ili izostanka adekvatnih reakcija banke na te promene.

Ovaj rizik je stoga funkcija:

- strateških ciljeva Banke
- razvijene i usvojene poslovne strategije Banke za postizanje ciljeva,

- resursa angažovanih u postizanju ovih ciljeva i kvaliteta implementacije i
- materijalnih i nematerijalnih resursa potrebnih za izvršenje poslovnih strategija.

**Pravni rizik** je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled kazni i sankcija nadležnog regulatornog tela ili proisteklih iz sudskih sporova po osnovu neispunjavanja ugovornih i zakonskih obaveza.

**Rizici koji nastaju po osnovu spoljnih faktora** predstavljaju rizike mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke zbog uticaja poslovnog i makroekonomskog okruženja.

## 11.2. Adekvatnost kapitala

Pokazatelj adekvatnosti kapitala na kraju prvog polugodišta 2016. godine iznosi 32.87% i značajno je iznad nivoa bankarskog sektora koji je sa 31.03.2016. godine iznosio 21.46%.

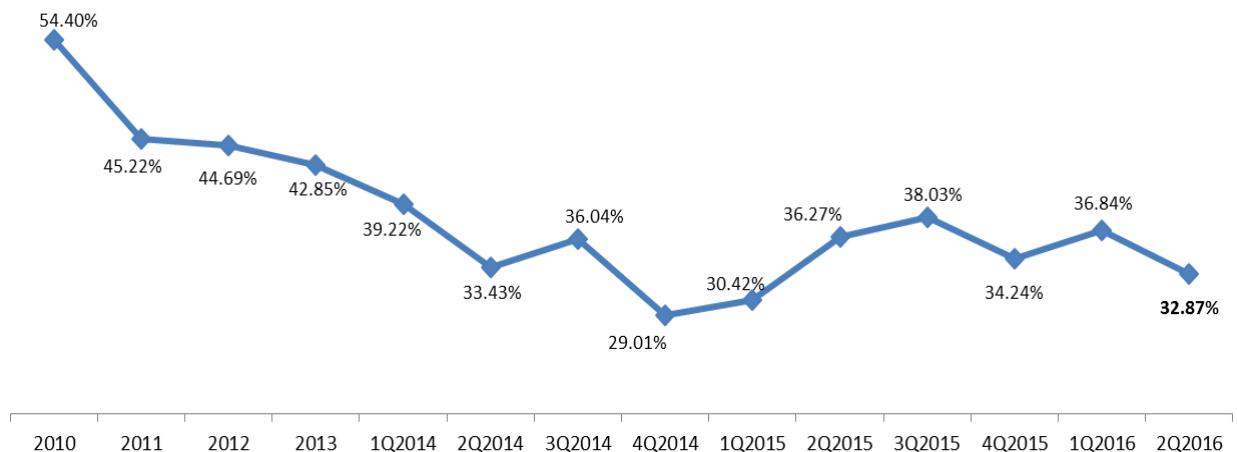
**Tabela 58. Adekvatnost kapitala**

<b>Pokazatelji</b>	<b>u hiljadama dinara</b>		
	<b>30.06.2016.</b>	<b>31.03.2016.</b>	<b>31.12.2015.</b>
Kapital	2,459,220	2,381,307	2,375,553
Ukupna rizična aktiva	7,481,583	6,464,744	6,937,358
<b>Pokazatelj adekvatnosti kapitala</b>	<b>32.87%</b>	<b>36.84%</b>	<b>34.24%</b>

**Tabela 59. Struktura kapitala i rizične pozicije Banke na dan 30. jun 2016. godine**

<b>Naziv pozicije</b>	<b>u hiljadama dinara</b>	
	<b>30.06.2016.</b>	<b>31.12.2015.</b>
Osnovni kapital	1,921,073	1,937,607
Dopunski kapital	540,554	540,514
Odbitne stavke od kapitala	(2,408)	(102,568)
<b>Kapital</b>	<b>2,459,220</b>	<b>2,375,553</b>
Izloženost kreditnom riziku, riziku druge ugovorne strane i riziku izmirenja/isporuke	6,251,750	5,597,550
Izloženost tržišnim rizicima	352,350	462,325
Izloženost operativnim rizicima	877,483	877,483
	<b>7,481,583</b>	<b>6,937,358</b>
<b>Pokazatelj adekvatnosti kapitala</b>	<b>32.87%</b>	<b>34.24%</b>

**Graf 9. Dinamika pokazatelja adekvatnosti kapitala Banke u analiziranom periodu**



### 11.3. Analiza izloženosti glavnim rizicima

#### 11.3.1. Kreditni rizik

Sa stanjem na dan 30.06.2016. godine ukupna aktiva koja se klasificuje (u bruto iskazu) iznosi 10,255,593 hiljade dinara, što predstavlja umanjenje od 10.69% u odnosu na stanje sa kraja prethodne godine (31.12.2015. godine: 11,483,084 hiljada dinara). Umanjenje je najvećim delom rezultat prenosa loših plasmana u vanbilans niske izvesnosti naplate.

**Tabela 60. Klasifikacija aktive sa stanjem na dan 30. jun 2016. godine**

Oznaka klasifikacije	Bilansna aktiva	Ispravka vrednosti	Vanbilans. aktiva	Rezerv. za gubitke	Ukupna aktiva	%	Prvoklasna sredstva obezbeđenja	Adekvatna sredstva obezbeđenja	Rezerva za procenjene gubitke	Potrebna rezerva
A	1,774,612	19,159	383,625	1,483	2,158,237	21.04	236,499	250,746	-	-
B	1,639,222	43,911	785,996	5,051	2,425,218	23.65	-	466,821	36,947	12,412
V	1,834,097	109,928	1,004,698	4,472	2,838,795	27.68	-	181,325	310,048	194,959
G	105,534	9,582	852,604	3,132	958,138	9.34	-	2,611	129,779	117,187
D	1,844,275	1,489,953	30,930	27,134	1,875,204	18.28	-	-	1,871,583	355,130
<b>Ukupno</b>	<b>7,197,740</b>	<b>1,672,534</b>	<b>3,057,852</b>	<b>41,272</b>	<b>10,255,593</b>	<b>100.00</b>	<b>236,499</b>	<b>901,503</b>	<b>2,348,357</b>	<b>679,688</b>

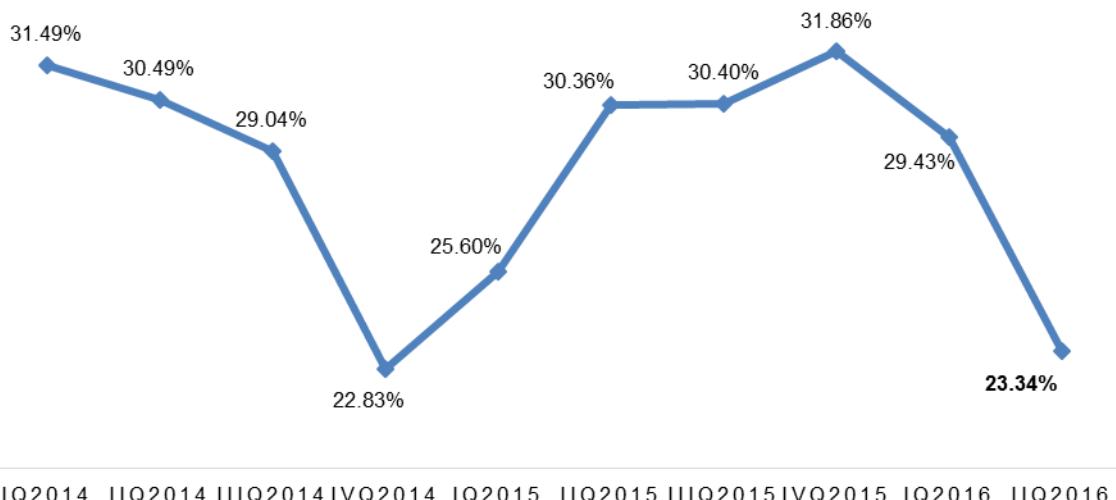
Po osnovu propisanih odbitnih stavki smanjena je osnovica za obračun rezerve za procenjene gubitke za 2,060,561 hiljadu dinara, tako da ista iznosi 8,195,031 hiljadu dinara.

Ukupno obračunata rezerva za procenjene gubitke, na osnovu klasifikacije potraživanja prema regulativi NBS na dan 30.06.2016. godine, iznosi 2,348,357 hiljada dinara, što predstavlja smanjenje od 34.7% u odnosu na 31.12.2015. godine.

Potrebna rezerva na dan 30.06.2016. iznosi 679,688 hiljada dinara. Povećanje potrebne rezerve u odnosu na 31.12.2015. godine iznosi 78,107 hiljada dinara ili 12.98%.

Ukupna izdvajanja za pokriće kreditnog rizika (ispravke vrednosti, rezervisanje i potrebna rezerva) su na nivou od 23.34% vrednosti aktive koja se klasificuje sa 30.06.2016. godine - grafikon u prilogu.

**Graf 10. Učešće izdvajanja za pokriće kreditnog rizika u aktivi koja se klasificuje**



Analiza kvaliteta aktive na nivou Banke obuhvaćena je sledećim tabelarnim pregledom.

**Tabela 61. Kvalitet aktive na nivou Banke**

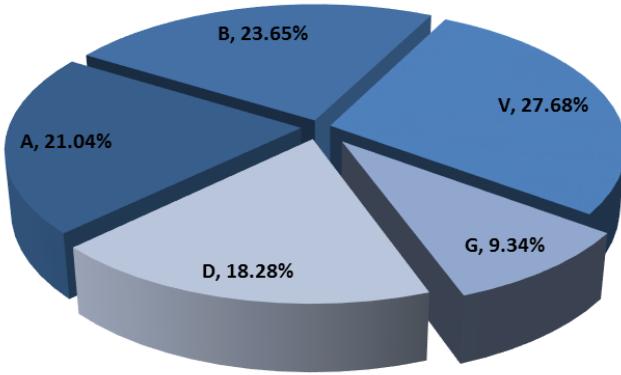
Period	Bilansna i vanbilansna aktiva koja se klasificuje	Osnovica za obračun posebne rezerve				u hiljadama dinara	
		Ukupno	A+B		V+G+D		
			Iznos	%	Iznos	%	
30.06.2016.	10,255,593	8,195,031	3,823,897	46.66%	4,371,135	56.34%	
31.03.2016.	10,703,299	8,611,717	4,020,189	46.68%	4,591,528	56.32%	
31.12.2015.	11,483,084	9,211,332	4,023,763	43.68%	5,187,569	56.32%	
31.12.2014.	14,765,553	11,868,154	6,944,580	58.51%	4,923,574	41.49%	

U strukturi bilansne i vanbilanse aktive koja se klasificuje (u bruto iznosu) plasmani sa niskim rizikom (A i B kategorija) učestvuju sa 44.69%, dok učešće V, G i D kategorije u ukupnoj klasifikovanoj aktivi iznosi 55.31%.

Sa 30.06.2016. godine uvećano je učešće potraživanja u B i V kategoriji, a smanjeno učešće u A, G i D kategorijama u odnosu na 31.12.2015. godine. Smanjenje učešća potraživanja klasifikovanih u A kategoriju rezultat je smanjenja izloženosti prema stranim bankama. Depoziti kod ovih banaka na dan 30.06.2016. godine iznose 1,195.28 mil. dinara što predstavlja 55.38% portfolija u ovoj kategoriji potraživanja.

Učešće D kategorije smanjeno je prvenstveno po osnovu prenosa problematičnih potraživanja u vanbilansnu evidenciju niske izvesnosti naplate, dok je porast učešća potraživanja u B kategoriji rezultat odobrenih kredita i eskontovanih menica privrednim društвima u ovoj kategoriji.

**Graf 11. Stuktura kreditnog portfolija po kategorizaciji NBS sa stanjem na 30.06.2016. godine**



Najznačajniji deo bilansne aktive koja se klasificuje čine dugoročni krediti sa 33.22% učešća, kratkoročni krediti sa 22.72%, a zatim slede depoziti kod banaka sa 17.02%. Dospela potraživanja čine 14.08% učešća u ukupnim bilansnim aktivnostima Banke.

U okviru vanbilansnih aktivnosti Banke izloženih uticaju kreditnog rizika, najznačajniji deo aktivnosti Banke odnosio se na obaveze po kojima ne može doći do plaćanja, odnosno preuzete opozive obaveze (39.52%). Činidbene garancije predstavljaju 37.38% vrednosti portfolija vanbilansnih izloženosti Banke sa 30.06.2016. godine dok platne garancije čine 18.71%.

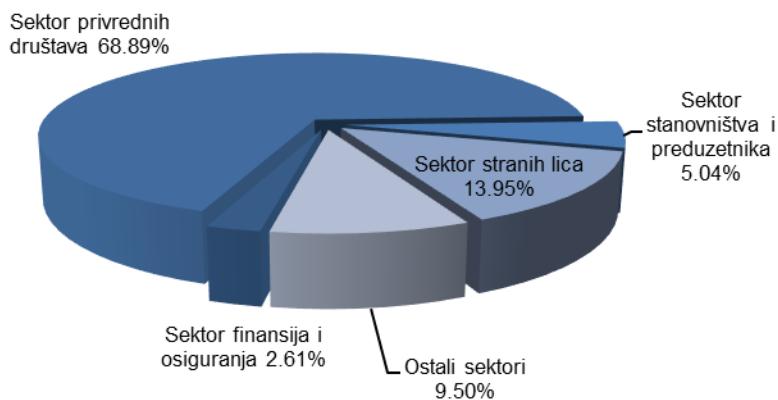
Struktura bilansnih i vanbilansnih plasmana Banke koji se klasifikuju prikazana je u sledećoj tabeli:

**Tabela 62. Struktura bilansne aktive i vanbilansnih stavki Banke koje se klasifikuju**

Opis	30.06.2016.	% ukupne aktive	u hiljadama dinara	
			31.12.2015.	% ukupne aktive
Kratkoročni krediti	1,635,477	15.95%	1,341,786	11.68%
Dugoročni krediti	2,391,057	23.31%	1,305,680	11.37%
Dospela potraživanja	1,013,590	9.88%	2,451,048	21.34%
Depoziti kod banaka	1,225,359	11.95%	2,069,022	18.02%
Kamate i naknade	11,592	0.11%	66,402	0.58%
Kratkoročne HoV raspoložive za prodaju	4,788	0.05%	4,783	0.04%
Dugoročne HoV raspoložive za prodaju	-	0.00%	-	0.00%
Učešća u kapitalu drugih pravnih lica	68,633	0.67%	68,630	0.60%
Sredstva stečena naplatom potraživanja	24,397	0.24%	24,397	0.21%
Kratkoročne HoV koje se drže do dospeća - menice	580,234	5.66%	614,025	5.35%
Otkup potraživanja - dinari	48,816	0.48%	23,817	0.21%
Otkup potraživanja - strane valute	154,517	1.51%	-	0.00%
Ostala bilansna aktiva	39,279	0.38%	24,711	0.22%
<b>Ukupna bilansna aktiva koja se klasifikuje</b>	<b>7,197,740</b>	<b>70.18%</b>	<b>7,994,301</b>	<b>69.62%</b>
Platne garancije	572,179	5.58%	557,716	4.86%
Činidbene garancije	1,143,032	11.15%	1,345,300	11.72%
Avali i akcepti menica	-	0.00%	-	0.00%
Nepokriveni akreditivi	-	0.00%	-	0.00%
Obaveze po kojima ne može doći do plaćanja - okviri	1,208,396	11.78%	1,512,811	13.17%
Neiskorišćene preuzete obaveze	134,245	1.31%	72,955	0.64%
<b>Ukupna vanbilansna aktiva koja se klasifikuje</b>	<b>3,057,852</b>	<b>29.82%</b>	<b>3,488,783</b>	<b>30.38%</b>
<b>UKUPNO</b>	<b>10,255,593</b>	<b>100.00%</b>	<b>11,483,084</b>	<b>100.00%</b>

Struktura aktive koja se klasifikuje je u odnosu na kraj 2015. godine promenjena je ka većem učešću plasmana u vidu kredita aktivnim dužnicima i smanjenju učešća dospelih potraživanja, delom kroz naplatu istih, a delom kroz ranije navedeni prenos u vanbilansnu evidenciju potraživanja niske izvesnoti naplate.

**Graf 12: Sektorska struktura aktive koja se klasificuje**



Prosečna stopa ispravke vrednosti po bilansnoj aktivi sa 30.06.2016. godine iznosi 23.24% (36.38% sa 31.12.2015. godine), dok je po vanbilansnim stavkama prosečna stopa rezervisanja 1.35% (4.26% sa 31.12.2015. godine) - videti sledeću tabelu.

**Tabela 63. Pregled aktive Banke koja se klasificuje**

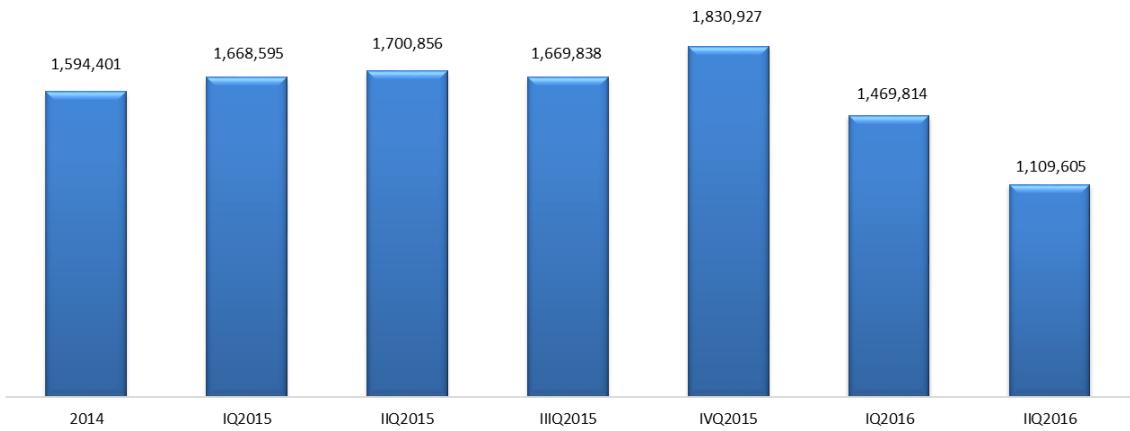
Elementi	u hiljadama dinara	
	30.06.2016.	31.12.2015.
Ukupna bilansna aktiva koja se klasificuje	7,197,740	7,994,301
Bilansna aktiva sa statusom neizvršenja obaveza	1,797,365	3,095,230
Ukupna ispravka vrednosti po bilansnoj aktivi	1,672,534	2,907,957
Ispravka vrednosti plasmana sa statusom neizvršenja obaveza	1,489,730	2,703,446
<b>Prosečna stopa ispravke vrednosti</b>	<b>23.24%</b>	<b>36.38%</b>
Vanbilansne stavke koje se klasifikuju	3,057,852	3,488,783
Vanbilansne stavke sa statusom neizvršenja obaveza	27,503	171,548
Ukupan iznos rezervisanja po vanbilansnim stavkama	41,272	148,787
Iznos rezervisanja po vanbilansnim stavkama sa statusom neizvršenja obaveza	27,117	127,672
<b>Prosečna stopa rezervisanja po vanbilansnim stavkama</b>	<b>1.35%</b>	<b>4.26%</b>

NPL racio učešća u kreditima (odnos problematičnih kredita i ukupnih potraživanja po osnovu kredita) sa 30.06.2016. godine iznosi 25.24%, dok je ovaj racio na nivou bankarskog sektora Srbije iznosio 20.9% sa 31.03.2016. godine<sup>1</sup>.

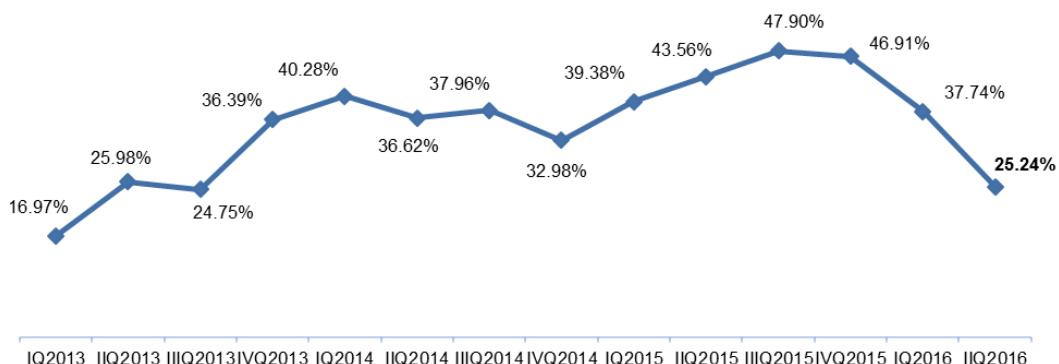
U prilogu je grafikon kretanja kredita sa statusom neizvršenja obaveza u periodu od 2014. godine do 30.06.2016. godine.

**Graf 13. Kretanje kredita sa statusom neizvršenja obaveza u periodu od 2014. do 30.06.2016. godine**

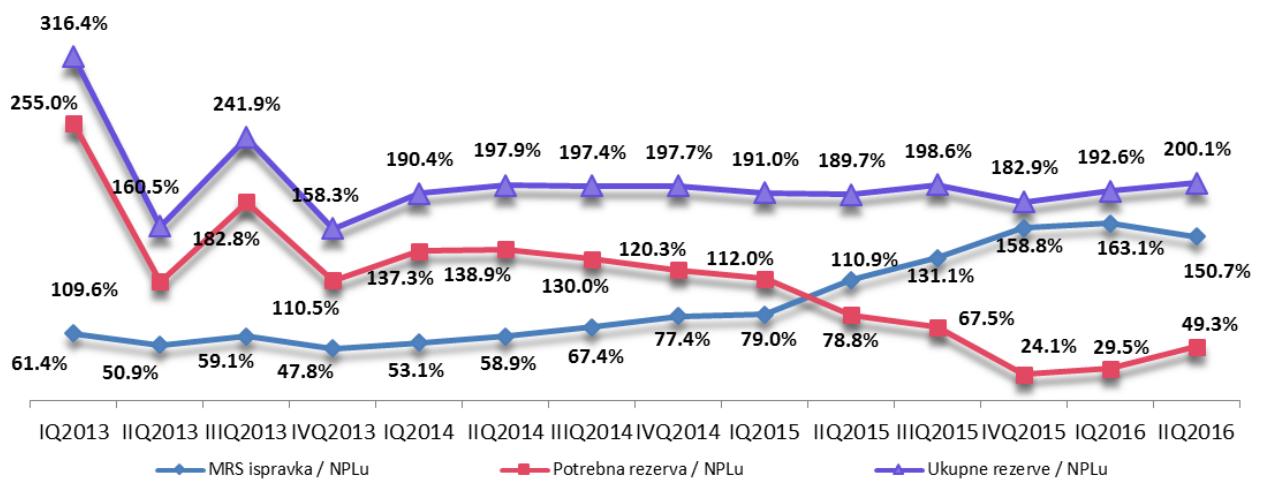
<sup>1</sup> Izveštaj za I tromeseče 2016. godine - Bankarski sektor u Srbiji



**Graf 14.** Krediti u statusu neizmirenja obaveza / bruto krediti, kraj perioda



**Graf 15.** Pokriće kredita u statusu neizmirenja obaveza, kraj perioda



Kreditni rizik je najznačajniji rizik kome je Banka u svom poslovanju izložena i definisan je kao rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neizvršenja obaveza dužnika prema Banci. Poslovna politika Banke zahteva i predviđa maksimalnu zaštitu Banke od izloženosti kreditnom riziku.

### 11.3.2. Kreditno-devizni rizik

U narednoj tabeli dat je prikaz ukupnih plasmana odobrenih pravnim licima izloženih povišenom uticaju deviznog rizika.

**Tabela 64. Plasmani Banke klijentima izloženim povišenom nivou deviznog rizika**

	30.06.2016.	31.12.2015. u hiljadama dinara
Privredna društva - krediti	684,472	318,214
Privredna društva - otkup potraživanja	277,402	136,398
Strana lica - faktoring	154,539	-
Dugoročne HoV	-	-
Vanbilansne pozicije	1,292,815	1,091,939
<b>Svega</b>	<b>2,409,229</b>	<b>1,546,551</b>

U odnosu na stanje na dan 31.12.2015. godine došlo je do uvećanja plasmana odobrenih pravnim licima izloženih povišenom uticaju deviznog rizika za 55.78%.

#### **11.3.3. Rizik likvidnosti**

Banka na dnevnom nivou prati vrednost pokazatelja likvidnosti obračunat kao odnos likvidne aktive i likvidne pasive u skladu sa Odlukom o upravljanju rizicima Narodne banke Srbije. Banka je u izveštajnom periodu održala visok stepen likvidnosti, kako dinarske, tako i devizne.

U skladu sa regulatornim zahtevima Banka je pokazatelje likvidnosti održavala na nivou iznad 1.00 tj. iznad 0.70<sup>2</sup>. U cilju zaštite od rizika likvidnosti, Banka je utvrdila interni limit pokazatelja likvidnosti koji iznosi najmanje 2.00, kao i interni limit užeg pokazatelja likvidnosti koji iznosi najmanje 1.10, kada su obračunati kao proseci pokazatelja likvidnosti za sve dane u mesecu.

Tokom prvog polugodišta 2016. godine, prosečna mesečna vrednost pokazatelja likvidnosti je tokom čitavog perioda bila iznad internog propisanog minimalnog nivoa, što se može konstatovati i za prosečnu mesečnu vrednost užeg pokazatelja likvidnosti.

Pokazatelj dnevne likvidnosti Banke u 2016. godini kretao se u rasponu od 2.46 do 4.11, dok se uži pokazatelj likvidnosti kretao u rasponu od 1.50 do 2.86.

Sa 30.06.2016. godine vrednost pokazatelja likvidnosti je bila 3.34, a užeg pokazatelja likvidnosti 2.23.

<sup>2</sup> Prema Odluci o upravljanju rizikom likvidnosti Narodne banke Srbije Banka je dužna da nivo likvidnosti održava tako da:

1. Pokazatelj likvidnosti:
  - Iznosi najmanje 1.00 kada je obračunat kao prosek pokazatelja likvidnosti za sve radne dane u mesecu;
  - Ne bude manji od 0.90 duže od tri uzastopna radna dana u mesecu;
  - Iznosi najmanje 0.80 kada je obračunat za jedan radni dan.
2. Uži pokazatelj likvidnosti:
  - Iznosi najmanje 0.70 kada je obračunat kao prosek pokazatelja likvidnosti za sve radne dane u mesecu;
  - Ne bude manji od 0.60 duže od tri uzastopna radna dana u mesecu;
  - Iznosi najmanje 0.50 kada je obračunat za jedan radni dan.

**Tabela 65: Ročna struktura aktive i obaveza sa 30.06.2016. godine**

u hiljadama dinara

Pozicija	dospeli	do 7 d	8 - 15 d	16 - 30 d	31-90 d	91-180d	181-365d	1 - 2 g	2 - 5 g	5 - 10g	10 - 15 g	15 - 20 g	Bez roka	Ukupno
<b>AKTIVA</b>														
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	-	610,068	-	-	-	-	-	471,991	-	-	-	-	-	1,082,059
Finan.sredstva koja se drže do dospeća	0	-	-	100,000	36,490	407,984	100,000	-	226,849	116,379	-	-	-	987,702
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finan.organizacija	2,929	1,569,160	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,572,089
Krediti i potraživanja od komitenata	239,209	127,850	69,840	275,665	759,203	622,561	473,519	425,072	689,172	389,177	100,817	33,950	-	4,206,037
Ostala aktiva	16,600	147	168	316	1,321	1,893	3,891	-	-	-	-	-	1,420,790	1,445,126
<b>UKUPNA AKTIVA</b>	<b>258,738</b>	<b>2,307,225</b>	<b>70,009</b>	<b>375,981</b>	<b>797,014</b>	<b>1,032,438</b>	<b>577,411</b>	<b>897,062</b>	<b>916,021</b>	<b>505,556</b>	<b>100,817</b>	<b>33,950</b>	<b>1,420,790</b>	<b>9,293,013</b>
% Ukupna aktiva	2.78%	24.83%	0.75%	4.05%	8.58%	11.11%	6.21%	9.65%	9.86%	5.44%	1.08%	0.37%	15.29%	
<b>OBAVEZE</b>														
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, dr.fin.inst. i CB	10	59,537	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	59,547
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	22,863	685,587	73,083	42,597	574,968	2,128,698	491,095	1,529,611	11,682	25,008	925	-	49,670	5,635,788
Ostale obaveze i rezervisanja	-	-	-	-	107	-	70,195	-	-	-	-	-	338,746	409,048
<b>UKUPNE OBAVEZE</b>	<b>22,873</b>	<b>745,125</b>	<b>73,083</b>	<b>42,597</b>	<b>575,075</b>	<b>2,128,698</b>	<b>561,290</b>	<b>1,529,611</b>	<b>11,682</b>	<b>25,008</b>	<b>925</b>	-	<b>388,417</b>	<b>6,104,383</b>
% Ukupne obaveze	0.37%	12.21%	1.20%	0.70%	9.42%	34.87%	9.19%	25.06%	0.19%	0.41%	0.02%	0.00%	6.36%	
<b>Disparitet</b>	<b>235,865</b>	<b>1,562,101</b>	<b>(3,074)</b>	<b>333,384</b>	<b>221,939</b>	<b>(1,096,259)</b>	<b>16,120</b>	<b>(632,549)</b>	<b>904,339</b>	<b>480,548</b>	<b>99,893</b>	<b>33,950</b>	<b>1,032,373</b>	
<b>Kumulativni disparitet</b>	-	<b>1,562,101</b>	<b>1,559,026</b>	<b>1,892,410</b>	<b>2,114,349</b>	<b>1,018,090</b>	<b>1,034,210</b>	<b>401,661</b>	<b>1,306,000</b>	<b>1,786,548</b>	<b>1,886,441</b>	<b>1,920,391</b>	-	
Disparitet/Ukupna aktiva	2.54%	16.81%	-0.03%	3.59%	2.39%	-11.80%	0.17%	-6.81%	9.73%	5.17%	1.07%	0.37%	11.11%	
Disparitet/Ukupne obaveze	3.86%	25.59%	-0.05%	5.46%	3.64%	-17.96%	0.26%	-10.36%	14.81%	7.87%	1.64%	0.56%	16.91%	
Koeficijent osetljivosti	-	3.10	0.96	8.83	1.39	0.49	1.03	0.59	78.41	20.22	109.01	-	3.66	
Relativni disparitet	-	0.17	0.17	0.20	0.23	0.11	0.11	0.04	0.14	0.19	0.20	0.21	-	

Tabela u nastavku prikazuje vrednosti internih pokazatelja koje Banka koristi za procenu strukturne likvidne pozicije.

**Tabela 66. Interni indikatori likvidnosti na dan 30. jun 2016. godine**

Pokazatelji	Vrednost na dan
Promptna likvidnost (0-7)	18.07%
Likvidna sredstva (0-90)	18.11%
Vanbilansne obaveze	20.05%

Pokazatelj promptne likvidnosti / likvidnih sredstava predstavlja procentualno učešće likvidne aktive dospeća do 7 dana / 90 dana korigovane za obaveze prema drugim bankama po osnovu kredita preko noći i iznosa depozita iznad limita visoke koncentracije i ukupne aktive.

Pokazatelj vanbilansnih obaveza predstavlja procentualno učešće vanbilansnih obaveza po kojima može doći do plaćanja ponderisanih usvojenim ponderima utvrđenim na osnovu izvršene analize i likvidne aktive dospeća do 90 dana korigovane za obaveze prema drugim bankama po osnovu kredita preko noći i iznosa depozita iznad limita visoke koncentracije.

#### **11.3.4. Rizici koncentracije**

Ukupan iznos velikih izloženosti Banke ima vrednost 4,186,713 hiljada dinara, što predstavlja 170.25% kapitala Banke sa 30.06.2016. godine.

Učešće velikih izloženosti u kapitalu je na nešto višem nivou u odnosu na kraj prethodne godine. Takođe, i dalje je prisutna velika koncentracija sa aspekta činjenice da potraživanja Banke od 52 klijenta čine nešto više od 80% ukupne bilansne i vanbilansne izloženosti (isključeni su neiskorišćeni okvirni plasmani).

Banka na dan 30.06.2016. godine nije imala izloženosti preko regulatornog limita dozvoljene izloženosti prema jednom licu ili gupi povezanih lica od 25% kapitala Banke.

**Tabela 67. Kretanje pokazatelja izloženosti**

Naziv pokazatelja	30.06.2016.	31.03.2016.	31.12.2015.	31.12.2014.	Propisani okviri
Učešće velikih izloženosti u kapitalu	170.25%	155.65%	162.96%	260.64%	max 400%

#### **11.3.5. Rizici ulaganja**

U skladu sa regulativom Narodne banke Srbije, redovno se prate ulaganja Banke u cilju da se obezbedi da ulaganje Banke u jedno lice koje nije u finansijskom sektoru ne pređe 10% kapitala Banke, kao i da ulaganja Banke u lica koja nisu u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva Banke ne pređu 60% kapitala Banke.

Ukupni trajni ulozi Banke (ulozi u osnovna sredstva i ulaganja u lica koja nisu u finansijskom sektoru) sa 30.06.2016. godine iznose 1,336,019 hiljada dinara i predstavljaju 54.33% kapitala Banke.

**Tabela 68. Kretanje pokazatelja učešća trajnih ulaganja u kapitalu**

Pokazatelj	Propisani okvir	30.06.2016.	31.03.2016.	31.12.2015.	31.12.2014.
Učešće trajnih ulaganja banke u kapitalu	Max 60%	54.33%	56.01%	56.51%	53.13%

#### **11.3.6. Devizni rizik**

U skladu sa regulatornim zahtevima Narodne banke Srbije, kontinuirano se održava devizna pozicija u granicama zakonski propisanog maksimuma u odnosu na kapital.

**Tabela 69. Pokazatelj deviznog rizika Banke**

Datum	OTVORENA POZICIJA												Otvorena pozicija u hiljadama dinara	Pokazatelj deviznog rizika u %
	EUR		USD		CHF		ostale valute		Ukupno					
	Duga	Kratka	Duga	Kratka	Duga	Kratka	Duga	Kratka	Duga	Kratka				
<b>30.06.2016.</b>	<b>342,677</b>	-	-	<b>3,718</b>	-	<b>507</b>	<b>3,377</b>	-	<b>346,054</b>	<b>4,225</b>	<b>346,054</b>	<b>14.07</b>		
31.03.2016.	-	129,096	15,214	-	-	1,222	-	288	15,214	130,606	130,606	6.50		
31.12.2015.	91,371	-	85,674	-	1,411	-	-	9,018	178,456	9,018	178,456	7.41		
31.12.2014.	139,753	-	61,019	-	5,422	-	9,476	-	215,670	-	215,670	8.41		

Pokazatelj deviznog rizika se u 2016. godini kretao u rasponu od 0.39% do 18.11%, pri čemu je maksimalno dozvoljeni nivo bio 20% u odnosu na kapital Banke.

Tokom 2016. godine beleži se kumulativni dobitak ostvaren po osnovu promene vrednosti devizne i valutno indeksirane imovine i obaveza (po osnovu kursnih razlika). Ovakva situacija rezultat je slabljenja domaće valute te rasta vrednosti imovine iskazane ili indeksirane u inostranim valutama. Do 30.06.2016. godine ostvaren je dobitak po osnovu kursnih razlika u iznosu od 7.83 mil. dinara.

**Tabela 70. VaR neto otvorene devizne pozicije**

Valutni VaR	VaR na dan	Prosečan VaR	Minimalni VaR	u hiljadama dinara
			Maksimalni VaR	
<b>30.06.2016.</b>	<b>3,058</b>	<b>2,833</b>	<b>207</b>	<b>9,735</b>
31.03.2016.	1,277	3,542	1,059	9,735
31.12.2015.	7,988	4,784	2,227	13,687
31.12.2014.	8,130	2,188	739	11,571

Prema podacima na 31.03.2016. godine, a imajući u vidu kretanje deviznih pariteta valuta na domaćem tržištu u prethodnih 12 meseci, odnosno promene vrednosti korpe valuta i njihovih korelacija, Banka je izložena riziku desetodnevnom gubitku vrednosti u iznosu od 3,058 hiljada dinara.

Od aprila pa sve do kraja decembra 2015. godine uočava se pad VaR vrednosti u granicama šezdesetodnevne proseke, nakon čega njena vrednost značajno raste kao posledica prelaska u kratku neto otvorenu poziciju sa 31.12.2015. godine. Od početka februara 2016. godine ponovo se uočava značajan pad i stabilizacija desetodnevne VaR vrednosti.

#### **11.3.7. Cenovni rizik**

Banka je cenovnom riziku izložena po osnovu pozicija u knjizi trgovanja. Postojeći tržišni portfolio Banke se sastoji od dužničkih hartija od vrednosti, odnosno obveznica Republike Irak i svop ugovora sa Narodnom bankom Srbije.

Ukupna tržišna vrednost portfolija plasmana raspoređenih u knjigu trgovanja Banke na 30.06.2016. godine iznosi 32 hiljade dinara. U odnosu na kraj prethodne godine došlo je do smanjenja ukupne vrednosti knjige trgovanja za 8,760 hiljada dinara (99.64%), što je prevashodno rezultat dospeća obveznica stare devizne štednje.

**Tabela 71. Struktura knjige trgovanja Banke**

Pozicija	u hiljadama dinara			
	30.06.2016.		31.12.2015.	
	Vrednost	Učešće	Vrednost	Učešće
Akcije	-	-	-	-
Obveznice	80	248.24%	8,792	100.00%
FWD / Swap	-48	-148.24%	-	-
<b>Ukupno</b>	<b>32</b>	<b>100.00%</b>	<b>8,792</b>	<b>100.00%</b>

Desetodnevni VaR portfolija pozicija izloženih cenovnom riziku prikazani su u sledećoj tabeli.

**Tabela 72. VaR pozicija Banke u knjizi trgovanja**

				u hiljadama dinara
	VaR na dan	Prosečan VaR	Minimalni VaR	Maksimalni VaR
<b>30.06.2016.</b>				
VaR dužničkih HoV	9	84	8	286
<b>31.03.2016.</b>				
VaR dužničkih HoV	74	111	36	292
<b>31.12.2015.</b>				
VaR dužničkih HoV	154	196	37	1,135

**Tabela 73. VaR prema vrsti aktive**

VaR pozicije	Obveznice	Akcije	u hiljadama dinara	
			Svop/Forvard ugovori	
<b>Na dan 30.06.2016.</b>	<b>9</b>	<b>-</b>	<b>1,969</b>	
Na dan 31.03.2016.	74	-	2,100	
Na dan 31.12.2015.	154	-	-	

#### 11.3.8. Kamatni rizik

Pregled rizika od promene kamatnih stopa se vrši korišćenjem prihvatljivih kamatnih stopa, na osnovu kojih monetar na sredstva i obaveze mogu da se revalorizuju za vrlo kratko vreme i svaki rizik od promena kamatnih stopa postaje materijalno neznačajan. Bruto kamatno osetljiva sredstva i obaveze su prikazane u knjigovodstvenim iznosima i razvrstane na osnovu dospeća plasmana i obaveza, odnosno na bazi preostalog dospeća do roka ugovorene promene kamatne stope.

**Tabela 74. GAP analiza bruto kamatno osetljive aktive i obaveza na dan 30. jun 2016. godine**

	do 1 m	1-3 m	3-6 m	6-12 m	1-5 g	5-10 g	preko 10 g	Ukupno
<b>RSD</b>								
Aktiva	1,766,327	281,001	561,823	294,744	75,515	5,769	-	2,985,178
Obaveze	1,586,288	-	-	-	-	-	-	1,586,288
<b>Disparitet</b>	<b>180,039</b>	<b>281,001</b>	<b>561,823</b>	<b>294,744</b>	<b>75,515</b>	<b>5,769</b>	-	<b>1,398,891</b>
<b>Kumulativni disparitet</b>	<b>180,039</b>	<b>461,040</b>	<b>1,022,863</b>	<b>1,317,606</b>	<b>1,393,122</b>	<b>1,398,891</b>	<b>1,398,891</b>	
Koeficijent osetljivosti	1.11	-	-	-	-	-	-	
Relativni disparitet	0.06	0.15	0.34	0.44	0.47	0.47	0.47	
<b>EUR</b>								
Aktiva	139,827	366,946	90,012	262,405	798,487	263,378	115,991	2,037,047
Obaveze	418,834	521,855	1,481,353	386,660	65,131	18,497	2,207	2,894,536
<b>Disparitet</b>	<b>(279,006)</b>	<b>(154,909)</b>	<b>(1,391,341)</b>	<b>(124,254)</b>	<b>733,357</b>	<b>244,882</b>	<b>113,783</b>	<b>(857,489)</b>
<b>Kumulativni disparitet</b>	<b>(279,006)</b>	<b>(433,915)</b>	<b>(1,825,257)</b>	<b>(1,949,511)</b>	<b>(1,216,154)</b>	<b>(971,273)</b>	<b>(857,489)</b>	
Koeficijent osetljivosti	0.33	0.70	0.06	0.68	12.26	-	52.55	
Relativni disparitet	-0.14	-0.21	-0.90	-0.96	-0.60	-0.48	-0.42	
<b>USD</b>								
Aktiva	-	-	-	58,021	226,849	-	-	284,870
Obaveze	25,692	393	145,087	9,559	-	-	-	180,731
<b>Disparitet</b>	<b>(25,692)</b>	<b>(393)</b>	<b>(145,087)</b>	<b>48,462</b>	<b>226,849</b>	-	-	<b>104,140</b>
<b>Kumulativni disparitet</b>	<b>(25,692)</b>	<b>(26,085)</b>	<b>(171,172)</b>	<b>(122,709)</b>	<b>104,140</b>	<b>104,140</b>	<b>104,140</b>	
Koeficijent osetljivosti	0.00	0.00	0.00	6.07	-	-	-	
Relativni disparitet	-0.09	-0.09	-0.60	-0.43	0.37	0.37	0.37	

Iz podataka u tabeli evidentiraju se pozitivni dispariteti kamatno osetljive aktive u odnosu na kamatno osetljivu pasivu u dinarima u svim ročnim okvirima. Kod poslovanja u evrima, evidentiraju se negativni dispariteti kamatno osetljive aktive i obaveza u ročnim okvirima od 1 do 12 meseci, što za rezultat ima i negativan kumulativni disparitet u svim ročnim grupama u ovoj valuti. Što se poslovanja u dolarima tiče, evidentiraju se negativni dispariteti u svim ročnim okvirima od 1 do 6 meseci i negativni kumulativni dispariteti u ročnim okvirima do 12 meseci u ovoj valuti.

Ovakvo stanje čini Banku osetljivom na pad kamatnih stopa u dinarima za sve analizirane ročne okvire, kao i na rast kamatnih stopa u dolarima za sve ročne okvire od 1 do 12 meseci. Banka je takođe osetljiva na rast kamatnih stopa u evrima za sve ročne okvire do 12 meseci odnosno, osetljiva na pad kamatnih stopa u svim drugim preostalim ročnim okvirima.

Kako se u narednom kratkoročnom periodu, u kojem se javljaju najveći dispariteti, ne očekuje veći rast kamatnih stopa na evro i dolar može se konstatovati da u ovom segmentu kamatnog rizika Banka nije značajno izložena istom. Sa druge strane, očekivani pad kamatnih stopa u dinarima izlaže Banku većem riziku imajući u vidu pozitivan disparitet u svim ročnim okvirima u ovoj valutu.

#### 11.3.9. Rizik zemlje

Banka je u svojim plasmanima sa 30.06.2016. godine bila značajnije izložena prema sledećim zemljama: Francuska, Italija, Nemačka, Bosna i Hercegovina, Sjedinjene Američke Države, Tunis. Svi plasmani izloženi riziku zemlje deo su bankarske knjige, osim izloženosti prema Republici Irak. U ukupnim rizičnim plasmanima Banke, plasmani izloženi riziku zemlje učestvuju sa 1,430,240 hiljada dinara u bruto iznosu, od čega se 32.43% odnosi na Francusku, 21.23% na Italiju, 19.69% na Nemačku.

Na plasmane po osnovu eskonta deviznih potraživanja odnosi se 14.65% izloženosti riziku zemlje, što je u apsolutnom iznosu na dan 30.06.2016. godine 209,513 hiljada dinara. Od ovog iznosa na izloženosti prema Bosni i Hercegovini odnosi se 151,492 hiljade dinara, a na izloženosti prema Tunisu po ovom osnovu se odnosi 58,021 hiljadu dinara.

Plasmani razvrstani u knjigu trgovanja, a izloženi riziku zemlje, sa 30.06.2016. godine iznose 80 hiljada dinara, a odnose se na obveznice Republike Irak.

**Tabela 75. Izloženost Banke po zemljama**

Zemlja	Bruto izloženost na dan 30.06.2016.	Učešće	Procenat od kapitala	u hiljadama dinara Bruto izloženost na dan 31.12.2015.
Alžir	-	-	-	19,750
Australija	4,279	0.30%	0.17%	5,054
Belgija	186	0.01%	0.01%	220,349
Bosna i Hercegovina	151,492	10.59%	6.16%	54,222
Francuska	463,797	32.43%	18.86%	444,879
Irak	80	0.00%	0.00%	70
Italija	303,614	12.35%	12.35%	315,648
Makedonija	6,449	0.45%	0.26%	1,651
Nemačka	281,645	19.69%	11.45%	445,977
Rusija	673	0.03%	0.03%	106,991
Singapur	975	0.04%	0.04%	1,345
Sjedinjene Američke Države	144,589	10.11%	5.88%	114,555
Španija	12,121	0.85%	0.49%	281,163
Švajcarska	-	-	-	-
Tunis	60,339	4.22%	2.45%	2,322
<b>Ukupno</b>	<b>1,430,240</b>	<b>100.00%</b>	<b>58.16%</b>	<b>2,013,978</b>

## **12. Ostale aktivnosti Banke**

### **12.1. Usklađenost poslovanja**

Tokom prvog polugodišta 2016. godine, imajući u vidu obim i značaj realizovanih poslova mogu se istaći sledeće glavne aktivnosti Odeljenja:

- poslovi proistekli iz dodatnog zahteva neposredne kontrole NBS u oblasti upravljanja rizikom od pranja novca i finansiranja terorizma, kao i novog zahteva posredne kontrole NBS u vezi inicijalnog i periodičnog dostavljanja pojedinih internih akata i izveštaja Banke;
- poslovi u vezi sa usklađivanjem internih akata sa aktima koji su regulisali novu organizaciju i sistematizaciju radnih mesta u Banci;
- izrada većeg broja izveštaja sa analizama, za koje je propisima i/ili internim aktima precizirana obaveza sačinjavanja i podnošenja;
- izrada predloga izmena i dopuna internih akata koji su u primeni u Banci i koji se odnose na oblast SPN/FT, unutrašnje kontrole poslova SPN/FT;
- davanje većeg broja mišljenja/sugestija u vezi različitih spornih pitanja u određenim poslovnim situacijama, kao i saglasnosti/mišljenja na veći broj internih akata;
- angažovanje u aktivnostima radne grupe formirane radi izrade predloga Kodeksa profesionalnog ponašanja i Kodeksa korporativnog upravljanja;
- u više termina i sa različitim temama realizovane su obuke u skladu sa Godišnjim planom obuka Odeljenja

Rad Odeljenja kontrole usklađenosti poslovanja Banke je podeljen u dva segmenta i to na aktivnosti po pitanju sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma i aktivnosti na kontroli usklađenosti poslovanja Banke.

#### ***Aktivnosti na sprečavanju pranja novca i finansiranju terorizma***

Ovlašćeno lice/zamenik ovlašćenog lica svakodnevno prati transakcije koje se obavljaju u banci i samim tim i lica povezana sa njima. Tokom prvog polugodišta 2016. godine:

- prijavljeno je Ministarstvu finansija - Upravi za sprečavanje pranja novca (USPN) 428 redovnih transakcija (15,000 evra i više u gotovom novcu) u vrednosti od 12.7 mil. evra;
- odgovoreno je na 305 upita USPN kojima su traženi podaci o poslovnom odnosu za 1,517 fizičkih lica i 431 pravno lice;
- sprovođenjem odgovarajućih pretraga USPN dostavljeni su podaci za 33 klijenta i to 21 fizičkih i 12 pravnih lica. U skladu sa internim aktima sprovedeni su postupci korekcija klasifikacije klijenata sa stanovišta rizika od PN/FT;
- izvršene su 2 prijave USPN sa osnovama sumnje u pranje novca, a koje se odnose na transakcije 2 pravna lica i 1 fizičkog lica koje obavlja delatnost;
- od strane zaposlenih nije bilo dostavljenih pisanih izveštaja o postojanju rizika od PN/FT(pranja novca i/ili finansiranja terorizma), sa tim da su dostavljene 2 službene beleške o neuobičajenim transakcijama. Nakon analize transakcija klijenata za koje su sačinjene beleške, prijavljene su USPN transakcije jednog klijenta sa osnovom sumnje u pranje novca;
- u saradnji sa organizacionim delom zaduženim za informacione tehnologije nastavljen je i završen rad na zaokruženju aplikacije JUBCompliance, kojom je unapređen nivo automatizacije u delu koji se odnosi na praćenje i analizu transakcija i klijenata, tako da je mogućnost gubitaka podataka svedena na najmanju moguću meru. Aplikacija je u upotrebi od 01.01.2016. godine;
- pripremene su i organizovane obuke u oblasti SPN/FT iz više podoblasti predviđenih Programom godišnjeg stručnog obrazovanja, osposobljavanja i usavršavanja zaposlenih koji rade na poslovima SPN i FT

#### ***Aktivnosti na kontroli usklađenosti poslovanja Banke***

Tokom izveštajnog perioda Odeljenje je:

- angažovano u koordiniranju aktivnostima Radne grupe formirane od strane Izvršnog odbora radi pripreme predloga Kodeksa profesionalnog ponašanja i nacrtu Kodeksa korporativnog upravljanja
- dostavilo, odmah po objavljivanju u Službenom glasniku RS, više izveštaja i informacija o novim propisima;
- radilo na na poslovima usklađivanja većeg broja unutrašnjih opštih akata u skladu sa novim propisima;
- pripremane su i održane obuke u više termina i iz više oblasti predviđenih Godišnjim planom obuka.

### ***Poslovi praćenja i procene rizika usklađenosti poslovanja***

Rizik usklađenosti poslovanja, prema postojećoj Metodologiji Banke, identificuje se, meri i kontroliše krajem svake godine, na osnovu samoprocene mogućnosti nastupanja, izvršene od strane direktora organizacionih delova Banke (izveštaj o glavnim rizicima na novu Banke podnosi Odeljenje).

Procena verovatnoće nastupanja rizika usklađenosti poslovanja podrazumeva redovno godišnje anketiranje, putem upitnika, direktora organizacionih jedinica i članova Izvršnog odbora Banke. U upitniku su definisana pitanja o izloženosti Banke rizicima usklađenosti poslovanja za koja su ponuđeni sledeći nivoi rizika: 1 - Veoma mali, 2 - Mali, 3 - Srednji, 4 - Veliki, 5 - Vrlo veliki i 6 - Ekstremni. Odgovori na upitnik se baziraju na ekspertskoj proceni i dosadašnjem iskustvu.

Na osnovu procene verovatnoće nastupanja rizika usklađenosti poslovanja sprovedene krajem 2015. godine može se konstatovati da se preko 80% ocena mogućnosti nastupanja rizika od finansijskog gubitka i reputacionog rizika kreću u rasponu od "veoma malog" do "srednjeg", a za rizik od sankcija regulatornog tela 90%. Izloženost rizicima usklađenosti poslovanja je predmet redovnog izveštavanja u Banci.

Banka redovno vrši evidentiranje nastalih rizika usklađenosti poslovanja. Pored redovnog izveštavanja, u slučaju kada se proceni da nedostaci koji su utvrđeni prilikom vršenja kontrole mogu da imaju za posledicu nastupanje rizika, o istima se vanredno i promptno izveštavaju organi upravljanja Banke. Tokom izveštajnog perioda nije bilo potrebe da se organi upravljanja Banke izveštavaju o pojavi prethodno navedenih rizika.

### **12.2. Informaciono-komunikaciona tehnologija**

Informacioni sistem predstavlja okosnicu stabilnog i sigurnog poslovanja i značajan je element funkcionalisanja Banke. Adekvatno upravljanje informacionim sistemom obezbeđuje da Banka poseduje funkcionalnosti, kapacitete i performanse neophodne za pružanje podrške poslovnim procesima. Informacioni sistem Banke je uređen u skladu sa Odlukom NBS o minimalnim standardima upravljanja informacionim sistemom finansijske institucije tako da obezbeđuje blagovremene, tačne i potpune informacije neophodne za donošenje poslovnih odluka i efikasno obavljanje poslovnih aktivnosti.

Sektor informaciono-komunikacionih tehnologija je zadužen za upravljanje informacionim sistemom Banke i organizovan je na način koji obezbeđuje potrebnu sagregaciju i neophodan nivo podele poslovnih aktivnosti i dužnosti zaposlenih sa utvrđenim unutrašnjim kontrolama kojima se sprečava sukob interesa.

U prethodnom kvartalu izvršena je eksterna revizija Informacionog sistema i dostavljene su preporuke za poboljšanje. Sve preporuke su prihvачene tako da će se u narednom periodu preduzimati aktivnosti na realizaciji preporuka. Uvažavajući preporuke interne i eksterne revizije izrađena je nova Strategija informacionog sistema za period od 2016. do 2020. godine. Strategija je usaglašena sa Poslovnom Strategijom Banke za isti period.

Najvažnije aktivnosti koje se obavljaju u organizacionom delu koji je zadužen za upravljanje informacionim sistemom Banke odnose se na:

- obezbeđenje poverljivosti, integriteta i raspoloživosti informacionog sistema Banke,
- razvoj, implementaciju i održavanje softverskih rešenja koja će omogućiti uvođenje novih bankarskih proizvoda i obradu podataka za potrebe upravljanja rizicima, praćenja klijenata i kontrole usklađenosti poslovanja Banke i izveštavanja,
- razvoj i implementaciju novih sistemskih i komunikacionih platformi u cilju podrške bankarskim procesima,
- praćenje i razvoj novih tehnologija i znanja, obuke i stalnog stručnog usavršavanja zaposlenih u Sektoru informaciono-komunikacionih tehnologija.

I        U delu Sistema i komunikacione podrške za potrebe izdavanja poslovnog prostora Banke, a u cilju zaštite i bezbednosti informacionog sistema su kreirani dedicirani, logički odvojeni mrežni segmenti, novi logički tuneli i virtuelne mašine sa instaliranim i konfigurisanim DHCP servisima. Zbog potrebe da se servisi srednjeg sloja aplikacija za platni promet prebace na Windows Server 2012 izvršeno je konfiguriranje novih virtuelnih mašina sa instaliranim i konfigurisanim novim servisima i pušteno u produkcijski rad. Unapređen je storidž sistem na primarnoj strani, izvršena instalacija neophodnih izmena sistemskog softvera, kao i firmware-a. Obezbeđena je visoka raspoloživost kritičnih servisa informacionih sistema u 99.99% vremena.

II       Razvoj, softverska i administrativna podrška i baze podataka je značajan segment poslovanja i organizacioni deo u kome se prema zakonskim propisima i prema zahtevima korisnika izrađuju nova aplikativna rešenja i održavaju postojeći aplikativni softveri. Svakodnevno se vrše redovni poslovi parametritacije, testiranja, rešavaju zahtevi korisnika i pruža redovna pomoć pri korišćenju aplikacija.

III      Elektronsko bankarstvo i kartičarstvo se odnosi na kontinuiranu podršku klijentima Banke koji koriste usluge E-banking-a za pravna lica, Home-banking-a i mBanking-a za fizička lica, kao i za administraciju poslova kartičarstva. Projekti klijenata koji koriste usluge elektronskog bankarstva je i dalje sa velikim procentualnim učešćem u ukupnom broju transakcija. Na kraju posmatranog perioda učešće elektronskog bankarstva u platnom prometu je 80.22%.

IV       Kontinuirano se prati primena i izvršavanje zahteva sva tri ISO standarda.

Zbog potrebe za kontinuiranom kontrolom primene zahteva standarda u procesima tj organizacionim delovima prati se ispunjenje zahteva standarda koji se odnose pravilnu primenu usvojenih procedura i uputstava, otklanjanje uočenih neusaglašenosti u internim aktima Banke, sprovođenje preventivnih i korektivnih mera, unapređenja, obuke i edukaciju zaposlenih kao i postupanje u vezi sa usvojenim aktima koji se odnose na bezbednost informacija i zaštitu životne sredine. Imajući u vidu neophodnost praćenja, usaglašavanja i primene zakonske regulative i odluka nadležnih organa potvrđena je puna posvećenost najvišeg rukovodstva u sprovođenju zahteva standarda donošenjem odgovarajućih odluka.

Tokom meseca marta 2016. godine, izvršen je prvi nadzor Integrisanog sistema menadžmenta, nakon uspešne re-sertifikacije koja je završena u februaru 2015. godine i primene nove verzije standarda ISO 27001:2013. koji je sastavni deo Integrisanog sistema menadžmenta (ISM).

Sertifikaciono telo potvrdilo je da je Integrisani sistem menadžmenta u Banci odličan, sa preporukom da se održi na istom nivou primene, uz pojedine preporuke iznete u cilju poboljšanja sistema i njegovog kontinuiranog unapređenja. Sertifikat je produžen do 15. marta 2017. godine.

### **12.3.      Upravljanje lošim plasmanima**

Sa stanjem na dan 30.06.2016. godine, u ingerenciji Odeljenja upravljanja lošim plasmanima bilo je ukupno 96 dužnika Banke, od čega 53 dužnika pravnih lica i 44 dužnika fizičkih lica, koji su Banci na kraju izveštajnog perioda dugovali ukupno 1,824.87 mil. dinara.

Od navedenog broja klijenata, shodno Pravilniku o organizacionoj strukturi Banke, predmeti 9 dužnika pravnih lica i jednog dužnika fizičkog lica, predati su na postupanje Odeljenju pravnih poslova, koje je nadležno za vođenje stečajnih, odnosno parničnih postupaka.

Od navedenih ukupnih potraživanja Banke u ingerenciji Odeljenja upravljanja lošim plasmanima, po stanju na dan 30.06.2016. godine Banka potražuje od:

- pravnih lica iznos od 1,815.2 mil. dinara
- fizičkih lica iznos od 9.67 mil. dinara

Pored navedenog portfolija, Odeljenja upravljanja lošim plasmanima nastavilo je postupke u cilju naplate i od 30 klijenata pravnih lica i od 3 klijenta fizičkih lica za koje su organi Banke, u izveštajnom periodu, odobrili prenos bilansnih potraživanja Banke u vanbilansnu evidenciju.

Takođe, Odeljenja upravljanja lošim plasmanima vodi postupke naplate protiv 20 fizičkih lica koji su jemci ili založni dužnici za plasmane odobrene pravnim licima, a koja su u nadležnosti Odeljenja, kao i protiv 3 lica koja su jemci ili založni dužnici za plasmane odobrene pravnim licima, a koja pravna lica se nalaze u nadležnosti Odeljenja pravnih poslova.

**Tabela 76. Naplaćena potraživanja od pravnih i fizičkih lica**

u hiljadama dinara

<b>Osnov plaćanja</b>		<b>Iznos</b>	<b>Broj klijenata</b>
<b>Pravna lica</b>	prodaja založenog udela	56,887	1
	uplata od vlasnika / osnivača	120	1
	ugovor o solidarnom jemstvu	1,754	2
	prodaja založenih nepokretnosti u korist Banke	3,044	1
	naplata zaloge na potraživanjima Banke	14,235	1
	uplata od lica povezanih sa dužnikom	2,629	1
	izdavanje u zakup nepokretnosti u vlasništvu Banke	405	1
	realizacija pravosnažnih UPPR-a	733	2
	uplata od zaključenih ugovora o sporazumnoj finansijskoj restrukturiranju dužnika Banke	281	3
<b>Ukupno pravna lica:</b>		<b>80,088</b>	<b>13</b>
<b>Fizička lica</b>	uplata od klijenata	<b>320</b>	<b>1</b>
<b>Ukupno:</b>		<b>80,408</b>	<b>14</b>

Ukupan iznos naplaćenih potraživanja od pravnih i fizičkih lica u iznosi 80.41 mil. dinara.

#### **12.4. Finansijska saradnja sa inostranstvom**

## **Naplata komercijalnih potraživanja domaćih poverilaca prema zemljama koje otežano servisiraju dug**

**Irak** Tokom izveštajnog perioda, Odeljenje je nastavilo sa angažovanjem na poslovima administriranja komercijalnih potraživanja civilnog sektora poverilaca Iraka. Kamata naplaćena od emitenta po obveznicama iračkog restrukturiranog duga raspoređena je stvaranjem obaveze prema neidentifikovanim poveriocima Iraka.

**Kuba** U izveštajnom periodu, fokus aktivnosti u predmetnoj materiji je obezbeđivanje pravno-tehničkih uslova za regulisanje naplate komercijalnih kreditnih potraživanja civilnog sektora poverilaca iz Srbije od kubanskih dužnika, shodno mandatima poverilaca civilnog kreditnog sektora i u statusu nominovane institucije u materiji naplate, a u skladu sa bilateralnim dokumentima donetim na zasedanjima MK dveju zemalja.

Početkom februara pripremljena je celovita informacija o nenaplaćenim kreditnim potraživanjima civilnih srpskih poverilaca od kubanskih dužnika po osnovima i poveriocima, aktuelnom stanju pribavljene i nedostajuće dokumentacije i aktivnostima Banke u vezi sa predmetnim potraživanjima.

Tokom drugog kvartala 2016.godine aktivnosti su bile prvenstveno usmerene na urgiranje dostavljanja potrebne dokumentacije za preuzimanje instrumenata obezbeđenja naplate dvaju komercijalnih poverilaca, čija potraživanja premašuju 50% ukupnog obima potraživanja od kubanskih dužnika / garanta.

Na inicijativu jedne austrijske privatne banke, 30. juna održan je sastanak predstavnika Banke sa predstavnicima te banke u vezi sa problematikom nenaplaćenih komercijalnih potraživanja srpskih poverilaca od kubanskih dužnika / garanta. Austrijska banka je spremna da po dobijanju saglasnosti od strane Banco Nacional de Cuba, a na osnovu raspoloživih podataka o dugu kubanske strane prema srpskim poveriocima, iznese uslove ponude primarno u vezi sa njenim angažovanjem u procesu usaglašavanja potraživanja (glavnica bez kamate) sa Banco Nacional de Cuba i eventualnim regulisanjem naplate usaglašenih potraživanja srpskih poverilaca.

## **Realizacija zajmova inostranih finansijskih institucija i država**

Tokom izveštajnog perioda nastavljene su aktivnosti na selekciji potencijalnih korisnika kredita iz programa Zajma Vlade Italije. U tom cilju obavljeni su kontakti sa zainteresovanim privrednim društvima - mikro, mala i srednja preduzeća, kao i javna komunalna preduzeća (iz Novog Pazara, Majdanpeka i Petrovca na Mlavi), od koji su primljeni pozivi za prikupljanje ponuda za kreditiranje sa inicijalnom projektnom dokumentacijom.

Konstantno je održavana komunikacija sa predstavnicima NBS kao agenta po kreditnoj liniji, imajući u vidu da su izvršene izmene operativnog priručnika koji predstavlja sastavni deo Sporazuma dveju zemalja i Posredničkih finansijskih ugovora NBS i lokalnih banaka, u cilju relaksacije uslova podobnosti projekata za finansiranje sredstvima kreditne linije. Važnost kreditne linije je produžena do kraja septembra 2016.godine.

Obzirom na teškoće u plasiraju sredstva ove kreditne linije, krajem juna meseca, održan je sastanak na inicijativu predstavnika Ambasade Republike Italije u Beogradu, nadležne za pitanja ove kreditne linije u iznosu od 30 mil. evra. Obostrano je konstatovano da su izvršene odgovarajuće izmene u cilju uspostavljanja fleksibilnijih uslova odobravanja finansiranja.

## **Rizici zemlje**

Banka kontinuelno prati različite aspekte rizika zemlje (makroekonomski indikatori, kreditni rizik, rizik investiranja, servisiranje spoljnog javnog i privatnog duga, tržište kapitala, forfetne stope, sekundarna tržišta suverenog i komercijalnog duga i dr.) za najvažnija postojeća i potencijalna tržišta korporativnih klijenata - perspektivna tržišta, a posebno Kube, Alžira, Egipta, Tunisa i država regiona Jugoistočne Evrope, a za potrebe upravljanja rizicima i podatke o kreditnom rejtingu zemalja (Moody's) prema kojima su Banka, odnosno njeni klijenti, izloženi rizicima.

## **Trgovina hartijama od vrednosti**

Odeljenje aktivno prati kretanja na tržišta dužničkih hartija od vrednosti koje emituju države sa tzv. perspektivnih tržišta (posebno o obveznicama Republike Irak) i neke od njihovih vodećih finansijskih institucija, o kojima se redovno izveštavaju nadležni organizacioni delovi i članovi nadležnih organa Banke. Tokom meseca marta, na sekundarnom tržištu eurobondova, kupljene su obveznice Republike Srbije emitovane u inostranstvu, sa dospećem 2020. godine, u nominalnom iznosu od 2 mil. dolara.

### **Ostala pitanja**

Banka je nastavila aktivnu saradnju sa Nacionalnom alijansom za lokalni ekonomski razvoj NALED, čiji je član. Sa tim u vezi, početkom februara pripremljen je predlog za IO Banke o nastavku članstva u ovoj asocijaciji i uplati članarine za 2016. godinu. U predlogu je izneta detaljna infomacija o profilu ove organizacije, koja u svom članstvu ima predstavnike tri sektora društva (privatni, javni i civilni) i najuticajnija je poslovna asocijacija u zemlji, koja deluje kao nominalni partner Vladi Srbije u mnogim aktivnostima u cilju realizacije nacionalne reformske agende i agende za pristupanje EU. Članstvo u ovoj asocijaciji je od značaja jer omogućava članicama da aktivnije svojim predlozima učestvuju u pripremi mnogih zakonskih akata i različitih inicijativa koje doprinose boljem poslovnom okruženju i prepoznatljivosti subjekta - člana kao renomiranog predstavnika poslovne sfere u Srbiji. Predstavnik Banke učestvovao je u radu godišnje skupštine i u promotivnim aktivnostima ove asocijacije.

### **12.5. Aktivnosti istraživanja i razvoja**

Razvoj Banke zasniva se na kontinuiranom uvođenju novih proizvoda i tehnologija. Sa tim u vezi, osnovni segment aktivnosti u ovom procesu čini istraživanje tržišta, kao polazna osnova u uvođenju novih proizvoda, kao i kontinuirano praćenje razvoja i primene novih tehnologija u bankarskim procesima. U tom smislu Banka permanentno vrši istraživanje tržišta, što prepostavlja sprovođenje sledećih grupa istraživanja:

- istraživanje pozicioniranosti Banke;
- istraživanje konkurenčije;
- istraživanja u domenu privrede i velikih sistema;
- istraživanja u domenu stanovništva;
- istraživanja u vezi proizvoda i usluga na tržištu;
- istraživanje po potrebi sektora, odeljenja i ekspozitura;

Istraživanje podrazumeva sistemsko prikupljanje periodičnih i drugih izveštaja ostalih banaka, kao i finansijskih institucija regionala i ocenu njihove profitabilnosti, rentabilnosti i likvidnosti poslovanja, sagledavanje proizvoda i usluga koje nude, kao i tržišnih cena istih.

### **12.6. Korporativna odgovornost prema društvu**

Tokom izveštajnog perioda, pored redovnih aktivnosti u radu nacionalne mreže Globalnog dogovora Srbija, uključujući i angažovanje u radnim grupama za borbu protiv korupcije i za korporativnu društvenu odgovornost (KDO) u bankarstvu i finansijama, pripremljen je i sedmi izveštaj o napretku Banke.

Novi izveštaj o napretku predstavlja odgovor Banke na zahteve i izazove nove globalne razvojne agende i postignute međunarodne sporazume o klimatskim promenama, koji više ne obavezuju isključivo države, kao osnovne subjekte međunarodnih odnosa, već i društveno odgovornu poslovnu zajednicu i civilno društvo. Članstvom u mreži Globalnog dogovora UN obezbeđeni su preuslovi za oblikovanje mobilne i adaptibilne poslovne zajednice sa osobenim poslovnim identitetom, zajednice društveno odgovornih poslovnih subjekata spremnih da promptno i aktivno participiraju u ostvarivanju novih ciljeva održivog razvoja. Izveštaj je dostavljen Kancelariji Globalnog dogovora UN u Njujorku i Sekretarijatu Globalnog dogovora Srbija i sadrži Izjavu o stalnoj podršci predsednika Izvršnog odbora Banke i detaljan opis aktivnosti Banke usmerenih na afirmaciju svih deset principa KDO.

Predstavnica Banke za saradnju sa nacionalnom mrežom Globalnog dogovora aktivno je učestvovala u radu više radnih grupa, a primarno u radu UO Globalnog dogovora Srbija i nove radne grupe za nove ciljeve održivog razvoja. Grupa za ciljeve održivog razvoja oformljena je sredinom janaura 2016. godine i predstavnica Banke učestvovala je u definisanju agende ove radne grupe. Naime, Radna grupa bi trebalo da postane partner institucijama javne sfere i NVO u konkretizaciji i primeni izabranih ciljeva na

nacionalnom nivou, ali i autonomni kreator inicijativa i instrumenata za ostvarivanje izabranih ciljeva održivog razvoja. Izmena koncepta globalnog partnerstva u pravcu participacije svih relevantnih stejkholdera javne, poslovne i civilne sfere, kroz koncept odgovornog javno-privatnog partnerstva, postaje nova paradigma međunarodnog razvojnog programa.

Kao potvrda istaknute pozicije Banke među članicama nacionalne mreže Globalnog dogovora, krajem aprila 2016. godine u prostorijama Banke održana je redovna mesečna sednica UO Globalnog dogovora Srbija.

Po pozivu UO Globalnog dogovora Srbija, predstavnica Banke, član UO, je u maju mesecu studentima Pravnog fakulteta u Beogradu održala predavanje o novim ciljevima održivog razvoja, odnosno novoj razvojnoj agendi UN i korelativnom odnosu između principa KDO i održivog razvoja, kao i o ulozi poslovnog sektora u implemenaciji izabranih ciljeva održivog razvoja.

#### **12.7. Informacije u vezi sa ulaganjima u cilju zaštite životne sredine**

U cilju doprinosa zaštiti čovekove okoline i ekoloških staništa, Specijalnom rezervatu prirode Rezervat „Uvac“ d.o.o., Nova Varoš, odobrena je novčana pomoć za 2016. godinu, namenjena za plaćanje troškova goriva za vozila kojima se klanični otpad prenosi na hraništa beloglavog supa.

Banka primenjuje Integrисани sistem menadžmenta kvaliteta za tri ISO standarda (ISO 9001:2008, ISO 27001:2013 i ISO 14001:2004) čime se dugoročno opredelila za poštovanje osnovnih principa menadžmenta kvaliteta, bezbednosti informacija i zaštite životne sredine. Kada je u pitanju zaštita životne sredine, Banka je postavila za ciljeve brigu o uticajima na životnu sredinu, štednju resursa i energije, upravljanje svim vrstama otpada, kao i vršenje merenja i praćenja uticaja na životnu sredinu.

#### **12.8. Implementacija ISO standarda**

Banka primenjuje Integrисани sistem menadžmenta kvaliteta za standarde ISO 9001:2008, ISO 14001:2004 i ISO 27001:2013. Tokom meseca marta 2016. godine, izvršen je prvi nadzor Integrисanog sistema menadžmenta, nakon uspešne re-sertifikacije koja je završena u februaru 2015. godine.

Predstavnici sertifikacionog tela DAS SEE su konstatovali da Banka ispunjava sve zahteve standarda što su potvrdili svojim nalazima i preporukama.

Kontinuirano se prati izvršavanje zahteva sva tri ISO standarda tako što se sprovode sledeće aktivnosti:

- Sva nova dokumentacija, kao i ažuriranje postojeće dokumentacije se usklađuje sa zahtevima standarda u skladu sa odgovarajućim procedurama;
- Zaposleni se upućuju na obuke, stručna usavršavanja, seminare i omogućeno im je praćenje stručne literature u skladu sa odgovarajućom internom regulativom;
- Vrši se kontrola neusaglašenosti i prijavljivanje incidenata u skladu sa predmetnim procedurama;
- Sprovode se zahtevi EMS standarda u vezi odlaganja otpada, štednje energetskih resursa i ostalih aspekata i uticaja na životnu sredinu u skladu sa odgovarajućim procedurama;

U skladu sa Poslovnikom integrisanog menadžmenta, kao i u skladu sa svojim odgovornostima i ovlašćenjima, Predstavnik rukovodstva za kvalitet vrši redovan nadzor i daje instrukcije u vezi sprovođenja zahteva sva tri standarda i obezbeđuje poštovanje usvojenih Politika kvaliteta, Politike sigurnosti informacija i Politike zaštite životne sredine.

### **13. Pregled pravila korporativnog upravljanja**

U razvoju principa korporativnog upravljanja koje primenjuje u svom radu, Banka se oslanja na važeće zakonske okvire, pravila i propise, svoj međunarodni razvoj, kao i na interne korporativne vrednosti.

Pravila korporativnog upravljanja Banke su sumirana u Kodeksu korporativnog upravljanja koji je objavljen na internet prezentaciji Banke.

Osnovna pravila korporativnog upravljanja Banke odnose se na:

- punu zaštitu prava akcionara Banke;
- jasno definisane nadležnosti i dužnosti članova Upravnog odbora i Skupštine akcionara Banke;
- profesionalne i lične kvalitete članova IO Banke,
- sprovođenju poslova nadzora i kontrole, kao procesa koji zajednički, u okviru svojih nadležnosti, sprovode Upravni odbor i nadzorni organ društva;
- nezavisnu eksternu reviziju poslovanja, u skladu sa Odlukom o izboru nezavisnog revizora društva koju donosi Skupština na predlog Upravnog odbora Banke;
- usvojenim opštim aktima Banke kojima se implementira takvo interno regulatorno okruženje koje omogućuje da Banka svoju organizaciju i poslovanje uređuje u skladu sa sopstvenim potrebama i specifičnostima delatnosti koje obavlja, te standardima najbolje prakse,
- jasnu, pisanu i javno dostupnu politiku izveštavanja Banke, koja definiše principe, pravila i procedure izveštavanja akcionara, nadležnih organa i javnosti;
- javnu dostupnost svih materijalnih informacija u okviru finansijskih i poslovnih izveštaja, kao i blagovremeno izveštavanje javnosti o svim materijalnim informacijama po pitanju bitnih događaja.

Osnovni definisani strateški ciljevi Banke za period od 2016. do 2020. godine su:

- očuvanje statusa stabilne i ugledne finansijske institucije, specijalizovane za podršku malim i srednjim preduzećima, podsticanje izvoza i kreditiranje razvoja privrede,
- podsticanje tržišne specijalizacije i efikasnosti rada,
- očuvanje poverenja svih svojih klijenata i obezbeđenje sigurnosti i profitabilnosti njihovih ulaganja,
- pružanje pomoći klijentima u njihovom poslovanju, razvoju i poslovnim projektima na način da se uspostavi dugoročna saradnja sa što većim brojem kvalitetnih i perspektivnih klijenata,
- ostvarivanje sinergije poslovanja i rasta, maksimiziranjem saradnje sa svojim klijentima,
- stabilno, likvidno, rentabilno i ekonomično poslovanje,
- jačanje kapitalne osnove,
- rast obima bilansne aktive,
- rast tržišnog učešća i jačanje tržišne pozicije Banke u bankarskom sektoru Srbije,
- proširenje baze klijenata kroz tržišnu identifikaciju usluga Banke kod potencijalnih klijenata putem proaktivnih marketing aktivnosti,
- aktivan menadžment kreditnog portfolija Banke, uz proširenje baze klijenata i dalju diversifikaciju plasmana,
- aktivno upravljanje lošim plasmanima,
- održavanje stabilnosti izvora finansiranja Banke.

U funkciji realizacije gore navedenih strateških ciljeva Banka će razvijati moderan sistem praćenja i unapređenja poslovanja sa aspekta procene izloženosti rizicima, uz pravovremeno i adekvatno reagovanje uvođenjem korektivnih mera, a što podrazumeva i permanentnu edukaciju zaposlenih u cilju potpunog razumevanja procesa upravljanja rizicima, primenu dobrog korporativnog upravljanja, kao i redovne komunikacije sa rukovodstvom Banke.

Kako su gore pomenuti strateški ciljevi zasnovani na informacijama koje potiču iz okruženja, njihova realizacija zavisiće, između ostalog, i od namera drugih privrednih subjekata iz okruženja, kao i ekonomskih, tehnoloških i drugih činilaca koji determinišu svaku plansku odluku, što prepostavlja rizik i neizvesnost ispunjenja. Shodno prethodnom, ovako definisana strategija biće predmet kontinuirane analize, a u slučajevima značajnih odstupanja ostvarenih u odnosu na planirane uslove poslovanja, ista će se i korigovati na godišnjem nivou.

## **14. Poslovanje sa povezanim licima**

Stanja potraživanja i obaveza na dan 30. jun 2016. godine i 31. decembar 2015. godine proistekla iz transakcija sa akcionarima i drugim povezanim licima sa Bankom prikazana su u narednoj tabeli.

**Tabela 77. Potraživanja i obaveze iz odnosa sa povezanim licima**

	u hiljadama dinara	
	<b>30.06.2016.</b>	<b>31.12.2015.</b>
<b>Plasmani:</b>		
Krediti odobreni akcionarima, bruto	598,832	1,003,356
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	<i>(170,475)</i>	<i>(824,587)</i>
	<b>428,357</b>	<b>178,769</b>
Krediti odobreni rukovodstvu Banke, bruto	17,445	21,449
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	<i>(90)</i>	<i>(107)</i>
	<b>17,355</b>	<b>21,342</b>
Krediti odobreni ostalim povezanim licima Banke, bruto	5,877	5,772
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	<i>(29)</i>	<i>(29)</i>
	<b>5,848</b>	<b>5,743</b>
<b>Plasmani, neto</b>	<b>451,560</b>	<b>205,854</b>
<b>Depoziti i ostale obaveze:</b>		
Depoziti akcionara	657,322	471,172
Depoziti članova odbora Banke	11,169	19,110
Depoziti ostalih povezanih lica	6,571	7,116
	<b>675,062</b>	<b>497,398</b>
<b>Izdane garancije i preuzete neopozive obaveze:</b>		
Akcionari	1,268,187	1,069,391
Članovi odbora Banke	973	1,774
Ostala povezana lica	256	331
	<b>1,269,416</b>	<b>1,071,496</b>

## 15. Razvoj Banke u narednom periodu

### 15.1. Strateški ciljevi Banke

Definisane strateške ciljeve Banka će realizovati kroz sledeće aktivnosti:

- razvijanjem stabilnih, dugoročnih i sveobuhvatnih partnerskih odnosa sa klijentima, kojima će Banka ponuditi i besplatne usluge finansijskog savetnika;
- daljom izgradnjom sistema poslovnosti, odgovornosti i visoke profesionalnosti u odnosima sa klijentima;
- korišćenjem svih svojih raspoloživih resursa u cilju unapređenja postojećih poslova i uvođenja i razvoja novih usluga, kao i specijalizacije usluga koje će biti fokusirane na potrebe individualnih klijenata
- implementacijom efikasnog poslovanja specijalizovane finansijske organizacije;
- jačanjem finansijske podrške malim i srednjim preduzećima i izvoznicima;
- kontinuiranim upravljanjem rizicima, uz održavanje visoke likvidnosti i finansijske stabilnosti Banke;
- menadžmentom kreditnog portfolija, kroz povećanje broja i diversifikaciju plasmana klijentima Banke uz prateće povećanje obima platnog prometa i ostvarenog prihoda od naknada i provizija;
- intenzivnim monitoringom i naplatom kredita u cilju održavanja kvaliteta kreditnog portfolija;
- aktivnim upravljanjem lošim plasmanima i naplatom dospelih potraživanja iz prethodnih godina koja se nalaze u statusu neizmirenja;
- rastom plasmana u instrumente finansijskog tržišta, kroz ulaganje u nove proizvode;
- daljom diversifikacijom depozita kroz poboljšanje ročnosti i stabilizaciju cena izvora sredstava uz istovremeno očuvanje nivoa postojećih depozita;
- racionalizacijom poslovanja, u delu upravljanja operativnim rashodima poslovanja, uz kontinuirano praćenje i analizu troškova;
- razvojem i implementacijom odgovarajuće marketing strategije;
- kontinuiranim održavanjem i unapređenjem informacionog sistema Banke;
- povlačenjem potencijalnih kreditnih linija, namenjenih, prvenstveno, razvoju malih i srednjih preduzeća i podsticanju izvoza;
- unapređenjem ljudskih resursa, kroz stalan razvoj i stručno osposobljavanje svih zaposlenih.

### **15.2. Realizacija strateških ciljeva Banke**

Ostvarenje strateških ciljeva Banke definisani Poslovnom strategijom Banke za period od 2016. do 2020. godine biće realizovano uz puno uvažavanje i poštovanje sledećih načela i principa poslovanja Banke:

- puna primena zakonskih propisa, pravila bankarske struke, dobrih poslovnih običaja i poslovne etike,
- rukovođenje interesima svojih akcionara i klijenata, uz poštovanje i uvažavanje interesa drugih, u cilju ostvarivanja ravnopravnih međusobnih odnosa,
- održavanje stabilnosti i sigurnosti poslovanja, kroz kontinuirano jačanje osnovnog kapitala i rezervi Banke,
- implementacija novih trendova u bankarskoj delatnosti, sa najvećim stepenom efikasnosti, koji će omogućiti pravovremeno, dosledno i sigurno ostvarivanje definisanih strateških ciljeva,
- savremenost, težnja ka uvođenju i prihvatanju međunarodnih standarda u poslovanju,
- poštovanje najviših standarda stručnosti i odgovorno i blagovremeno obavljanje svih poslova iz bankarske delatnosti radi sveobuhvatne zaštite preuzetih obaveza, obezbeđenja likvidnosti i blagovremene isplate preuzetih obaveza.

### **15.3. Poslovna politika i projekcija poslovanja u 2016. godini**

U skladu sa strateškim ciljevima Banke, Poslovna politika za 2016. godinu zasnovana je na poštovanju osnovnih principa bankarskog poslovanja, uz potpunu zaštitu interesa akcionara. Sa tim u vezi, u obavljanju poslovnih aktivnosti Banka će pridržavati sledećih principa poslovanja:

- principa efikasnosti i kvaliteta usluga, kao osnovne prepostavke za unapređenje poslovanja Banke;

- principa likvidnosti, sa ciljem ostvarenja stabilne likvidne pozicije Banke, kroz jačanje dugoročnih i sopstvenih izvora sredstava i izmenu strukture depozitnog potencijala;
- principa sigurnosti i solventnosti, na bazi usklađivanja ročne strukture obaveza i potraživanja;
- principa profitabilnosti i rentabilnosti, koji ostaju i u narednom periodu jedni od bitnijih principa poslovanja Banke;

Polazeći od prethodnog, kao osnovni ciljevi Poslovne politike Banke u 2016. godini definisani su:

- preduzimanje svih raspoloživih mera u naplati potraživanja iz ranijih godina Banke i izvrši naplata dospelih potraživanja realizacijom sredstava obezbeđenja;
- aktivno praćenje svih vrsta reprogramiranih kredita sa posebnom pažnjom na grupe klijenata povezanih lica za koje su usvojeni Unapred pripremljeni planovi reorganizacije (UPPR);
- kontinuirano identifikovanje, merenje i procenjivanje rizika i upravljanje rizicima na način koji će omogućiti rast i razvoj Banke, uz održavanje prihvatljivog nivoa rizičnosti definisanog Strategijom upravljanja rizicima;
- održavanje realnog rasta obima poslovne aktivnosti u skladu sa ograničenjima vezanim za preovlađujuće trendove na tržištu i poslovanje uz potpuno ostvarenje načela likvidnosti, sigurnosti i profitabilnosti i suočenje mogućih rizika na optimalni nivo;
- smanjenje imobilizacije novčanih sredstava i povećanje učešća kamatonosne aktive u ukupnom bilansu, uz održavanje optimalne likvidnosti;
- unapređenje i značajan rast kreditnog portfelja, privlačenjem novih klijenata kroz unapređenje postojećih i razvoj novih bankarskih proizvoda i usluga i visoka odgovornost u postupku odobravanja kredita i učešća u ostalim vidovima finansiranja, uz striktno poštovanje postupaka i kriterijuma upravljanja bankarskim rizicima. Sa tim u vezi, Banka će težiti povećanju broja klijenta, smanjenju koncentracije i diversifikaciji plasmana;
- rast učešća poslova sa fizičkim licima u ukupnoj kamatonosnoj aktivi Banke, kroz aktivniju ponudu bankarskih proizvoda, sa ciljem rasta i diverzifikacije plasmana;
- razvijanje poslovanja u korporativnom sektoru u cilju, pre svega, zadržavanja i vezivanja na duži rok postojećih klijenata, širenja broja velikih korporativnih klijenta, kao i malih i srednjih preduzeća.
- razvoj novih bankarskih proizvoda i usluga u poslovanju sa stanovništvom i preduzetnicima;
- razvoj novih bankarskih proizvoda i usluga u poslovanju sa malim i srednjim preduzećima;
- usmeravanje potencijala u manje rizične plasmane, dajući prioritet likvidnosti i sigurnosti vodeći računa o disperziji istih;
- održavanje restriktivnog pristupa u delu troškovne politike Banke (efikasno upravljanje jednakom kamatonosnim i nekamatonosnim rashodima),
- postizanje stabilnosti izvora sredstava, u delu sticanje sopstvenih izvora, kao i depozita, pre svega, daljeg rasta transakcionih depozita. Generalno, Banka će u svom poslovanju težiti daljem rastu depozitnog potencijala na način koji će po obimu, ročnoj i namenskoj strukturi, obezbediti stabilnu bazu izvora sredstava;
- unapređenje efikasnosti u korišćenju unutrašnjih potencijala Banke;
- rast kreditnog potencijala Banke i angažovanje na otvaranju kreditnih linija kod stranih banaka i međunarodnih organizacija;
- unapređenje aktivnosti u delu garancijskog poslovanja Banke;
- rast obima elektronskog platnog prometa, kao i povećanje broja klijenata u dinarskom i deviznom platnom prometu i povećanje broja klijenata-korisnika usluga platnih kartica Banke;
- dalje unapređenje organizacije i kadrovske strukture (kojom je omogućena odvojenost funkcija preuzimanja rizika od funkcija podrške i kontrole rizika) sa ciljem mogućnosti procene i merenja efekata rada organizacionih jedinica, kao osnove za utvrđivanja zarada zaposlenih.
- stimulativno nagrađivanje zaposlenih u određenim organizacionim jedinicama Banke, određenih rukovodilaca i drugih lica na ime procjenjenog učešća - doprinosa u ostvarivanju odluka Skupštine Banke i postavljenih ciljeva poslovanja;
- unapređenje kvaliteta rada i obezbeđenje daljeg stručnog usavršavanja zaposlenih u Banci, kroz poslovne treninge, kurseve, savetovanja i druge vidove stručnog usavršavanja i obrazovanja.

Ciljevi poslovne politike Banke za 2016. godinu kvantifikovani su u pregledu pozicija, koje su prikazane u sledećim tabelama.

**Tabela 77. Projekcija neto bilansa stanja Banke na dan 31.12.2016. godine**

	u hiljadama dinara
<b>AKTIVA</b>	<b>IZNOS</b>
Gotovina i sredstva kod centralne banke	1,468,826
Finansijska sredstva koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	34
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	307
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	224,000
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1,891,214
Krediti i potraživanja od komitenata	4,909,474
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	99,936
Investicije u zavisna društva	114
Nematerijalna ulaganja	10,502
Nekretnine, postrojenja i oprema	1,305,757
Investicione nekretnine	17,246
Tekuća poreska sredstva	10,443
Ostala sredstva	112,137
<b>UKUPNO AKTIVA:</b>	<b>10,049,990</b>

	IZNOS
<b>PASIVA</b>	
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	103,627
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	6,286,242
Rezervisanja	174,570
Odložene poreske obaveze	90,432
Ostale obaveze	219,068
<b>UKUPNO OBAVEZE:</b>	<b>6,873,939</b>
<b>KAPITAL</b>	<b>3,176,051</b>
<b>UKUPNO PASIVA:</b>	<b>10,049,990</b>

**Tabela 78. Projekcija bilansa uspeha Banke za period januar - decembar 2016. godine**

	u hiljadama dinara
<b>POZICIJA</b>	<b>31.12.2016.</b>
Prihodi od kamata	404,712
Rashodi od kamata	60,254
<b>Neto prihod po osnovu kamata</b>	<b>344,458</b>
Prihodi od naknada i provizija	127,300
Rashodi naknada i provizija	17,100
<b>Neto prihod po osnovu naknada i provizija</b>	<b>110,200</b>

Neto prihod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne kaluzule	27,000
Ostali poslovni prihodi	17,718
Neto prihod po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki	47,992
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	270,002
Troškovi amortizacije	40,980
Ostali rashodi	231,505
<b>REZULTAT DOBITAK / GUBITAK PRE POREZA</b>	<b>4,881</b>

## 16. Događaji nakon proteka poslovne godine

Nije bilo bitnih događaja nakon isteka poslovne godine koji bi zahtevali obelodanjivanje ili korekciju u bilansima Banke.



JUBMES banka a.d. Beograd

UPRAVNI ODBOR  
Broj: 5350/2016  
Datum: 30.08.2016.  
Status: Usvojeno

Na osnovu člana 26. stav 1. tačka 14) Statuta JUBMES Banke a.d. Beograd,  
Upravni odbor je na 57. sednici održanoj 30.08.2016. doneo sledeću

#### O D L U K U

1. Usvaja se Izveštaj o poslovanju za period od 01.01.-30.06.2016. godine u tekstu koji čini sastavni deo ove Odluke.
2. Odluka stupa na snagu danom donošenja.





IZVRŠNI ODBOR  
Broj: 5761/2016  
Beograd, 30.08.2016. godine

Na osnovu člana 52. Zakona o tržištu kapitala („Sl. Glasnik RS“ br. 31/2011) Izvršni odbor JUBMES banke a.d. Beograd, saglasio se i

### I Z J A V L J U J E

Prema našem najboljem saznanju, polugodišnji finansijski izveštaj sastavljen je uz primenu odgovarajućih međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja i daje istinite i objektivne podatke o imovini, obavezama, finansijskom položaju i poslovanju, dobitima i gubicima, tokovima gotovine i promenama na kapitalu Banke.

Polugodišnji finansijski izveštaji JUBMES banke a.d. Beograd za period od 01.01.2016. do 30.06.2016. godine, nisu revidirani.

Slobodan Lečić, direktor Sektora upravljanja rizicima, kreditne administracije i loših plasmana

*[Handwritten signature]*



dr Miloš Vujnović, predsednik Izvršnog odbora  
dr Rajko Perić, član Izvršnog odbora

*[Handwritten signatures]*